Takenboek CODE 1

Basisleergang Nederlands voor anderstaligen

thieme meulenhoff

Inhoud

				thema
IV	Uitleg van de symbolen			
1	Hoofdstuk	1	Wie ben jij?	*Voorstellen*
19	Hoofdstuk	2	Te laat!	*Tijd*
41	Hoofdstuk	3	Wat eten we vanavond?	*Eten en drinken*
65	Hoofdstuk	4	Te huur	*Wonen*
85	Hoofdstuk	5	Een retour Rotterdam	*Reizen en routes*
107	Hoofdstuk	6	Wat zie je er leuk uit!	*Kleding en uiterlijk*
125	Hoofdstuk	7	Wat gaan we doen?	*Uitgaan*
153	Hoofdstuk	8	Dat is een koopje!	*Kopen en verkopen*
171	Hoofdstuk	9	Wat kan ik voor u doen?	*Diensten*
193	Hoofdstuk	10	Lees eerst de bijsluiter	*Gezondheid*
209	Hoofdstuk	11	Alleen is maar alleen	*Vrienden, familie en relaties*
233	Hoofdstuk	12	Hoe gaat het met je studie?	*School en studie*
161	Hoofdstuk	13	Naar het museum	*Kunst*
285	Hoofdstuk	14	En wat doe jij?	*Werk*
391	Hoofdstuk	15	Het laatste nieuws	*Nieuws*
343	Antwoorden			
371	Overzicht van regels en routines			
374	Woordenlijsten			

Uitleg van de symbolen

COMPUTER

Deze opdracht maak je op de computer. Je gaat naar een tekst luisteren, een video of een illustratie bekijken.

Je gaat naar de computer. Je kiest *CODE* deel 1, je kiest een hoofdstuk en je kiest Taak. Je kiest de taak en het opdrachtnummer uit het boek.

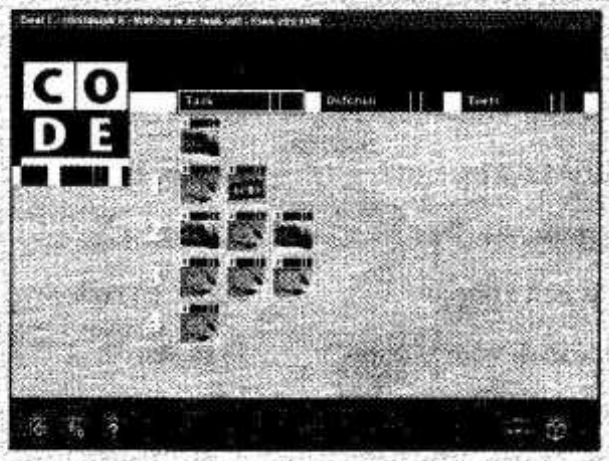

WERKBLAD

Bij sommige opdrachten hoort een werkblad. De werkbladen krijg je van je docent.

Sommige opdrachten doe je niet in de klas, maar buiten het lokaal of buiten de school. Je moet dan bijvoorbeeld naar een winkel of iets zoeken op internet.

Deze opdracht doe je met een andere cursist samen.

Deze opdracht doe je met twee andere cursisten.

Deze opdracht doe je met de hele groep. Je krijgt uitleg van de docent.

LEZEN

Dit is een leesopdracht. Je leest de tekst en beantwoordt de vragen bij de tekst.

SCHRIJVEN

Dit is een schrijfopdracht.

Dit hoofdstuk gaat over persoonlijke informatie. Je leert:

taak 1 jezelf of iemand anders voorstellen
taak 2 een adres vragen en geven
taak 3 groeten als je komt, groeten als je weggaat
taak 4 een formulier invullen

Kijk naar de illustraties. Wat hoort bij elkaar?
Vul de goede letter in.

1 Wie hoort bij Dewi Chen? _____ _____

Hallo, ik ben Dewi. Mijn achternaam is Chen. Ik kom uit Arnhem en nu woon ik in Weesp. Ik ben 32 jaar. Mijn man heet Eddy en hij is 36 jaar. Hij geeft autorijles. We hebben twee kinderen. Laura is zes (6) jaar en Jessica is nog een baby.

2 Wie hoort bij Pieter van der Meer? _____ _____ _____

Mijn naam is Van der Meer. Mijn voornaam is Pieter. Mijn vrouw heet Yvonne. We hebben twee kinderen: een zoon en een dochter. Paul is vijftien (15) en Anne is dertien (13). We wonen op de Nieuwe Gracht, op nummer 29, in Weesp. Yvonne werkt in een boekwinkel en ik ben huisarts.

ben (zijn)	**de man**	**de zoon**
de achternaam	**heten**	**de dochter**
komen	**geven**	**het nummer**
uit	**de autorijles**	**werken**
nu	**hebben**	**de winkel**
wonen	**de kinderen (het kind)**	**de huisarts**
in	**de voornaam**	
het jaar	**de vrouw**	

A Hallo, ik ben Anne. Ik ben dertien jaar en ik woon met mijn familie in Weesp.

B Ik heet Eddy. Mijn vrouw heet Dewi. We hebben twee dochters: Laura en Jessica.

C Mijn naam is Yvonne van der Meer. Ik heb een man, een zoon en een dochter.

D Ik heet Laura. En dit is Jessica.

E Hoi, ik ben Paul. En dit is Anne. We wonen op de Nieuwe Gracht in Weesp.

TAAK 1 Jezelf of iemand anders voorstellen

VOORBEREIDEN

1 Wat hoort bij elkaar? Vul de goede letter in.

Hoort het bij jezelf voorstellen? Of hoort het bij iemand anders voorstellen?

Jezelf voorstellen	Iemand anders voorstellen
_____	_____
_____	_____
_____	_____

A Ik ben Anne.

B Mijn naam is Van der Meer.

C Ik heet Paul en dit is mijn zus Anne.

D Ik heet Eddy Chen.

E Ik zal mijn man even voorstellen. Dit is Pieter.

F Ik heet Eddy en dit is Dewi.

COMPUTER

2 Kijk naar de video en doe de opdracht.

COMPUTER

3 Kijk naar de video en doe de opdracht.

Routines

Voorstellen

Jezelf voorstellen (i) = informeel / (f) = formeel
Ik heet Hanna. *(i)*
Ik ben Jan. *(i)*
Ik ben Jan Tervoort. *(f)*
Mijn naam is Maarten van Putten. *(f)*

Iemand anders voorstellen
Dit is Els. *(i)*
Dit is Marja Willems. *(f)*

Waar kom je vandaan?
Ik kom uit Groningen / uit Spanje / uit Finland.

UITVOEREN

4 Stel vragen en geef antwoord.

Cursist A vraagt en cursist B geeft antwoord. Vragen:
Hoe heet je?
Waar woon je?
Waar kom je vandaan?

Wissel van rol.

5 Stel iemand voor.

Cursist A stelt cursist B voor aan de groep. Zinnen:
Dit is ...
Hij/Zij woont ...
Hij/Zij komt uit ...

Wissel van rol.

AFRONDEN

6 Wat weet je? Schrijf op in je schrift.

Cursist A Wat weet je van cursist B?
Cursist B Wat weet je van cursist A?

Controleer samen de informatie.

Regels *Het pronomen*

Het pronomen als subject

Personen
ik
je / jij / u
hij / ze / zij
we / wij
jullie / u
ze / zij

Het presens

	bellen	wonen	studeren
ik	bel	woon	studeer
je / jij / u	belt	woont	studeert
	bel_ je	woon_ je	studeer_ je
hij / ze / zij	belt	woont	studeert
we / wij	bellen	wonen	studeren
jullie	bellen	wonen	studeren
ze / zij	bellen	wonen	studeren

TAAK 2

Een adres vragen en geven

VOORBEREIDEN

1 **Kijk naar het alfabet.**

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mm
Nn Oo Pp Qq Rr Ss Tt Uu Vv Ww Xx Yy Zz

COMPUTER

2 **Doe de opdracht.**

COMPUTER

3 **Luister naar de tekst en doe de opdracht.**

4 Lees de tekst.

Getallen

0 *nul*
1 *een*
2 *twee*
3 *drie*
4 *vier*
5 *vijf*
6 *zes*
7 *zeven*
8 *acht*
9 *negen*
10 *tien*
11 *elf*
12 *twaalf*
13 *dertien*
14 *veertien*
15 *vijftien*
16 *zestien*
17 *zeventien*
18 *achttien*
19 *negentien*
20 *twintig*
21 *eenentwintig*
22 *tweeëntwintig*
23 *drieëntwintig*

---

30 *dertig*
40 *veertig*
50 *vijftig*
60 *zestig*
70 *zeventig*
80 *tachtig*
90 *negentig*
100 *honderd*
200 *tweehonderd*
300 *driehonderd*

---

451 *vierhonderdeenenvijftig*

1000 *duizend*
1100 *elfhonderd*
1200 *twaalfhonderd*
1323 *dertienhonderddrieëntwintig*
1957 *negentienhonderdzevenenvijftig*

2000 *tweeduizend*
2612 *tweeduizendzeshonderdtwaalf / zesentwintighonderdtwaalf*
3433 *drieduizendvierhonderddrieëndertig / vierendertighonderddrieëndertig*

10.000 *tienduizend*
100.000 *honderdduizend*
1000.000 *1 miljoen*

COMPUTER

5 Doe de opdracht.

COMPUTER

6 Luister nog een keer naar de tekst en doe de opdracht.

Adressen en telefoonnummers

Telefoonnummers in Nederland hebben tien cijfers.
In een adres staat het huisnummer áchter de naam van de straat.
Adressen in Nederland hebben ook een postcode. Een postcode heeft vier cijfers en twee letters. De postcode staat vóór de naam van de plaats. In een straat hebben ongeveer tien huisnummers dezelfde postcode. Soms weet je wel het adres, maar niet de postcode. Je kunt dan kijken op het internet: www.postcode.nl. Soms weet je de naam. Dan kun je in het telefoonboek kijken.

het telefoonnummer	**de straat**	**kijken**
het adres	**ook**	**op**
het huisnummer	**de postcode**	**het telefoonboek**
de naam	**de plaats**	

Breuker R E
Vierlinghlaan 38 2332 CV 532 24 59
Breuker H
Witte Rozenstraat 21/K203 2311 XS .. 512 83 15
Breunesse C P J
Boerhaavelaan 323 2334 EM 515 31 18
Breunesse J Botermarkt 7 2311 EM .. 513 61 30
Breunesse M J
Touwslagersgang 2 2312 EN 514 67 62
Breuning M J
Rijn en Schiekade 20 2311 AK 512 33 61
Breur C M Vliet 15 2311 RD ..... 06 - 24 66 73 76
Breure C H M
Middelstegracht 2/E 2312 TW 512 32 28
Breure A Morssingel 239 2312 EX 512 47 41
Breure P
Schouwenhove 148 2332 DT 532 08 13
Breuren H J
Elise van Calcarstraat 36 2331 RG 531 33 30

UITVOEREN

WERKBLAD

7 Stel vragen en geef antwoord. Schrijf de enveloppen.

Maak de namen en adressen compleet.

WERKBLAD

8 Stel vragen en schrijf de informatie op.

Cursist A vraagt informatie aan cursist B.

Vragen:
Wat is je voornaam?
Wat is je achternaam?
In welke straat woon je?
Wat is je postcode?
In welke plaats woon je?
Wat is je telefoonnummer?
Wat is je e-mailadres?

Wissel van rol.

Controleer de informatie. Geef het werkblad aan de docent.

AFRONDEN

9 Je krijgt van de docent een adressenlijst van je groep.

Controleer je naam, adres en telefoonnummer.

WERKBLAD

10 Vraag de informatie en schrijf op.

Cursist A vraagt informatie aan cursist B.

Cursist A Je wil Nederlands leren. Cursist B volgt een cursus Nederlands. Vraag de naam, het adres, het telefoonnummer en het e-mailadres van de school. Schrijf de informatie op.

Cursist B Je volgt een cursus Nederlands. Cursist A vraagt informatie over de cursus. Geef de naam, het adres en het telefoonnummer van de school.

Kijk op het werkblad. Controleer samen de informatie.

TAAK 3

Groeten als je komt, groeten als je weggaat

VOORBEREIDEN

COMPUTER

1 **Kijk naar de video en doe de opdracht.**

Routines

Groeten

Komen en groeten (i) = informeel / (f) = formeel
Goedemorgen. *(f)*
Goedemiddag. *(f)*
Goedenavond. *(f)*
Dag. *(i)* / *(f)*
Hallo. *(i)*
Hoi. *(i)*

Weggaan en groeten
Tot ziens. *(i)* / *(f)*
Dag. *(i)* / *(f)*
Doei. *(i)*

2.1 Lees de voorbeelden.

A: Hallo Sarah.
B: Hoi Maarten.
A: Kom je ook uit Amsterdam?
B: Nee, ik kom uit Groningen.
A: Tot ziens.
B: Dag Maarten.

A: Goedemiddag mevrouw.
B: Goedemiddag meneer.
A: Woont u ook in Weesp?
B: Nee, ik woon in Amersfoort.
A: Tot ziens.
B: Dag meneer.

2.2 Loop rond en voer vier gesprekjes met medecursisten.

Twee keer begint A het gesprek. Twee keer begint B het gesprek.

1 A: Je groet je medecursist.
Je stelt een vraag.
Je groet en gaat weg.
B: Je groet je medecursist.
Je geeft antwoord.
Je groet en gaat weg.

2 B: Je groet je medecursist.
Je stelt een vraag.
Je groet en gaat weg.
A: Je groet je medecursist.
Je geeft antwoord.
Je groet en gaat weg.

Kies uit de volgende vragen en antwoorden.

Vragen:	Antwoorden:
Woon je ook in ...?	Ja / Nee, ...
Wat is je achternaam?	Mijn achternaam is ...
Wat is je postcode?	Mijn postcode is ...
Wat is je telefoonnummer?	Mijn telefoonnummer is ...
Waar kom je vandaan?	Ik kom uit ...

3 Ga naar een andere groep cursisten. Stel de vragen van opdracht 2.

Bespreek samen hoe de opdracht ging.

Je of u?

Wat zeg je tegen deze mensen? Kruis aan.

1 ☐ je
☐ u

2 ☐ je
☐ u

3 ☐ je
☐ u

4 ☐ je
☐ u

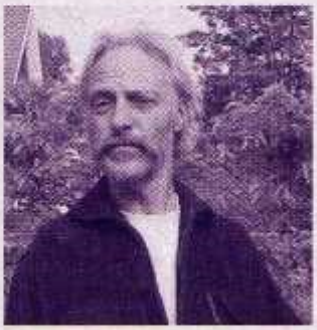

5 ☐ je
☐ u

Vergelijk je antwoorden met twee medecursisten.

Bespreek samen de antwoorden.

4 De les is afgelopen. Je gaat weg. Je groet de docent.

TAAK 4

Een formulier invullen

VOORBEREIDEN

1 Lees de tekst.

Een formulier invullen.
Eddy zoekt een nieuw huis. Hij moet een formulier invullen. Op een formulier moet je persoonlijke informatie invullen, zoals je naam, adres en telefoonnummer. Je vult ook je geboortedatum in. Onder het formulier zet je je handtekening.

Achternaam	Chen		
Voornamen	Eddy Leo		
Straat	Sonneveldstraat		
Huisnummer	101	Postcode	1382 XH
Plaats	Weesp		
Telefoonnummer	0294 - 414537		
Geboortedatum	24 maart 1972		
Geboorteplaats	Amersfoort		
Geslacht m / ~~v~~*		Nationaliteit	Nederlandse
Handtekening			

*(doorhalen wat niet van toepassing is)

de cursus	invullen	de handtekening
volgen	persoonlijk	de geboorteplaats
nieuw	de geboortedatum	het geslacht
het huis	onder	de nationaliteit
het formulier	zetten	

UITVOEREN

2 Vul nu zelf een formulier in.

Achternaam			
Voornamen			
Straat			
Huisnummer		Postcode	
Plaats			
Telefoonnummer			
Geboortedatum			
Geboorteplaats			
Geslacht m / v*		Nationaliteit	
Handtekening			

*(doorhalen wat niet van toepassing is)

WERKBLAD

3 Stel vragen en maak de formulieren compleet.

Voorbeeld:
Cursist A vraagt: Wat is de achternaam van Peter?

Cursist B antwoordt: De achternaam van Peter is Van Elst.

Regels — *De zin*

Subject en persoonsvorm

subject	persoonsvorm	
1	2	3
Anne	is	mijn zus.
Dewi en Eddy	hebben	twee kinderen.
Yvonne	werkt	in een boekwinkel.
We	wonen	in Weesp.
Ik	ben	huisarts.
Hij	geeft	autorijles.

→ Plaats 1: subject
Plaats 2: persoonsvorm (PV)

Regels — *Het verbum*

Hebben en zijn in het presens

	hebben	zijn
ik	heb	ben
je / jij / u	hebt	bent
	heb je	ben je
hij / ze / zij	heeft	is
wij / we	hebben	zijn
jullie	hebben	zijn
ze / zij	hebben	zijn

SLOT

COMPUTER

1 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

2 Schrijf iets over jezelf.

Je kunt de antwoorden op de volgende vragen gebruiken:
Hoe heet je?
Waar woon je?
Waar kom je vandaan?
Wat is je geboortedatum?

LEZEN

LEZEN

Wat hoort bij elkaar? Vul de goede letter in.

Achternaam:	_____	A man
Voornamen:	_____	B 163
Straat:	_____	C
Huisnummer:	_____	D Barcelona
Postcode:	_____	E 1224 TP
Plaats:	_____	F Eindhoven
Telefoonnummer:	_____	G 15-10-1982
Geboortedatum:	_____	H Spaans
Geboorteplaats:	_____	I Marktstraat
Geslacht:	_____	J Gonzalez
Nationaliteit:	_____	K 06-396 105 41
Handtekening:	_____	L Juan

CODE

HOOFDSTUK 2

Te laat!

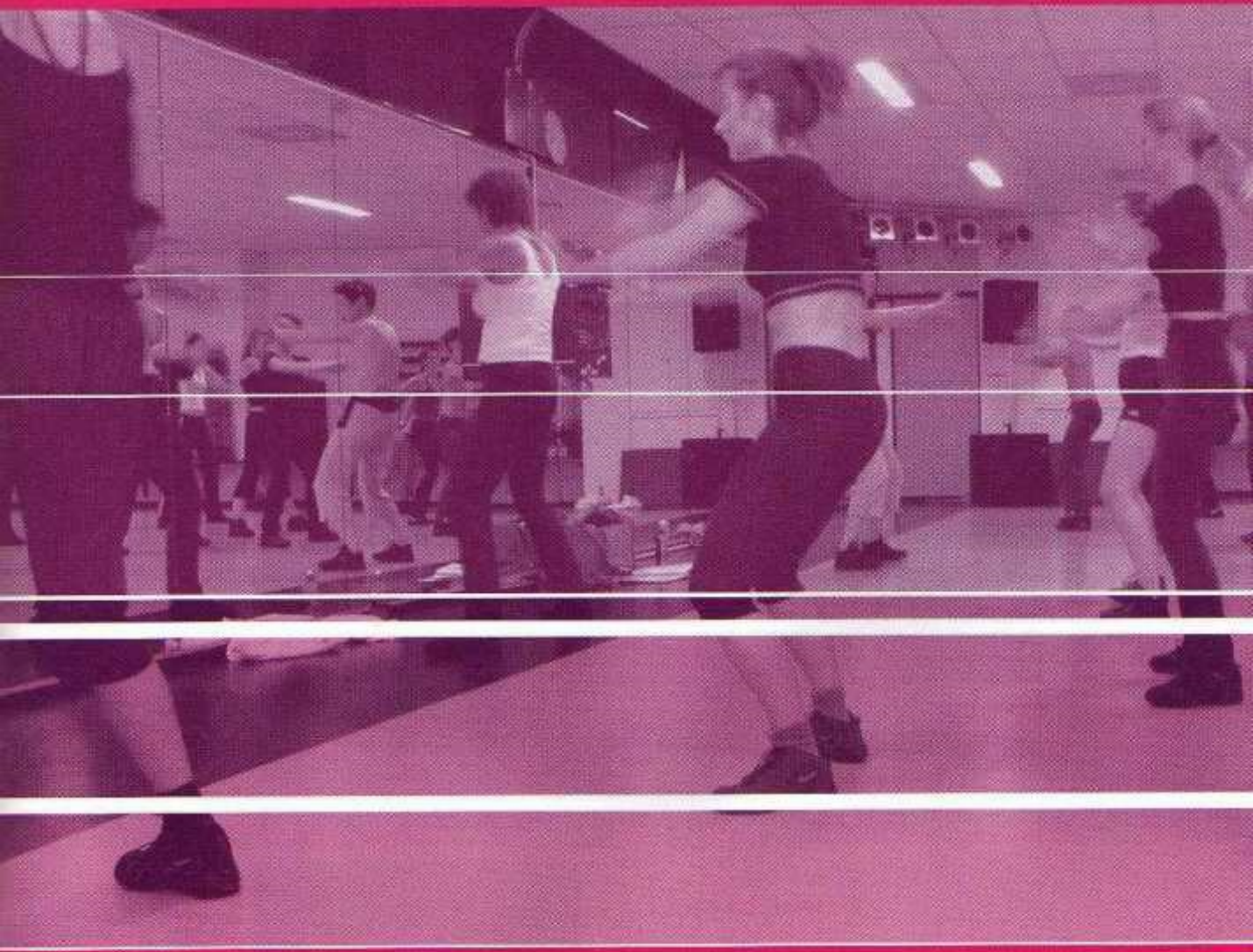

Dit hoofdstuk gaat over tijd. Je leert:

taak 1 zeggen wanneer je kunt
taak 2 vragen en zeggen hoe laat het is
taak 3 roosters en dienstregelingen lezen
taak 4 iemand feliciteren met zijn verjaardag

COMPUTER

1 Kijk naar de video en doe de opdracht.

2 Kijk naar de foto's en lees de zinnen. Wat hoort bij elkaar? Vul de goede letter in.

_____ De telefoon gaat.

_____ Maarten praat met André.

_____ Maarten gaat naar de douche.

_____ Maarten gaat weg.

_____ Maarten is bij André.

TAAK 1

Zeggen wanneer je kunt

VOORBEREIDEN

1 Kijk naar de illustraties.

2 Kijk in de agenda van Eddy Chen en beantwoord de vragen.

Eddy Chen leert mensen autorijden. Hij geeft rijles. De rijlessen schrijft hij op in zijn agenda.

1 Op welke dag of dagen heeft Els Bak rijles?

Op _____

2 Op welke dag of dagen heeft Corinne Mans rijles?

Op _____

3 Maurice Kroon wil dinsdagochtend rijden. Kan dat?

a Nee.

b Ja, om _____ uur.

Maandag 4 april	Dinsdag 5 april
08.00 huisarts	08.00 8.30 Jessica naar Regine
09.00 -13.30 vrij	09.00 -10.00 Frans de Groot
10.00	10.00
11.00	11.00
12.00	12.00
13.00	13.00 -15.00 Corinne Mans
14.00 -15.00 Els Bak	14.00
15.00 -16.00 John van Dam	15.00 -16.00 Jeroen de Ruiter
16.00 -17.00 Angela Scheers	16.00 -17.00 Rachid Morres
17.00	17.00 -18.00 Alex van der Berg
18.00 18.30-19.30 Soraya Shoeroesing	18.00
19.00 19.30-20.30	19.00
20.00 20.30-21.30 Corinne Mans	20.00
21.00	21.00
22.00	22.00
23.00	23.00
24.00	24.00

3 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

4 Lees de tekst.

Dagen	**Maanden**
maandag	januari
dinsdag	februari
woensdag	maart
donderdag	april
vrijdag	mei
zaterdag	juni
zondag	juli
	augustus
	september
	oktober
	november
	december

De dag

de ochtend	6.00	–	12.00 uur
de middag	12.00	–	18.00 uur
de avond	18.00	–	24.00 uur
de nacht	24.00	–	6.00 uur

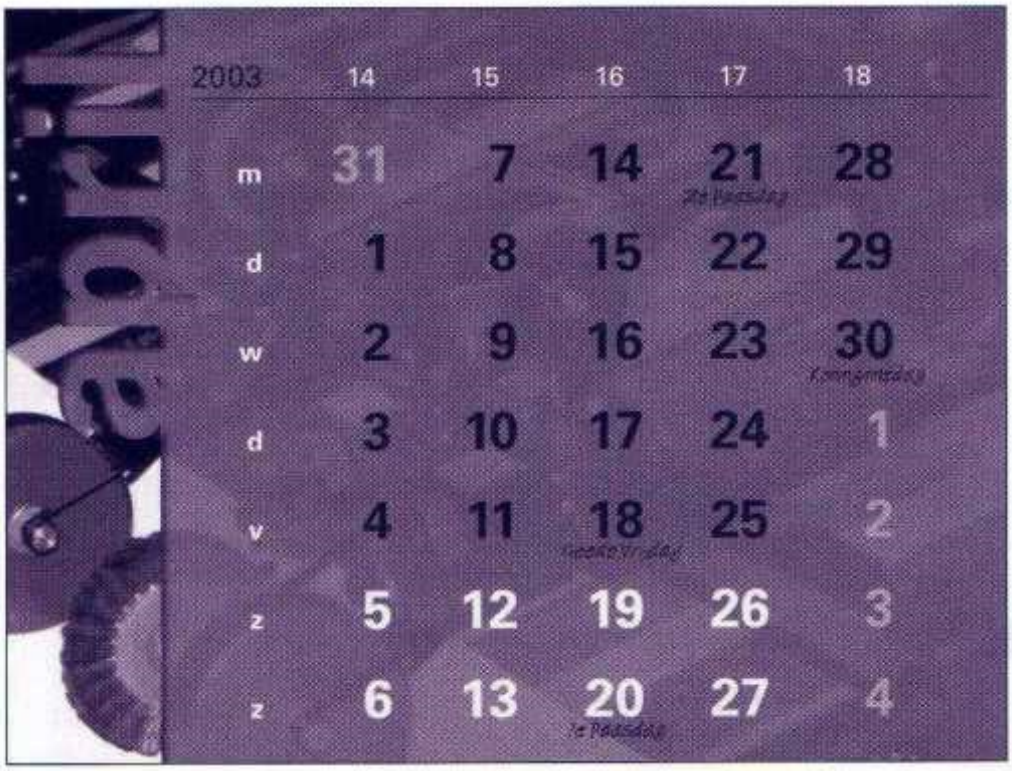

UITVOEREN

WERKBLAD

5 Overleg met elkaar. Op welke dag kunnen jullie met z'n drieën naar Scheveningen?

De werkbladen A, B en C zijn agenda's van de cursisten A, B en C. Kies een agenda: de agenda van cursist A, B of C.

Bijvoorbeeld:
Cursist A: Kun jij op ...?
Cursist B: Ja, ik kan. En jij, kun jij ook?
Cursist C: Nee, ik kan niet. Kunnen jullie op ...?
Cursist A / B: ...
enzovoort

6 Vertel elkaar wat je vandaag of morgen gaat doen.

Bijvoorbeeld:
Ik ga maandag naar Nederlandse les.
Ik ga dinsdag sporten.

AFRONDEN

7 Loop rond. Stel elkaar de vragen:

1 Op welke dag sport je?
2 Op welke dag werk je?

Schrijf van twee cursisten de antwoorden op.

TAAK 2 Vragen en zeggen hoe laat het is

VOORBEREIDEN

1 Wat hoort bij elkaar? Vul de goede letter in.

1 _____ 2 _____ 3 _____ 4 _____ 5 _____

a de seconde
b de minuut
c het kwartier
d het half uur
e het uur

2 Wat hoort bij elkaar? Vul de goede letter in.

1 _____ 2 _____ 3 _____ 4 _____ 5 _____ 6 _____ 7 _____

a Het is acht uur.
b Het is tien voor half drie.
c Het is kwart voor tien.
d Het is vijf over half één.
e Het is half acht.
f Het is kwart over vier.
g Het is vijf voor elf.

3 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

Routines

Tijd 1

7.00 uur / 19.00 uur
Het is zeven uur.

7.15 uur / 19.15 uur
Het is kwart over zeven.

7.25 uur / 19.25 uur
Het is vijf voor half acht.

7.30 uur / 19.30 uur
Het is half acht.

7.35 uur / 19.35 uur
Het is vijf over half acht.

7.45 uur / 19.45 uur
Het is kwart voor acht.

7.50 uur / 19.50 uur
Het is tien voor acht.

- ▸ Hoe laat begint het nieuws?
- ◂ Om half zeven.
- ▸ Hoe laat is het nieuws afgelopen?
- ◂ Om tien over half zeven.

COMPUTER

4 Kijk naar de video en doe de opdracht.

5.1 Beantwoord de vragen.

1 Hoe laat eet jij vanmiddag?

_____

2 Hoe laat eet jij vanavond?

_____

3 Je moet naar Nederlandse les. Hoe laat ga je weg?

_____

5.2 Beantwoord de vragen.

Cursist A stelt de vragen van 5.1 aan cursist B. Cursist B geeft antwoord.

Wissel van rol.

6 Beantwoord de vragen.

Kijk thuis in een televisiegids, in een krant of op internet. Welke drie programma's wil je graag zien? Hoe laat beginnen de programma's? Hoe laat zijn de programma's afgelopen?

Programma 1: _____

begint om _____ uur en is om _____ uur afgelopen.

Programma 2: _____

begint om _____ uur en is om _____ uur afgelopen.

Programma 3: _____

begint om _____ uur en is om _____ uur afgelopen.

Lingo. (TROS) 12.32 Man bijt hond. (NCRV) 13.00 Journaal. (NOS) 84734 13.05 Sportjournaal. 1889482 13.13 Opsporing verzocht. (AVRO) 14.20 D66. (PP) 2109598 14.25 Capibara. (AVRO) 14.50 De rijdende rechter. (NCRV) 15.17 Dokument: Blanke angst. (Slot) (NCRV) 202858376

16.00 Journaal (NOS) 30192

16.08 NL Net (AKN) Actualiteiten uit de regio. 306274376

16.32 Soeterbeeck (RKK/KRO) Een katholieke kijk op het maatschappelijk debat. 200002395

17.00 Journaal (NOS) 95668

17.10 Nederpop: met hart en ziel (5) (TELEAC/NOT) Afl: Pop in je moerstaal (1960-2003). 98173

17.40 De televisiejaren (NCRV) Amusement. 19666

18.07 That's the question (EO) Quiz. 200084956

18.33 Get the picture (AVRO) Quiz. 300002531

19.00 Man bijt hond (NCRV)

19.05 hockey: de Champions Trophy (dames). 303335869

19.25 Lingo (TROS) Woordspel. 735519

19.55 De leukste thuis (TROS) Amateurfilmpjes. 680024

20.25 Flikken (8/13) (TROS) Politieserie, B. Tegen hun zin moeten Britt en Sofie optrekken met huisjesmelker Taverniers, die vermoedt dat een van zijn vorige huurders een overval beraamt op een juwelier. 130208

21.20 Schone schijn (TROS) Comedyserie, GB. Hyacinth Bucket doet mee aan een bloemschikwedstrijd. Deze wordt gewonnen door Lydia Hawksworth, die ook nog in een hele luxe auto rijdt. Hyacinth laat het er niet bij zitten en denkt met een Rolls Royce de vrouw op haar nummer te kunnen zetten. 7314550

21.55 Rij ik zo? (15/17) (EO) Magazine over rijgedrag. Door middel van videobeelden worden verkeersovertreders geconfronteerd met hun daden. Afl: Videocontroles - hoe ver ga je mee als

400418024

19.02 Papaul (VARA) Real-life serie met Paul de Leeuw. 200921596

19.32 B&W (VARA) Live praatprogramma vanuit het B&W-café in Amsterdam. 200542005

20.02 Frasier Comedyserie, VS. Martin wordt door zijn baas nogal grof bekritiseerd, maar hij is ni van plan er iets aan te doen. Frasier en Niles zijn het daar niet mee eens en besluiten ac tie te ondernemen. 20072602

20.27 Met het mes op tafel (NPS) Kennis- en blufquiz waarin dri kandidaten in een casinoecht omgeving pokeren met de an woorden op vragen. (Zie TV tips) 200225111

20.55 Andere tijden (NPS/VPRO) Geschiedenismagazine met r portages over (bijna) vergete gebeurtenissen uit de twintig eeuw. De redactie gaat op zo naar ooggetuigen en betrokk nen en naar historische film beelden. 4862869

21.30 Werken aan Werk: De Hotelschool (1/3) (RVU Serie over de Hogere Hotel-

7 Loop rond. Stel elkaar de vragen.

- ▸ Welk programma wil je zien?
- ◂ Ik wil ... zien.

- ▸ Hoe laat begint het programma?
- ◂ Het programma begint om ... .

- ▸ En hoe laat is het programma afgelopen?
- ◂ Het programma is om ... afgelopen.

WERKBLAD

8 Vul de agenda's in. Wat doet Maarten wanneer?

Cursist A Vertel wat Maarten op maandag, woensdag en zaterdag doet.
Cursist B Maak de agenda compleet.

Wissel van rol.

Cursist B Vertel wat Maarten op dinsdag, donderdag en vrijdag doet.
Cursist A Maak de agenda compleet.

Controleer samen de antwoorden.

Op tijd komen

Lees de zinnen. Is het de gewoonte in Nederland? En in jouw land? Kruis aan.

	Nederland	Mijn land
1 De les begint om tien uur. Je komt precies op tijd.	☐	☐
2 Je gaat naar de verjaardag van een vriend. De vriend zegt hoe laat je moet komen.	☐	☐
3 Je hebt om negen uur een afspraak op je werk. Je kunt niet te laat komen. Kom je om 9.01 uur? Dan ben je te laat.	☐	☐
4 Je hebt om elf uur een afspraak met een vriendin. Om half twaalf komen is ook goed.	☐	☐
5 Je hebt om tien uur een afspraak met de huisarts. Om vijf over tien ben je te laat.	☐	☐
6 Een collega is jarig. Hij geeft een feest. Het feest begint om acht uur. Je kunt ook om half negen komen.	☐	☐

Vergelijk je antwoorden met twee medecursisten.

Bespreek samen de antwoorden.

Vraagwoordvragen

1	2	
Wat	zegt	u?
Hoe laat	ga	je naar je zus?
Waar	woon	je?

Vragen die beginnen met een vraagwoord hebben een vaste structuur:
Plaats 1: vraagwoord
Plaats 2: persoonsvorm (PV)

Hoofdletters en leestekens

1 Een zin begint met een hoofdletter.
2 Aan het einde van de zin staat een punt.
3 Aan het einde van een vraagzin staat een vraagteken.
4 Je gebruikt vaak een komma. Je kunt de zin dan wat makkelijker lezen.

De les duurt van half twee tot drie uur.
Hoe laat is het?
Ja, ik ben bijna klaar.

TAAK 3 Roosters en dienstregelingen lezen

VOORBEREIDEN

1 Lees de vragen en kijk naar het rooster van sportschool Jumping Feet. Beantwoord de vragen.

1 Op welke dag(en) kun je aerobics doen?

_____

2 Op welke dag(en) kun je fitness doen?

_____

3 Op welke dag(en) kun je steps doen?

_____

SPORTSCHOOL JUMPING FEET januari t/m juni

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag	Zaterdag / Zondag
Aerobics	10.00-11.00 19.30-20.30		18.00-19.00 20.00-21.00		14.00-15.00 17.30-18.30	
Fitness	10.00-22.00	10.00-22.00	10.00-22.00	10.00-22.00	10.00-22.00	10.00-22.00
Steps	14.00-15.00 17.30-18.30	10.00-11.00 18.30-19.30		19.30-20.30 21.00-22.00		

COMPUTER

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

Routines

Tijd 2

Het is één uur. **Over een half uur** is het half twee.

- ▸ Wanneer hebben we vakantie?
- ◂ **Volgende** week hebben we vakantie.

- ▸ Hoe vaak heb je les?
- ◂ **Twee keer per week.**

De les is **van** half één **tot** twee uur.

- ▸ **Hoe lang** duurt de les?
- ◂ De les **duurt** anderhalf uur.

September **tot en met** (in schrijftaal: **t/m**) december.

UITVOEREN

COMPUTER

3 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

AFRONDEN

4 Lees de vragen en kijk naar de dienstregeling van bus 85. Beantwoord de vragen.

Bus 85 *Van Station Ede-Wageningen naar Veenendaal-Centrum*

Maandag t/m vrijdag						
Ede, Station Ede-Wageningen	14.01	14.31	15.01	15.31	16.01	16.31
Ede, Ziekenhuis Gelderse Vallei	14.06	14.36	15.06	15.36	16.06	16.36
Ede, Pakhuisweg	14.16	14.46	15.16	15.46	16.16	16.46
Veenendaal, State	14.19	14.49	15.19	15.49	16.19	16.49
Veenendaal-Centrum	14.25	14.55	15.25	15.55	16.25	16.55

1 Op welke dagen gaat bus 85?

Bus 85 gaat _____

van Ede naar Veenendaal.

2 Hoeveel keer per uur gaat de bus?

Bus 85 gaat _____

van Ede naar Veenendaal.

3 Hoe lang duurt de rit van Ede naar Veenendaal?

Het _____.

4 Je woont bij Station Ede-Wageningen. Je hebt om half vier een afspraak in Ziekenhuis Gelderse Vallei. Hoe laat moet je de bus vanaf station Ede-Wageningen nemen?

De bus gaat _____.

5 Je zit in bus 85. Je bent op de Pakhuisweg in Ede. Het is 16.16 uur. Over hoeveel minuten ben je in Veenendaal Centrum?

Ik ben _____ in Veenendaal.

Controleer samen de antwoorden.

5 Lees de vragen en kijk in het jaarrooster van je school. Beantwoord de vragen.

1 Wanneer heb je vakantie?

_____

2 Zijn er nog andere vrije dagen?

_____

Controleer samen de antwoorden.

TAAK 4 Iemand feliciteren met zijn verjaardag

VOORBEREIDEN

1 Kijk naar de foto's.

COMPUTER

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

Feliciteren

- ▸ Hartelijk gefeliciteerd (met je verjaardag)!
- ◂ Dank je wel.

- ▸ Gefeliciteerd!
- ◂ Dank je wel.

- ▸ Hoe oud ben je geworden?
- ◂ 27.
- ◂ Ik ben 27 (jaar) geworden.

- ▸ Wanneer ben je jarig?
- ◂ Op 10 juli.

- ▸ Wanneer ben je geboren?
- ◂ Op 10 juli 1972.

Ik ben vandaag **jarig**.
Het is vandaag **mijn verjaardag**.
Ik vier vanavond **mijn verjaardag**.

3 Wat hoort bij elkaar? Vul de goede letter in.

1 Je wilt weten wanneer een vriendin jarig is. Wat vraag je? _____

2 Je man is jarig. Je feliciteert hem. Wat zeg je? _____

3 Een vriend vraagt: 'Wanneer ben je geboren?' Wat zeg je? _____

4 Een vriendin is jarig. Je wilt weten hoe oud ze nu is.

Wat vraag je? _____

5 Een vriend vraagt: Wanneer ben je jarig?' Wat zeg je? _____

a Op 30 september.
b Hoe oud ben je geworden?
c Hartelijk gefeliciteerd.
d 3 december 1948.
e Wanneer ben je jarig?

4 Loop rond en groet elkaar. Stel elkaar de volgende vragen:

1 Wanneer ben je geboren?
2 Wanneer ben je jarig?
3 Hoe oud ben je?

Groet elkaar bij het weggaan.

5 Schrijf een verjaardagskaart.

1 Je vriendin is jarig. Je feliciteert haar met haar verjaardag. Maak de verjaardagskaart compleet.

_____ José,

Je bent jarig!

_____ ben je geworden?

Tot zaterdag!

Annemarie.

plak hier
een
postzegel

_____

_____

_____

_____

2 Mevrouw De Vos wordt 95 jaar. Je feliciteert haar met haar verjaardag. Maak de kaart compleet.

Dag mevrouw De Vos,

U bent vandaag 95 jaar

_____

_____ met uw

_____

Nog vijf jaar en u bent honderd jaar oud!

Hartelijke groeten,

Mevrouw Van Veen.

plak hier
een
postzegel

_____

_____

_____

_____

WERKBLAD

Kijk in de agenda. Vertel elkaar welke afspraken je hebt.

LEZEN EN SCHRIJVEN

LEZEN

1 Lees de vragen en de tekst. Beantwoord de vragen.

1 Op welke dagen doet Maria aerobics bij sportschool Jumping Feet?

_____

2 Op welke tijd?

_____

Maria
Maria werkt in een café. Ze werkt op maandagavond en dinsdagavond van zes uur tot twaalf uur. Ze werkt op woensdagmiddag van één uur tot zeven uur en ze werkt op vrijdagavond van zes uur tot twaalf uur. Ze doet drie keer per week aerobics bij sportschool Jumping Feet.

SPORTSCHOOL JUMPING FEET januari t/m juni

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag	Zaterdag / Zondag
Aerobics	10.00-11.00 19.30-20.30		18.00-19.00 20.00-21.00		14.00-15.00 17.30-18.30	
Fitness	10.00-22.00	10.00-22.00	10.00-22.00	10.00-22.00	10.00-22.00	10.00-22.00
Steps	14.00-15.00 17.30-18.30	10.00-11.00 18.30-19.30		19.30-20.30 21.00-22.00		

2 Je hebt afgesproken met James. Schrijf de afspraak op.

Het is maandag 15 juni. Je hebt over drie dagen een afspraak met James in restaurant Jimbani, om kwart over zeven.

afspraak met: _____

dag: _____

datum: _____

plaats: _____

tijd: _____

3 Lees de vragen en de e-mail. Beantwoord de vragen.

1 Wie schrijft de e-mail?

_____

2 Aan wie schrijft ze?

_____

3 Wie is jarig?

_____

4 Hoe oud is hij? Omcirkel het goede antwoord.

a 3

b 13

c 30

Lees de tekst en schrijf een e-mail.

Esther is je docent Nederlands. Je wilt haar feliciteren.

> Geboren:
> **Oscar**
> zoon van Lucas en Esther Jacobs
> Heino, 12/2/04
> Jacobs@hetnet.nl

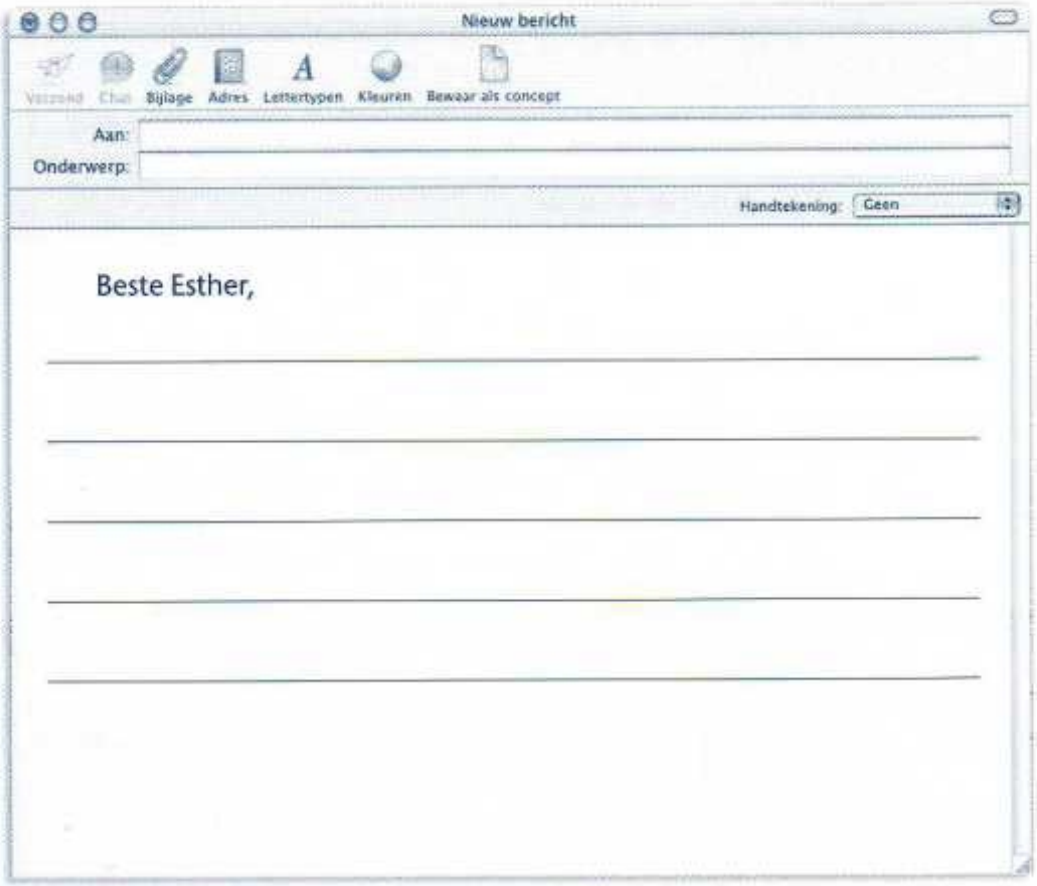

CODE

HOOFDSTUK 3

Wat eten we vanavond?

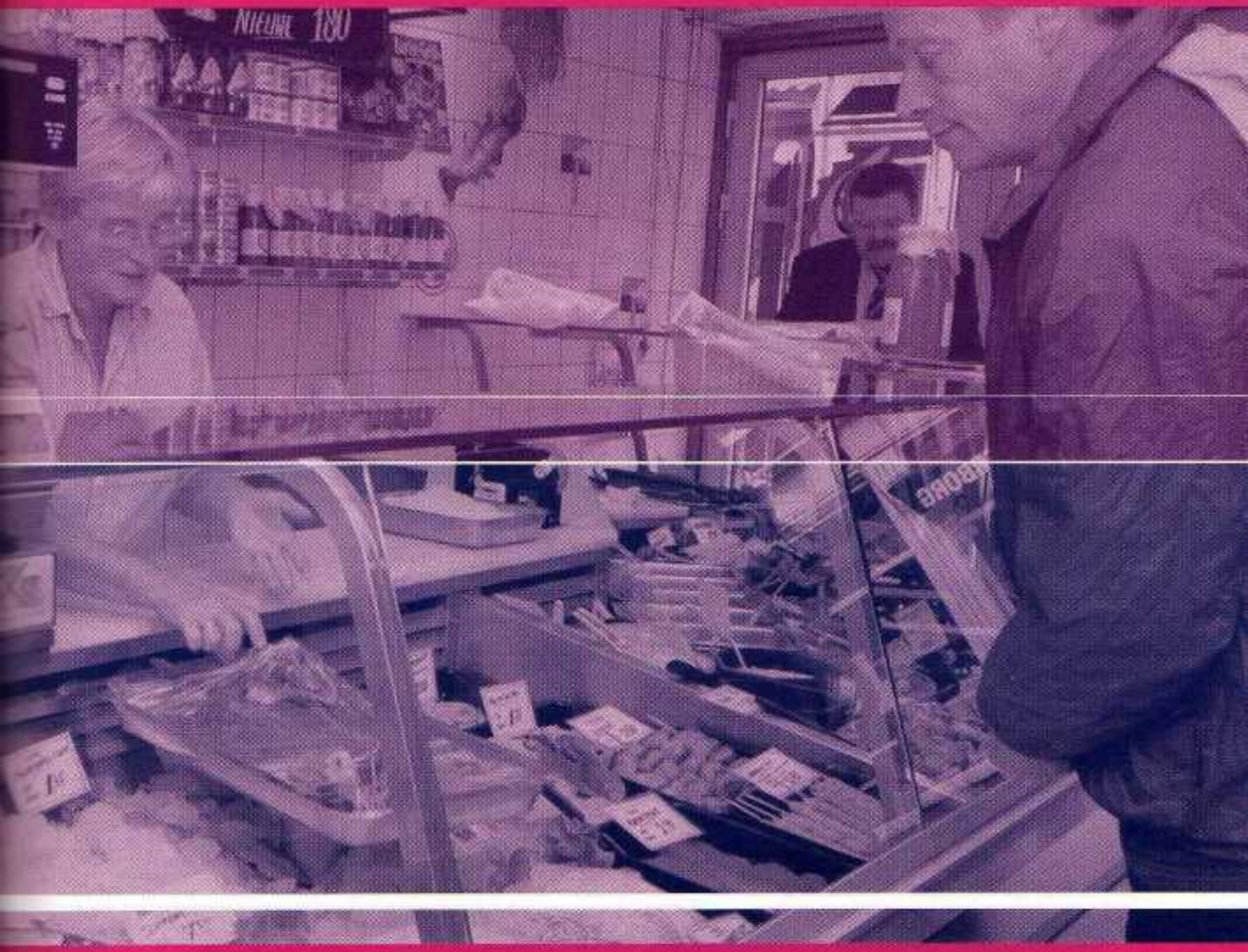

Dit hoofdstuk gaat over eten en drinken. Je leert:

taak 1 zeggen wat je lekker of niet lekker vindt
taak 2 eten kopen
taak 3 vragen of iemand iets wil drinken
taak 4 telefonisch eten bestellen

Wat hoort bij elkaar? Vul de goede letter in.

a De vrouw is bij de bakker. Ze koopt een brood.
b De man en de vrouw eten in een restaurant.
c De man en de vrouw zijn thuis. De man geeft de vrouw een glas wijn.
d De man werkt bij de pizzeria. De man bezorgt pizza's.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

TAAK 1 Zeggen wat je lekker of niet lekker vindt

VOORBEREIDEN

1 Lees de vragen. Beantwoord de vragen.

1 Wat eet jij bij het ontbijt? Kruis aan.

- ☐ brood
- ☐ kaas
- ☐ appel
- ☐ yoghurt
- ☐ rijst
- ☐ _____

2 Wat drink jij bij het ontbijt? Kruis aan.

- ☐ koffie
- ☐ thee
- ☐ water
- ☐ melk
- ☐ _____

COMPUTER

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

3 Lees de vragen en de tekst op pagina 45. Beantwoord de vragen.

1 Wat is hartig, wat is zoet? Zet de volgende woorden op de goede plaats: kaas, jam, olijven, chips, patat, bananen, vleeswaren.

hartig	zoet
	koekjes

2 Kijk in de tekst. Wat vindt Anne lekker? Wat vindt Paul lekker? Wat vinden ze niet lekker? En wat vind jij lekker of niet lekker? Maak de tabel compleet.
Kies uit: appels, bananen, brood met jam, brood met kaas, brood met hagelslag, brood met vleeswaren, chips, koekjes, olijven, patat, pinda's, pizza, rijst, zoet, hartig.

naam	lekker	niet lekker
Anne		
Paul	appels	
ik		

3 Kijk in de tekst. In welke zin staat iets over 'lekker' of 'niet lekker'? Schrijf die zinnen in de tabel.

lekker	niet lekker
	Anne houdt niet van kaas.

Controleer samen de antwoorden.

Zoet of hartig?
Anne houdt niet van kaas. Ze eet liever zoet op brood: jam bijvoorbeeld. Zoet vindt ze heerlijk.
Anne vindt hartig ook lekker; ze is bijvoorbeeld gek op chips en patat, maar pinda's vindt ze niet zo lekker. En ze houdt niet van olijven en rijst.

Paul houdt van hartig. Kaas vindt hij lekker, pinda's ook. Hij houdt ook van pizza.
Paul eet wel zoet, maar niet op brood. Hij lust geen brood met jam, hij heeft liever kaas of vleeswaren. Fruit vindt hij wel lekker: bananen en appels bijvoorbeeld. En hij eet ook graag koekjes!

hartig	**zo**	**de banaan**
bijvoorbeeld	**de rijst**	**de appel**
heerlijk	**het fruit**	**het koekje**
de pinda		

Lekker en niet lekker

Paul vindt koffie lekker.
Anne houdt van jam.
Paul heeft liever kaas.
Ik ben gek op patat!
Heerlijk!

Anne vindt zoute pinda's niet lekker.
Ik houd niet van zoet op brood.
Bah! *(i)*

UITVOEREN

4 Vraag wat je medecursist lekker of niet lekker vindt.

Kies uit: aardappelen, appels, bananen, brood, chips, fruit, gehakt, groente, hartig, jam, kaas, koffie, patat, pasta, sperziebonen, thee, vlees, vleeswaren, zoet.

Voorbeeld:
A: Vind jij appels lekker?
B: Ja, ik ben gek op appels.
B: Houd jij van koffie?
A: Nee, ik houd niet van koffie.

Wissel van rol.

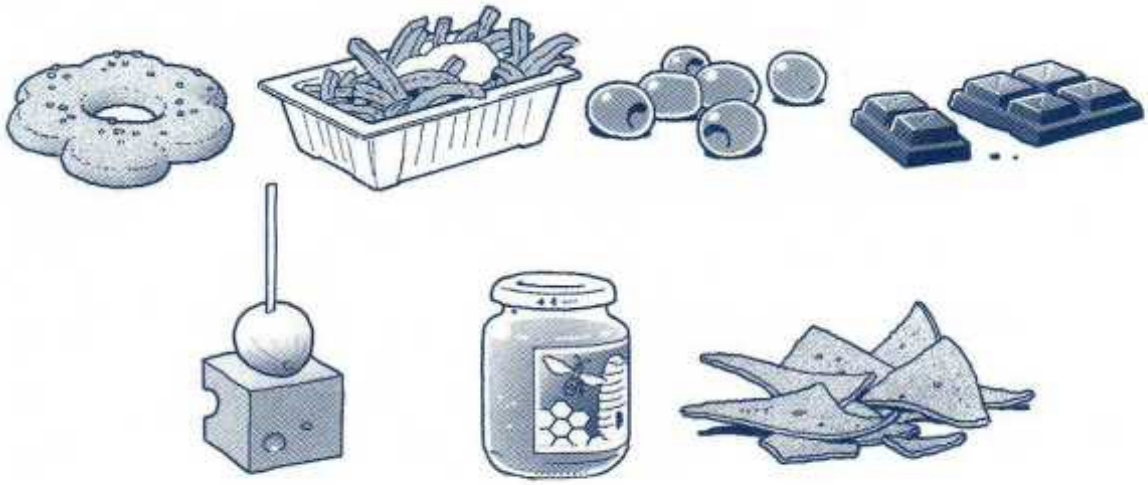

5 Lees de e-mail en schrijf terug.

Je gaat morgen bij Angela eten. Je krijgt een e-mail van Angela.

Hoi!

Ik moet nog boodschappen doen. Wat vind je lekker?
Eet je liever vis of vlees of ben je vegetariër? Mail het even.

Groetjes,
Angela

boodschappen (de boodschap)
de vis

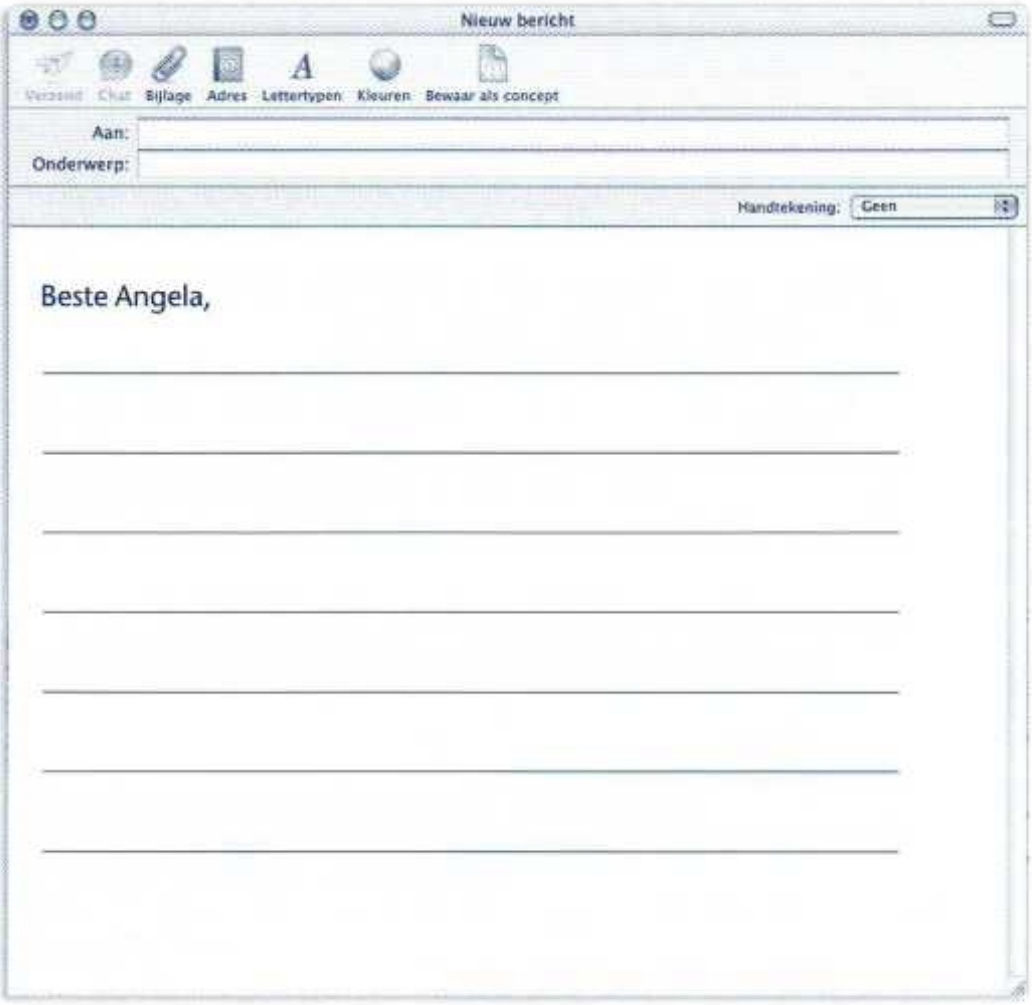

6 **Kijk wat je in de kantine van je school kunt kopen. Schrijf drie dingen op die je lekker vindt. Wat kosten ze?**

_____

_____

_____

Het artikel: de, het, een

de-woorden

de appel	een appel
de banaan	een banaan

het-woorden

het brood	een brood

De vraagzin

ja/nee-vragen

1	2	3
Eet	je	liever vlees of vis?
Lust	je	appels?
Wil	je	wat drinken?

Heeft de vraag als antwoord ja of nee? Dan:
Plaats 1: persoonsvorm (PV)
Plaats 2: **subject**

TAAK 2 Eten kopen

VOORBEREIDEN

1 Kijk naar de illustraties en lees de vragen. Wat hoort bij elkaar? Vul de goede letter in.

1 Wat voor winkel is het?
a een supermarkt
b een bakker
c een groentewinkel

2 Wat koop je bij deze winkel?

a Je koopt hier brood.

b Je koopt hier groente en fruit.

c Je koopt hier vis.

d Je koopt hier vlees.

COMPUTER

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

3 Lees de vraag en de tekst. Beantwoord de vraag.

Wat koopt Dewi waar?

	supermarkt	markt	andere winkels
vis			
rijst			
kaas			
toiletpapier			
brood			
fruit			
vlees			
eieren			
melk			

Dewi Chen doet boodschappen

Dewi Chen doet haar boodschappen op de markt, in de supermarkt en bij andere winkels. Ze koopt fruit, kaas en vis op de markt. Brood koopt ze bij de bakker en vlees koopt ze bij de slager. Andere boodschappen (bijvoorbeeld rijst, eieren, melk en toiletpapier) doet ze in de supermarkt.

de markt
de winkel
de bakker
de slager
kopen
eieren (het ei)
de melk

Routines

Het gewicht

een kilo = 1000 gram
een pond = 500 gram
een ons = 100 gram

Routines

Iets kopen op de markt of in een winkel

- ▸ Wie is er aan de beurt?
- ◂ Ik. Twee kilo appels, alstublieft.

- ▸ Wat mag het zijn?
- ◂ Twee bruin, alstublieft.

- ▸ Anders nog iets?
- ◂ Nee, dank u. Anders niets.

- ▸ Dat was het?
- ◂ Ja (dank u), dat was het.

UITVOEREN

4.1 Wat wil je vanavond eten en drinken? Maak een boodschappenlijstje.

4.2 Vraag welke boodschappen je medecursist nodig heeft.

Cursist A is de verkoper. Cursist B gaat eten kopen bij cursist A en gebruikt het lijstje van opdracht 4.1.

A: Wie is er aan de beurt?
B: ...
A: Wat mag het zijn?
B: ...
A: Anders nog iets?
B: Ja, ...
A: Dat was het?
B: ...

Wissel van rol.

5 Op de 'markt'. Doe boodschappen bij elkaar.

Een deel van de cursisten gaat eten verkopen op de markt. De andere cursisten gaan boodschappen bij ze doen.

Cursist A verkoopt groente en fruit.
Cursist B verkoopt kaas.
Cursist C verkoopt brood.
Cursist D verkoopt vlees.
Cursist E verkoopt vis.
De andere cursisten gaan boodschappen doen. Koop de boodschappen van je lijstje van opdracht 4.1.

Wissel van rol.

AFRONDEN

6 Ga naar een winkel (de bakker, de slager) of naar de markt.

Luister naar wat de verkoper zegt. Schrijf op.

Zinnen die je kunt horen zijn:

- Goedemorgen.
- Wie is er aan de beurt?
- Wat mag het zijn?
- Anders nog iets?
- Dat was het?
- Tasje erbij?
- Dankuwel.
- Tot ziens.

Niet of geen

Niet

- Eet jij?
- Nee, ik **eet** niet.

Anne vindt pinda's niet **lekker**.
Een kilo appels kost één euro. Dat is niet **duur**.

Geen

- Koop jij groente?
- Nee, ik koop geen **groente**.

- Wil je een koekje?
- Nee, ik wil geen **koekje**.

→ 'Geen' gebruik je vóór een substantief zonder artikel of een substantief met 'een'. 'Niet' gebruik je in alle andere gevallen.

TAAK 3 Vragen of iemand iets wil drinken

COMPUTER

1 Kijk naar de illustraties en doe de opdracht.

COMPUTER

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

Routines

Iets aanbieden en reageren

- ▸ Wil je wat drinken?
- ◂ Ja, lekker.

- ▸ Biertje?
- ◂ Nee, dank je.

- ▸ Wat willen jullie drinken?
- ◂ Een biertje, graag. / Ik heb zin in een kopje thee.

- ▸ En jij? Ook een biertje?
- ◂ (Nee, dank je.) Liever iets fris, alsjeblieft. Doe (mij) maar cola.

UITVOEREN

3 Vraag wat je medecursist wil drinken.

Cursist A stelt vragen en cursist B geeft antwoord. Maak gebruik van de informatie tussen haakjes.

A: Wil je iets drinken?
B: ... (Ja.)

A: Wil je koffie?
B: ... (Je wilt thee.)

A: Glaasje wijn?
B: ... (Je wilt fris.)

A: Wat wil je drinken?
B: ... (Je wilt bier.)

Wissel van rol.

4 Kijk naar de illustratie en maak twee cirkels.

1 Cursist A groet cursist B.
2 Cursist A biedt cursist B iets te drinken aan. Cursist B geeft antwoord.
3 Cursist B loopt naar rechts.
4 Cursist B groet cursist A.
5 Cursist B biedt cursist A iets te drinken aan. Cursist A geeft antwoord.
6 Cursist A loopt naar rechts.

Enzovoort.

Voorbeeld:

A: Hoi Arno.
B: Ha, Ferry!
A: Wil je iets drinken?
B: Ja, lekker.
A: Wil je koffie of thee?
B: Koffie, graag.
A: Alsjeblieft, een kopje koffie.
B: Dankjewel.

5 Wat hoor je? Kruis aan en vul in.

De docent vraagt een cursist wat hij wil drinken. De cursist geeft antwoord. De andere cursisten luisteren.

Vragen	Antwoorden
☐ Wil je wat drinken? _____ ?	☐ Ja, lekker.
☐ Wat wil je drinken?	☐ Nee, dank je.
☐ Wil je _____ ?	☐ Nee, dank je. Liever _____ , alsjeblieft.
☐ Ik hoor iets anders: _____	☐ Ik hoor iets anders: _____

Wissel van rol. De cursisten vragen de docent of hij iets wil drinken. De docent reageert.

TAAK 4

Telefonisch eten bestellen

VOORBEREIDEN

1 Waar kun je telefonisch eten bestellen? Kruis aan.

- ☐ bij de bakker
- ☐ bij de slager
- ☐ op de markt
- ☐ bij de supermarkt
- ☐ bij de pizzeria
- ☐ bij de Chinees

En bij: _____

2 Kijk naar de menukaart van Pizzeria La Bella Italia. Welke pizza wil jij? Kruis aan.

Menukaart Pizzeria La Bella Italia
bezorgen: 020 923 52 70

Pizza's

☐ 1	**Margharita** - *tomaat en kaas*	€ 6,50
☐ 2	**Hawaï** - *tomaat, kaas en ananas*	€ 7,50
☐ 3	**Vegetale** - *tomaat, drie soorten groente en kaas*	€ 8,50
☐ 4	**Milano** - *tomaat, kaas, salami*	€ 8,00
☐ 5	**Milano speciale** - *tomaat, kaas, salami, groente en champignons*	€ 9,50
☐ 6	**Marinara** - *tomaat, vis en kaas*	€ 9,00
☐ 7	**Quattro Formaggi** - *tomaat en vier soorten kaas*	€ 10,00
☐ 8	**Pizza dello Chef** - *tomaat, groente, champignons, kip en twee soorten kaas*	€ 10,50

de salami
de soort

COMPUTER

3 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

UITVOEREN

4.1 Bestel telefonisch een pizza.

Je belt de pizzeria. Wat zeg de man van de pizzeria eerst? Wat zeg jij dan? Geef elke zin een nummer: 1, 2, 3, 4, 5 en 6.

_____ Goedenavond, Pizzeria Pinocchio.

_____ Dat kan. Welke pizza's wilt u?

_____ Wat is uw adres?

_____ Goedenavond. Ik wil graag drie pizza's bestellen.

_____ Een pizza Hawaï, een pizza Vegetale en een pizza Milano, alstublieft.

_____ Parkstraat 84.

4.2 Lees samen de dialoog van opdracht 4.1 hardop.

Cursist A Je werkt bij pizzeria Pinocchio.
Cursist B Je belt de pizzeria en bestelt pizza's.

Wissel van rol.

5.1 Bestel telefonisch groente.

Je belt de groentewinkel. Wat zeg de man van de winkel eerst? Wat zeg jij dan? Geef de volgorde aan met nummers: 1, 2, 3, 4, 5 en 6.

_____ Stationsweg 23.

_____ Oké, ik kom de boodschappen vanmiddag bezorgen.

_____ Goedemorgen, met Eric Mast. Ik wil graag vijf kilo aardappels en een kilo appels bestellen.

_____ Dat kan. Wat is uw adres?

_____ Dankuwel.

_____ Goedemorgen, de groentewinkel met Bernard.

5.2 Lees samen de dialoog hardop.

Cursist A is de verkoper van opdracht 5.1. Cursist B is de klant van opdracht 5.1.

Wissel van rol.

6 Bestel telefonisch een pizza.

Draai de stoelen om. Jullie zien elkaar niet. Cursist A werkt bij pizzeria La Bella Italia, cursist B is klant. Gebruik de menukaart van pizzeria La Bella Italia.

A: La Bella Italia, goedenavond.
B: Goedenavond. ...
A: Welke pizza wilt u?
B: ...
A: Oké. Wat is uw adres?
B: ...
Hoe laat is de pizza hier?
A: ...
B: Oké, dat is goed. Goedenavond!
A: ...

Wissel van rol.

AFRONDEN

COMPUTER

7 Luister naar de tekst.

Je hoort hoe het gesprek van opdracht 6 kan gaan.

Nederlanders eten bij het ontbijt en de lunch meestal brood. Het brood is gesneden in boterhammen. Op de boterhammen doen ze kaas, vleeswaren of jam, hagelslag en ander zoet. Bij het ontbijt en de lunch drinken Nederlanders vaak thee, koffie of melk.

Het avondeten is meestal warm: groente en aardappels met vlees of vis. Nederlanders eten soms ook pasta of rijst. Bij het warme eten drinken Nederlanders water, wijn of bier. De meeste Nederlanders eten 's avonds tussen 18.00 uur en 20.00 uur.

de lunch	**het avondeten**
de boterham	**warm**

Lees de vragen. Beantwoord de vragen.

1 Hoe laat eet jij?

Ik eet mijn ontbijt om _____ uur.

Ik eet mijn lunch om _____ uur.

Ik eet mijn avondeten om _____ uur.

2 Wat eet jij bij het ontbijt, de lunch en het avondeten?

ontbijt	lunch	avondeten

Vergelijk je antwoorden met twee medecursisten.

Bespreek samen de antwoorden.

COMPUTER

1 Kijk naar de video en doe de opdracht.

2 Maak een boodschappenlijstje.

Je bent over twee weken jarig. Vrienden komen eten. Vraag wat ze lekker vinden en maak een boodschappenlijstje. Wat ga je kopen? En in welke winkel koop je de boodschappen?

boodschappen	winkel

LEZEN

Lees de vragen en de tekst. Beantwoord de vragen.

1 Chris en Andrea eten drie keer per week vis.
a waar
b niet waar

2 Wat doet Chris?
a boodschappen
b eten koken
c eten

3 Vindt Andrea fruit lekker?
a ja
b nee

Eten met ... Frans en Simone
Frans en Simone eten twee keer per week geen vlees. Ze eten dan vis. Simone doet de boodschappen en ze kookt ook het eten. Frans eet graag pasta. Simone vindt alles lekker. Hun zoon Tim van twee jaar houdt van brood en fruit. Soms gaan ze naar een restaurant. Dat vindt Tim ook leuk!

SCHRIJVEN

Wat eet je en wat drink je? Schrijf een tekst.

Wat eet en drink je bij de maaltijden (ontbijt, lunch en avondeten)?

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

CODE

HOOFDSTUK 4

We gaan verhuizen

Dit hoofdstuk gaat over huizen en meubels. Je leert:

taak 1 praten over je huis
taak 2 advertenties van huizen lezen
taak 3 je mening geven over meubels
taak 4 een afspraak maken om een huis te bekijken

Wat hoort bij elkaar? Vul de goede letter in.

a het rijtjeshuis
b het appartement
c de twee-onder-een-kapwoning
d de villa
e de flat

TAAK 1 Praten over je huis

VOORBEREIDEN

COMPUTER

1 **Bekijk de themaplaat 'het huis'.**

COMPUTER

2 **Luister naar de tekst en doe de opdracht.**

Routines

Beschrijven

Het is een appartement.
Ik vind het een fijn huis.
Het heeft vijf kamers.
Het is een beetje klein.

Routines

Een mening geven

Ik vind mijn huis fijn. ☺
Ik vind het niet fijn. ☹
We vinden ons huis prettig. ☺
We vinden het niet prettig. ☹
Ik ben heel blij met mijn kamer. ☺
Ik ben niet blij met mijn kamer. ☹

WERKBLAD

3 Stel vragen over de huizen op het werkblad.

Cursist A stelt vragen over de huizen en cursist B geeft antwoord.

Wat voor soort huis is het?
Hoeveel kamers heeft het huis?
Is het huis groot of klein?
Heeft het huis een tuin of een balkon?

Controleer samen de antwoorden.

Wissel van rol.

4 Beantwoord de vragen.

Hoe woon jij? Praat over jouw huis.

Wat voor soort huis heb je?
Hoeveel kamers heeft je huis?
Heeft je huis een tuin of een balkon?
Wat vind je van je huis?

5.1 Beantwoord de vragen.

Wat is jouw ideale huis?

1 Wat voor soort huis is het?
a een appartement
b een rijtjeshuis
c een twee-onder-een-kapwoning
d een villa

2 Is het huis groot of klein?
a groot
b klein
c gemiddeld

3 Is het huis duur of goedkoop?
a duur
b goedkoop
c gemiddeld

4 Welke kamers heeft het huis?
a een woonkamer, een keuken, een slaapkamer
b een woonkamer, een keuken, twee slaapkamers
c een woonkamer, een keuken, _____ slaapkamers

5 Heeft het huis een bad, douche of beide?
a een bad
b een douche
c een bad en een douche

6 Heeft het huis een tuin, een balkon of beide?
a een tuin
b een balkon
c een tuin en een balkon

5.2 Praat met een medecursist over je ideale huis.

Cursist A Stel de vragen van opdracht 5.1 aan cursist B.
Cursist B Geef antwoord.

Wissel van rol.

Eenpersoonshuishoudens in Nederland

In Nederland: aantal appartementen, huizen of kamers met één persoon.

1980	1.085.000
1985	1.556.000
1990	1.813.000
1995	2.124.000
2000	2.272.000

NAAR: CBS STATLINE

1 Kruis aan.

	Nederland	Mijn land
Er wonen veel mensen in één huis.	☐	☐
Gezinnen zijn groot.	☐	☐
De huizen zijn groot.	☐	☐
Veel mensen wonen alleen.	☐	☐

2 Beantwoord de vragen.

1 Hoe groot zijn de gezinnen in jouw land?

_____

2 Wonen er mensen alleen in jouw land? Waarom wel? Waarom niet?

_____

Vergelijk je antwoorden met twee medecursisten.

Bespreek samen de antwoorden.

AFRONDEN

6 Schrijf over je ideale huis.

Maak gebruik van de vragen bij opdracht 5.1. Geef je werk aan de docent.

Regels — *Het pronomen*

Hoofdzin met inversie

1	2	3
Boven	zijn	de slaapkamers en een badkamer.
In mijn werkkamer	kan	ik rustig werken.
Achter het huis	hebben	we een tuin.

→ De persoonsvorm staat op de tweede plaats in de zin.

De singularis en pluralis

singularis	pluralis
het raam	de ramen
het appartement	de appartementen
de tuin	de tuinen
of:	
de keuken	de keukens
het balkon	de balkons
de kamer	de kamers

→ In de pluralisvorm is het lidwoord altijd 'de'.

→ De pluralisvorm maak je met –en of –s.

Het possessief pronomen

Mijn werkkamer is beneden.
Je/jouw/uw kamers zijn niet groot.
Zijn huis heeft vijf kamers.
Haar kamer is in een studentenflat.

Onze woonkamer heeft mooie, grote ramen.
Ons huis is heel fijn.
Onze kamers zijn niet groot.
Jullie keuken is groot.
Uw kamers zijn op de derde verdieping.
Hun tuinen zijn heel mooi.

→ 'Onze' gebruik je bij de-woorden en bij woorden in de pluralisvorm.
'Ons' gebruik je bij het-woorden.

TAAK 2

Advertenties van huizen lezen

VOORBEREIDEN

1

Driekamerappartement, 63 m², balkon, eerste verdieping, € 135.000,–.

2

Tweekamerappartement, 38 m², tweede verdieping, balkon, € 229,– per maand.

3

Driekamer eengezinswoning, tuin, 72 m², € 545,– per maand.

4

Vijfkamer twee-onder-een-kapwoning, 180 m², tuin, € 365.000,–.

1.1 Kijk naar de advertenties op pagina 72.

Zet in de goede volgorde.

__4__ (groot)

_____

_____

_____ (klein)

1.2 Kijk naar de advertenties op pagina 72. Kruis aan: te koop of te huur?

advertentie 1	☐	☐
advertentie 2	☐	☐
advertentie 3	☐	☐
advertentie 4	☐	☐

COMPUTER

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

3 Lees de vragen en de tekst. Beantwoord de vragen.

1 Je wilt een woning zoeken via Woningnet. Hoe kun je je inschrijven?
a via het Woningnetmagazine
b via www.woningnet.nl

2 Je woont alleen. Kun je alle huizen uit het Woningnetmagazine huren?
a ja
b nee

3 Je bent 33. Kun je alle huizen uit het Woningnetmagazine huren?
a ja
b nee

4 Je hebt een hoog salaris. Je wilt een goedkoop huis huren. Kan dat?
a ja
b nee

Een huurwoning zoeken via Woningnet

Inschrijven

U vult een formulier in via www.woningnet.nl; u krijgt dan een nummer. Met dat nummer kunt u reageren op de huizen in het Woningnetmagazine. Bent u achttien jaar of ouder? Dan kunt u ook via Woningnet een woning zoeken.

Reageren

U ziet een mooi huis en u wilt reageren. U moet op het volgende letten:

Voor hoeveel mensen is het huis?	In veel huizen moeten twee of drie personen wonen.
Wat is uw leeftijd?	Een aantal huizen is voor mensen van 55 jaar en ouder. Een aantal huizen is voor mensen van 18–22 jaar.
Wat is uw salaris?	Met een hoog salaris mag u geen goedkoop huis huren en met een laag salaris geen duur huis.

U wilt een huis graag hebben. Dan kunt u reageren:
- per telefoon: 0900–6230;
- via internet: www.woningnet.nl.

NAAR: WONINGNETMAGAZINE, 11 APRIL 2002

inschrijven	**moeten**	**het salaris**
via	**de leeftijd**	**hoog**
krijgen	**het aantal**	**laag**
reageren		

4 Vul de goede letter in. Welke woning mogen deze mensen huren?

1
Elton en Jacky, 63 jaar. Huur: niet meer dan € 400,– per maand.

2
Mark, Suzi, Iris, 25, 28 en 1 jaar. Salaris: € 31.000,– per jaar. Huur: niet meer dan € 500,– per maand.

3
Tom en Nienke, 24 en 25 jaar. Salaris € 13.000,– per jaar. Huur: niet meer dan € 350,– per maand.

4
Mark: 27 jaar. Huur: niet meer dan € 300,– per maand.

5
Mohammed en Layla, 19 en 20 jaar. Huur: niet meer dan € 300,– per maand.

A
Tweekamerwoning, leeftijd 18–22 jaar, 1–2 personen. Huur: € 298,– per maand.

B
Tweekamerwoning, 1 persoon. Huur: € 290,– per maand.

C
Tweekamerwoning, leeftijd 60–65 jaar, 1–2 personen. Huur € 360,– per maand.

D
Vierkamerwoning, 2–3 personen. Huur: € 480,– per maand. Salaris: meer dan € 28.000,– per jaar.

E
Tweekamerwoning, 1–2 personen. Huur € 330,–. Salaris niet meer dan € 16.000,– per jaar.

1 _____ 2 _____ 3 _____ 4 _____ 5 _____

AFRONDEN

COMPUTER

5 Luister nog een keer naar de tekst en doe de opdracht.

TAAK 3

Je mening geven over meubels

VOORBEREIDEN

1 Wat hoort bij elkaar? Vul de goede letters in.

1 bank _____

2 tafel _____

3 kast _____

4 stoel _____

5 bed _____

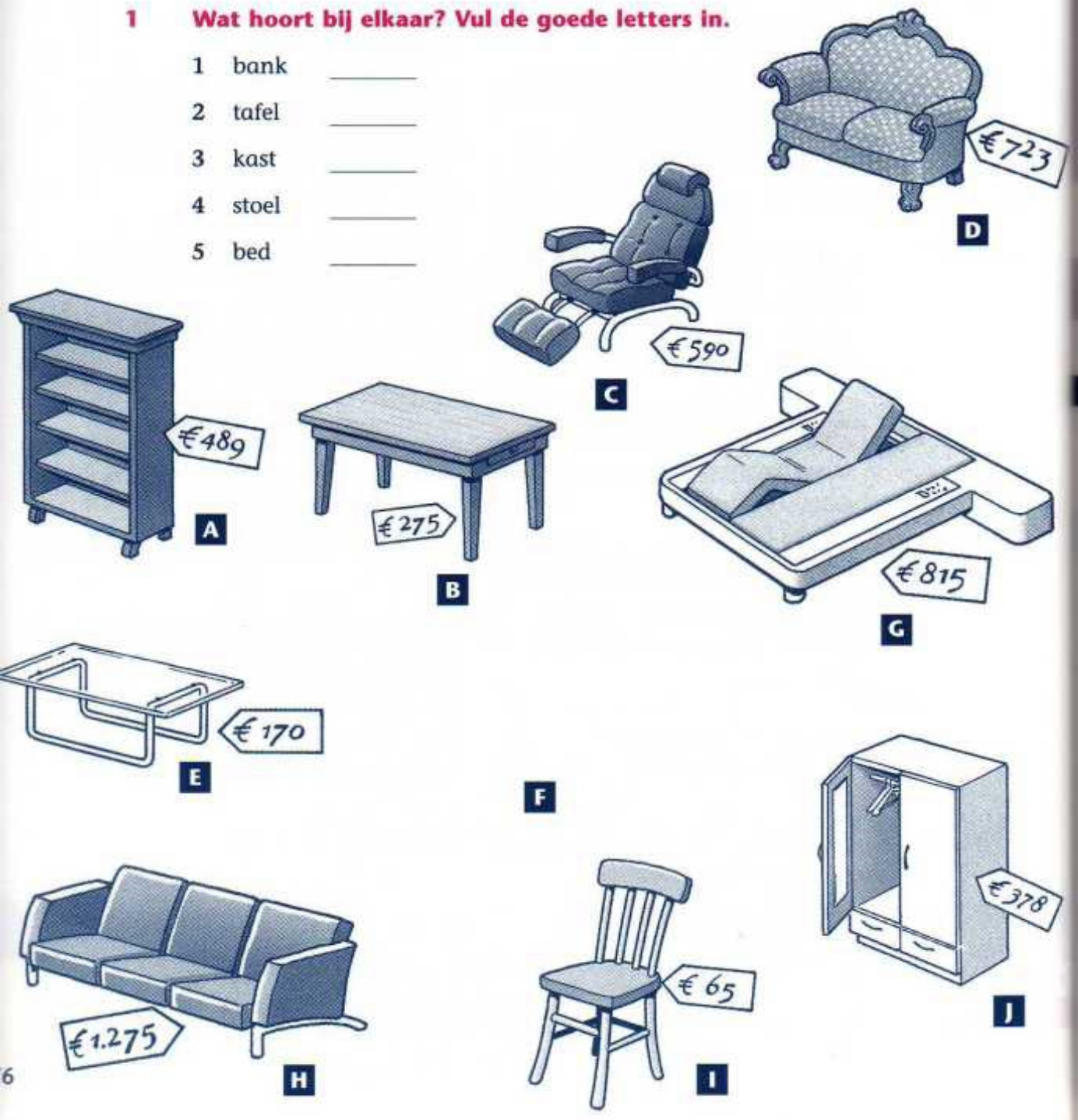

COMPUTER

2 **Kijk naar de video en doe de opdracht.**

Routines

Afkeuren en waarderen

Afkeuren
Ik vind hem niet zo ...
Hij past niet bij jou.
Ik vind de kleur niet mooi.
Oh nee!

Waarderen
Oh, wat mooi.
Ik vind deze hartstikke mooi.
Dat is een leuke bank.
Deze is echt prachtig!
Die is leuk.
Wat een mooie kast.
Ik vind het niet duur.

UITVOEREN

WERKBLAD

3 **Welke meubels heeft Maria? Stel vragen en geef antwoord.**

Cursist A Stel vragen aan cursist B.

Voorbeeld:
Cursist A: Welke meubels staan er in de kamer van Maria?
Cursist B: In de kamer staan een bank en een stoel.

Cursist B Geef antwoord.

Controleer samen de antwoorden.

Wissel van rol.

4 Kies een meubel en geef je mening.

Kijk naar de meubels van opdracht 1. Cursist A kiest een van de meubels. Cursist B geeft zijn mening.

Voorbeeld:

A: Wat een leuke stoel!
B: Ik vind hem niet zo.

B: Goh, wat een mooie bank!
A: Ja, deze is echt prachtig.

Wissel van rol.

5 Kies meubels en geef je mening.

Kijk naar meubels voor jullie nieuwe huis. Kies uit de meubels van opdracht 1.
Jullie hebben € 2500,– voor nieuwe meubels. Welke meubels vinden jullie mooi, niet mooi, duur, niet duur? Geef steeds je mening. Kijk naar het voorbeeld bij opdracht 4. Maak samen een lijst van wat je koopt.

AFRONDEN

6 Vergelijk de lijsten van opdracht 5.

Welke meubels kiezen jullie wel en welke niet? Geef steeds je mening.

Regels *Het adjectief*

Wel of geen -e achter het adjectief

	de-woorden	het-woorden
Singularis	de mooie stoel een mooie stoel	het goedkope huis een goedkoop_ huis
Pluralis	de mooie stoelen mooie stoelen	de nieuwe huizen nieuwe huizen
Maar:	Het huis is goedkoop_. De stoel is mooi_. De huizen zijn goedkoop_. De stoelen zijn mooi_.	

Het adjectief krijgt geen -e:
- Bij een het-woord met 'een'.
- Bij een adjectief zonder substantief.

TAAK 4 Een afspraak maken om een huis te bekijken

VOORBEREIDEN

1 Lees de vraag en de tekst. Beantwoord de vraag.

Je moet op 1 december ABC wonen bellen voor een afspraak.

a waar
b niet waar

ABC Wonen

Woningbouwvereniging
ABC Wonen
Herengracht 26
1382 AG Weesp
0294–530740

15 november 2005

Geachte heer/mevrouw,

Vanaf 1 december is er een eengezinswoning vrij aan de Gildemeestersweg 10. Heeft u interesse in deze woning? Dan kunt u ons bellen voor een afspraak. U kunt de woning dan bekijken.

Met vriendelijke groet,

de Vries

Woningbouwvereniging ABC Wonen
Kees de Vries

de woningbouwvereniging **vanaf** **bekijken**

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

3 Zet de zinnen in de goede volgorde. Geef elke zin een nummer: 1, 2, 3 enzovoort.

HG = Hanne de Groot, W = woningbouwvereniging 'Goed Wonen'

_____ HG: Ja, dat is prima. Dat kan.

_____ HG: Goedemiddag, u spreekt met Hanne de Groot. Ik heb een brief van u gekregen. Ik kan de woning aan de Eikenlaan 63 bekijken. Ik wil graag een afspraak maken.

_____ W: Goed, dan kunt u het huis op 27 mei om 16.00 uur bekijken.

_____ W: 'Goed Wonen', goedemiddag.

_____ HG: Fijn, bedankt en tot de zevenentwintigste.

_____ W: Kan het maandag 27 mei om 16.00 uur?

_____ W: Dag mevrouw.

Routines

Telefoneren

Een telefoongesprek beginnen

Je naam zeggen (f) = formeel / (i) = informeel

(f): Met Chen
Chen
Met mevrouw Chen
ABC Wonen, goedemorgen

(i): Met Eddy Chen
Met Eddy
Met Dewi Chen
Met Dewi

Reageren

(f): Goedemorgen/goedemiddag, u spreekt met ...
Dag, u spreekt met ...

(i): Dag, je spreekt met ...
Dag Mark, met ...
Hé Mark, met ...

Een telefoongesprek eindigen

(f): Dag meneer/mevrouw

(i): Doei
Dag
Tot ziens

UITVOEREN

4 Maak telefonisch afspraken om huizen te bekijken.

Draai de stoelen om. Jullie zien elkaar niet. Cursist A werkt bij woningbouwvereniging 'Goed Wonen'. Cursist B wil twee huizen zien en belt 'Goed Wonen'. Hij maakt twee afspraken.

Driekamerwoning	Eengezinswoning	Tweekamerwoning	Vierkamerwoning
Bosstraat 23	Visserstraat 43	Kerkstraat 10	Appelstraat 64
9722 RL Groningen	9712 BB Groningen	9734 PV Groningen	9721 ZK Groningen

Wissel van rol.

AFRONDEN

5 Schrijf de afspraken van opdracht 4 op.

Schrijf de informatie op over: huis, plaats, datum, dag en tijd. Cursist A schrijft twee afspraken op. En cursist B schrijft twee afspraken op.

Regels — *Het telwoord*

Rangtelwoorden

1e	=	eer-ste	20e	=	twintig-ste
2e	=	twee-de	30e	=	dertig-ste
3e	=	der-de	100e	=	honderd-ste
4e	=	vier-de			
5e	=	vijf-de			
6e	=	zes-de			
7e	=	zeven-de			
8e	=	acht-ste			
9e	=	negen-de			
10e	=	tien-de			

Ik woon met mijn gezin op de vierde verdieping.
Tot de zevenentwintigste.
Het zesde balkon is van ons.

COMPUTER

1 **Luister naar de tekst en doe de opdracht.**

2 **Zoek informatie over huurhuizen in jouw stad of dorp.**

Welke huizen kun je huren? Kijk naar de prijs en of er informatie bij staat over salaris, het aantal personen en de leeftijd.

Kijk in:
- een woningkrant;
- een gewone krant;
- een informatiekrant van een woningbouwvereniging.

Onderstreep:
- woningtypes;
- prijs;
- aantal kamers;
- douche of badkamer;
- tuin of balkon.

Neem de informatie mee naar de les.

Bespreek samen de resultaten.

LEZEN EN SCHRIJVEN

LEZEN

Lees de tekst. Vul de goede letter in.

Welke zin hoort in het gat in de tekst? _____

a Ik ben niet tevreden.
b Mijn vriend is niet tevreden.
c Ik wil een huis met een tuin.
d Ik wil geen huis met een tuin.

De zee

Ik woon in Noordwijk, in een flat. Het is een kleine flat met een balkon. Ik woon op de tiende verdieping. Daar kan ik de zee zien, de zee is grijs. Antonio, een vriend van mij, woont in een rijtjeshuis. Hij heeft een kleine tuin. Het huis is leuk, de straat is leuk, maar Antonio wil verhuizen. Hij koopt een groot huis met een grote tuin. Het is prachtig.
En ik? Wat wil ik? Ik zit in mijn flat en kijk naar de zee.
Na een jaar komt Antonio bij me. Het huis is te groot, de tuin is te groot. Zijn vrouw is weg. Samen kijken we naar de zee. De zee is groen.
_____ Ik heb de zee.

1 Vul het verhuisbericht in.

Je gaat over vier weken verhuizen naar de Menkemadreef 16, 2214 TP in Groningen.

VERHUISBERICHT

Van:

Naam: _____

Voornamen: _____

Geboortedatum: _____

Datum verhuizing: _____

Telefoon: _____

Mobiele telefoon: _____

E-mailadres: _____

Oude adres:

Straatnaam: _____

Nummer: _____

Postcode: _____

Woonplaats: _____

Telefoon: _____

Nieuwe adres:

Straatnaam: _____

Nummer: _____

Postcode: _____

Woonplaats: _____

Telefoon: _____

Wij verhuizen mee:

1 _____ geboortedatum: _____ , m/v *

2 _____ geboortedatum: _____ , m/v *

3 _____ geboortedatum: _____ , m/v *

4 _____ geboortedatum: _____ , m/v *

** doorhalen wat niet van toepassing is*

2 Maak een afspraak om een kamer te bekijken. Schrijf een e-mail aan mevrouw Geertsen.

Je bent student in Utrecht en je zoekt een kamer. Je leest in de krant:

> **Te huur voor rustige student:**
> grote kamer (20 m², met douche) bij vrouw (40, 1 kind) in ruim huis:
> € 300,– per maand. Voor meer informatie of voor een afspraak:
> j.geertsen@planet.nl.

Nieuw bericht

Verzend Chat Bijlage Adres Lettertypen Kleuren Bewaar als concept

Aan:

Onderwerp:

Handtekening: Geen

Geachte mevrouw Geertsen,

_____

_____

_____

Met vriendelijke groeten,

_____

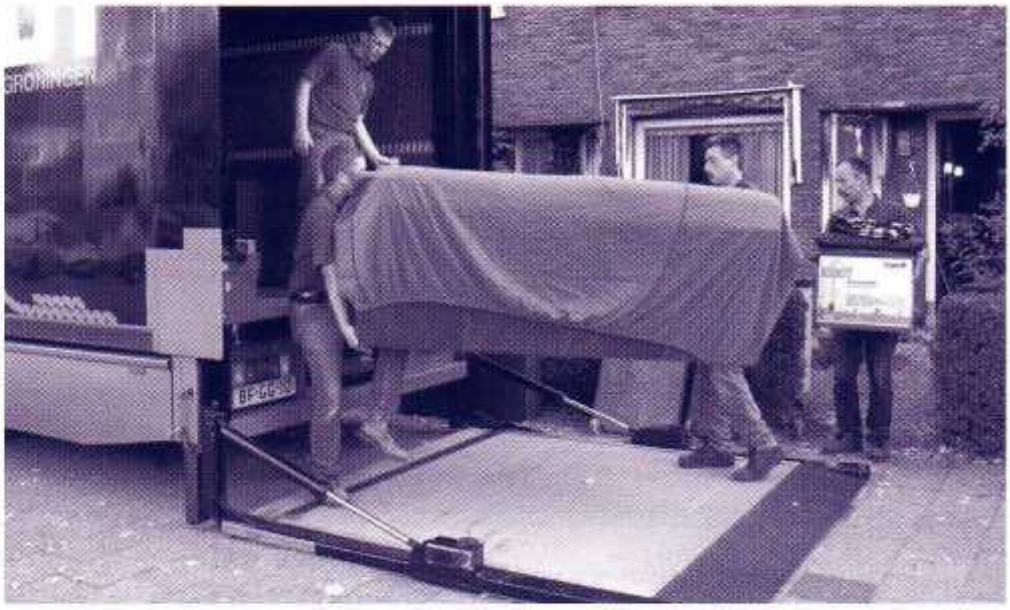

CODE

HOOFDSTUK 5

Een retour Rotterdam

Dit hoofdstuk gaat over routes en reizen. Je leert:

taak 1 de weg vragen
taak 2 een vervoerbewijs voor de trein of de bus kopen
taak 3 een routebeschrijving begrijpen
taak 4 een route beschrijven

COMPUTER

Kijk naar de illustratie en doe de opdracht.

TAAK 1 De weg vragen

VOORBEREIDEN

1 Lees de tekst.

A: Mag ik je wat vragen?
B: Sorry, I don't speak Dutch.
A: Mag ik u wat vragen?
C: Perdone, pero no lo entiendo.
A: Mag ik jullie wat vragen?
D: Özür dilerim, biz Türkçe konuşuyoruz.
A: Mag ik u wat vragen? Ik zoek een supermarkt.
E: Sorry, ik woon hier niet.

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

3.1 Lees de dialogen. Zet de zinnen in de goede volgorde. Zet het goede nummer voor de zin: 1, 2, 3 en 4.

Op straat:

_____ De Daltonstraat? Die is vlakbij.

_____ Natuurlijk.

_____ Meneer, mag ik u iets vragen?

_____ Weet u waar de Daltonstraat is?

Op de universiteit:

_____ Dat is op de eerste verdieping. Je kunt hier de lift nemen.

_____ Graag gedaan.

_____ Dankuwel.

_____ Goedemorgen. Ik moet naar kamer 301. Weet u waar dat is?

In een museum:

_____ Dank u.

_____ Meneer? Weet u waar het restaurant is?

_____ Graag gedaan.

_____ Dan moet u hier de trap op.

In een supermarkt:

_____ Ja hoor.

_____ Ik zoek de cola.

_____ Sorry, ik werk hier niet.

_____ Mag ik je iets vragen?

In een boekwinkel:

_____ Dan moet je naar boven.

_____ Bedankt.

_____ Hallo, ik zoek een boek over computers.

_____ Graag gedaan.

3.2 Luister naar de docent. De docent leest de dialogen van opdracht 3.1.

3.3 Lees de vijf dialogen van opdracht 3.1 hardop.

Voorbeeld:
Op straat:
Cursist A vraagt de weg. Cursist B geeft antwoord.

Op de universiteit:
Cursist B vraagt de weg. Cursist A geeft antwoord.

Enzovoort.

UITVOEREN

4 Vraag de weg.

1 Cursist A wil naar het station. Cursist A vraagt cursist B de weg. Gebruik de vragen uit opdracht 3.1.

A: ...?
B: Ja natuurlijk.
A: ...
B: Het station? Dat is vlakbij.

2 Cursist A wil brood kopen. Cursist A vraagt cursist B waar de bakker is.

A: ...?
B: Ja hoor.
A: ...
B: Sorry, dat weet ik niet.

3 Cursist B is op de universiteit. Hij zoekt de boekwinkel. Cursist B vraagt cursist A waar de boekwinkel is.

B: ...?
A: Natuurlijk.
B: ...
A: Die is op de eerste verdieping. Je kunt hier de lift nemen.
B: ...

4 Cursist B zoekt de markt. Cursist B vraagt cursist A waar de markt is.

B: ...?
A: Ja hoor.
B: ...
A: Sorry, dat weet ik niet. Ik woon hier niet.

5 Vraag de weg en geef antwoord.

Maak twee cirkels, een binnencirkel en een buitencirkel. Vraag de cursist die tegenover je staat de weg. Schuif daarna één plaats naar rechts op. Herhaal de opdracht.

Cursist 1 vraagt de weg (naar de Hema, Blokker, de markt, enzovoort).
Cursist 2 geeft antwoord. Hij kiest een antwoord:

- Sorry, dat weet ik niet.
- Sorry, ik woon hier niet.
- Dat is vlakbij.

Cursist 1 loopt naar rechts.
Cursist 2 vraagt de weg.
Enzovoort.

Het pronomen als object

Singularis

me / mij	Kun je **me** helpen?
	Heb je een biertje voor Stanley en **mij**?
je / jou	Mag ik **je** iets vragen?
	Zal ik **je** even helpen?
	Hier is een biertje voor **jou** en een biertje voor Maarten.
u	Mag ik **u** iets vragen?
hem	Kun je **hem** helpen?
haar	Kun je **haar** helpen?
het	Sorry, ik weet **het** niet.

Pluralis

ons	Kun je **ons** helpen?
jullie	Mag ik **jullie** iets vragen?
u	Kan ik **u** helpen?
hen/hun/ze	Ik kan **ze** niet helpen.
	Ik kan **hen** niet helpen.
	Ik vraag **ze** de weg.
	Ik vraag **hun** de weg.

TAAK 2 Een vervoerbewijs voor de trein of de bus kopen

VOORBEREIDEN

1 Wat doe je? Beantwoord de vragen.

1 Je wilt met de trein. Je weet niet hoe laat de treinen vertrekken.

- ☐ Ik kijk op internet.
- ☐ Ik bel een informatienummer.
- ☐ Ik ga naar het station. Ik vraag daar informatie.
- ☐ Ik lees de informatie op het station.

2 De trein vertrekt over twee minuten. Je hebt geen treinkaartje.

☐ Ik koop een kaartje in de trein.

☐ Ik koop een kaartje en drink een kopje koffie. Ik neem de volgende trein.

☐ Ik koop geen kaartje. Ik ga in de trein op de wc zitten.

COMPUTER

2 Kijk naar de video en doe de opdracht.

COMPUTER

3 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

Routines

Een vervoerbewijs kopen

Een enkele reis Zwolle alstublieft.
Een retour Rotterdam alstublieft.
Ik wil graag een strippenkaart.
Met korting / zonder korting.

Routines

Informatie vragen op het station

► Hoe laat **vertrekt** de trein naar Zwolle?
◄ Om vijf voor half vier.

► Wanneer **vertrekt** de trein naar Zwolle?
◄ Om vijf voor half vier.

► Hoe laat **komt** hij **aan**?
◄ Om kwart over vier, meneer.

► Wanneer **komt** hij **aan**?
◄ Om kwart over vier, meneer.

► Waar gaat u **naartoe**?
◄ Naar Rotterdam.

► Waar gaat u **heen**?
◄ Naar Rotterdam.

4 Koop een treinkaartje.

1 Cursist A wil met de trein naar Maastricht. Hij koopt een enkele reis Maastricht zonder korting. Cursist B verkoopt het kaartje. Voer het gesprek.

A: Goedemorgen, ...
B: Dat is € 8,10.
A: ...
B: Kijkt u eens, een enkele reis Maastricht.
A: ...

2 Cursist A koopt een retour Hoorn met korting. Een retour Hoorn met korting kost € 7,20. Voer het gesprek.

3 Cursist B koopt een retour Groningen zonder korting. Cursist A verkoopt het kaartje. Voer het gesprek.

B: Hallo, ...
A: Dat is € 22,50.
B: ...
A: Kijkt u eens, een retour Groningen.
B: ...

4 Cursist B koopt een strippenkaart. Een strippenkaart kost € 6,20. Cursist A verkoopt de strippenkaart. Voer het gesprek.

5 Lees de vragen en de tekst. Beantwoord de vragen.

De tekst gaat over de Voordeel–urenkaart van NS.

1 Je woont in Den Bosch. Je gaat elke donderdag met de trein naar Deventer. Je neemt de trein van 10.00 uur naar Deventer. Om 18.00 uur neem je de trein naar huis. Een retour Deventer zonder korting kost € 24,20.
Koop je een Voordeel–urenkaart?

a ja
b nee

2 Je woont in Venlo. Je reist bijna altijd met de auto, maar vandaag, dinsdag, neem je om 11.00 uur de trein naar Eindhoven. Morgen neem je om 22.00 uur de trein naar huis.
Een enkele reis Eindhoven zonder korting kost € 7,20.
Koop je een Voordeel–urenkaart?

a ja
b nee

Een jaar lang korting voor maar € 49,–

40% korting tijdens voordeeluren
- Door de week krijgt u 40% korting op treinreizen vanaf 9.00 uur 's morgens.
- In het weekend en in de maanden juli en augustus krijgt u de hele dag 40% korting.
- Op feestdagen krijgt u ook korting vóór 9.00 uur 's morgens.

BRON: BROCHURE NS, JANUARI 2003

het voordeel	**de reis**	**de feestdag**
tijdens	**het weekend**	**'s morgens**
door de week	**hele (heel)**	

6 Lees de vragen en de tekst. Beantwoord de vragen.

Je gaat op dinsdag 25 november met je zus en je broer met de trein naar Assen. Jullie nemen de trein van 12.00 uur. Jullie kopen drie retourtjes Assen. Jij hebt een Voordeel-urenkaart, je broer en je zus hebben geen Voordeel-urenkaart.

1 Krijg jij korting?
a ja
b nee

2 Krijgen je broer en je zus korting?
a ja
b nee

Een jaar lang korting voor maar € 49,–

Samenreiskorting
- Met een voordeel-urenkaart kunt u ook samenreiskorting krijgen.
- Reist u in de voordeeluren met 1,2 of 3 mensen? Dan krijgen zij ook 40% korting.

BRON: BROCHURE NS, JANUARI 2003

TAAK 3 Een routebeschrijving begrijpen

VOORBEREIDEN

1 Lees de zinnen en kijk op de plattegrond.

Waar is de bakker? De tweede straat links.
Waar is café Smit? De eerste rechts.
Waar is het Campertplein? Hier rechtdoor.

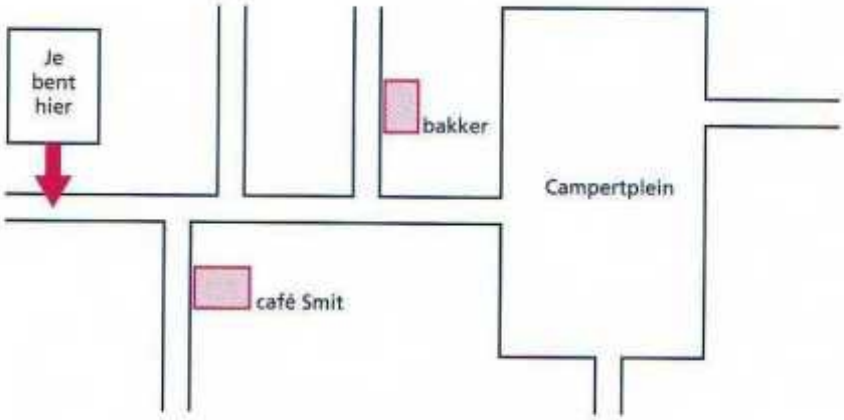

COMPUTER

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

Routines

De weg vragen en reageren

De weg vragen
Meneer, **mag ik u** iets vragen? **We zoeken** het Vrijthof.
Mevrouw? **Waar is** het toilet?
Meneer, **weet u waar** het restaurant is?

Een routebeschrijving
Je **moet** bus 5 nemen.
Je **moet** vóór de supermarkt uitstappen.
Bij het zebrapad **oversteken**.
Rechtdoor lopen.
Je **neemt** de eerste straat **rechts** / **links**.
Je **gaat** bij de kerk **linksaf** / **rechtsaf**.

3 Kijk op de plattegrond en lees de instructies. Teken de route.

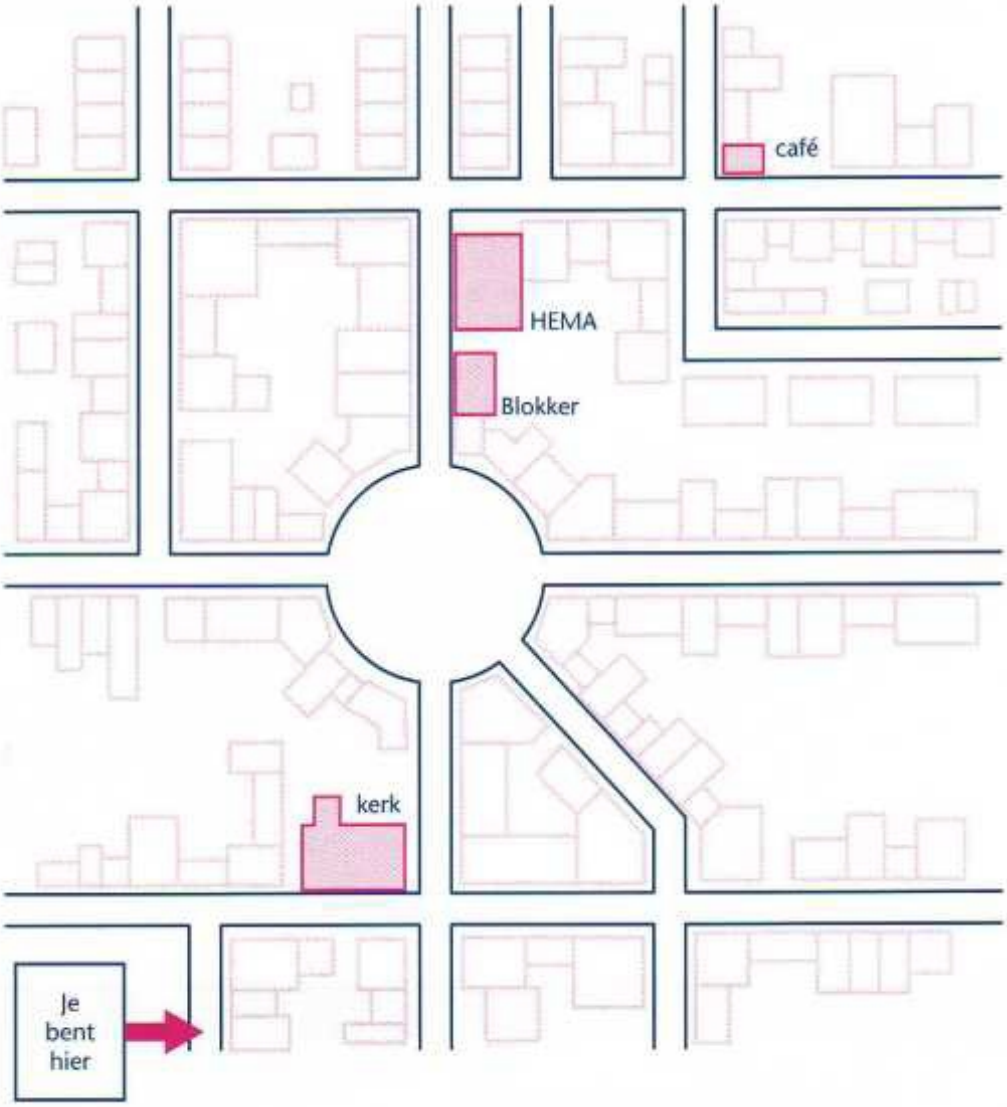

1 Je gaat de eerste weg rechts.
2 Na de kerk neem je de eerste links.
3 Het plein oversteken.
4 Rechtdoor lopen, langs de Hema en Blokker en dan naar rechts.
5 Je gaat voor het café linksaf.

4 Beantwoord de vragen.

1 Kijk op de plattegrond.
➡ = je bent hier, in Maastricht. Je zoekt het station.
Lees de routebeschrijving. Zet de zinnen in de goede volgorde. Zet het goede nummer voor de zin: 1, 2, 3, en 4.

_____ Je gaat linksaf, de brug over.

_____ Je loopt langs het water.

_____ Je loopt steeds maar rechtdoor. Dan kom je bij het station.

_____ Je neemt de tweede straat rechts.

2 Teken de route op de plattegrond.

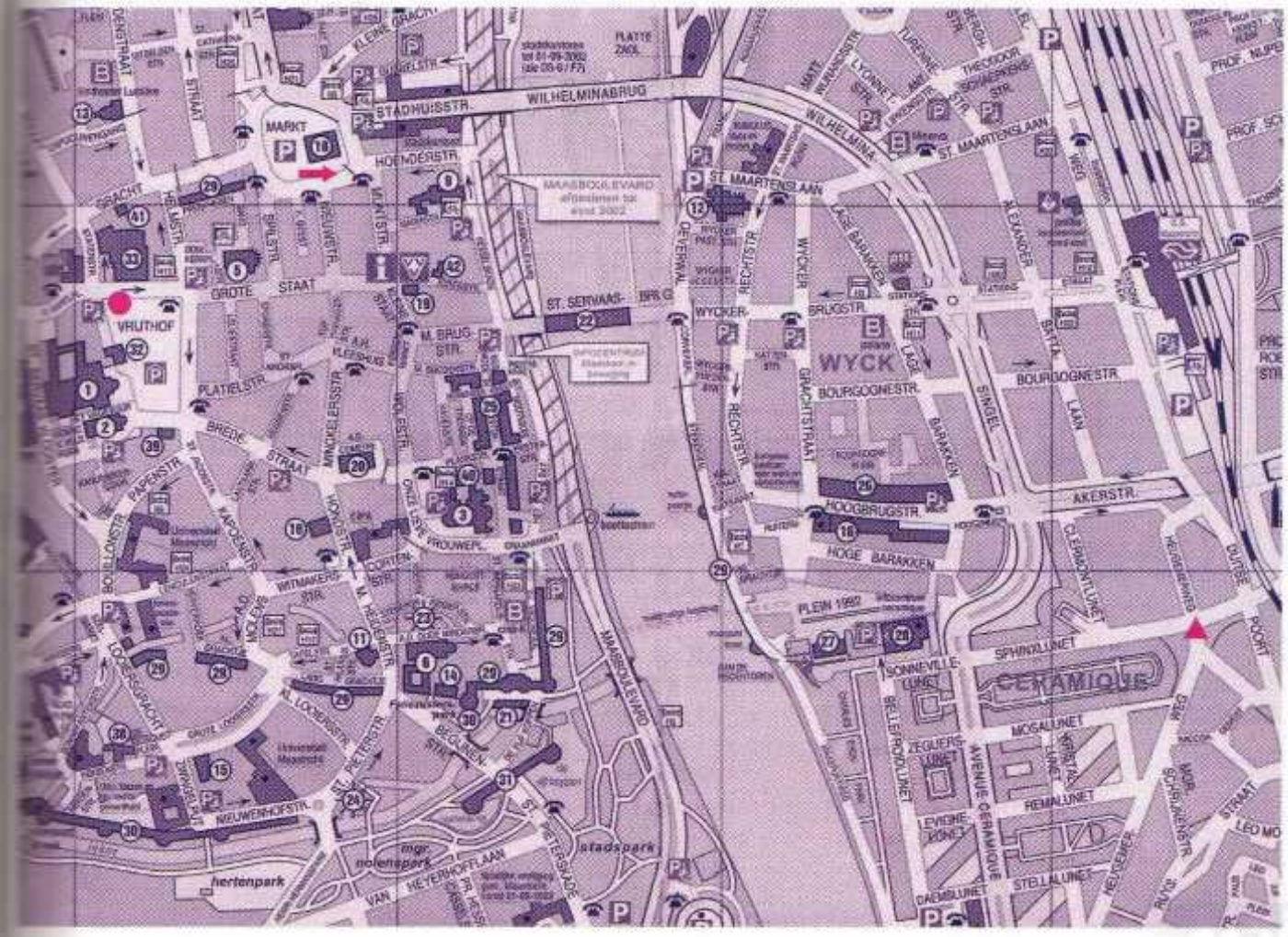

5.1 Lees de tekst en kijk op de plattegrond. Schrijf op de plattegrond: ingang, pad en kassa.

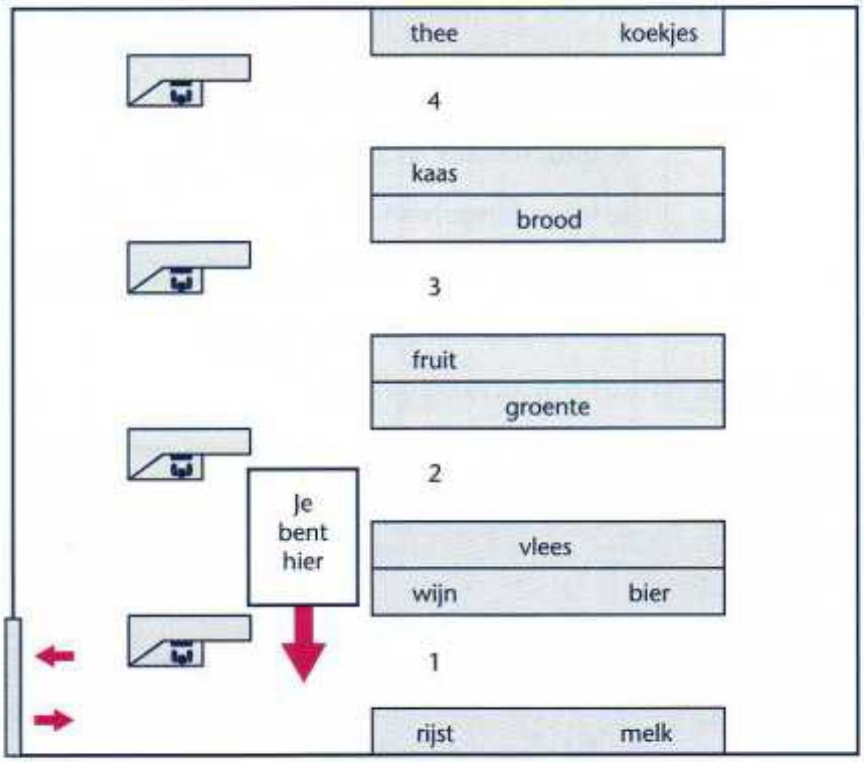

Welkom in onze supermarkt

Waar vindt u ons?

De ingang is aan de Flevoweg, op nummer 18. U kunt daar ook parkeren.

Wat vindt u waar?

Dat kunt u zien op de plattegrond, maar u kunt het ook aan ons vragen. Wij helpen u graag.

Betalen?

Aan het eind van elk pad is een kassa. Wij hebben vier kassa's.

welkom	**parkeren**	**de kassa**
de ingang	**het pad**	

5.2 Kijk op de plattegrond en luister naar de docent.

Je loopt in de supermarkt. Je zoekt de vis, de pizza's en de koffie. Hoe loop je? Teken de route.

COMPUTER

WERKBLAD

6 Teken de route naar Barbara's huis.

Luister nog een keer naar de tekst: Hoe kom ik bij je huis? Kijk naar de plattegrond. Waar stap je uit de bus? Schrijf een B. Teken met een lijntje de route naar Barbara's huis. Schrijf een X bij Barbara's huis.

Vergelijk je route met die van een medecursist.

Fietsen

Nederland is het land van de fietsen. Er wonen 16,5 miljoen mensen en er zijn wel 17 miljoen fietsen. Nederland heeft 10.000 kilometer fietspad.
Nederlanders hebben vaak een auto én een fiets. Is het werk, de school of een winkel vlakbij? Dan gaan ze vaak op de fiets. Ze fietsen in het weekend ook graag in de natuur.
De fiets is voor alle leeftijden: jonge én oude mensen fietsen. Kleine kinderen zitten meestal bij hun ouders op de fiets.
De fiets is voor alle mensen: de bakker heeft een fiets en de huisarts heeft ook een fiets.
Bij veel stations kun je voor een dag een fiets huren.
Wil je met je fiets in de trein? Je kunt voor je fiets ook een treinkaartje kopen.

TAAK 4

Een route beschrijven

VOORBEREIDEN

1 Ga je met de auto, bus, trein of op een andere manier? Vul in.

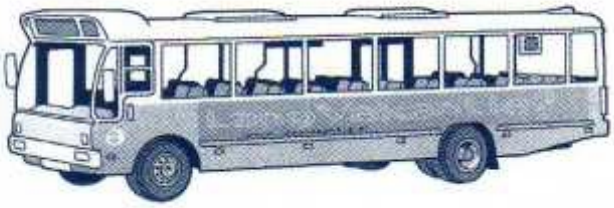

Hoe ga je naar...?	met de auto	met de bus	met de trein	met de fiets	met de tram	ik loop
de supermarkt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de bakker	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de Nederlandse les	☐	☐	☐	☐	☐	☐
het station	☐	☐	☐	☐	☐	☐
de markt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
mijn werk	☐	☐	☐	☐	☐	☐

COMPUTER

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

3.1 Lees de tekst en kijk op de plattegrond op pagina 97.

▲ = je bent hier. Waar woont de moeder van Liesbeth? Teken de route naar het huis van de moeder van Liesbeth en schrijf een X bij het huis.

De route van Liesbeth
Liesbeth woont in Maastricht, op de Heugemerweg. Haar moeder woont vlakbij, in de Maartenslaan. Liesbeth gaat elke dag even naar haar moeder. Ze fietst altijd dezelfde route.
Ze fietst naar de Akerstraat. Daar gaat ze linksaf. Dan neemt ze de eerste rechts. Ze gaat rechtdoor bij de Stationsstraat. Aan het eind van de straat gaat ze linksaf. Haar moeder woont vlakbij de Wilhelminasingel, aan de rechterkant van de straat.

3.2 Kijk op de plattegrond en vul in.

Hoe fietst Liesbeth naar huis?

Ze fietst naar de _____.

Daar gaat ze _____.

Ze gaat _____ de Stationsstraat.

Aan het _____ van de _____

gaat ze _____.

Dat is de _____.

Ze neemt de _____ straat _____.

Dat is de _____.

Daar woont ze.

4 Lees de vraag en kijk op de plattegrond op pagina 97. Vul in.

Kijk op de plattegrond van Maastricht. Je staat op het Vrijthof.
● = je bent hier. Je wilt naar de Markt. Hoe loop je? Vul in.

Ik loop _____ de Platielstraat.

In de Platielstraat neem ik de _____ straat _____.

Dat is de _____ straat.

Ik ga _____ bij de Grote Staat.

Dan kom ik op de Markt.

UITVOEREN

5 Wijs de weg.

1 Cursist A wil graag een kopje koffie. Hij vraagt cursist B waar hij koffie kan drinken. Cursist B wijst hem de weg.

2 Cursist B vraagt cursist A waar de wc is. Cursist A wijst hem de weg.

6 Geef een routebeschrijving.

1 Cursist B komt bij jou (cursist A) thuis een kopje koffie drinken. Hij staat op het (bus)station van jouw woonplaats. Hij belt je. Hij vraagt de weg naar je huis. Beschrijf de route.

2 Cursist B herhaalt de beschrijving en schrijft de route kort op.

Voorbeeld
Cursist A: Je neemt bus 10. Je stapt uit bij de Parkstraat. Je neemt de tweede straat links. Dat is de Zaanstraat. Daar woon ik, op nummer 10.
Cursist B: Dus ik neem bus 10. Ik stap uit bij ... enzovoort.

Wissel van rol.

AFRONDEN

7 Vraag de weg en beschrijf de route.

De docent kiest twee cursisten. Cursist A vraagt cursist B waar de boekwinkel is of de bakker. Cursist B beschrijft de route en cursist A loopt de route.
De groep luistert goed. Zegt cursist A het goed? Loopt cursist B goed?

Wissel van rol. De docent kiest twee andere cursisten.

Modale hulpwerkwoorden

	moeten	mogen	willen
ik	moet	mag	wil
je / jij / u	moet	mag	wilt
hij / ze / zij	moet	mag	wil
we / wij	moeten	mogen	willen
jullie	moeten	mogen	willen
ze / zij	moeten	mogen	willen

	zullen	kunnen
ik	zal	kan
je / jij / u	zult/zal	kunt/kan
hij / ze / zij	zal	kan
we / wij	zullen	kunnen
jullie	zullen	kunnen
ze / zij	zullen	kunnen

Je moet de Kerkstraat oversteken.
Mag ik u iets vragen?
Ik wil hier wel wonen.
Zullen we een winkel binnengaan?
Misschien kunnen we samen gaan?

Praten zonder woorden

Wat 'zeg' jij?

Kijk nog eens naar opdracht 1 in taak 1. A vraagt de weg. B begrijpt het niet. Ook zonder woorden kun je 'zeggen': Ik begrijp het niet. Kijk naar je docent. Hij/zij 'zegt': Ik begrijp het niet.

1 Cursist 1 'zegt': Ik begrijp het niet. Dan cursist 2, dan cursist 3, enzovoort.
2 Cursist 2 'zegt': Waar kan ik iets eten? Dan cursist 3, dan cursist 4, enzovoort.
3 Cursist 3 'zegt': Rechtdoor lopen. Dan cursist 4, dan cursist 5, enzovoort.
4 Cursist 4 'zegt': Ik ga met de fiets. Dan cursist 5, dan cursist 6, enzovoort.
5 Cursist 5 'zegt': Kom hier. Dan cursist 6, dan cursist 7, enzovoort.
6 Cursist 6 bedenkt zelf iets om te 'zeggen'. Cursist 7 'zegt' dit na, dan cursist 8, enzovoort.

Bespreek de verschillen tussen jullie landen.

OMPUTER

Kijk op www.9292ov.nl voor een reisadvies voor het openbaar vervoer. Print het reisadvies uit en beantwoord de vragen.

Je gaat dit weekend naar een vriend in Groningen. Zijn adres is Wichmanstraat 10. Je vertrekt op zaterdagmorgen en je gaat zaterdagavond naar huis. Je woont in Amersfoort. Je adres is Anton Mauvestraat 10. Je gaat met de bus en de trein en je hebt een Voordeel-urenkaart. Je wilt om tien uur van huis vertrekken.

Let op:
- vertrekadres = Amersfoort, Anton Mauvestraat 10.
- aankomstadres = Groningen, Wichmanstraat 10.

Waar neem je de bus naar het station van Amersfoort? _____

Hoe laat vertrekt de bus? _____

Hoe laat vertrekt de trein? _____

Van welk spoor vertrekt de trein? _____

Hoe laat kom je in Groningen op het station aan? _____

Hoe laat vertrekt de bus daar? _____

Hoe laat kom je op de Wichmanstraat aan? _____

Wat voor kaartjes koop je? Ik koop voor de bus een _____

en voor de trein een _____ Groningen met / zonder korting.

Bespreek samen de antwoorden.

LEZEN

Lees de vraag en de tekst. Beantwoord de vraag.

Je wilt op maandag 12 juli om 8.30 uur met de trein naar Valkenburg. Je wilt je fiets meenemen. Kan dat?

a ja
b nee

Je gaat op zaterdag met de fiets in de trein naar Middelburg. Je gaat op zondag weer terug naar huis. Je gaat weer met de fiets in de trein. Hoeveel moet je in totaal voor je fiets betalen?

a € 6,–
b € 12,–

Een treinkaartje voor de fiets

U kunt bij een NS-kaartautomaat een Dagkaart voor uw fiets kopen. Een Dagkaart voor de fiets kost € 6,–. Met deze Dagkaart kunt u naar alle plaatsen in Nederland reizen.

- Van maandag tot en met vrijdag kunt u de fiets niet meenemen van 6.30 tot 9.00 uur en van 16.30 tot 18.00 uur.
- In het weekend, op feestdagen en in de maanden juli en augustus mag u op deze tijden de fiets wel meenemen.
- Op het station mag u niet fietsen.

NAAR: BROCHURE NS, JANUARI 2003

Schrijf Justin een e-mail.

Je woont in Den Haag. Justin, een vriend uit Breda, komt zaterdag naar Den Haag met de trein. Je weet niet welke trein hij neemt. Vraag hoe laat zijn trein in Den Haag aankomt.

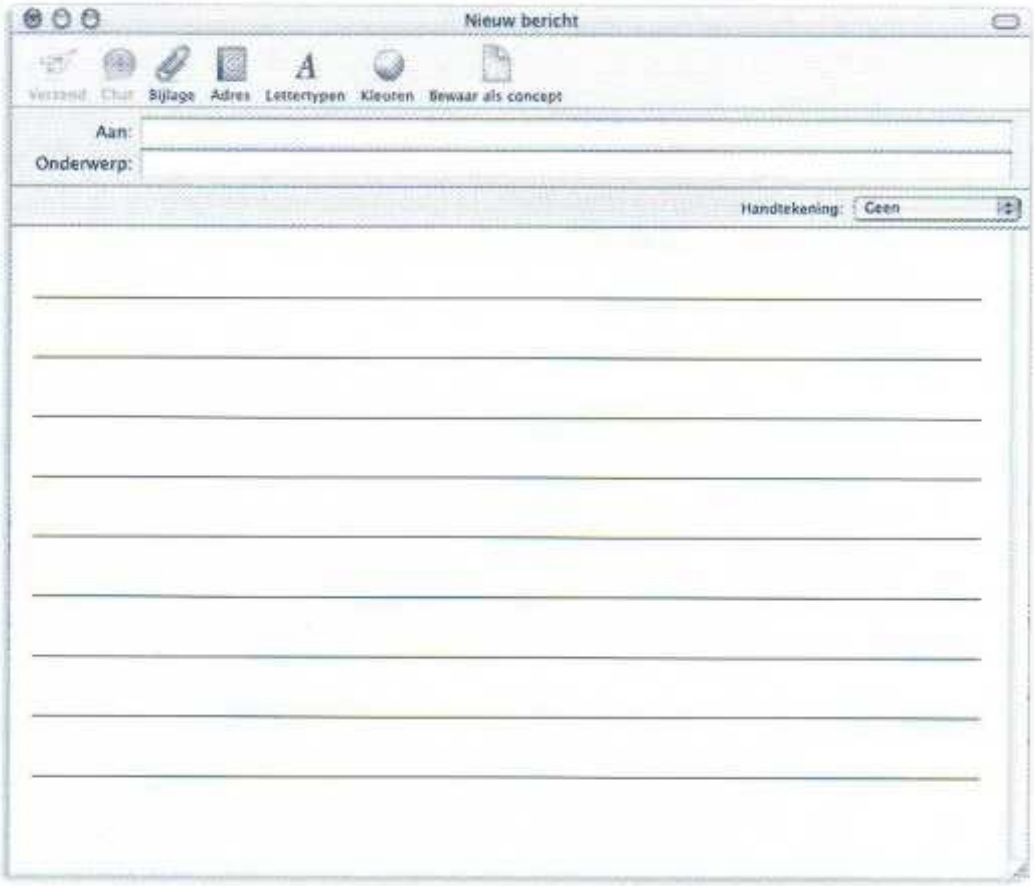

CODE

HOOFDSTUK 6

Wat zie je er leuk uit!

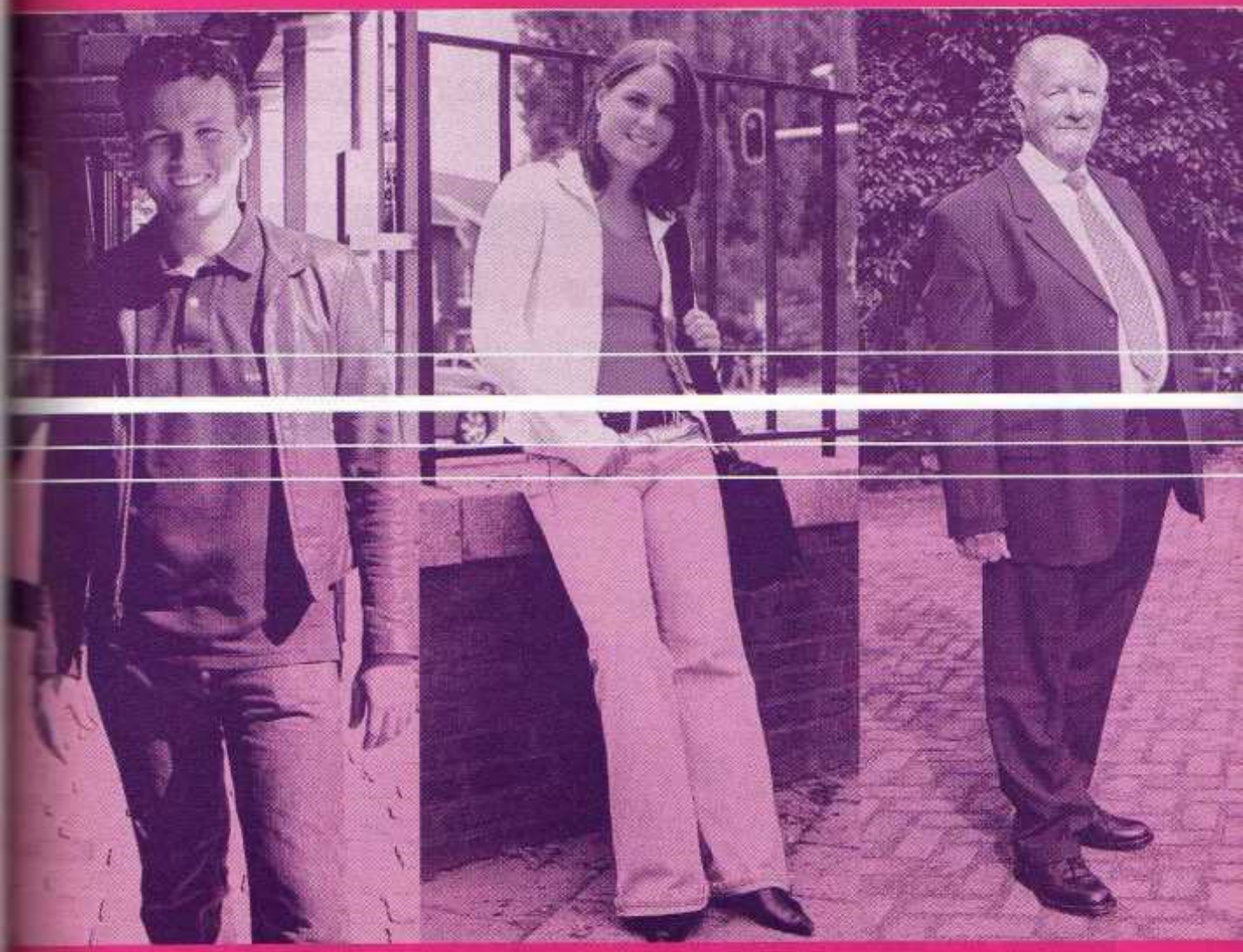

Dit hoofdstuk gaat over kleren en uiterlijk. Je leert:

taak 1 vertellen wat voor kleren iemand draagt
taak 2 beschrijven hoe iemand eruitziet
taak 3 wat je kunt zeggen als je kleren wilt ruilen
taak 4 iemand een compliment geven over zijn uiterlijk

COMPUTER

Bekijk de themaplaten over kleren.

TAAK 1 Vertellen wat voor kleren iemand draagt

VOORBEREIDEN

1 **Kijk naar de illustratie. Je hebt €150,– om kleren te kopen. Wat koop je?**

Ik koop: _____

_____

_____

COMPUTER

2 **Luister naar de tekst en doe de opdracht.**

COMPUTER

3 **Kijk naar de video en doe de opdracht.**

4 Waneer draag je wat? Vul in.

Kies uit: een blouse, een broek, gympen, een jas, een jurk, een overhemd, een pak, een rok, schoenen, sokken, een spijkerbroek, een T-shirt, een trui, een uniform. Je kunt ook zelf andere kleren kiezen.

Wat doe je?	Wat draag je?
Je gaat naar school.	_____
Je vader is jarig en je gaat naar hem toe.	_____
Je gaat bij een cursist uit je klas eten.	_____
Je werkt in een schoenenwinkel.	_____
Je werkt bij de politie.	_____
Je gaat uit.	_____
Je gaat naar de pizzeria.	_____

5 Beschrijf een persoon op een foto.

1 Kijk naar foto 1. Cursist A beschrijft een persoon van foto 1. Cursist B moet raden wie het is.

Wissel van rol.

2 Kijk naar foto 2. Cursist B beschrijft iemand van foto 2. Cursist A moet raden wie het is.

Wissel van rol.

AFRONDEN

6 Beschrijf de kleren van een medecursist.

Een cursist beschrijft de kleren van een medecursist. De andere cursisten moeten raden wie het is.
Herhaal de opdracht nog een paar keer. Steeds beschrijft een andere cursist de kleren van een medecursist.

7 Beschrijf een uniform. Schrijf op.

Maak een beschrijving van een uniform; bijvoorbeeld van het uniform van de politie, van iemand van een supermarkt, van iemand van de NS of van een postbode.

Bespreek samen de resultaten.

TAAK 2 Beschrijven hoe iemand eruitziet

VOORBEREIDEN

COMPUTER

1 **Kijk naar de illustratie en doe de opdracht.**

COMPUTER

2 **Luister naar de tekst en doe de opdracht.**

COMPUTER

3 **Kijk naar de illustratie en doe de opdracht.**

UITVOEREN

4 **Beschrijf je uiterlijk in 20–30 woorden.**

Geef de beschrijving aan een medecursist.

Controleer samen of de beschrijvingen goed zijn.

5 Beschrijf het uiterlijk van een medecursist.

Cursist A geeft een beschrijving van het uiterlijk van een medecursist. De andere cursisten moeten raden wie het is.
Herhaal de opdracht nog een paar keer. Steeds beschrijft een andere cursist de kleren van een medecursist.

TAAK 3 Wat je kunt zeggen als je kleren wilt ruilen

VOORBEREIDEN

1 Waarom ruil je het?

	De kleur is niet goed	De maat is niet goed	De kleren zijn kapot
Ik wil liever een zwarte broek.	☐	☐	☐
Ik vind de rok te klein.	☐	☐	☐
De rits is stuk.	☐	☐	☐
Ik vind het pak te groot.	☐	☐	☐
Er zit een gat in het overhemd.	☐	☐	☐
Ik zoek toch een blauwe jas, geen zwarte.	☐	☐	☐
Er is een knoop af.	☐	☐	☐

2 Wanneer ruil jij kleren? Schrijf op.

_____

_____

COMPUTER

3 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

4.1 Lees de dialogen. Zet de zinnen in de goede volgorde. Geef elke zin een nummer: 1, 2, 3 en 4.

1 ____ Deze jas is te groot. Kan ik hem ruilen?

____ Dankuwel.

____ Goedemorgen, kan ik u helpen?

____ Natuurlijk.

2 ____ Natuurlijk. Pakt u maar een ander.

____ Dankuwel.

____ Dag, kan ik dit overhemd ruilen? Er is een knoop af.

____ Dag, zegt u het maar.

3 ____ Alstublieft.

____ Dag meneer, mag ik deze rok ruilen? Hij is te klein.

____ Dankuwel.

____ Ik zal kijken of ik hem nog heb. Ja, ik heb hem nog in een grotere maat.

4.2 Luister naar de docent en een cursist.

De docent en een cursist lezen de dialogen van opdracht 4.1 in de goede volgorde.

5 Voer het gesprek.

Cursist A stelt de vragen. Cursist B geeft antwoord.

Gesprek 1

A: Dag mevrouw, kan ik u helpen?
B: ...
A: Dat kan. Wat is het probleem?
B: ...
A: Welke kleur wilt u dan?
B: ...
A: Ik zal kijken of ik die nog heb. [...] Ja, die heb ik nog. Alstublieft.
B: ...
A: Tot ziens!

Wissel van rol.

Gesprek 2

A: Dag meneer, zegt u het maar.
B: ...
A: Dat kan. Wat is het probleem?
B: ...
A: Welke maat wilt u dan?
B: ...
A: Die heb ik voor u.
B: ...
A: Veel plezier ermee!
B: ...

Wissel van rol.

6 Cursist A wil kleren ruilen. Welke?

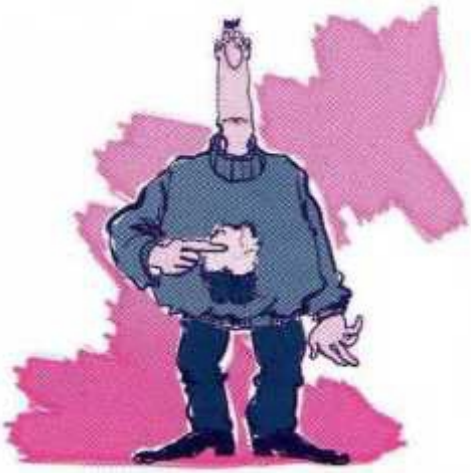

Cursist A Je bent klant. Je wil kleren ruilen. Je kiest een illustratie: je zegt niet welke illustratie je kiest.

Cursist B Je bent de verkoper en je praat met cursist A. Je gebruikt de zinnen van opdracht 4. Je wijst de illustratie aan. Cursist A zegt of dat de goede illustratie is.

Wissel van rol.

COMPUTER

7 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

Regels — *Het adjectief*

De comparatief en de superlatief

regelmatig

stellende trap	comparatief	superlatief
mooi	mooi**er**	mooi**st**
groot	groter	groot**st**
klein	klein**er**	klein**st**
duur	duur**der**	duur**st**

onregelmatig

stellende trap	comparatief	superlatief
goed	**beter**	**best**
veel	**meer**	**meest**
weinig	**minder**	**minst**
graag	**liever**	**liefst**

De blauwe broek is mooier dan de zwarte.

Regels — *Het pronomen*

Het demonstratief pronomen

	hier	daar
het T-shirt	**dit** T-shirt	**dat** T-shirt
het overhemd	**dit** overhemd	**dat** overhemd
de broek	**deze** broek	**die** broek
de kleren	**deze** kleren	**die** kleren

TAAK 4

Iemand een compliment geven over zijn uiterlijk

VOORBEREIDEN

1 Kijk naar de illustraties. Wie vind je mooier?

Schrijf op welke persoon je mooier vindt, de persoon links of de persoon rechts. Schrijf ook op wat je mooi vindt aan hem of haar.

COMPUTER

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

Routines

Een compliment geven

Wat zit je haar leuk!
Je haar zit erg goed!
Wat zie je er fantastisch uit!
Mooie blouse!
Wat een te gekke trui heb je aan!
Die staat je goed.
Die trui is gewoon prachtig!
Wat ziet u er jong uit!

UITVOEREN

3 Kijk naar de illustraties van opdracht 1.

Vertel elkaar wie je het mooist vindt. Vertel ook waarom.

4 Geef elkaar complimenten.

Maak twee cirkels, een binnencirkel en een buitencirkel. Geef de cursist die tegenover je staat een compliment. Schuif daarna één plaats naar rechts op. Herhaal de opdracht.

AFRONDEN

5 Schrijf twee complimenten op die je bij opdracht 4 aan iemand gegeven hebt.

1 _____

2 _____

6 Welke complimenten hoor je? Schrijf op.

Welke complimenten hoor je buiten de school, op straat of op je werk? Let ook op de reactie.

Bespreek samen wat je hebt opgeschreven.

Regels *Het verbum*

Het perfectum

regelmatig
Yves **heeft** kleren **gemaakt**.
Ik **heb** dat nooit **geleerd**.

onregelmatig
Ik **heb** de trui **gekocht**.
Ben je bij de kapper **geweest**?

Perfectum: hebben / zijn + participium.
Het participium van regelmatige verba:

ge +	ik-vorm +	t / d *
ge	maak	t
ge	trouw	d

* Is de laatste letter van de ik-vorm een 's', 'f', 't', 'k', 'ch' of 'p'?
(soft ketchup / 't kofschip)
Schrijf dan een 't', anders een 'd'.

Het participium van onregelmatige verba moet je leren. Er zijn geen regels. Ook moet je leren wanneer je 'hebben' of 'zijn' moet gebruiken. Al deze informatie kun je ook in een woordenboek vinden.

Nederlanders en complimenten

Nederlanders geven elkaar soms complimenten over elkaars haar of over elkaars kleren. De reactie is dan vaak:

- Oh, ik heb het al lang.
- Oh, het is al oud.
- Oh, ik heb het in de uitverkoop / bij de Hema gekocht.

Nederlanders zijn blij met complimenten, maar ze laten dat niet vaak merken. Ze zeggen niet vaak 'dankjewel'.

1 Lees de zinnen. Wanneer geef jij een compliment? Kruis aan.

	ja	nee
1 Je zus heeft een mooie jas aan.	☐	☐
2 Je vriendin draagt een nieuwe broek.	☐	☐
3 Het haar van je collega zit leuker dan anders.	☐	☐
4 Je baas heeft een mooi pak aan.	☐	☐
5 Je buurman heeft mooie blauwe ogen.	☐	☐
6 Je buurvrouw heeft mooi lang bruin haar met krullen.	☐	☐

2 Kijk naar de situaties bij opdracht 1. Schrijf op wat je zegt als je een compliment geeft.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

6 _____

Vergelijk je antwoorden met twee medecursisten.

Bespreek samen de antwoorden.

1 Lees de tekst en kijk naar de illustraties. Maak de tekst compleet. Geef ook complimenten.

Robin en Monique chatten samen. Ze hebben elkaar nog nooit gezien. Ze willen van elkaar weten hoe ze eruitzien.

www.chatroom.nl

Chatroom.nl

Robin▷ Hé Monique, je bent er weer! ☺
Monique▷ Ja. Hoe gaat het?
Robin▷ Goed. En met jou?
Monique▷ Prima… het is weer weekend! ☺
Robin▷ Ja, lekker hè. Ga je nog wat leuks doen dit weekend?
Monique▷ Nee, ik blijf thuis.
Robin▷ Hé Monique, hoe zie je er eigenlijk uit?
Monique▷ _____
Robin▷ O, mooi… 👍
Monique▷ Dank je!
Robin▷ En wat voor kleren draag je?
Monique▷ _____
Robin▷ _____
Monique▷ Nou, dankjewel! En jij, hoe zie jij eruit?
Robin▷ Ik heb _____
Monique▷ En wat draag je?
Robin▷ Ik draag _____
Monique▷ _____

LEZEN

Lees de vragen en de tekst.
Beantwoord de vragen.

1 Kies de beste titel.
a Wat draag jij op Aruba?
b Wat draag jij met kerst?
c Wat draag jij op je werk?

2 Wie draagt speciale kerstkleren?
a Martijn
b Silvia
c Erwin
d Anna

3 Wat dragen de mensen in Spanje met de kerst?
a Geen speciale kleren.
b Een zwarte broek en een wit overhemd.
c Mooie, speciale kleding, bijvoorbeeld een avondjurk.

Martijn:
Met kerst moet ik werken. Ik werk in een restaurant. We hebben geen speciale kleren voor de kerst. Ik draag een zwarte broek en een wit overhemd.

Silvia:
Op feestdagen trek ik een avondjurk aan. Ik kom uit Spanje en daar draagt iedereen met kerst mooie, speciale kleding. In Spanje kopen de vrouwen soms al in november hun kerstkleding. Ze zien er met kerst prachtig uit. Kerst in een spijkerbroek? O nee, dat kan echt niet.

Erwin:
Met de feestdagen trek ik gewoon een broek aan met een shirt. Dat draag ik altijd. Ik draag geen speciale kleren met kerst. Kerstkleren zijn erg duur, ik koop ze niet. En wie draagt die kleren nog na de kerst?

Anna:
Dit jaar ga ik met kerst naar Aruba. Het is erg warm op Aruba. Ik draag dan een kort rokje met een T-shirt. Heerlijk!

NAAR: FLAIR 52, 13 T/M 22 DECEMBER 2002

SCHRIJVEN

Schrijf op wat je zaterdagavond draagt.

Je gaat zaterdagavond met je vriend en zijn ouders eten in een heel duur restaurant. Welke kleren en schoenen draag je zaterdagavond? Schrijf ook de kleuren op.

CODE

HOOFDSTUK 7

Wat gaan we doen?

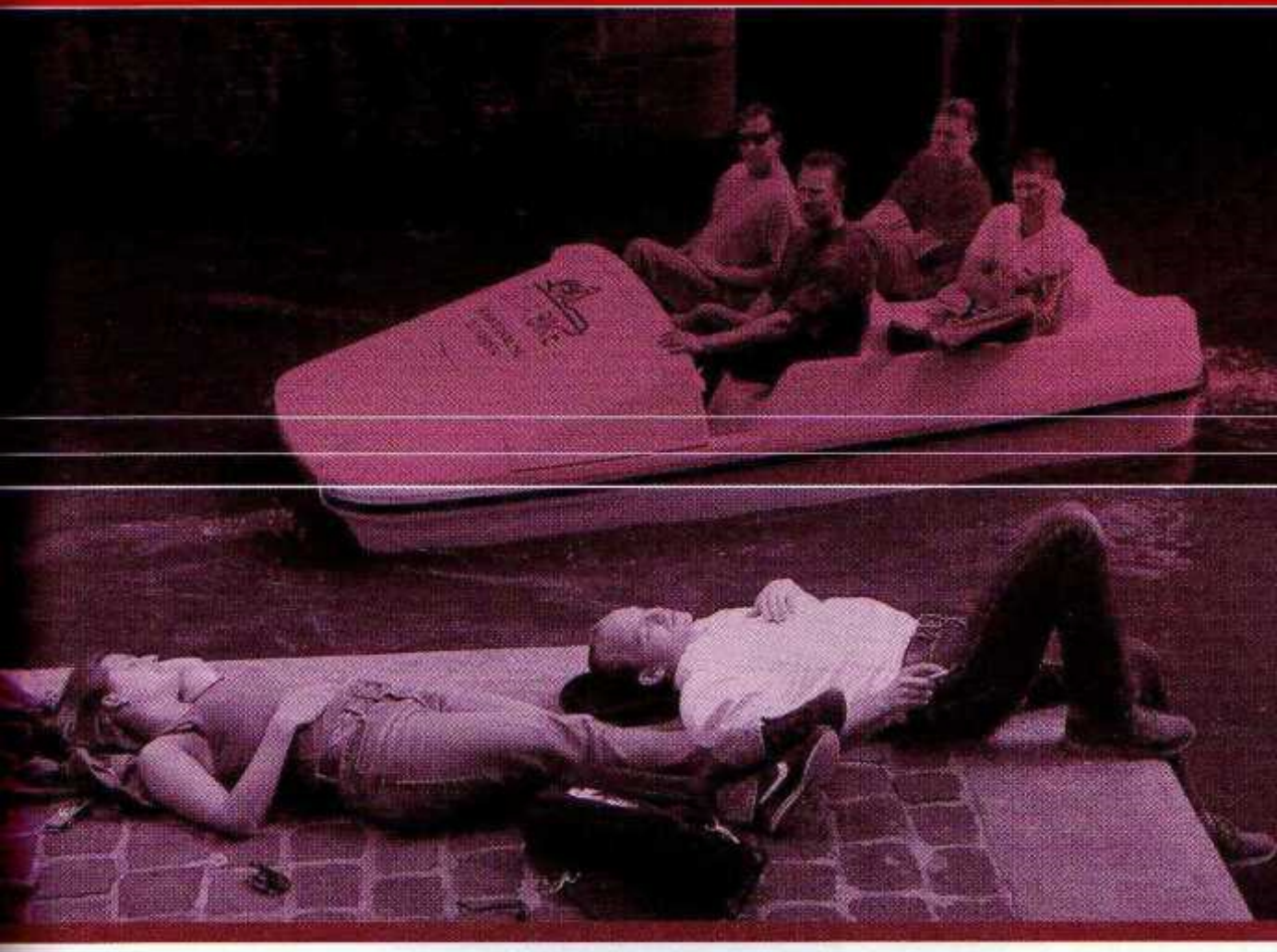

Dit hoofdstuk gaat over uitgaan. Je leert:

taak 1 een afspraak maken om uit te gaan
taak 2 iets bestellen in een restaurant
taak 3 iemand uitnodigen en reageren op een uitnodiging
taak 4 informatie over een attractiepark begrijpen

Waar ga je graag naartoe? Kruis aan.

- ☐ een film
- ☐ een café
- ☐ een restaurant
- ☐ een attractiepark

DEN HAAG

BABYLON

Telefoon: 3471666
Reservering: 0900-9363
(Naast Den Haag Centraal)
in Winkelcentrum Babylon
Kassa geopend:
Do. Vr. 13.00 - 22.00 uur;
Za. 11.15 - 22.00 uur;
Zo. 11.15 - 21.30 uur;
Ma. Di. Wo. 13.00 - 21.30 uur;

www.babylonsos.nl
www.cinegrenderes.nl

Dagelijks 21.15 uur; Za. Zo. óók 11.45 uur. PREMIÈRE
THE HUMAN STAIN Naar het gelijknamige boek van Philip Roth.
Regie: Robert Benton. Met: Nicole Kidman, Anthony Hopkins. (108 min.) (16)

Dagelijks 13.00 uur; Za. Zo. óók 14.00 uur. PREMIÈRE
GRIMM 'Wel nicht een grimmig sprookje' (FK) (12) (16)
Regie: Alex Warmerdam.

Dagelijks 16.15 uur; Do. t/m Za. 19.00 21.45 uur; 3e WEEK
Zo. Vrn Wo. 20.00 uur; Do. Vr. Ma. Di. óók 13.30 uur.
LOVE ACTUALLY Hilarische komedie over de liefde met topsterren als (12)
Hugh Grant, Emma Thompson en Rowan Atkinson. Regie: Richard Curtis. (130 min.)

Dagelijks 18.15 uur; Do. Vr. Ma. Di. Wo. óók 14.00 uur. 2e WEEK
KEES DE JONGEN Naar 't beroemde boek van Theo Thijssen. (6)
"Meeslepend ...zeer geestig en ontroerend" (Fanbrand). R.: Andre v. Duren. (100 min.)

Dagelijks 16.15 19.00 21.15 (Do. niet 21.15) uur; 7e WEEK
Do. Vr. Ma. Di. óók 13.30 uur; Za. Zo. óók 11.45 uur.
CLOACA Regie: Willem van de Sande-Bakhuyzen (165 m.) Soen: Maria Goos. (12)

Do. 21.30 uur. SNEAK PREVIEW ...Met z'n drieën... (6)

FILMHUIS DEN HAAG
Spui 191
Reserveren en kassa open:
dagelijks (beh. Za. Zo.)
vanaf 13.00 uur;
Za. vanaf 13.00 uur.
Zo. vanaf 12.00 uur
Tel. kassa: 070-3646000
Restaurant: 070-3646763
Bellijn: 0900-8563
aneloode 07304 of
www.bellijn.nl
informatie:
www.filmhuisdenhaag.nl

Zaal 1, 2 en 4 zijn rolstoel toegankelijk.

Dagelijks (beh. Zo.) 17.00 19.30 22.00 uur; Za. 12.30 t.p.v. 17.00 uur. 4e WEEK
GOODBYE LENIN! Schitterend gegeven in ontroerend en soms bitsch familiedrama met DDR-humor. (12)

Dagelijks (beh. Ma.) 21.00 uur. Regie: Federico Fellini. OP VELER VERZOEK TERUG
8 1/2 (OTTO E MEZZO) Mastroianni als Fellini's alterego in meesterlijke fantasie.

Dagelijks 21.45 uur; Za. óók 13.00 uur. Regie: Sylvain Chomet. 3e WEEK
LES TRIPLETTES DE BELLEVILLE "Meesterlijke animatiefilm" (6)

Dagelijks 19.30 uur. Muziekfilm rockbrouw uit Koerdistan. 3e WEEK
LIEDEREN UIT HET LAND VAN MIJN MOEDER R.: Bahman Ghobadi. (10)

Zo. 17.00 uur; Ma. Di. 19.30 uur. Regie: Howard Hawks. MOVIEclassic
THE BIG SLEEP Kaskeiker met Humphrey Bogart en Lauren Bacall.

Dagelijks 21.45 uur. Regie: Francois Ozon. 12e WEEK
SWIMMING POOL Charlotte Rampling in een spannende, opwindende film (16)

Dagelijks (beh. Zo.) 17.00 uur; Za. 13.00 uur. Regie.: Nicolas Philibert. 37e WEEK
ÊTRE ET AVOIR Meeslepende film over Frans provinciehoofdje. (6)

Dagelijks 19.00 uur; Wo. óók 16.00 uur. Regie: M. & P. de Kroon. LAATSTE WEEK
HOLLANDS LICHT Fascinerend onderzoek naar het Hollands licht. (6)

Do. t/m Za. 18.30 uur. Regie: Michael Winterbottom. LAATSTE WEEK
IN THIS WORLD Over de reis van 2 jonge Afghanese vluchtelingen. (6)

Do. Za. Ma. Di. 17.30 uur. Regie: György Pálfi. LAATSTE WEEK
HUKKLE Achter dagelijkse handelingen gaan grote gebeurtenissen schuil. (6)

Zo. 17.15 uur; Wo. 19.30 uur. R.: Mijam Boeiema & Lony Schoenberg. DOCUZONE
EN PASSANT Fascinerende docu over internationale trein die wereld op zichzelf.

Vr. Wo. 17.00 uur. Regie: Cédric Klapisch. MOVIEZONE
L'AUBERGE ESPAGNOL Leuke komedie over 'n internationaal studentenhuis.

TAAK 1

Een afspraak maken om uit te gaan

VOORBEREIDEN

1 Zet de zinnen in de goede volgorde.

Je wilt naar de film met vrienden en je wilt een afspraak maken.
Wat doe je eerst? Wat daarna? Geef elke zin een nummer: 1, 2, 3 en 4.

____ We maken een afspraak

____ Ik bel één of meer vrienden.

____ We kiezen samen een film.

____ Ik zoek op internet of in de krant naar leuke films.

COMPUTER

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

Routines

Een afspraak maken en reageren

- ► **Zullen** we vanavond wat gaan eten?
- ◄ Ja, leuk.
- ► **Zullen** we naar Mulder gaan?
- ◄ Goed idee.
- ► **Ga** je vanavond **mee** naar Mulder?
- ◄ Sorry, vanavond kan ik niet.

- ► Wanneer kun je?
- ◄ Ik kan zaterdag.
- ► Hoe laat wil je gaan?
- ◄ Half acht?
- ► Waar zie ik je?
- ◄ In Mulder?

UITVOEREN

3 Maak een afspraak.

Afspraak 1

Cursist A Vraag cursist B of hij morgen samen met jou wil eten in restaurant Bloemendaal.

Cursist B Je vindt het leuk en je kunt morgen. Maak een afspraak over tijd en plaats.

Afspraak 2

Cursist B Vraag cursist A of hij samen met jou wat wil drinken in café Jansen.

Cursist A Je vindt het leuk, maar je kunt vanavond niet. Maak een andere afspraak.

4.1 Zoek op internet of in de krant naar films.

Naar welke films kun je in of vlakbij jouw woonplaats? Zoek informatie over films en bioscopen. Neem de informatie mee naar de les.

4.2 Maak een afspraak om naar de film te gaan.

Uit welke films kun je deze week kiezen? Welke films vinden jullie leuk? Kies samen een film. Maak een afspraak over de dag, de tijd en de plaats.

AFRONDEN

5 Sarah belt Stanley terug. Voer het gesprek.

Je hebt in opdracht 2 geluisterd naar Sarah, Stanley, Maarten en Marloes. Sarah en Stanley willen gaan eten met Maarten en Marloes. Maarten en Marloes kunnen niet. Wat doen Sarah en Stanley nu? Welke afspraak maken ze?
Draai je stoelen om. Jullie zien elkaar niet. Voer het gesprek.

TAAK 2

Iets bestellen in een restaurant

VOORBEREIDEN

1 Ga je weleens naar een restaurant? Beantwoord de vragen.

1 Hoe vaak ga je naar een restaurant? Ik ga:

a ____ keer per week.

b ____ keer per maand.

c ____ keer per jaar.

d _____

2 Wanneer ga je naar een restaurant? Ik ga:

☐ op een feestdag.
☐ in een weekend.
☐ op een werkdag.
☐ nooit.

COMPUTER

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

COMPUTER

3 Kijk naar de video en doe de opdracht.

4.1 Wat zeg je tegen de ober?

1 Je vraagt of je kunt bestellen. Wat zeg je?

_____

2 Je bestelt een glas witte wijn en een biertje. Wat zeg je?

_____

3 Je bestelt Kip Marengo en een cola. Wat zeg je?

_____

4 Je bestelt een biefstuk en Tonijn van de chef. Wat zeg je?

_____

4.2 Lees de antwoorden van de ober. Wat vraag je?

1 _____?

Ober: Tonijn van de chef is gegrilde tonijn met tomaten.

2 _____?

Ober: Zalm naturel is gebakken zalm.

3 _____?

Ober: Er zit witte wijn in de saus.

4 _____?

Ober: Nee, er zit geen knoflook in de saus.

Vergelijk je antwoorden met een medecursist.

Bestellen

Kunnen we / **Kan** ik bestellen?
Mogen we / **Mag** ik een fles rode wijn?
Voor mij een biertje **alstublieft**.
Ik wil graag de Hollandse garnalen en de biefstuk.
Doe mij maar Kip Marengo.
Ik neem de biefstuk.

UITVOEREN

5 Voer het gesprek met de ober.

Gesprek 1

Cursist A Je wilt bestellen. Stel de vragen van opdracht 4.1 aan cursist B.
Cursist B Je bent de ober en geeft antwoord.

1 A: ...
Ober: Zegt u het maar.
2 A: ...
Ober: Komt in orde.
3 A: ...
Ober: Prima, een Kip Marengo en een cola.
4 A: ...
Ober: Oké.

Gesprek 2

Cursist B Je wilt bestellen. Stel de vragen van opdracht 4.2 aan cursist A.
Cursist A Je bent de ober en je geeft antwoord.

1 B: ...?
Ober: Tonijn van de chef is gegrilde tonijn met tomaten.
2 B: ...?
Ober: Zalm naturel is gebakken zalm.
3 B: ...?
Ober: Er zit witte wijn in de saus.
4 B: ...?
Ober: Nee, er zit geen knoflook in de saus.

WERKBLAD

6 Iets bestellen in een restaurant.

1 Cursist A bestelt. Cursist B is de ober. Lees de kaart en de informatie op het werkblad.
Cursist B begint.

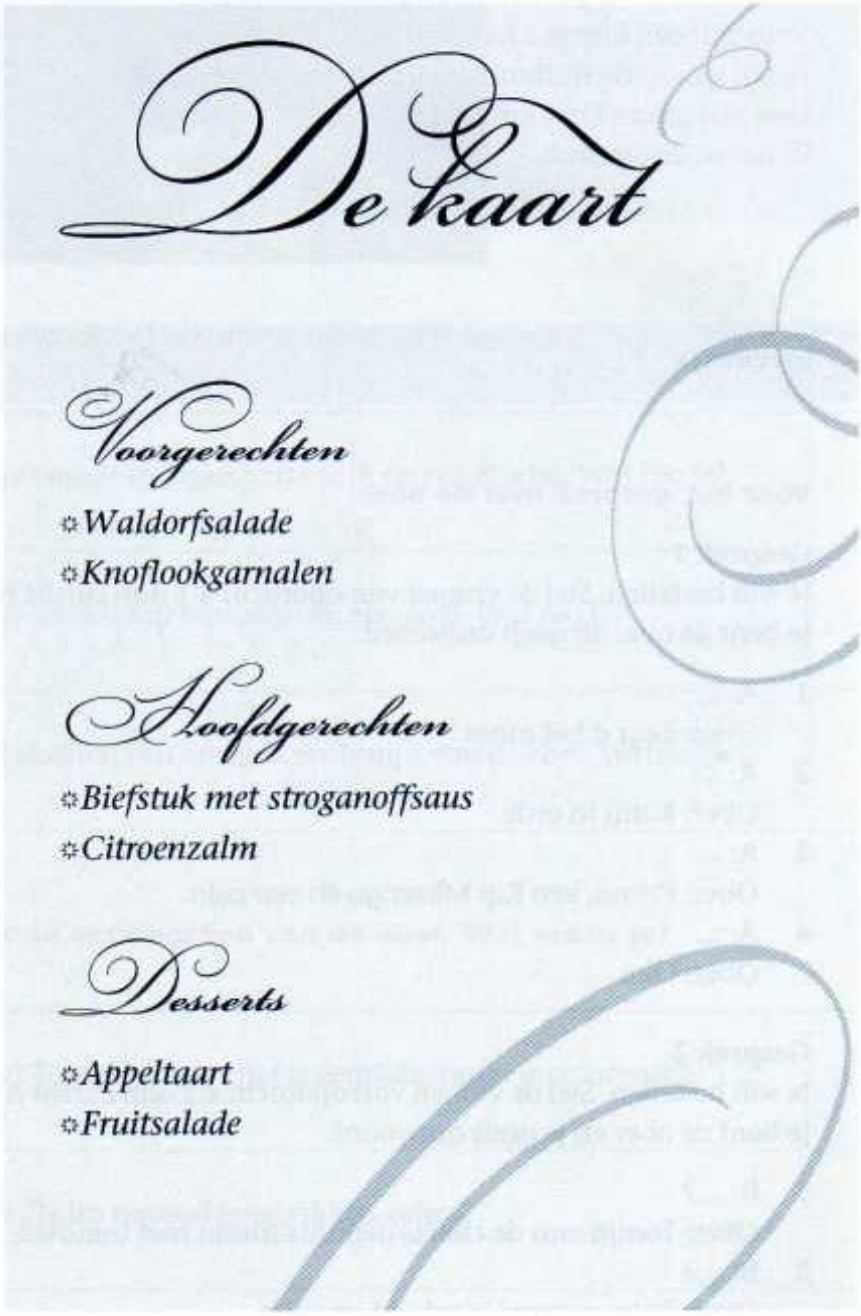

de kaart **het hoofdgerecht** **het dessert**
het voorgerecht

2 Cursist B bestelt. Cursist A is de ober. Lees de kaart en de informatie op het werkblad. Cursist A begint.

De kaart

Voorgerechten

- Salade Niçoise
- Olijven uit Barcelona

Hoofdgerechten

- Spaanse tonijn
- Biefstuk met chasseursaus

Desserts

- Citroentaart
- Slagroomtaart

Wissel van rol.

AFRONDEN

COMPUTER

7 Luister naar de tekst.

TAAK 3 Iemand uitnodigen en reageren op een uitnodiging

VOORBEREIDEN

1 Je wilt je vrienden uitnodigen voor een feest. Wat doe je? Kruis aan.

- ☐ Ik bel ze op.
- ☐ Ik schrijf een e-mail.
- ☐ Ik schrijf een kaartje.
- ☐ Ik ga naar ze toe en ik vraag het.

COMPUTER

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

3.1 Lees de vragen en de e-mails. Beantwoord de vragen.

1 Milena nodigt Thomas uit voor het eten. Waar lees je dat?
Onderstreep één zin.
2 Alfredo nodigt Theresa uit voor een feest. Waar lees je dat?
Onderstreep twee zinnen.
3 Hassan nodigt Nienke uit voor een feest. Waar lees je dat?
Onderstreep twee zinnen.
4 Alfredo, Milena en Hassan vragen een reactie. Waar lees je dat?
Onderstreep drie zinnen.

Nieuw bericht

Verzend Chat Bijlage Adres Lettertypen Kleuren Bewaar als concept

Aan: theresa@hotmail.com

Onderwerp: Feestje

Handtekening: Geen

Hoi Theresa,

Ik heb een nieuwe kamer en dat moeten we vieren!!
Ik geef aanstaande zaterdag een feestje op mijn nieuwe adres:
Molenweg 110. Het begint om 24.00 uur. Heb je zin om te komen?
Neem ook een paar cd's mee. Het wordt een geweldige nacht.
Bel even of je komt.

Alfredo

Nieuw bericht

Verzend Chat Bijlage Adres Lettertypen Kleuren Bewaar als concept

Aan: nienke@hotmail.com

Onderwerp: Feest!

Handtekening: Geen

Beste Nienke,

Eindelijk!!!
Volgende week donderdag krijg ik mijn diploma en dat gaan we natuurlijk vieren.
Ik geef op zaterdag 7 mei een feest in de Flame, Bredestraat 50.
Je komt toch ook? Het begint om 22.00 uur.
Mail even of je komt.

Tot dan! Hassan

geweldig	**het diploma**	**de uitnodiging**
meenemen		

3.2 Lees de e-mail van Nienke. Beantwoord de vraag.

Waarom kan Nienke niet komen? Waar lees je dat? Onderstreep de zin.

Beste Hassan,

Gefeliciteerd! En bedankt voor je uitnodiging, maar ik kan niet komen.
Ik moet werken. Ik vind het echt jammer, maar ik bel je nog wel.
Veel plezier zaterdag!

Groetjes,
Nienke

Routines

Uitnodigen en reageren

Uitnodigen
Komen jullie zaterdagavond een borrel bij ons drinken?
Kom je zondag bij me eten?
Ik geef op zaterdag 7 mei een feest in de Flame. Je komt toch ook?
Ik geef aanstaande zaterdag een feestje. Heb je zin om te komen?

Een reactie vragen
Bel of mail me even.
Mail even of je komt.
Bel even of je komt.

Een reactie geven
Leuk, natuurlijk komen we.
Sorry, ik kan niet. Ik heb al een afspraak.
Bedankt voor je uitnodiging. Ik kom natuurlijk.
Bedankt voor je uitnodiging, maar ik kan niet komen. Ik moet werken.

4 Lees de e-mail van Milena nog een keer. Schrijf een e-mail terug.

Vergelijk je e-mail met de e-mail van een andere cursist.

5 Lees de e-mail van Alfredo nog een keer. Bel Alfredo op.

Cursist A is Alfredo. Cursist B is Theresa. Theresa belt Alfredo.
Draai de stoelen om. Jullie zien elkaar niet.

Wissel van rol.

6 Nodig iemand uit.

Uitnodiging 1

Cursist A Je wilt koken voor cursist B.
Je nodigt cursist B uit en je noemt een datum, tijd en adres.

Cursist B Reageer op de uitnodiging.

Uitnodiging 2

Cursist B Je geeft een feestje.
Je nodigt cursist A uit en je noemt een datum, tijd en adres.

Cursist A Reageer op de uitnodiging.

7 Nodig iemand uit. Schrijf een brief.

Denk aan:
Wie nodig je uit?
Waarom nodig je hem uit? Ben je bijvoorbeeld jarig?
Waar nodig je hem uit?
Is het een feest, een borrel, een etentje?
Op welke datum?
Op welke tijd?
Vraag een reactie.

AFRONDEN

8 Reageer op een uitnodiging. Schrijf een brief.

Geef je brief van opdracht 7 aan een medecursist. Schrijf een antwoord op de brief van een medecursist. Kun je niet komen? Schrijf op waarom niet.

Geef de uitnodiging en je reactie aan de docent.

Het pronomen personale

- ► Hoe duur is die cd?
- ◄ **Hij** is maar € 7,50.

- ► Hoe duur zijn die cd's?
- ◄ **Ze** zijn maar € 7,50.

- ► Hoe vind je dit dessert?
- ◄ **Het** is lekker.

- ► Mag ik die nieuwe cd even van je lenen?
- ◄ Ja hoor, ik pak **hem** even.

- ► Mag ik die nieuwe cd's even van je lenen?
- ◄ Ja hoor, ik pak **ze** even.

- ► Kunnen we het hoofdgerecht nu bestellen?
- ◄ Ja hoor, u kunt **het** nu bestellen.

De plaats van 'niet' in de zin

➔ **Niet komt *na*:**

1 de persoonsvorm	Ik kan **niet**.
2 het direct object	Waar is die cd? Ik zie hem **niet**.

➔ **Niet komt *voor*:**

1 een prepositie	Sorry, ik kan **niet** op je feest komen.
2 een adjectief	Deze wijn is **niet** lekker.

Veel Nederlanders vieren elk jaar hun verjaardag en hun trouwdag. Een verjaardag vieren ze meestal thuis met het gezin, met een paar vrienden of met familie. Op de jaarlijkse trouwdag krijgt de vrouw vaak een bos bloemen, soms gaat ze met haar man in een restaurant eten.

Bijzondere verjaardagen zijn de 18e, 50e, 65e en 80e verjaardag. Dan geven Nederlanders vaak een groot feest. Een bruiloft is meestal ook een groot feest, net als de 12 1/2e, 25e en 50e trouwdag. Een andere bijzondere gebeurtenis is het halen van een diploma, bijvoorbeeld het middelbare schooldiploma. Dan hangt soms zelfs de Nederlandse vlag met een schooltas uit het raam.

Feestvieren doen Nederlanders thuis, in een café, restaurant, op een boot, enzovoort.
Vaak krijg je op een feest koffie of thee met taart en frisdrank of alcohol met hartige hapjes. Soms krijg je een hele maaltijd.

Op bruiloften houden familie of vrienden vaak speeches en zingen ze liedjes. Ook laten ze dan graag oude familiefilms of dia's zien. Nederlanders dansen soms op feesten, maar niet altijd.

1 Uitnodigen.

1 In Nederland kun je mensen bij je thuis uitnodigen om alleen samen iets te drinken. Je kookt dan niets voor ze. Kan dat in jouw land ook?

☐ ja ☐ nee

2 Een vriend heeft je uitgenodigd om bij hem thuis te komen eten. Hij gaat voor je koken. In Nederland neem je dan iets mee, bijvoorbeeld bloemen of een fles wijn. Neem je in jouw land iets mee?

☐ ja ☐ nee

3 Heb je 'ja' geantwoord bij 2? Wat neem je mee?

_____

4 Iemand nodigt je uit bij hem thuis. Je hebt geen zin. Wat doe je?
In Nederland kun je 'nee' zeggen, maar alleen op een speciale manier.
Je kunt zeggen: 'Sorry, ik kan niet. Ik moet werken.'
of: 'Sorry, ik kan niet. Ik heb al een afspraak.'
of: 'Sorry, ik kan niet. Ik ben er dan niet.' Enzovoort.
Wat doe je in jouw land?

a Je moet gaan.

b Je kunt 'nee' zeggen. Je kunt zeggen: _____

c _____

2 Uitnodigen voor een feest. Wanneer geef je in jouw land een feest?

☐ Je bent jarig, je bent _____ jaar geworden.

☐ Je gaat trouwen.

☐ Je bent _____ jaar getrouwd.

☐ Je hebt een diploma gehaald.

☐ _____

☐ _____

☐ _____

☐ _____

Vergelijk je antwoorden van opdracht 1 en 2 met twee medecursisten.

Bespreek samen de antwoorden.

TAAK 4 Informatie over een attractiepark begrijpen

VOORBEREIDEN

1 Ben je in Nederland weleens naar een attractiepark of dierenpark geweest?

Ja? Hoe heet dat park? Waar is het?

_____

Nee? Ken je wel de naam van een park?

_____

2 Zoek informatie over Artis, de dierentuin in Amsterdam.

1 Je wilt weten:
- hoeveel een kaartje kost;
- of Artis op dinsdag open is;
- of Artis een restaurant heeft.

2 Dit is een stukje van de website van Artis. Op welke woorden moet je klikken?

Ik klik op _____, op _____

en op _____.

www.artis.nl

Informatie over Artis

- Openingstijden Wanneer is Artis open?
- Adres Wat is het adres of telefoonnummer?
- Openbaar vervoer Hoe kom je met het openbaar vervoer in Artis?
- Prijzen Wat zijn de toegangsprijzen?
- Dagje Artis Welke programma's heeft Artis voor school, familie of club?
- Artis Horeca Waar is het restaurant?

NAAR: WWW.ARTIS.NL

3.1 Lees de vragen en de tekst. Beantwoord de vragen.

1 Wat is de Efteling?

2 Waar is de Efteling?

3 Is het park op maandag open?

4 Tot hoe laat is het park in de maand april open?

5 Wat kost een toegangskaart voor jou in april?

6 Kun je met het openbaar vervoer bij de Efteling komen?

7 Waar kun je een plattegrond van het park kopen?

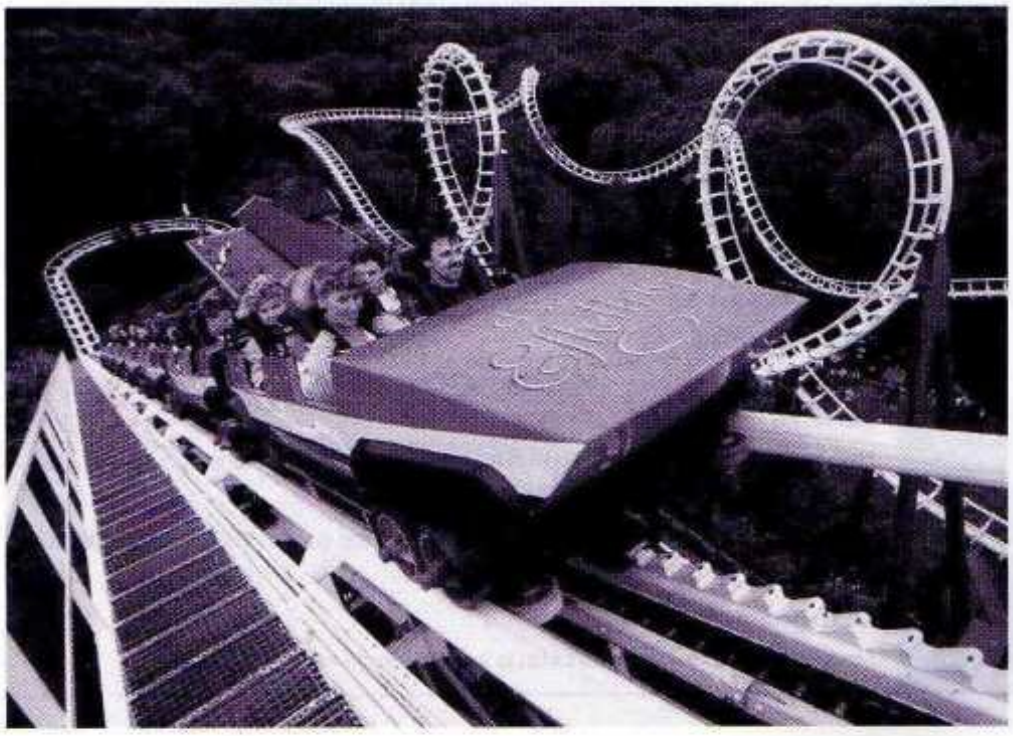

De Efteling

Algemene informatie

De Efteling is een attractiepark in Kaatsheuvel, vlakbij Den Bosch en Tilburg.

Attracties en shows

Fata Morgana	In een boot vaar je door de sprookjes van Duizend-en-één-Nacht.
Kinderspoor	Met de treintjes van het Kinderspoor rijden de kinderen door het park.
Pegasus	De Pegasus is een achtbaan voor het hele gezin.
Polka Marina	Je vaart langs een heel grote vis. Je bent toch niet bang voor water?
Python	De Python is een grote achtbaan. Je moet minstens 1,20 meter zijn voor deze attractie.
Sprookjesshow	35 minuten kijken naar sprookjes in het Eftelingtheater.
Stoomtrein	De treintjes rijden door het prachtige groen van het park.
Villa Volta	Dit huis is niet voor bange kinderen!
Vogel Rok	Een spannende achtbaan door het donker. Je moet minstens 1,20 meter zijn voor deze attractie.

Praktische informatie

Openingstijden 2003

Het park is open van 1 april tot en met 26 oktober, dagelijks van 10.00 tot 18.00 uur. Van 14 juli tot en met 31 augustus is het park open van 10.00 tot 21.00 uur. Op alle zaterdagen in deze periode is de Efteling open tot 24.00 uur.

Adres

Europalaan 1
5171 KW Kaatsheuvel
telefoon: 0416–288111

Toegangsprijzen 2003

De toegangsprijs is € 22,– per persoon. Van 14 juli tot en met 31 augustus is de toegangsprijs € 24,– per persoon. Kinderen tot en met drie jaar mogen gratis naar de Efteling.

Tweedagenkaart

Een tweedagenkaart kost € 42,–. Van 14 juli tot en met 31 augustus kost de tweedagenkaart € 46,– per persoon.

Online bestellen

Je kunt je toegangskaart ook online bestellen op www.efteling.nl.

Parkeren

Het parkeren van bussen is gratis. Het parkeren van een auto kost € 5,– per dag.

Openbaar vervoer

Je neemt de trein naar Tilburg of Den Bosch. Vanaf station Tilburg of Den Bosch neem je de Eftelingbus.

Plattegrond

Een plattegrond van het park kun je kopen aan de kassa.

NAAR: WWW.EFTELING.NL

het park	**minstens**	**de periode**
de boot	**spannend**	**de toegang**
varen	**praktisch**	**gratis**
het sprookje	**open**	**het openbaar vervoer**
bang	**dagelijks**	

3.2 Lees de vragen en de tekst. Beantwoord de vragen.

1 Eddy en Dewi gaan op 2 augustus met hun kinderen naar de Efteling. Laura is zes jaar, Jessica is een baby. Hoeveel moeten ze betalen voor vier toegangskaartjes?

€ _____

2 Ze gaan met de auto. Kunnen ze de auto gratis parkeren? _____

3 Eddy houdt van de achtbaan. In welke achtbaan kan hij met zijn kinderen gaan?

In de _____

4 Laura wil graag varen. Naar welke attracties kan zij gaan?

_____

5 Laura wil ook graag in een trein. Naar welke attracties kan zij gaan?

_____

6 Je wilt graag naar de Efteling, maar je wilt niet wachten bij de ingang. Wat kun je doen?

Ik kan _____

7 Je gaat in augustus een heel weekend naar de Efteling, op zaterdag en zondag. Hoeveel moet je betalen voor het attractiepark?

€ _____

COMPUTER

4 Zoek op internet informatie over het Noorder Dierenpark in Emmen.

Ga op internet naar het adres: http://www.zoo-emmen.nl. Dit is de website van het Noorder Dierenpark in Emmen. Of zoek de dierentuin op via www.dierentuin.net/nederland.html. Zoek het antwoord op de volgende vragen.

1 Wat is het adres van het park?

_____

2 Is het park elke dag open?

_____

3 Van hoe laat tot hoe laat is het park op 10 februari open?

_____

4 Wat kost een toegangskaartje voor jou? € _____

Enkele en dubbele consonanten en vocalen

man	man-nen
maan	ma-nen
krom	krom-mer
groot	gro-ter
(ik) spel	(wij) spel-len
(ik) speel	(wij) spe-len
dun	dun-ne
duur	du-re
dik	dik-ke

1 Je *hoort* in het korte woord een korte 'a' 'o', 'e', 'u' of 'i'. Het woord eindigt op *één consonant*.
2 Je *schrijft* in het korte woord a, o, e, u, i: man, krom, spel, dun, dik.
3 Je *schrijft* twee dezelfde consonanten in het langere woord: mannen, kromme, spellen, dunne, dikke.

1 Je *hoort* in het korte woord een lange 'a', 'o', 'e' of 'u'. Het woord eindigt op *één consonant*.
2 Je *schrijft* aa, oo, ee, uu in het korte woord: maan, groot, speel, duur.
3 Je schrijft één vocaal in het langere woord: manen, groter, spelen, dure.

1 Uitnodigen.

1 Je bent bijna jarig. Een goede vriend is ook bijna jarig. Jullie willen samen een feest geven. Wie nodigen jullie uit? Wat voor feest gaan jullie geven? Waar? Op welke datum en tijd? Praat samen over de uitnodiging.

2 Schrijf samen een uitnodiging.

3 Geef de uitnodiging aan twee medecursisten. Controleer samen de uitnodiging van de twee andere medecursisten.

Staat erin:	ja	nee
• voor wie de uitnodiging is?	☐	☐
• wat voor feest het is?	☐	☐
• waar het feest is?	☐	☐
• op welke dag het feest is?	☐	☐
• hoe laat het feest begint?	☐	☐
• dat hij moet reageren?	☐	☐

COMPUTER

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

ZEN

Lees de kopjes en de tekst. Geef elke alinea een kopje.

- **Meer informatie?**
- **Prijzen**
- **Speciale vaarten**
- **Waar kunt u opstijgen?**
- **Even voorstellen**
- **Hoe lang duurt een vaart?**

Ballonvaren

Ballonvaren is heel erg leuk. U bent buiten en u vliegt heel rustig boven huizen, water en bomen. Heeft u een feest? Wilt u een dagje uit met uw collega's? Maak er een bijzondere dag van met een ballonvaart.

_____

Wij zijn Bert en Tineke Groeneveld. Wij hebben zes ballonnen en een van die ballonnen is de grootste van de wereld. Deze ballon heet Sjoerd, hij is voor 24 personen. Renske is voor veertien personen. We hebben ook kleine ballonnen. Sjoukje is bijvoorbeeld voor drie personen.

_____

U kunt opstijgen vanaf Kolderwolde, Leeuwarden, Assen, Emmen, Meppel, Zwolle, Dedemsvaart en Oldenzaal.

_____

U vaart één tot anderhalf uur, dat is ongeveer twintig tot dertig kilometer. U weet waar u vertrekt, maar u weet niet waar u aankomt!

_____

De kosten zijn € 80,– per persoon. Op dit moment is er een aanbieding. Vertrekt u in Kolderwolde? Dan kost de ballonvaart € 70,– per persoon.

_____

De nachtvaart is een spannende vaart in het donker van ongeveer twee uur. Kosten: € 120,– per persoon. U kunt ook over heel Nederland varen in ongeveer drie uur. Kosten: € 100,– per persoon.

_____

U kunt ons bellen of e-mailen voor meer informatie. Ook kunt u per e-mail of telefoon een ballonvaart boeken.

Ballonsport Sportief
Appelstraat 12
2212 TG Kolderwolde
telefoon: 0107–123456
e-mail: info@sportief.nl

1 Lees de brief. Schrijf een e-mail aan Max en Liesbeth.

Beste familie en vrienden,
Op vrijdag 7 mei zijn wij 25 jaar getrouwd. Dat willen we graag met jullie vieren op zaterdag 8 mei. We gaan varen op de IJssel. De boot vertrekt om 13.00 uur vanaf de IJsselkade nummer 25 in Zutphen. Om 18.00 uur komen we daar terug.
Bel of mail ons even of je komt.

Graag tot dan!

Max en Liesbeth van Kesteren
Beukerstraat 5
1234 ZX Zutphen
telefoon: 0575–443501
e-mail: mvkesteren@xs4all.nl

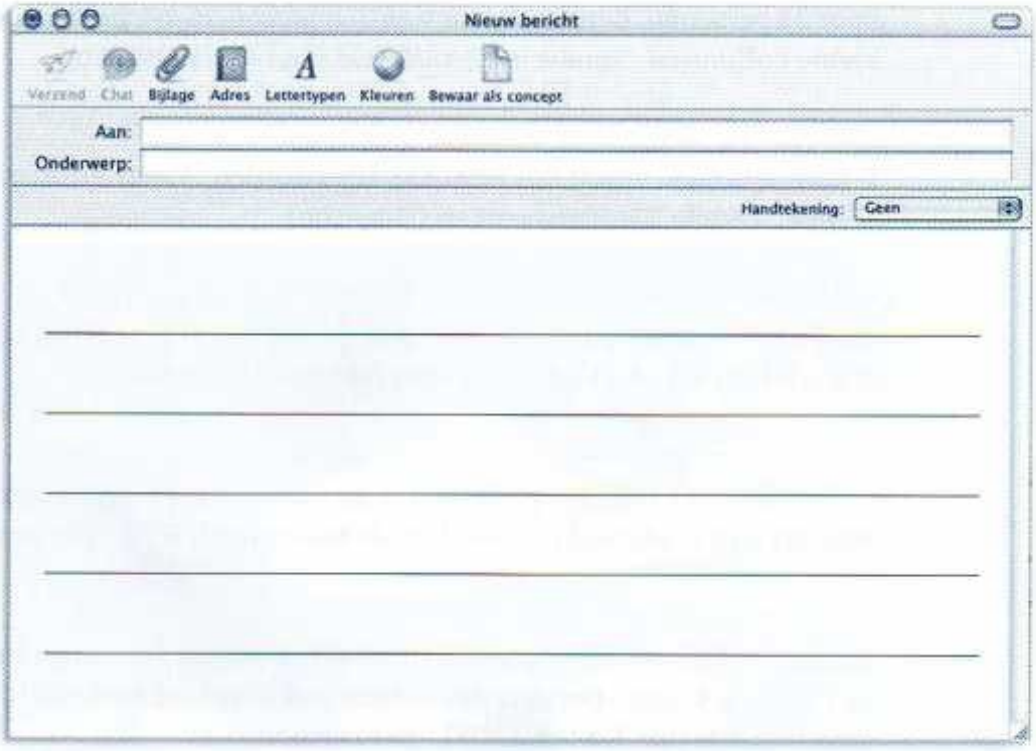

2 Schrijf een e-mail aan Tatiana.

Je bent op school of op de universiteit. Alle cursisten werken op de computer. De computerles duurt tot 12.00 uur. Je wilt graag na de les een kopje koffie drinken met Tatiana.
Schrijf Tatiana:

- hoe laat je met haar een kopje koffie wilt drinken;
- waar je een kopje koffie wilt drinken.

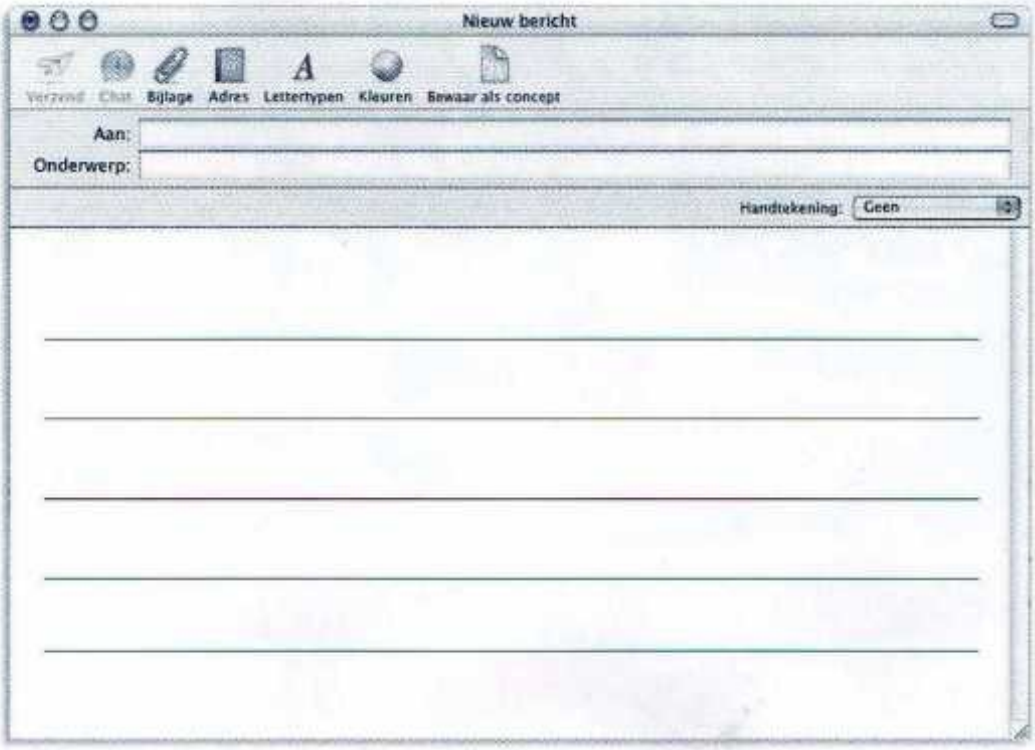

CODE

HOOFDSTUK 8

Dat is een koopje!

Dit hoofdstuk gaat over kopen en verkopen. Je leert:

taak 1 afrekenen in een winkel
taak 2 advertenties begrijpen
taak 3 apparaten kopen
taak 4 inkopen doen voor een feestje

Wat koop je bij de supermarkt, de groenteman en de slager? Vul in.

Supermarkt: _____

_____

_____

_____

_____

_____

Groenteman: _____

_____

_____

_____

_____

_____

Slager: _____

_____

_____

_____

_____

_____

TAAK 1

Afrekenen in een winkel

VOORBEREIDEN

PUTER

1 **Kijk naar de illustratie en doe de opdracht.**

PUTER

2 **Luister naar de tekst en doe de opdracht.**

Routines

Afrekenen: kopen en verkopen

Afrekenen: kopen
Heeft u terug van € 50,–?
Kan ik chippen?
Ik wil graag pinnen.

Afrekenen: verkopen
Dat is € 2,40.
Hij kost € 6,75.
Heeft u het ook kleiner?
Heeft u het gepast?
U kunt uw pas doorhalen.
U kunt ook contant betalen.

3 Voer samen vijf gesprekken.

Cursist A is de klant. Cursist B is de verkoper. De verkoper begint.

Cursist A

1 Je koopt een broek en twee T-shirts. Je wilt pinnen.
2 Je koopt twee kilo tomaten en een bakje champignons. Je wilt betalen met € 100,–. Je hebt ook kleingeld, maar je wilt liever met € 100,– betalen.
3 Je koopt een krant en een strippenkaart. Je wilt chippen.
4 Je koopt twee cd's. Je wilt pinnen. Je hebt geen contant geld.
5 Je koopt drie broden. Je wilt betalen met € 50,–. Je hebt het niet kleiner.

Cursist B

1 Je werkt in een winkel waar ze kleren verkopen. Iemand koopt een broek en twee T-shirts voor € 140,–. Hij wil pinnen.
2 Je werkt op de markt. Iemand koopt twee kilo tomaten en een bakje champignons voor € 4,48. Hij wil betalen met € 100,–. Dat wil je niet. Je wilt dat hij gepast betaalt.

3 Je werkt in een kiosk. Iemand koopt een krant en een strippenkaart voor € 8,35. Hij wil chippen.
4 Je werkt in een cd-winkel. Iemand koopt twee cd's voor € 43,–. Hij wil pinnen, maar de pinautomaat doet het niet.
5 Je werkt bij een bakker. Iemand koopt drie broden voor € 4,75. Hij wil betalen met € 50,–. Dat vind je niet makkelijk. Je wilt het liever kleiner hebben.

Wissel van rol.

4 Lees de vragen en de tekst. Beantwoord de vragen.

1 Hoe vaak pinden Nederlanders in 1995?
a 954 miljoen keer
b 16 miljoen keer
c 226 miljoen keer

2 Met hoeveel procent steeg het aantal pinbetalingen in de periode 1990–2000?
a 400%
b 6000%
c 226 %

Betalen in Nederland

Tegenwoordig betalen Nederlanders steeds minder vaak contant. In de periode van 1990 tot 2000 gebruikten de mensen in Nederland steeds vaker hun pinpas. In 1990 pinden de Nederlanders ongeveer zestien miljoen keer. Dat aantal groeide in de periode 1990–1995 naar 226 miljoen keer. In 2001 pinden Nederlanders meer dan 900 miljoen keer. Het aantal pinbetalingen groeide in de periode van 1990 tot 2000 dus met bijna 6000%.

Nederlanders betalen ook steeds vaker met de chipknip. Vooral voor het parkeren van de auto gebruikt men nu vaak de chipknip. In 2002 groeide het aantal betalingen met de chipknip met meer dan 400%.

NAAR:WWW.INTERPAY.NL

tegenwoordig	**groeien**	**men**
gebruiken	**vooral**	**de betaling**
ongeveer		

5 Beantwoord de vragen. Welke kleren draag je? Wat heb je bij je?

1 Wat kocht je het eerst en wat kocht je het laatst?

_____

2 Wat was het duurst?

_____

3 Waar kocht je het?

_____

4 Wanneer kocht je het?

_____

5 Hoe betaalde je?

_____

Vergelijk je antwoorden met twee medecursisten.

De diminutief

Als je wilt zeggen dat iets klein is, kun je een diminutief gebruiken.

het pak	het pakje
de beker	het bekertje
de bak	het bakje
de zegel	het zegeltje
de bon	het bonnetje

Een diminutief maak je door -je, -tje, -pje, -kje, -etje achter het substantief te zetten. Het substantief in de diminutiefvorm krijgt als artikel altijd 'het'.

Het imperfectum

In de periode 1990–2000 **gebruikten** de mensen in Nederland steeds vaker hun pinpas.
In 1990 **pinden** de Nederlanders ongeveer zestien miljoen keer.
Dat aantal **groeide** in de periode 1990–1995 naar 226 miljoen keer.

Gebruikten, **pinden** en **groeiden** zijn imperfectumvormen.
Je gebruikt ze voor iets wat in het verleden of vroeger gebeurd is.
Hoe maak je de imperfectumvormen?
Je neemt de **ik-vorm** van het **presens** en je zet in de **singularis** **-de** of **-te** achter de presensvorm. In de **pluralis** zet je **-den** of **-ten** achter de presensvorm.

ik	gebruik**te**	pin**de**	groei**de**
je / jij / u	gebruik**te**	pin**de**	groei**de**
hij / ze / zij	gebruik**te**	pin**de**	groei**de**
we / wij	gebruik**ten**	pin**den**	groei**den**
jullie	gebruik**ten**	pin**den**	groei**den**
ze / zij	gebruik**ten**	pin**den**	groei**den**

→ Is de laatste letter van de **ik-vorm** s, f, t, k, ch, p (soft ketchup / 't kofschip)? Kies dan **-te** en **-ten**.

→ Is de laatste letter van de **ik-vorm** een andere letter? Kies dan **-de** en **-den**.

De imperfectumvormen van de onregelmatige verba moet je leren. Er zijn geen regels.

TAAK 2 Advertenties begrijpen

VOORBEREIDEN

1 Wat hoort bij elkaar? Vul de goede letter in.

Te koop

1 ☐ Bank, kleur blauw, 4 jaar oud, in goede staat. Prijs: € 260,–, 020–6112536.

2 ☐ Piano, 1930, kleur zwart, in redelijk goede staat. Koopje: € 365,–, 06–44254753.

3 ☐ Wasmachine, 4 programma's, 8 jaar oud, goede machine. Prijs: € 80,–, erik@hotmail.com.

4 ☐ Laptop: Torimi, met tas, programma's en cd-rom. Een jaar oud, zo goed als nieuw, nu halve prijs: € 660,–, 06–40213752.

5 ☐ Citroën 2CV, bouwjaar 1984, 96.000 km, in redelijke staat. Prijs: € 366,–, 06–44545663.

6 ☐ Trouwjurk, 1 keer gedragen, zo goed als nieuw. Koopje: € 197,–, ilse.halla@hotmail.com.

Wat is te koop?

a een meubel
b een computer
c een muziekinstrument
d een auto
e kleding
f een apparaat

COMPUTER

2 Kijk naar de video en doe de opdracht.

Advertenties begrijpen

Zo goed als nieuw
In goede staat
Moet weg!
Slechts vijftig euro
Maar twintig euro
Koopje!
Dat is een koopje!

UITVOEREN

3 Lees de vragen en de advertenties. Beantwoord de vragen.

1 Je wilt voor jezelf een fiets kopen. Je wilt niet meer dan € 150,– betalen. Hij moet heel goed zijn. Welke kun je kopen? Er kunnen meer antwoorden goed zijn.

1 ☐ Damesfiets en herenfiets. Batavus. In prima staat. Prijs: € 500,– 06–25768432.

2 ☐ Meisjesfiets. Zo goed als nieuw. Moet weg. Tegen iedere prijs. 023–6528579.

3 ☐ Racefiets, 24 versnellingen. Z.g.a.n. Koopje. Vraagprijs: € 110,– 072–9786540.

4 ☐ Herenfiets. Goede, nette fiets. Weinig gebruikt. Prijs: € 140,– 013–4215432.

2 Je wilt een koelkast kopen. Je wilt niet meer dan € 100,– betalen. De koelkast mag wel oud zijn. Je hebt een gezin met vijf kinderen. Welke kun je kopen? Er kunnen meer antwoorden goed zijn.

1 ☐ Campingkoelkast, 60x 90 cm. Houdt al uw frisdrank koud. Slechts € 50,–. 06–63542231.

2 ☐ Grote koelkast, 2 deuren, apart deel voor groente. Moet weg omdat we kleiner gaan wonen. Voor slechts € 75,–. 010–4476769.

3 ☐ Koelkast, tafelmodel. Prijs: € 25,–. 026–6781852.

4 ☐ Koelkastje, klein model, voor op de boot. Merk Ignis. Z.g.a.n. Prijs: € 50,–. 0313–416503.

AFRONDEN

4 Zoek een auto via internet.

Je wilt een auto kopen via internet. Bedenk welk merk je zoekt en welke prijs je wilt betalen. Zoek vijf auto's die je kunt kopen. Maak een lijstje.

Bespreek samen de resultaten.

TAAK 3 Apparaten kopen

VOORBEREIDEN

1 Je gaat een televisie kopen. Wat vind je belangrijk? Vul in.

1 Niet belangrijk 2 Belangrijk 3 Heel belangrijk

_____ De prijs.

_____ De techniek.

_____ Het merk.

_____ De televisie moet goed in mijn kamer passen: kleur, groot of klein.

_____ De garantie.

COMPUTER

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

3 Lees samen het voorbeeld.

Cursist A is de verkoper. Cursist B is de klant.

verkoper: Dag meneer, kan ik u helpen?
klant: Ik zoek een nieuwe wasmachine.
verkoper: Wat voor wasmachine zoekt u? Wast u veel?
klant: Ik was niet veel, ik woon alleen. Maar ik wil wel een goed merk.
verkoper: Misschien is deze machine wat voor u. Het is een goed merk. Hij heeft tien programma's, u kunt vijf kilo wassen en hij kost € 795,–.
klant: Dat lijkt me wel wat. Hoe lang is de garantie?
verkoper: Twee jaar. Drie jaar garantie kost € 50,– extra.
klant: Prima, ik neem deze met extra garantie.
verkoper: Goed, loopt u even mee?

UITVOEREN

WERKBLAD

4 Voer het gesprek.

Cursist A is de verkoper. Cursist B is de klant.
Gebruik de informatie op het werkblad. Cursist A begint de dialoog.

Wissel van rol.

AFRONDEN

COMPUTER

5 Luister naar de tekst.

Je hoort hoe het gesprek van opdracht 4 kan gaan.

Wie doen de boodschappen?

Kruis aan.

	Nederland	Mijn land
Mannen en vrouwen kopen samen apparaten, meubels, auto's.	☐	☐
Moeders kopen kleren voor de kleine kinderen in het gezin.	☐	☐
Grotere kinderen kiezen in de winkel hun eigen kleren.	☐	☐
Mannen en vrouwen kopen hun eigen kleren.	☐	☐
Veel mensen doen één keer per week boodschappen in de supermarkt.	☐	☐
De moeder van een gezin doet de meeste boodschappen.	☐	☐
De winkels zijn zeven dagen per week van 's morgens vroeg tot in de avond open.	☐	☐

Vergelijk je antwoorden met twee medecursisten.

Bespreek samen de antwoorden.

TAAK 4

Inkopen doen voor een feestje

VOORBEREIDEN

1 Wat hoort bij elkaar? Vul de goede letter in.

1 _____ 3 pakken dubbeldrank, 3 halen, 2 betalen: € 1,62

2 _____ appelsap en sinaasappelsap nu € 0,59 per pak

3 _____ aanbieding duopak koffie: € 1,99

4 _____ pak koffie roodmerk: € 1,79

5 _____ fles rode wijn: € 4,25

6 _____ fles witte wijn: € 3,99

7 _____ zak chips voor maar € 0,99

8 _____ kilo jonge kaas aan het stuk voor € 6,58

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

UITVOEREN

3 Neem een advertentiekrantje van een supermarkt mee naar de les.

1 Je wilt een feestje geven voor de groep. Kies wat je gaat kopen voor € 75,–. Schrijf op wat jullie willen kopen.

2 Je bent geslaagd voor je rijexamen. Je wilt een feest geven voor dertig mensen bij je thuis. Iedereen moet iets kunnen drinken en eten. Probeer zo veel mogelijk dingen te kopen die iedereen lekker vindt. Kies wat je gaat kopen voor € 100,–. Schrijf op wat jullie willen kopen.

3 Je dochtertje wordt zes jaar. Je geeft een feestje voor haar. Er komen zes kinderen. Probeer zo veel mogelijk dingen te kopen die kinderen lekker vinden. Kies wat je gaat kopen voor € 50,–. Schrijf op wat jullie willen kopen.

AFRONDEN

4 Bespreek samen welke advertenties jullie hebben gebruikt bij opdracht 3.

Bespreek ook wie het meest heeft kunnen kopen voor € 75,–, € 100,– en € 50,–.

Vaste prijzen of niet?

De prijs van een heleboel dingen in Nederland is vast. Dat betekent dat je niet kunt praten met de verkoper over een lagere prijs (= afdingen). Bij sommige dingen is dat heel duidelijk. Voor groente of fruit, kleren en andere niet zo grote en dure artikelen op de markt of in een winkel, betaal je gewoon de prijs die erop staat of die de verkoper er voor vraagt.
Dit is niet zo bij spullen die niet nieuw zijn: tweedehands spullen. Daarbij is het juist heel normaal als je probeert minder te betalen. Ook bij tweedehands auto's is de vraagprijs nooit de prijs die je er echt voor betaalt; je betaalt altijd minder. Of je vraagt er nog extra gratis spullen bij zoals een cd-speler.
Ook bij andere grote artikelen zoals een nieuwe wasmachine, kun je proberen om een lagere prijs te betalen. Zeker als je in een winkel twee dingen tegelijk koopt, bijvoorbeeld een wasmachine en een koelkast. Probeer dan te onderhandelen over de prijs. Je zegt bijvoorbeeld: 'als ik ze nu allebei neem, kunt u dan iets aan de prijs doen?'

de spullen **tweedehands** **de vraagprijs**

SLOT

COMPUTER

1 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

2 Je wilt je oude auto verkopen. Schrijf een kleine advertentie voor in de supermarkt.

ZEN

Lees de tekst. Lees de vragen. Beantwoord de vragen.

1 Waar of niet waar? Albert Heijn is de oudste supermarkt op het Groenhof.
a waar
b niet waar

2 Het is op woensdagavond om 19.00 uur rustig bij Jumbo, omdat
a het bij Albert Heijn druk is.
b de meeste mensen eten.

3 Het is druk bij Jumbo. Moet Meneer Phang lang wachten bij de kassa?
a ja
b nee

4 Waar of niet waar? Meneer Phang doet ook boodschappen bij Albert Heijn.
a waar
b niet waar

5 Het gaat erg goed met Jumbo. Dat komt door:
a de openingstijden en de prijzen.
b de prijzen en de service.
c de bonusaanbiedingen en de openingstijden.

6 Wat is waar?
a C1000 is niet duur en de service is goed.
b C1000 is duur, maar de service is goed.
c C1000 is niet duur, maar de service is niet zo goed.

Albert Heijn en Jumbo

Op het Groenhof in Amstelveen zijn twee supermarkten: Albert Heijn en Jumbo.
Albert Heijn zit er al jaren, Jumbo is pas een jaar open. Ik loop bij Jumbo naar binnen.
Het is woensdagavond en ik zie niet veel mensen. 'Is het hier altijd zo rustig?' vraag ik aan het meisje van kassa drie. 'Nee hoor', zegt ze, 'het is nu zeven uur en dan zitten de meeste mensen te eten. Op vrijdag en zaterdag is het heel erg druk in de winkel.'
Bij Albert Heijn is het nu nog rustiger. Ik praat met de manager van Albert Heijn. Hij praat liever over de service dan over de prijzen: 'Albert Heijn is een servicesupermarkt', zegt hij. lees verder op de volgende pagina

Het is bij Jumbo altijd drukker dan bij Albert Heijn. Hoe komt dat? Meneer Phang doet boodschappen bij Jumbo: 'De cola is hier 17 eurocent goedkoper dan bij Albert Heijn. Daar ga ik alleen voor de bonusaanbiedingen naar toe. Het is hier wel druk, maar je hoeft nooit te wachten bij de kassa.' Inge van Tholl haalt nu ook haar boodschappen bij Jumbo. 'Jumbo is 15 % goedkoper dan Albert Heijn. Dat las ik in de krant. En op tv noemden ze Jumbo de beste supermarkt van Nederland!' Mevrouw De Vries heeft zelf in een supermarkt gewerkt: 'Bij Albert Heijn zie je mij niet, die is veel te duur. En dan is er nog C1000, die is wel goedkoop, maar de service bij Jumbo is veel beter.'
De manager van Jumbo is blij met zijn tevreden klanten.

NAAR: HP / DE TIJD 7-2-03

SCHRIJVEN

Schrijf een e-mail aan meneer Jansen. Vraag informatie.

Je wilt een auto kopen. Je ziet op internet de onderstaande advertentie. Je wilt meer weten over deze auto.

Te koop: Renault Twingo, 1999, in perfecte staat.
p.jansen@yahoo.com

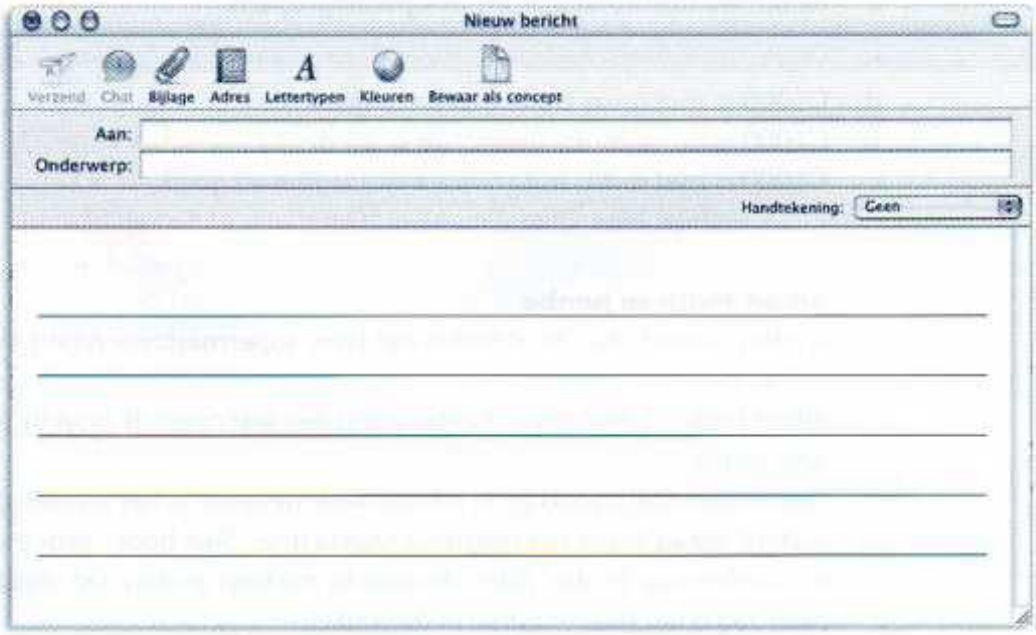

CODE

HOOFDSTUK 9

Wat kan ik voor u doen?

Dit hoofdstuk gaat over diensten. Je leert:

taak 1 post versturen
taak 2 informatie vragen over telefoonnummers bij 118
taak 3 een bankrekening openen
taak 4 informatie vragen en geven op het gemeentehuis

COMPUTER

Luister naar de tekst en doe de opdracht.

TAAK 1 Post versturen

VOORBEREIDEN

1 Welke woorden horen bij 'post versturen'? Kruis aan.

postzegel	☐	postpakket	☐
paspoort	☐	automaat	☐
brievenbus	☐	pinpas	☐
postkantoor	☐	agenda	☐
e-mail	☐	telefoneren	☐
internet	☐	plattegrond	☐
lezen	☐	bezorgen	☐

2 Lees de vragen en lees de tekst op pagina 174. Beantwoord de vragen.

1 Je woont in Rotterdam. Je stuurt een brief (10 gram) naar een vriend in Maastricht. Je doet de brief om 17.00 uur op dinsdag op de bus. Wanneer krijgt je vriend de brief?

_____

2 Sarah woont in Amsterdam. Ze stuurt een boek naar haar vriendin in Groningen. Het boek weegt 1 kilo. Het pakje past niet in de brievenbus. Hoe verstuurt ze het boek?

a als brievenbuspost
b als pakketpost
c als aangetekende post

3 De ambassade stuurt je paspoort met een visum naar je toe. Welke post gebruiken ze?

a brievenbuspost
b pakketpost
c aangetekende post

4 Kijk op www.tpgpost.nl. Klik op 'thuis'. Download het tarievenboekje. Hoeveel kost het versturen van de post uit vraag 1, 2, en 3?

1 _____

2 _____

3 _____

5 Je vriendin in Duitsland gaat verhuizen. Je stuurt een kaart om haar te feliciteren. Welke postzegel kies je?

_____

6 Vrienden in Groningen hebben een baby gekregen. Je stuurt een pakje. Het pakje weegt 1 kilo. Hoeveel kost het versturen van het pakje?

_____

Post versturen

De brievenbus

Post kun je sturen via de brievenbus. Als je een brief vóór 's avonds 18.00 uur op de bus doet, komt de brief binnen Nederland de volgende dag aan. Post naar het buitenland sturen, duurt natuurlijk iets langer. Het gewicht bepaalt hoeveel het kost om de brief te sturen. Ook het land waar de brief naartoe gaat, bepaalt hoeveel postzegels er op de brief moeten. Op een brief naar het buitenland kun je een Prioritytzegel plakken. De post bezorgt de brief dan sneller.

Speciale postzegels

Er zijn speciale postzegels voor speciale gebeurtenissen, zoals een huwelijk, geboorte of felicitatie. Voor iedere gebeurtenis is er een postzegel. Er komen regelmatig nieuwe postzegels. Die kun je bekijken op: www.postshop.nl.

Pakketten

Post die niet in de brievenbus past, verstuur je in een pakket. Pakketten zijn er in verschillende soorten en maten. Je kunt ze voor allerlei dingen gebruiken. Je kunt postpakketten kopen op het postkantoor. Voor pakketten binnen Nederland kun je een speciale pakketzegel kopen.

Belangrijke post

Je wilt belangrijke post versturen. Je wilt zeker weten dat de post aankomt. Stuur je post dan aangetekend. Je krijgt een bewijs dat de post gestuurd is. De persoon die de post krijgt, zet zijn handtekening als hij de post ontvangt.

Als je post wilt versturen, kies je dus eerst wat voor soort post je stuurt. Dan kijk je waar de post naartoe moet. Op www.tpgpost.nl kun je vinden hoeveel het kost om de post te versturen.

de post	de postzegel	allerlei
sturen	de gebeurtenis	het pakket
de brievenbus	het huwelijk	verschillend
het buitenland	de geboorte	aantekenen
het gewicht	regelmatig	ontvangen
bepalen		

MPUTER

3 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

4 Wat hoort bij elkaar? Vul de goede letter in.

Wat wil je weten?

1 Wanneer de brief bezorgd wordt.
2 Hoeveel het kost om de brief te versturen.
3 Of je de post via de brievenbus kunt versturen.
4 Hoeveel het pakje weegt.

Wat vraag je?

a Past dit pakket in de brievenbus?
b Hoe zwaar is dit pakket?
c Hoeveel eurocent aan postzegels moet er op de brief?
d Wanneer komt de brief aan?

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

Routines

Post versturen

Ik wil dit pakje / deze brief naar ... sturen.
Hoeveel euro(cent) aan postzegels moet er op de brief?
Wanneer komt de brief aan?
Wanneer wordt de brief bezorgd?
Hoe zwaar is het pakket?

5 Lees de vragen en bekijk de folder over de pakketten. Beantwoord de vragen.

OKTOBER		
ma	25	
di	26	
wo	27	
do	28	
vr	29	
za	30	
zo	31	

NOVEMBER		
ma	1	
di	2	
wo	3	
do	4	
vr	5	
za	6	Tante Tanya jarig!
zo	7	

Het is dinsdag 26 oktober. Jullie willen een pakket versturen naar tante Tanya in Suriname. Tante Tanya is op 6 november jarig. Jullie kiezen welke dingen jullie in het pakket willen doen. Het versturen van het pakket mag niet duurder zijn dan 24 euro.

- 2 cd's (gewicht per cd: 100 gram)
- 2 boeken (gewicht per boek: 500 gram)
- 2 video's (gewicht per video: 300 gram)
- 2 T-shirts (gewicht per T-shirt: 100 gram)
- sportsokken (gewicht: 100 gram)
- een trui (gewicht: 250 gram)
- kaas (gewicht: 500 gram)
- 2 panty's (gewicht: 100 gram)
- een pak koekjes (gewicht: 250 gram)
- 2 potten pindakaas (gewicht per pot: 250 gram)

1 Komt het pakket voor of na 6 november aan?

_____

2 Welke dingen doen jullie in het pakket?

_____

3 Hoe zwaar is het pakket?

_____

4 Versturen jullie het pakket Standard of Priority?

_____

5 Hoeveel kost het sturen van het pakket?

_____

Pakketten buiten Europa*		
Tarieven in euro's	Priority	Standard
0 – 2 kilo	22,00	16,00
2 – 5 kilo	27,00	20,00
5 – 10 kilo	48,00	40,00
10 – 15 kilo	80,00	62,50
15 – 20 kilo	105,00	84,00
kan niet in de rode TPG Post-brievenbus		

Duur in werkdagen		
Europa	Priority	Standard
België, Duitsland, Frankrijk	2 – 3	4 – 6
Italië	3 – 4	5 – 7
Spanje	3 – 4	10 – 12
Zwitserland	2 – 3	5 – 7
Buiten Europa		
Australië	6 – 8	12 – 15
Brazilië	6 – 9	10 – 20
Canada	5 – 6	8 – 12
Suriname	5 – 8	10 – 12
Verenigde Staten	4 – 6	8 – 12

6 Een pakket versturen.

Cursist A is de klant. Cursist B werkt op het postkantoor. Gebruik de informatie uit opdracht 5.

Cursist A Je vraagt hoeveel het kost om het pakket te versturen.
Je vraagt wanneer het pakket in Suriname aankomt.

Cursist B Je geeft informatie over de verschillende mogelijkheden.

Wissel van rol.

AFRONDEN

COMPUTER

7 Luister naar de tekst.

Je hoort hoe het gesprek van opdracht 6 kan gaan.

De infinitief met 'te' en zonder 'te'

Ik *wil* een brief naar mijn zus *sturen*.
U kunt de boeken het beste in een pakket *sturen*.
U *moet* hier uw pinpas *doorhalen*.

Na:
moeten
kunnen
mogen
willen
zullen komt er geen te voor de infinitief.

Na andere werkwoorden komt wel te voor de infinitief:
Ik *probeer* een pakje naar mijn familie te *sturen*.
Jaap *belooft* een brief te *schrijven*.
Op deze brief *hoef* je geen postzegel te *plakken*.

TAAK 2 Informatie vragen over telefoonnummers bij 118

VOORBEREIDEN

1 Wat kun je doen als je een telefoonnummer niet weet? Kruis aan.

Je wilt iemand bellen. Je weet de naam en het adres, maar niet het telefoonnummer.

- ☐ In het telefoonboek kijken.
- ☐ Op internet zoeken.
- ☐ Informatie vragen op het postkantoor.
- ☐ Een informatienummer bellen.
- ☐ In het postcodeboek kijken.

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

UITVOEREN

3 Lees de vragen. Beantwoord de vragen.

1 Je wilt naar de Efteling. Je weet niet precies wanneer de Efteling open is. Je wilt even bellen, maar je weet het telefoonnummer niet. Bel 118 en vraag het telefoonnummer.

Naam:	De Efteling
Adres:	onbekend
Plaats:	onbekend

Telefoonnummer: _____

2 Je wilt informatie over de prijs van een vliegticket Amsterdam-Barcelona. Je wilt de KLM bellen, maar je weet het telefoonnummer niet. Bel 118 en vraag het telefoonnummer.

Naam:	KLM
Adres:	onbekend
Plaats:	Haarlemmermeer

Telefoonnummer: _____

3 Je wilt graag lid worden van een bibliotheek. Bel 118 en vraag het telefoonnummer van de openbare bibliotheek in jouw woonplaats of vlakbij je woonplaats.

Telefoonnummer: _____

4 Kies ook zelf nog een attractiepark of bedrijf waarvan je het telefoonnummer wilt weten. Bel 118 en vraag het telefoonnummer.

Naam: _____

Adres: _____

Plaats: _____

Telefoonnummer: _____

Bespreek samen de resultaten.

4 **Controleer de antwoorden van opdracht 3 in het telefoonboek of op internet: www.kpn.com.**

Noordwijk zh (071)

Kersbergen B
Parallel Boulevard 25/B 2202 HK — 364 68 31
Kersbergen L P M van
Pieter Bedijnstraat 16 2202 VK — 361 69 02
Kessel M C M van
Hoogwakersbosstraat 44 2202 SP — 361 20 15
Kesteloo-Smits H J C
Groot Hoogwaak 206 2202 YZ — 368 89 06
Kesteloo P
Willem Alexanderpark 47 2202 XK — 361 03 62
Kesteren J van
Abraham Rademakerstraat 33
2203 GS — 361 19 95
Kesteren T P van
Abraham van Royenstraat 94
2202 EP — 361 53 98
Kesteren Mark van
Doctor Hadriaan v Nesln 122
2201 GG — 364 94 19
Kesteren P M M van
Duindamseweg 7/B099
2204 AR — (0252) 37 09 87
Kesteren C J van
Elzenkant 8 2203 HJ — 361 12 89
Kesteren M A van en Wiel S vd
[illegible] — 364 68 62

Klaauw W vd
Hoogwakersbosstraat 88 2202 SV — 361 67 20
Klaauw Ch H vd
Leon Senfstraat 10 2202 SC — 364 80 92
Klaauw D L vd
Rembrandtweg 23 2202 AT — 361 07 59
Klaaijsen W J F
Oranje Nassaustraat 6 2202 TN — 361 13 35
Klaveren G van
Beeklaan 164 2201 BJ — 361 11 73
Klaveren Duijndam J van
Hoogwakersbosstraat 60 2202 SV — 361 55 95
Klaveren J van
Nic Bamhoornweg 13 2202 JA — 361 91 50
Klaveren M W van
Parallel Boulevard 150 2202 HS — 361 67 65
fax — > 361 03 13
Klaveren A G van
Prins Bernhardstraat 11 2202 LD — 361 02 52
Klaveren H van
Quaries van Uffordstraat 79
2202 ND — 361 02 50
Klaveren W J van
Strandplevier 14 2201 RK — 361 71 76
stukadoor
Klaverweide Openbare
[illegible]

Klinkenberg D
Stakman Bossestraat 47 2203 GG — 364 99 02
Klinkenberg D J
Strandlopes 44 2201 KZ — 361 19 90
Klinkenberg C
Toekomststraat 12 2202 KH — 361 64 11
Klinkenberg J
witte de Withstraat 6 2202 JM — 361 69 33
Klinkenberg D J
Ijmuiderstraat 38 2201 HG — 361 68 38
mobiele telefoon — 06 - 24 65 62 98
Klinkenberg J H Zager 10 2201 VM — 361 39 76
Klinkenberg H
Zoutmanstraat 50 2202 LP — 361 61 81
Klinkenberg Techniek
Lospiaatsweg 11/13 2201 CT — 361 58 51
mobiele telefoon — 06 - 51 15 73 01
fax — > 361 88 22
Klinkhamer L
Spinozaweg 6 2202 AW — 361 05 42
Klippel W
De la Bassecour Caanstr 49 2201 HC — 361 66 21
Kloes H J
P Coermanstraat 8 2203 GX — 361 10 33
Kloet P L de
S van Ettenstraat 24 2203 GP — 361 10 89
Klompmaker C
P Coermanstraat 41 2203 GM — 361 38 47

TAAK 3 Een bankrekening openen

VOORBEREIDEN

1 **Je wilt een bankrekening openen. Wat heb je nodig, denk je? Kruis aan.**

- ☐ agenda
- ☐ legitimatiebewijs
- ☐ creditcard
- ☐ geld
- ☐ handtekening

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

Routines

Iemand van dienst zijn

Wat kan ik voor u doen?
Kan ik u misschien helpen?
Heeft u nog vragen?
Kan ik u nog ergens mee helpen?

Iemand een dienst vragen

Ik wil graag een rekening openen.
Krijg ik ook een ...?
Wat is het verschil?
Waarvoor is die ...?

UITVOEREN

3 Open een bankrekening.

Cursist A werkt bij een bank. Cursist B is de klant. Voer het gesprek. Cursist B wil een bankrekening openen. Hij wil een pinpas, een creditcard en hij wil kunnen betalen per computer. Gebruik onderstaande informatie.

Blue Sky rekening	Studentenrekening	Plusrekening
12 – 18 jaar	gratis pinpas	gratis pinpas
gratis pinpas	betalen per telefoon	betalen per telefoon
gratis Telpay*	gratis Telpay*	Telpay, € 5,– per maand
saldo per telefoon of sms	E-go creditcard, € 25,– per jaar (tot € 1000,– per maand)	Creditcard, € 40,– per jaar (tot € 3500,– per maand)

*Met Telpay kunt u thuis achter de computer al uw bankzaken doen.

Wissel van rol.

4 Bespreek onderstaande vragen.

Heb je een bankrekening?
Gebruik je een pinpas? Zo ja, voor welke dingen?
Gebruik je een creditcard? Zo ja, voor welke dingen?
Betaal je rekeningen per computer?
Koop je weleens dingen via internet?

Regels *De zin*

Twee hoofdzinnen

Betalen met een pinpas is makkelijk en het is gratis.
Ik wil graag een pen lenen, want ik heb geen pen bij me.
Een creditcard is handig, maar je kunt met een creditcard niet in de supermarkt betalen.
Ik heb geen geld bij me, dus ik wil met mijn pinpas betalen.
U kunt contant betalen, of u kunt met een pinpas betalen.

→ Met 'en', 'want', 'maar', 'dus' en 'of' combineer je **een hoofdzin** met **een hoofdzin**.

TAAK 4 Informatie vragen en geven op het gemeentehuis

VOORBEREIDEN

1 Kijk naar de illustraties en beantwoord de vraag.

Een gemeente kan zijn:

- ☐ een grote stad.
- ☐ een aantal grote steden samen.
- ☐ een aantal kleine dorpen samen.

2 Wat hoort bij elkaar? Vul in.

Lees de tekst 'De gemeente' op pagina 185 en 186 en de titels. Schrijf de titel boven het stukje tekst waar het bij hoort.

Titels:

a Afval, waar laat je het?
b Wat doet de gemeente?
c Gaat u verhuizen?
d Een rijbewijs aanvragen.
e De geboorte van een kind aangeven.
f Wat doe je op het gemeentehuis?

3 Lees de vragen en de tekst 'De gemeente'. Beantwoord de vragen.

1 Welke dingen doet de gemeente?

_____

_____

_____

_____

2 Voor welke dingen ga je naar het gemeentehuis?

_____

_____

3 Waar of niet waar? In alle gemeentes wordt het huisvuil twee maal per week opgehaald.

a waar
b niet waar

4 Wat gebeurt er met het glas uit de glasbak?

_____

5 Je verhuist naar een andere gemeente. Binnen hoeveel werkdagen moet je dit laten weten op het gemeentehuis?

_____

6 Waar of niet waar? Als je naar een andere gemeente verhuist, moet je altijd naar het gemeentehuis gaan om dit bekend te maken.

a waar
b niet waar

7 Na hoeveel jaar heb je een nieuw rijbewijs nodig?

_____

8 Je hebt een kind gekregen. Binnen hoeveel werkdagen moet je dit laten weten op het gemeentehuis?

_____

9 Wie kan de geboorte van een kind op het gemeentehuis bekendmaken?

a alleen de vader
b alleen de moeder
c beiden

1

Iedereen woont in een gemeente. Een gemeente is een stad of een dorp of een paar kleine dorpen samen. De gemeente heeft veel functies. Ambtenaren van de gemeente controleren bijvoorbeeld of alle kinderen naar school gaan. De gemeente houdt de stad schoon en zorgt voor goede straten en fietspaden. Ook zorgt de gemeente voor de bomen en de parken in de stad. Het is belangrijk dat er voldoende groen is in de stad.

2

Iedere gemeente heeft een gemeentehuis of stadskantoor. Bijna iedereen moet weleens naar het gemeentehuis. Meestal naar de afdeling Burgerzaken.
Als je in een gemeente komt wonen, moet je dat laten weten op het gemeentehuis. Mensen die gaan trouwen doen dat meestal op het gemeentehuis, maar tegenwoordig kun je ook een andere plaats kiezen om te trouwen. Er moet dan wel een ambtenaar van het gemeentehuis aanwezig zijn. Als er een baby geboren wordt, moet je de geboorte aangeven op het gemeentehuis. Voor een nieuw paspoort of rijbewijs moet je ook naar het gemeentehuis. Het gemeentehuis is dus een belangrijke plaats voor alle mensen.

3

In veel gemeentes in Nederland wordt het huisvuil twee keer per week opgehaald. De bewoners kunnen op die dagen hun afval buiten aan de straat zetten. De gemeente komt het vuil ophalen. Daarna maken de mensen van de gemeente de straat schoon. In sommige kleine gemeentes wordt het vuil één keer per week opgehaald. De bewoners krijgen soms een grote vuilnisbak, waarin zij zelf vuilniszakken kunnen verzamelen. Eén keer per week wordt die bak aan de straat gezet. Glas gaat in de speciale glasbak. En oud papier, zoals kranten, in de papierbak. Glasbakken en papierbakken staan op centrale punten in de gemeente. Op die manier kunnen deze materialen nog een keer gebruikt worden. Dat is beter voor het milieu. Grote dingen, zoals oude meubels, elektrische apparaten en tuinafval kunnen naar speciale plaatsen worden gebracht.

4

Wanneer u vanuit een plaats in Nederland verhuist naar een andere gemeente, moet u dat binnen vijf werkdagen bij het gemeentehuis laten weten. U moet dan meenemen: een legitimatiebewijs (paspoort of rijbewijs) en een bewijs dat u de woning huurt of heeft gekocht.
U kunt uw verhuizing ook schriftelijk bekendmaken. Dan moet u bij de brief ook een kopie van de documenten meesturen.

5

Om bij de gemeente een rijbewijs aan te kunnen vragen, moet u in die gemeente wonen. Een rijbewijs is tien jaar geldig. Daarna moet u een nieuw rijbewijs aanvragen. Als u uw rijbewijs niet meer kunt vinden of als het gestolen is, moet u de politie daarvan op de hoogte brengen.
Pas daarna kunt u naar het gemeentehuis gaan voor een nieuw rijbewijs. Soms kunt u een rijbewijs dat u buiten Nederland heeft gekregen, ruilen voor een Nederlands rijbewijs. Dat is alleen mogelijk als u in Nederland woont.

6

De geboorte van een kind moet binnen drie werkdagen op het gemeentehuis bekendgemaakt worden. Dit moet gebeuren bij de gemeente waarin het kind is geboren. De gemeente geeft dan een geboortebewijs. U kunt de gemeente van de geboorte op de hoogte brengen, als:
– u de vader of de moeder van het kind bent;
– u bij de geboorte aanwezig was;
– de geboorte in uw huis heeft plaatsgevonden.

de gemeente	**het rijbewijs**	**het bewijs**
de functie	**de bewoner**	**schriftelijk**
de ambtenaar	**het afval**	**gebeuren**
schoonhouden	**ophalen**	**bekendmaken**
zorgen voor	**sommige**	**de kopie**
de boom	**de vuilnisbak**	**aanvragen**
voldoende	**verzamelen**	**geldig**
het gemeentehuis	**het papier**	**op de hoogte brengen**
de afdeling	**centraal**	**mogelijk (zijn)**
aanwezig	**het punt**	**plaatsvinden**
aangeven	**het milieu**	
het paspoort	**de plaats**	

COMPUTER

4 Kijk naar de video en doe de opdracht.

5 Cursist A heeft een baby gekregen. Cursist B werkt op het gemeentehuis. Voer het gesprek.

Cursist A gaat naar het gemeentehuis om de geboorte aan te geven.

Cursist A

Je vertelt op welke dag de baby geboren is.
Je vertelt welk geslacht het kind (m/v) heeft.
Je vertelt de naam van het kind.

Cursist B

Je vraagt wanneer de baby geboren is.
Je vraagt of de baby een jongen of een meisje is.
Je vraagt hoe het kind heet.
Je vraagt een legitimatie.

Wissel van rol.

6 Voer het gesprek op het gemeentehuis.

Cursist A is verhuisd. Hij gaat naar het gemeentehuis.
Cursist B werkt op het gemeentehuis. Voer het gesprek.

Cursist A Je geeft informatie over je adres aan cursist B op het gemeentehuis in Amersfoort. Je bent verhuisd van de gemeente Baarn naar de gemeente Amersfoort. Je hebt een bewijs dat je de woning Waalstraat 28 huurt. Je oude adres is: Molenkade 55, 3742 RV Baarn. Je nieuwe adres is: Waalstraat 28, 3812 KC Amersfoort.
Je vraagt wanneer je het huisvuil buiten kunt zetten.

Cursist B Je vraagt het oude en het nieuwe adres aan cursist A.
Je vraagt een bewijs dat cursist A de woning gehuurd of gekocht heeft.
Je vertelt dat het huisvuil twee keer per week wordt gehaald: op maandagochtend en op donderdagochtend. Het vuil mag pas 's morgens buiten gezet worden.

Wissel van rol.

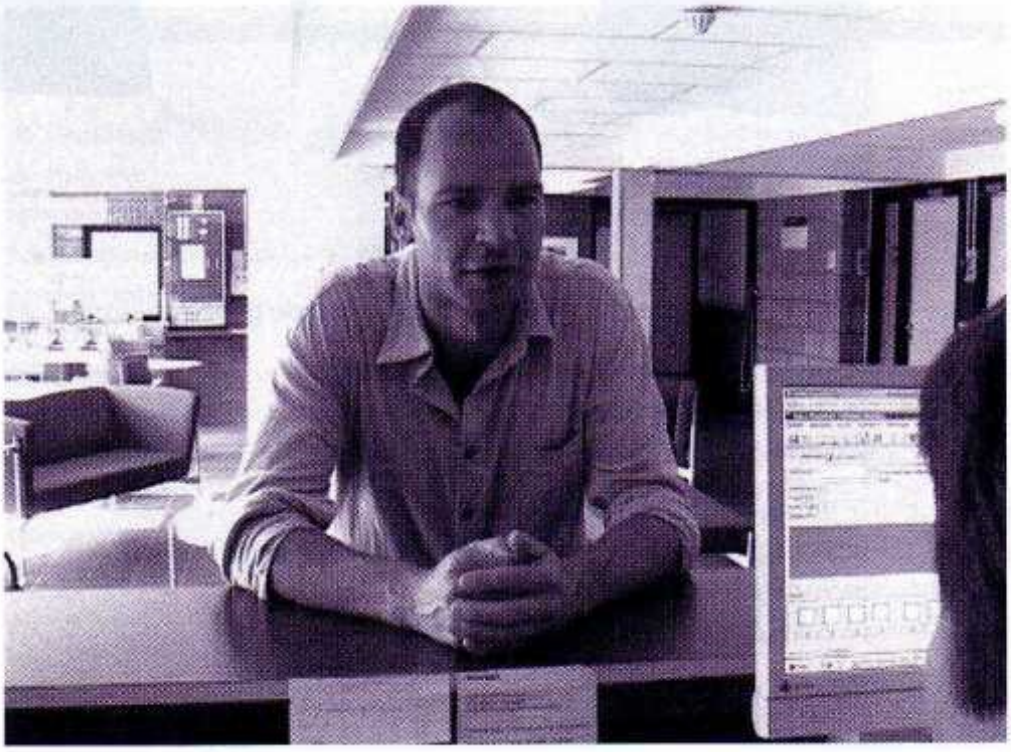

7 Schrijf een e-mail naar de gemeente Weesp.

Je gaat binnenkort met je gezin verhuizen naar Weesp. Je komt uit een andere gemeente en je wilt informatie over wonen in de gemeente Weesp.

Je geeft informatie over:
- je voornaam, achternaam, geboortedatum en geslacht (m/v);
- je oude adres en je nieuwe adres;
- de datum waarop je in Weesp gaat wonen.

Je wilt informatie over:
- het ophalen van huisvuil;
- het openbaar vervoer;
- scholen voor je kinderen van zes en acht jaar;
- de bibliotheek.

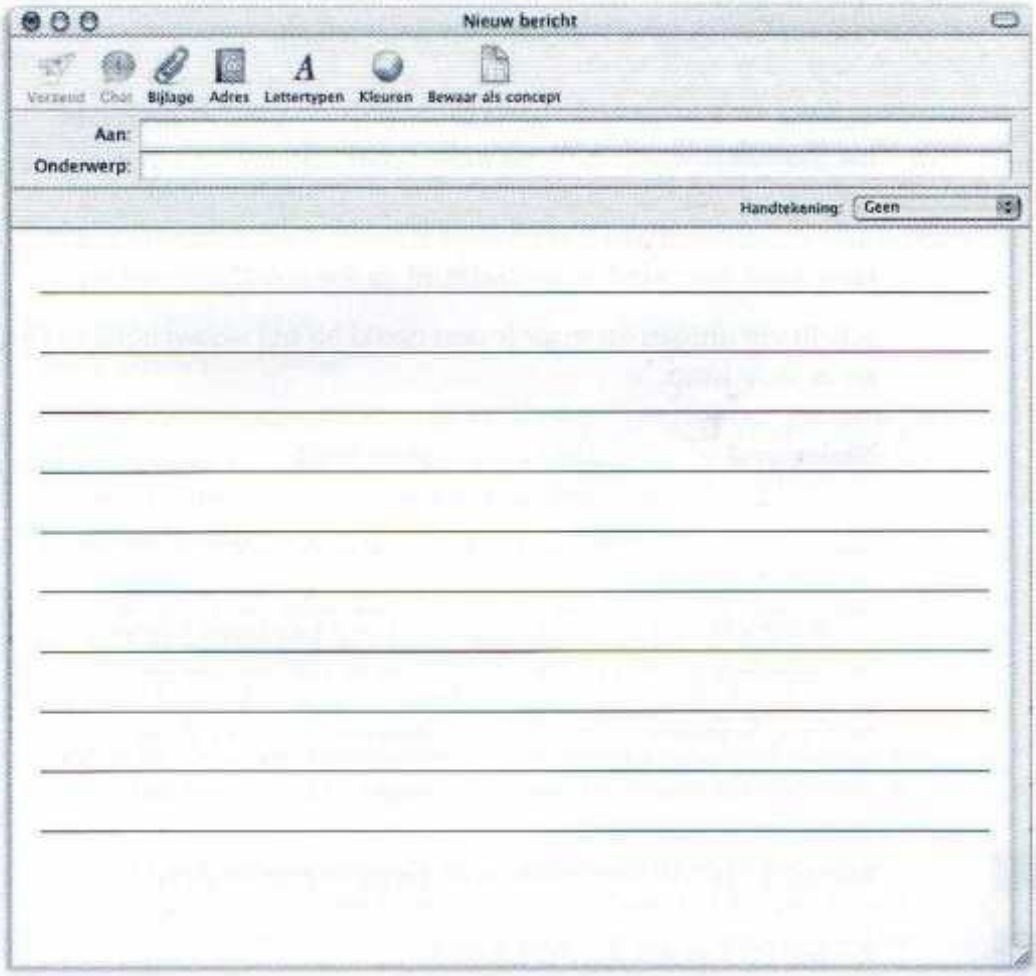

Voor veel dingen moet je in Nederland naar een balie. Bijvoorbeeld naar het gemeentehuis, de bank of naar het postkantoor. Meestal zijn er al meer mensen en moet je wachten tot je aan de beurt bent. Je kunt niet even iets anders gaan doen, want dan ben je je plaats kwijt.

Soms kun je nummertjes trekken uit een apparaat en kun je bij de balie zien welk nummer aan de beurt is. Als het nog erg lang duurt voor jouw nummer aan de beurt is, kun je bijvoorbeeld wel even een boodschap gaan doen. Maar niet te lang, want als jouw nummer geweest is, moet je weer een nieuw nummer trekken.

Voor de ambtenaar achter de balie zijn alle klanten hetzelfde. Iemand die zichzelf heel belangrijk vindt, is niet eerder aan de beurt. Meestal word je vriendelijk geholpen. Meestal zijn de ambtenaren vriendelijk. Ze proberen je zo goed mogelijk te helpen. Ook als je nog niet zo goed Nederlands spreekt. Veel schriftelijke informatie kun je bovendien ook in andere talen, zoals Engels, Turks of Arabisch krijgen.

de balie	**trekken**	**hetzelfde**
het postkantoor	**de ambtenaar**	

Hoe gaat het achter de balie in jouw land? Schrijf op.

Schrijf vijf dingen op waar je aan denkt bij het woord balie in Nederland en in jouw land.

Nederland	Mijn land
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Vergelijk je antwoorden met twee medecursisten.

Bespreek samen de resultaten.

Vraag informatie over de openbare bibliotheek.

Ga naar de openbare bibliotheek in je woonplaats of vlakbij je woonplaats. Vraag informatie. Je wilt antwoord op onderstaande vragen.

Hoeveel kost het om lid te worden?
Heb je een legitimatiebewijs nodig om lid te worden?
Op welke dagen is de bibliotheek open?
Wat zijn de openingstijden van de bibliotheek?
Hoe lang mag je boeken en cd's lenen?

Bespreek samen de resultaten.

LEZEN EN SCHRIJVEN

LEZEN

Lees de vragen en de tekst. Beantwoord de vragen.

1 Je bent een week geleden verhuisd. Je hebt de verhuisservice van TPG Post gebruikt.
Je tante uit Amerika belt je op. Ze heeft een brief naar je oude adres gestuurd. Waar komt de brief aan?

a op het oude adres
b op het nieuwe adres

2 Je wilt de verhuisservice van de TPG Post gebruiken. Wat kun je doen?

☐ een e-mail naar het postkantoor sturen
☐ een formulier van het postkantoor invullen
☐ op internet een formulier invullen

Verhuisservice van TPG POST

Uw post verhuist met u mee!

U gaat verhuizen. U wilt meteen op uw nieuwe adres uw post krijgen. Dat kan met de TPG Post Verhuisservice. Met deze service kunt u iedereen op tijd laten weten waar u gaat wonen. Dan kunnen uw familie en vrienden hun post naar uw nieuwe adres sturen.

Stuurt iemand toch een brief naar uw oude adres? Dan stuurt TPG Post deze brief door naar uw nieuwe adres. Dat doet TPG Post een maand lang gratis voor u. U kunt naar het postkantoor gaan voor een formulier, maar u kunt ook op internet een formulier invullen.

Ga naar www.tpgpost.nl/verhuisservice

NAAR: WEBSITE TPG (POSTSHOP)

Schrijf een e-mail aan de gemeente.

Je moet een nieuw paspoort hebben. Je werkt van maandag tot en met vrijdag van 9.00 uur tot 17.00 uur en dan kun je niet naar het gemeentehuis gaan. Je wilt weten of het gemeentehuis 's avonds of op zaterdag open is.

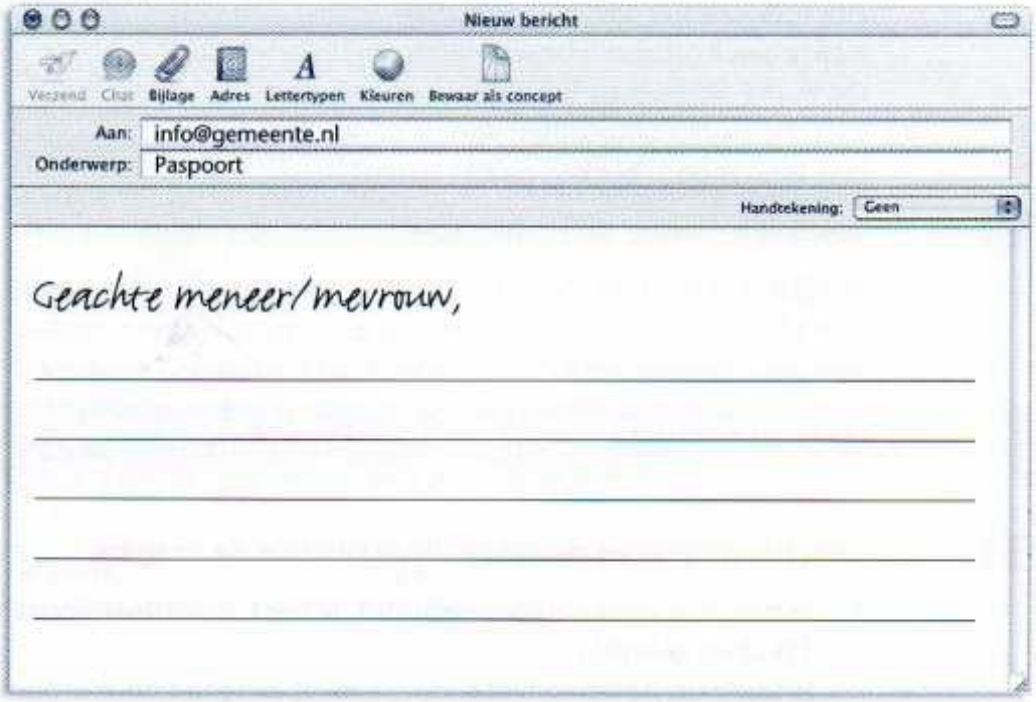

Hoofdstuk 10
Lees eerst de bijsluiter

Dit hoofdstuk gaat over gezond en niet gezond. Je leert:

taak 1 informatie over medicijnen begrijpen
taak 2 een telefoongesprek voeren met de huisartsenpost
taak 3 klachten beschrijven bij de huisarts
taak 4 vragen stellen en beantwoorden over gezond leven

Zet in de goede volgorde. Geef elke zin een nummer: 1, 2, 3, 4 ,5 en 6.

_____ Je gaat naar de huisarts.

_____ Je wordt weer beter.

_____ Je krijgt een recept.

_____ Je krijgt het medicijn.

_____ Je bent ziek.

_____ Je gaat naar de apotheek.

TAAK 1 Informatie over medicijnen begrijpen

VOORBEREIDEN

1 Lees de bijsluiter van xylometazoline neusdruppels op de volgende pagina. Wat hoort bij elkaar? Vul de goede letter in.

Bij welk kopje vind je de informatie?

1 Wat doet het medicijn?
2 Welke vervelende effecten kan het medicijn hebben?
3 Ik wil het medicijn gebruiken en ik word moeder.
4 Hoeveel van het medicijn moet ik nemen?
5 Een kind drinkt bij de moeder en de moeder wil het medicijn nemen. Is dat slecht voor het kind?

a Zwangerschap en borstvoeding
b Dosering
c Bijwerkingen
d Werking
e Zwangerschap en borstvoeding

1 _____
2 _____
3 _____
4 _____
5 _____

2 Zoek de informatie in de bijsluiter. Beantwoord de vragen.

Cursist A leest de vragen voor en cursist B zoekt het antwoord op in de tekst en zegt het antwoord hardop. Cursist A schrijft het antwoord op. Wissel van rol na vraag 3.

ja	nee		
☐	☐	1	Is xylometazoline een neusdruppel?
☐	☐	2	Is hoofdpijn een bijwerking van xylometazoline?
☐	☐	3	Een vrouw is zwanger. Mag ze xylometazoline gebruiken?
☐	☐	4	Een kind is jonger dan twee jaar. Mag het xylometazoline gebruiken?
☐	☐	5	Mag je xylometazoline tien dagen achter elkaar gebruiken?
☐	☐	6	Je hebt xylometazoline gebruikt en na zes maanden wil je hetzelfde flesje weer gebruiken. Mag dat?
☐	☐	7	Je gebruikt xylometazoline. Je neus gaat open. Blijft je neus langer dan enkele minuten open?
☐	☐	8	Je bent achttien jaar. Mag je per dag in ieder neusgat negen druppels gebruiken?

Controleer samen de antwoorden.

Bijsluiter xylometazoline neusdruppels *werkzame stof:* xylometazoline

Werking
Dit geneesmiddel helpt bij een dichte neus. Door xylometazoline gaat de dichte neus weer open. Het geneesmiddel werkt na enkele minuten en blijft 5 tot 6 uur werken.

Bijwerkingen
Een droog gevoel in de neus. Soms hoofdpijn, slapeloosheid. Neem contact op met uw arts of apotheker als de bijwerkingen blijven.

Wanneer niet gebruiken
U mag dit geneesmiddel niet gebruiken als u allergisch bent voor xylometazoline of benzalkoniumchloride.

Zwangerschap en borstvoeding
U kunt dit geneesmiddel zonder problemen gebruiken als u zwanger bent of borstvoeding geeft.

Dosering
De dosering voor xylometazoline is:
- volwassenen en kinderen ouder dan 6 jaar: 2 tot 3 druppels van xylometazoline 0,1 % in elk neusgat, 1 tot 3 maal per dag, gedurende 3 tot 5 dagen;
- kinderen van 2 tot 6 jaar: 1 tot 2 druppels van xylometazoline 0,05% in elk neusgat, 1 tot 2 maal per dag, maximaal 3 maal per dag, gedurende 3 tot 5 dagen;
- kinderen jonger dan 2 jaar: 1 tot 2 druppels van xylometazoline 0,025% in elk neusgat, 1 tot 2 maal per dag, maximaal 3 maal per dag, gedurende 3 tot 5 dagen.

Gebruik xylometazoline niet langer dan 5 dagen.
Snuit de neus goed voor gebruik.

Let op
Uw neus blijft dicht als u dit geneesmiddel te lang gebruikt. Uw neus gaat dan ook met dit medicijn niet meer open. Vraag advies aan uw arts als dit medicijn niet helpt.

Bewaren
Sluit het flesje goed. Bewaar het bij kamertemperatuur. Na het eerste gebruik kunt u de neusdruppels nog drie maanden gebruiken.

Samenstelling
Xylometazoline neusdruppels bevatten per ml (= milliliter) 0,25 mg (0,025%), of 0,5 mg (0,05%) of 1 mg (0,1) xylometazolinehydrochloride.

NAAR: WWW.APOTHEEK.NL, EN WWW.KRING-APOTHEEK.NL (VERENIGING KRING-APOTHEKERS NEDERLAND, 'S HERTOGENBOSCH)

het geneesmiddel	**droog**	**snuiten**
dicht	**de borstvoeding**	**opletten**
de neus	**zwanger**	**bewaren**
enkele	**de dosering**	**de temperatuur**
de bijwerking		

AFRONDEN

3.1 Zoek informatie in een bijsluiter.

Zoek een bijsluiter van een medicijn. Maak een lijstje van de vragen van opdracht 2. Zoek de antwoorden in de bijsluiter. Schrijf de antwoorden kort op.

3.2 Stel vragen over informatie in een bijsluiter.

Neem de bijsluiter van opdracht 3.1 mee naar de les. Cursist A stelt de vragen bij de bijsluiter van cursist A. Cursist B zoekt het antwoord in de bijsluiter van A. Cursist A controleert het antwoord.

Wissel van rol.

Bespreek samen de resultaten.

Regels — *De zin*

De hoofdzin en de bijzin. De hoofdzin staat voorop.

U neemt dit geneesmiddel niet **als** u allergisch bent.
Uw neus blijft dicht **als** u dit geneesmiddel te lang gebruikt.
Ik neem paracetamol **omdat** ik hoofdpijn heb.
De dokter zegt **dat** ik bronchitis heb.
Marit vraagt **of** ze een antibioticum krijgt.

- In de hoofdzin staat de persoonsvorm (PV) op de tweede plaats.
- In de bijzin staat de persoonsvorm (PV) aan het eind van de bijzin.
- 'Als' is een voorbeeld van een **conjunctie**. Andere voorbeelden zijn 'omdat' en 'dat'.
- Het subject van de bijzin staat direct na de conjunctie.

TAAK 2 Een telefoongesprek voeren met de huisartsenpost

VOORBEREIDEN

COMPUTER

1 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

UITVOEREN

WERKBLAD

2 Voer het gesprek met de huisartsenpost.

Cursist A werkt bij de huisartsenpost. Cursist B is de patiënt. Voer de gesprekken. Draai de stoelen om. Jullie zien elkaar niet. Cursist A begint het gesprek. Wissel na het gesprek van rol. Cursist B werkt bij de huisartsenpost. Cursist A is de patiënt.

AFRONDEN

COMPUTER

3 Luister naar de tekst.

Je hoort hoe het gesprek van opdracht 2 kan gaan.

4 Zoek informatie over de praktijk van je huisarts. Beantwoord de vragen.

Ga naar de praktijk van je huisarts. Vraag de praktijkfolder of kijk of er informatie op de deur of het raam van de praktijk staat.

1 Wanneer kun je bellen voor een afspraak?

_____

2 Wanneer is de praktijk gesloten?

_____

3 Wat doe je 's morgens en 's middags bij spoedgevallen?

_____

4 Wat doe je 's avonds bij spoedgevallen?

_____

5 Je gebruikt vaker hetzelfde medicijn. Je wilt een nieuw recept. Wanneer kun je bellen voor het recept?

_____

6 Moet je het recept bij de praktijk van de huisarts ophalen?

_____

7 Kun je voor kleine problemen ook een afspraak maken bij de assistente van de huisarts?

_____

Bespreek samen de resultaten.

Naar de huisarts?

In Nederland ga je altijd eerst naar de huisarts. De huisarts doet veel dingen zelf, maar soms beslist hij dat bijvoorbeeld een specialist of een fysiotherapeut naar je moet kijken. Hij schrijft dan een korte brief en met die brief ga je naar de specialist, de fysiotherapeut enzovoort. Dit noem je 'verwijzen' en die brief heet een 'verwijsbrief'. Zonder zo'n verwijsbrief helpen ze je niet.
Sommige mensen gaan heel vaak naar de huisarts. Anderen komen er bijna nooit. Dit hangt er natuurlijk vanaf hoe gezond je bent. Maar er zijn ook verschillen die daar niet mee te maken hebben. Nederlandse mannen onder de 35 gaan bijvoorbeeld minder vaak naar de huisarts dan Nederlandse vrouwen van die leeftijd. Veel allochtonen gaan vaker naar de huisarts dan Nederlanders.

BRON: NRC HANDELSBLAD 30/01/03

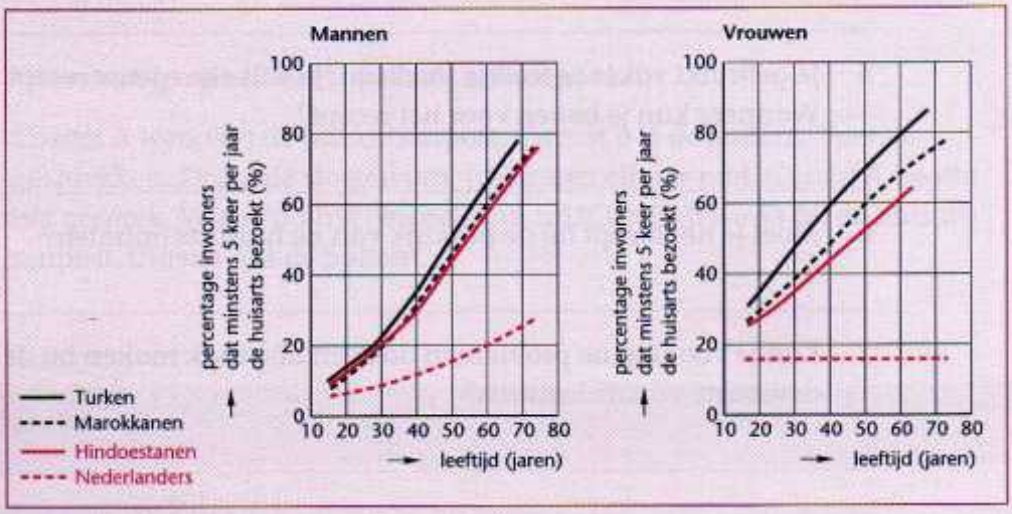

Hoe gaat het in jouw land? Kruis aan.

Nederland	Mijn land		
☒	☐	1	Bijna iedereen heeft een huisarts.
☐	☐	2	Als iemand koorts heeft, gaat hij altijd naar de huisarts.
☐	☐	3	De huisarts komt vaak bij de mensen thuis.
☐	☐	4	De huisarts heeft altijd veel tijd voor je.
☐	☐	5	Je krijgt bij de huisarts altijd een recept.
☐	☐	6	Je kunt bijna alle medicijnen ook zonder recept bij de apotheek kopen.
☐	☐	7	Alle medicijnen betaal je in de apotheek zelf.

Vergelijk je antwoorden met twee medecursisten.

Bespreek samen de antwoorden.

TAAK 3 Klachten beschrijven bij de huisarts

VOORBEREIDEN

1 Bij welke klacht ga je naar de huisarts? Kruis aan.

- ☐ Ik heb vaak hoofdpijn.
- ☐ Ik hoest al een week.
- ☐ Ik heb koorts, 38,6 °C.
- ☐ Ik slaap heel slecht.

COMPUTER

2 Kijk naar de video en doe de opdracht.

3 Bij de huisarts. Voer het gesprek.

Cursist A Je bent de huisarts. Je vraagt naar het probleem van cursist B.

Cursist B Je bent de patiënt. Bedenk zelf een aantal problemen. Geef antwoord op de vragen van cursist A.

Voorbeeldzinnen voor cursist A:
- Wat kan ik voor u doen?
- Vertel eens.

Voorbeeldzinnen voor cursist B:
- Ik heb last van mijn rug.
- Ik heb pijn in mijn rug.

Wissel van rol.

Routines

Een klacht beschrijven

Mijn knie doet pijn.
Het doet ontzettend pijn.
Ik heb koorts. / Ik heb geen koorts.
Ik heb last van mijn keel.
Ik heb pijn in mijn borst.

UITVOEREN

4 Bij de huisarts. Voer de gesprekken.

Cursist A is de huisarts. Cursist B is de patiënt. Wissel na elk gesprek van rol. De huisarts begint het gesprek.

Cursist A

Je stelt vragen aan de patiënt en geeft antwoord op zijn vragen.
Je kunt de volgende zinnen gebruiken:
Heeft u koorts?
Heeft u pijn?
Waar heeft u pijn?
Nee, voor zoiets geef ik geen medicijnen.
Ik zal u een antibioticum voorschrijven.
Het gaat vanzelf over.
Als het niet overgaat, kunt u een nieuwe afspraak maken.
Ik zal u even onderzoeken.

Cursist B

gesprek 1
Je hebt hoofdpijn, drie of vier keer per week.
Je werkt elf uur per dag.
Je wilt medicijnen.

gesprek 2
Je bent sinds twee weken verkouden en je hebt last van je keel.
Je hebt nu ook pijn in je borst.
Je hebt koorts, vanmorgen 38,8°C.

gesprek 3
Je hebt keelpijn, al vijf dagen.
Je hebt geen koorts.
Je wilt een antibioticum.

COMPUTER

5 Luister naar de tekst.

Je hoort hoe een gesprek bij de huisarts kan gaan.

TAAK 4 Vragen stellen en beantwoorden over gezond leven

VOORBEREIDEN

1 Wat is gezonder? Kruis aan.

- ☐ gegrild vlees
- ☐ vlees gebakken in veel olie of boter

- ☐ tien sigaretten per dag roken
- ☐ twee glazen wijn per dag drinken

- ☐ één keer per week sporten
- ☐ één keer per week naar de sauna

- ☐ niet ontbijten
- ☐ niet snoepen

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

3 Wie leeft het meest gezond? Wie leeft het minst gezond? Zet de namen in de goede volgorde.

Kemal
sport: 2 keer per week
alcohol: 8–10 glazen per week
roken: niet-roker
maaltijden: lunch, avondeten

Johan
sport: 1 keer per week
alcohol: 15–20 glazen per week
roken: 10 sigaretten per dag
maaltijden: lunch, avondeten

Nienke
sport: 3 keer per week
alcohol: drinkt geen alcohol
roken: niet-roker
maaltijden: ontbijt, lunch, avondeten

Shirley
sport: sport niet
alcohol: 15–20 glazen per week
roken: 25–30 sigaretten per dag
maaltijden: lunch, avondeten

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

4.1 Wat eet je op een dag? Vul in.

Vul bij ontbijt, lunch, avondeten en tussendoor in wat je gisteren hebt gegeten en gedronken. Vul ook in hoeveel. Je vult bij ontbijt bijvoorbeeld in: 2 boterhammen, 1 beker melk.

	ontbijt	lunch	avondeten	tussendoor
melk yoghurt				
groente fruit aardappelen				
kaas vlees vis ei				
boter olie				
boterhammen pasta rijst				
wijn bier water sap koffie thee				

4.2 Eet en drink je gezond? Kruis aan ja, nee of weet niet.

Tip: kijk nog eens naar wat je hebt ingevuld bij opdracht 4.1.

☐ ja ☐ nee ☐ weet niet

WERKBLAD

5 Wie weet het meest over gezond eten en drinken?

Cursist A Stel vragen aan cursist B en C. Vul de antwoorden in op het werkblad. Controleer de antwoorden en zeg of het goed of fout is. Schrijf de punten op. Wie wint?

Cursist B/C Geef antwoord op de vragen.

6 Bespreek de antwoorden van opdracht 4 en opdracht 5.

Wie van jullie leeft gezond? Wie van jullie leeft ongezond? Wat kun je daaraan doen?

AFRONDEN

7 Bespreek samen de resultaten van opdracht 4, 5 en 6.

SLOT

COMPUTER

1 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

2 Je hebt vandaag Nederlandse les, maar je bent ziek. Bel je docent. Voer het gesprek.

Student A is de docent. Student B is de cursist. Draai de stoelen om. Je ziet elkaar niet.

Wissel van rol.

Lees de brief. Schrijf een antwoord.

Onderstaande brief staat in een televisiegids.

Wat moet ik doen?
Ik ben een meisje van elf en ik heb heel veel hoofdpijn. Dat is toch niet normaal?
Mijn vader en moeder en mijn kleine broertje hebben nooit hoofdpijn. Mijn moeder zegt: 'Ga maar op tijd naar bed, dat helpt.' Nou, dat kan echt niet. Na school kijk ik televisie of ga ik met een vriendin naar de stad. 's Avonds moet ik huiswerk maken en wil ik chatten op de computer met mijn vriendinnen. Dat is toch ook belangrijk? En dan heb je 's avonds ook nog zoveel programma's op tv. In het weekend heb ik het ook druk, want dan heb ik hockey.
Wat moet ik doen? Ik wil geen hoofdpijn meer.
Mijn vader en moeder willen niet dat ik pillen slik.

Isabelle

Beste Isabelle,

_____

_____

_____

_____

_____

1 Schrijf een e-mail aan je docent.

Morgen heb je Nederlandse les, maar je bent ziek.

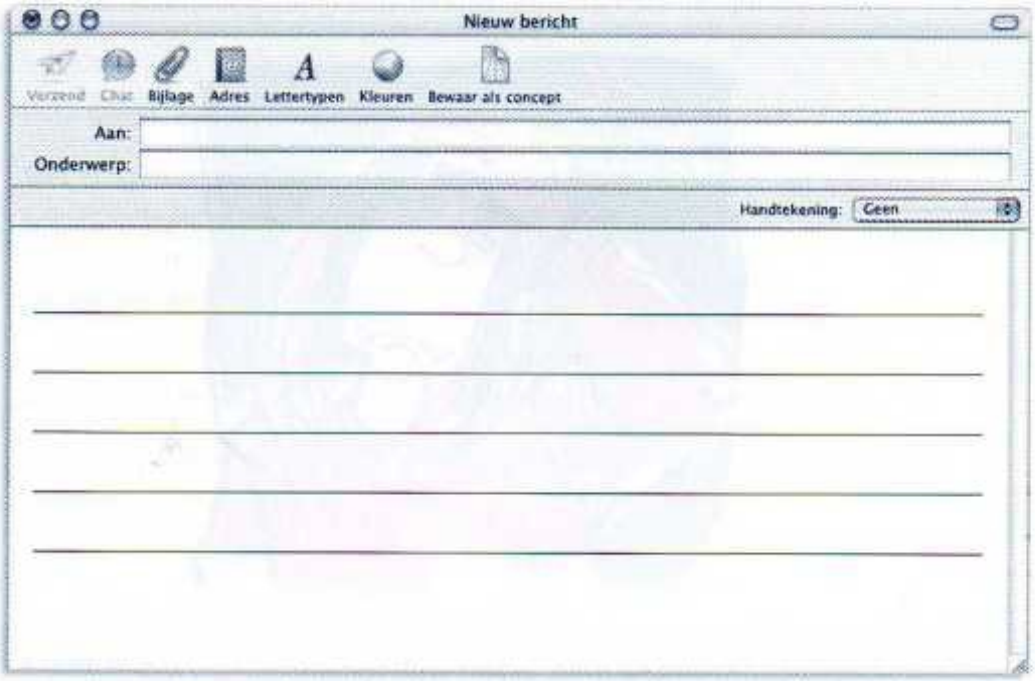

2 Schrijf een briefje aan school.

Je dochter van vijftien, Anouschka, was gisteren ziek. Zij kon niet naar school gaan. Schrijf ook op welke datum zij ziek was.

Geachte meneer / mevrouw,

CODE

HOOFDSTUK 11

Alleen is maar alleen

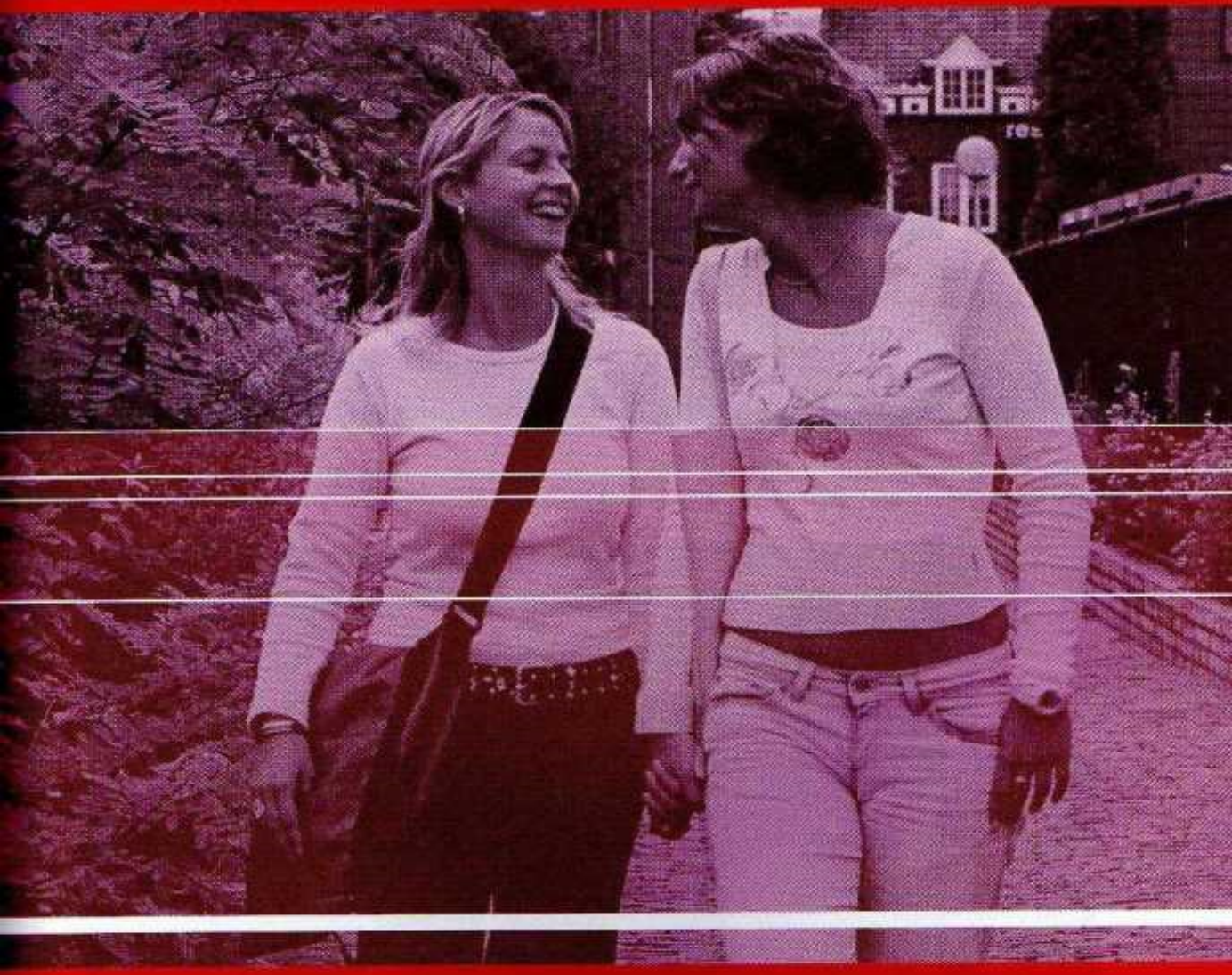

Dit hoofdstuk gaat over relaties. Je leert:

taak 1 gesprekjes voeren met mensen op straat
taak 2 praten over persoonlijke zaken
taak 3 je familie beschrijven
taak 4 over een relatie praten

COMPUTER

Kijk naar de video en doe de opdracht.

TAAK 1 Gesprekjes voeren met mensen op straat

VOORBEREIDEN

1 Wanneer praat je 'over koetjes en kalfjes'? Kruis aan.

Een gesprek 'over koetjes en kalfjes' is een kort gesprek over een neutraal onderwerp, bijvoorbeeld het weer of de trein die te laat is.

- ☐ Je wacht samen met een collega op de bus.
- ☐ Je ziet je buurvrouw in de supermarkt.
- ☐ Je komt een goede vriendin tegen. Je weet dat ze problemen heeft.
- ☐ Je eet samen met je broer of zus. Je hebt elkaar lang niet gezien.
- ☐ Je wacht samen met een collega bij de koffieautomaat.

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

3 Hoe begin je een gesprekje over koetjes en kalfjes? Kruis aan.

- ☐ Heb jij het ook zo druk?
- ☐ Lekker weer vandaag, hè?
- ☐ Ik voel me helemaal niet lekker.
- ☐ Wat is alles toch duur.
- ☐ Ik moet je iets heel ergs vertellen.
- ☐ Wat duurt het lang voor die bus komt!
- ☐ Wij moeten eens goed met elkaar praten.
- ☐ Wat heb je een mooie trui aan!

UITVOEREN

4.1 Vergelijk je antwoorden van opdracht 3 met een medecursist.

4.2 Begin nu zelf een gesprek over koetjes en kalfjes.

Cursist A kiest een aangekruiste zin uit opdracht 3. Cursist B geeft een reactie. Doe dit met alle aangekruiste zinnen.

Wissel na elke zin van rol.

5 Voer korte gesprekken over koetjes en kalfjes.

Cursist A begint het eerste gesprek.

Situatie Je loopt op de markt. Je komt een kennis tegen. Je praat over de prijzen op de markt.

Situatie Je loopt op de markt. Je komt een kennis tegen. Je praat over het weer.

Situatie Je gaat naar buiten. Je ziet dat de buurman bijna op vakantie gaat. Je praat over de vakantie.

Situatie Je staat in de kantine in de rij voor de kassa. Voor je staat je docent. Je praat over de cursus Nederlands.

Situatie Je bent uit met vrienden. Je ziet iemand die je kent. Je wilt even met hem/haar praten. Je vraagt hoe het gaat.

Wissel na iedere situatie van rol.

AFRONDEN

6 Voer met iemand een gesprek over koetjes en kalfjes. Ging het goed? Kruis aan ja of nee.

	ja	nee
Het gesprekje ging over een neutraal onderwerp.	☐	☐
Ik wist niet hoe ik moest reageren.	☐	☐
Het gesprekje was vriendelijk.	☐	☐
Het gesprekje was kort.	☐	☐
Ik begreep mijn gesprekspartner niet.	☐	☐
Het gesprek duurde te lang.	☐	☐

Bespreek samen de antwoorden.

TAAK 2

Praten over persoonlijke zaken

VOORBEREIDEN

1 Met wie praat je over de volgende onderwerpen?
Over welke van deze onderwerpen praat je niet? Kruis aan.

	een vriend(in)	een kennis	niet
vakantieplannen	☐	☐	☐
problemen met geld	☐	☐	☐
familieproblemen	☐	☐	☐
wat je doet als je uitgaat	☐	☐	☐
wie je aardig vindt	☐	☐	☐
problemen met je studie	☐	☐	☐
wat je van de docent vindt	☐	☐	☐
verliefdheid	☐	☐	☐
je sportprestaties	☐	☐	☐
hoeveel je verdient	☐	☐	☐
wat je van iemands uiterlijk vindt	☐	☐	☐
ruzie met je partner	☐	☐	☐
seksualiteit	☐	☐	☐
wat je van je eigen uiterlijk vindt	☐	☐	☐

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

3 Iemand vraagt je of je problemen hebt. Hoe reageer je? Kruis aan.

Lees de reacties. Welke reactie kun je gebruiken om een ontkennend antwoord te geven op een persoonlijke vraag?

- ☐ Ach nee, het is gewoon erg druk.
- ☐ Inderdaad, ik voel me helemaal niet goed.
- ☐ Nee hoor, niets aan de hand.
- ☐ Eerlijk gezegd gaat het niet zo goed.
- ☐ Ik slaap de laatste tijd erg slecht.
- ☐ Het komt nu niet zo goed uit.
- ☐ Ach nee, gewoon een beetje moe.
- ☐ Ik heb vreselijke hoofdpijn!

Routines

Vragen hoe het gaat en reageren 1

(i) = informeel / (f) = formeel

Vragen

Hoe gaat het met u? *(f)*
Hoe is het met u? *(f)*
Hoe gaat het met je? *(i)*
Hoe is het? *(i)*
Alles goed? *(i)*
Ja, en met jullie? *(i)*

Reageren

Prima!
Ach, het gaat wel.
Eerlijk gezegd, niet zo goed.

Vragen hoe het gaat en reageren 2

Vragen
Is er soms iets?
Maak je je ergens zorgen over?
Je ziet er moe uit. Is alles goed met je?
Je ziet zo wit. Is er iets aan de hand?

Reageren
Nee hoor, er is niets aan de hand.
Ach nee, ik ben gewoon moe.
Ach, het gaat wel, maar ik heb het erg druk.

UITVOEREN

4 Voer de gesprekken en beantwoord de vragen.

Twee cursisten voeren een gesprek. De derde cursist luistert. Na elk gesprek beantwoordt de derde cursist de vragen. Bespreek samen de antwoorden.

1 Is het een formeel of informeel gesprek? Hoe weet je dat?

Het gesprek is formeel / informeel, omdat _____

_____.

2 Is het een gesprek tussen vrienden of kennissen? Hoe weet je dat?

Het is een gesprek tussen vrienden / kennissen, omdat _____

_____.

Gesprek 1a

Cursist A Je hebt problemen met geld. Je kunt de huur niet meer betalen. Je zoekt werk. Je komt een vriend of vriendin (cursist B) tegen. Je vriend of vriendin vraagt hoe het met je gaat. Je vertelt over je problemen. Het gesprek is informeel.

Cursist B Je komt een vriend of vriendin (cursist A) tegen. Je vraagt hoe het gaat. Je vriend of vriendin heeft problemen. Je wilt helpen. Je stelt voor om langs te komen. Het gesprek is informeel.

Gesprek 1b

Cursist A Je hebt problemen met geld. Je kunt de huur niet meer betalen. Je zoekt werk. Je komt een docent van vroeger (cursist C) tegen. Hij vraagt hoe het met je gaat. Je vertelt dat je werk zoekt, maar je vertelt niets over je problemen. Het gesprek is formeel.

Cursist C Je komt een cursist van vroeger (cursist A) tegen. Hij ziet er slecht uit. Je vraagt hoe het gaat. Het gesprek is formeel.

Gesprek 2a

Cursist B Je hebt ruzie met je partner. Je komt een vriend of vriendin (cursist C) tegen. Je vriend of vriendin vraagt hoe het gaat. Je wilt graag over je probleem praten. Het gesprek is informeel.

Cursist C Je komt een vriend of vriendin (cursist B) tegen. Je vraagt hoe het gaat. Hij of zij heeft problemen en wil graag met je praten. Je stelt voor om samen iets te gaan drinken. Het gesprek is informeel.

Gesprek 2b

Cursist B Je hebt ruzie met je partner. Je komt een kennis (cursist A) tegen. Hij of zij vraagt hoe het gaat. Je wilt niet over je problemen praten. Je maakt een afspraak om volgende week samen te eten. Het gesprek is informeel.

Cursist A Je komt een kennis (cursist B) tegen. Je vraagt hoe het gaat. Hij wil volgende week graag samen met je eten. Je maakt een afspraak. Het gesprek is informeel.

Gesprek 3a

Cursist C Je hebt iemand leren kennen die je heel erg leuk vindt. Je komt een vriend of vriendin (cursist A) tegen. Je vriend of vriendin zegt dat je er zo goed uitziet. Je wilt graag over je nieuwe relatie praten. Het gesprek is informeel.

Cursist A Je komt een vriend of vriendin (cursist C) tegen. Je vraagt hoe het gaat. Je vriend of vriendin ziet er erg goed uit. Het gesprek is informeel.

Gesprek 3b

Cursist C Je hebt iemand leren kennen die je heel erg leuk vindt. Je komt een vriend of vriendin (cursist B) van je vader tegen. Hij of zij zegt dat je er zo goed uitziet. Je wilt niets over je nieuwe liefde vertellen. Het gesprek is formeel.

Cursist B Je komt een kennis (cursist C) tegen. Hij of zij ziet er heel erg goed uit. Je vraagt hoe het gaat. Het gesprek is formeel.

5 Kies een situatie en voer het gesprek. Beantwoord de vraag.

Twee cursisten voeren een gesprek. De derde cursist luistert. Na elk gesprek beantwoordt de derde cursist de vraag.

Aan een vriend of vriendin vertel je alles. Een kennis geef je een ontwijkend antwoord. Is het een gesprek tussen vrienden of kennissen?
Hoe weet je dat? Let op woorden en gebaren. Let ook op of A en B ontwijkende antwoorden geven.

Het is een gesprek tussen vrienden / kennissen, omdat _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____.

Situatie 1: familieproblemen

Cursist A Je hebt familieproblemen. Je hebt ruzie met je ouders. Je maakt je zorgen en je slaapt slecht.

Cursist B Je bent een vriend of vriendin van cursist A. Je vraagt hoe het gaat. Je kent de familie en je stelt voor om met zijn ouders te gaan praten.
Of:
Je bent een kennis van cursist A. Je vraagt hoe het gaat. Je nodigt cursist A uit om te komen eten.

Situatie 2: liefdesproblemen

Cursist A Je partner heeft een eind aan de relatie gemaakt. Je hebt veel verdriet en je wilt je partner terug. Je ziet er slecht uit en drinkt veel alcohol.

Cursist B Je bent een vriend of vriendin van cursist A. Je vraagt hoe het gaat. Je zegt dat cursist A de partner moet vergeten. Deze is niet goed voor cursist A. Je geeft het advies om gezonder te gaan leven.
Of:
Je bent een kennis van cursist A. Je vraagt hoe het gaat. Je wilt met cursist A een avond uit naar het café en naar de discotheek.

Situatie 3: gezondheidsproblemen

Cursist A Je voelt je niet goed. Je hebt vaak hoofdpijn en je bent misselijk. Je bent steeds moe en je slaapt heel slecht. Je wilt rustig thuisblijven.

Cursist B Je bent een vriend of vriendin van cursist A. Je vraagt hoe het gaat. Je geeft het advies om veel water te drinken en op tijd naar bed te gaan. Je zegt dat cursist A naar de huisarts moet gaan als het niet beter wordt.
Of:
Je bent een kennis van cursist A. Je vraagt hoe het gaat. Je wilt met cursist A een kopje koffie drinken.

Bespreek samen de antwoorden en wissel van rol.

TAAK 3

Je familie beschrijven

VOORBEREIDEN

1 Kijk naar de illustratie en lees de teksten. Wat hoort bij elkaar? Vul de goede letter in. a = gezin, b = familie.

1	oma	_____	5	oom	_____	9	neef	_____
2	opa	_____	6	tante	_____	10	nicht	_____
3	vader	_____	7	dochter	_____	11	broer	_____
4	moeder	_____	8	zoon	_____	12	zus	_____

Dit is mijn gezin. Ik ben moeder van twee kinderen, een zoon en een dochter. Aan tafel links van mij zit onze zoon Peter. Naast hem zit zijn zus Sanne. Sanne zit tussen haar broer en haar vader.

Hier zijn we met de hele familie bij elkaar. Dat was op de verjaardag van mijn opa. Hij werd toen zeventig jaar. Van links naar rechts zie je tante Nel en oom Ben, mijn opa en mijn oma, daarnaast mijn ouders, ikzelf sta tussen mijn neefjes Max en Erik in. Voor ons op de grond zitten mijn nichtjes Petra en Maartje. Helemaal rechts staan tante Eva en oom Erik. Tante Eva is een zus van mijn vader, oom Ben een broer van mijn vader.

de tante	**de opa**	**de neef**
de oom	**de oma**	**de nicht**

2.1 Kijk naar de schema's en lees de tekst.

Schema 1

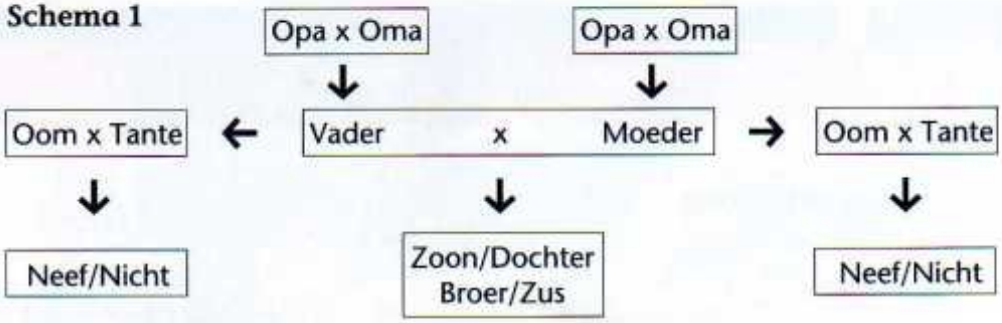

Schema 2

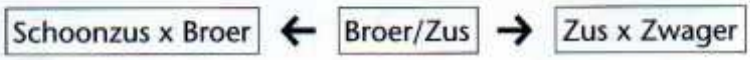

Ik mis mijn familie

Ik heet Ferda en ik kom uit Turkije. Sinds twee jaar woon ik in Nederland. Ik studeer tandheelkunde aan de universiteit in Nijmegen. Tijdens mijn studie heb ik veel vrienden en kennissen leren kennen. Ook in de studentenflat, waar ik woon, zijn veel lieve en aardige mensen. We doen vaak gezellige dingen samen. We eten bijvoorbeeld vaak met elkaar. Omdat ik mijn familie erg mis, voel ik me soms toch wel een beetje eenzaam. Natuurlijk mis ik vooral mijn vader en moeder, maar ook mijn kleine zusje Yulia. We speelden vroeger heel veel samen.

Ik heb ook nog twee oudere broers. Zij wonen niet meer thuis. Merzad, de oudste, is getrouwd met Alina. Ze hebben twee kinderen, een meisje en een jongen. Mijn nichtje heet Sarah en mijn neefje heet Bayram. Ik kan het goed met mijn schoonzus vinden. Merzad en Alina hebben een kleine winkel in Ankara. Omdat Ankara ver weg is, zien mijn ouders hun kleinkinderen niet zo vaak. Mijn andere broer heet Daghan. Hij studeert informatica aan de universiteit van Ankara. Hij woont bij Merzad en Alina. Daghan is dus de zwager van Alina. Sinds mijn opa dood is, woont mijn oma bij mijn ouders. Zij is de moeder van mijn vader. Zij is altijd heel lief voor mij en mijn zusje. Mijn ouders missen hun kinderen en kleinkinderen wel, want alleen mijn kleine zusje woont nu nog bij hen. Gelukkig wonen er een paar ooms en tantes van mij in hetzelfde dorp als mijn ouders. In de vakantie ga ik lekker naar huis!

de opa	de neef	vroeger
de oma	de schoonzus	spelen
de oom	de zwager	het kleinkind
de tante	missen	sinds
de nicht	eenzaam	dood

2.2 Zet de familieleden van Ferda op de goede plek.

Oma

Vader

Moeder

Alina

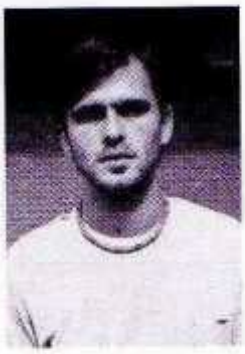
Daghan

Merzad

Yulia

Sarah

Bayram

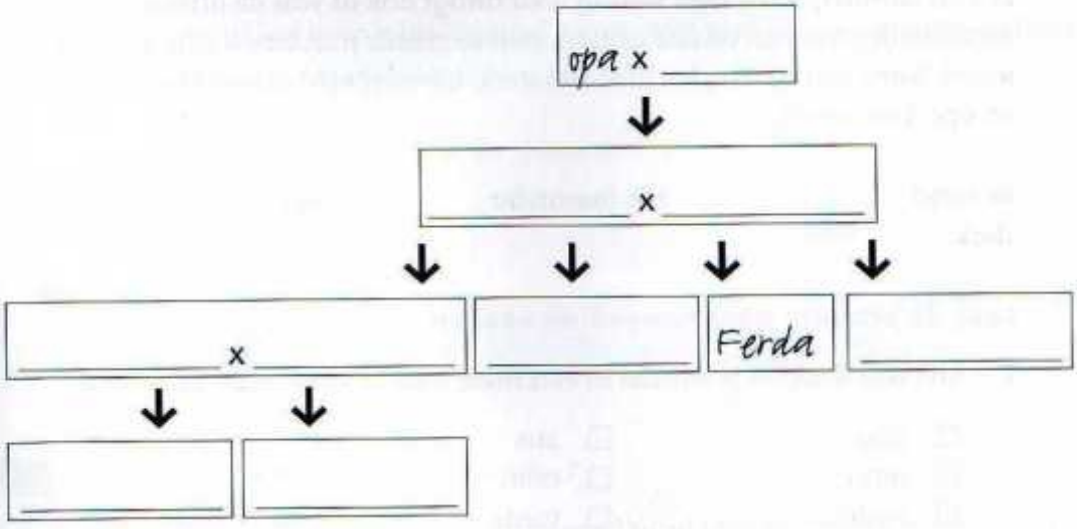

WERKBLAD

3 **Maak de familie De Jong compleet. Schrijf de voornaam en de achternaam op. Gebruik de informatie op het werkblad.**

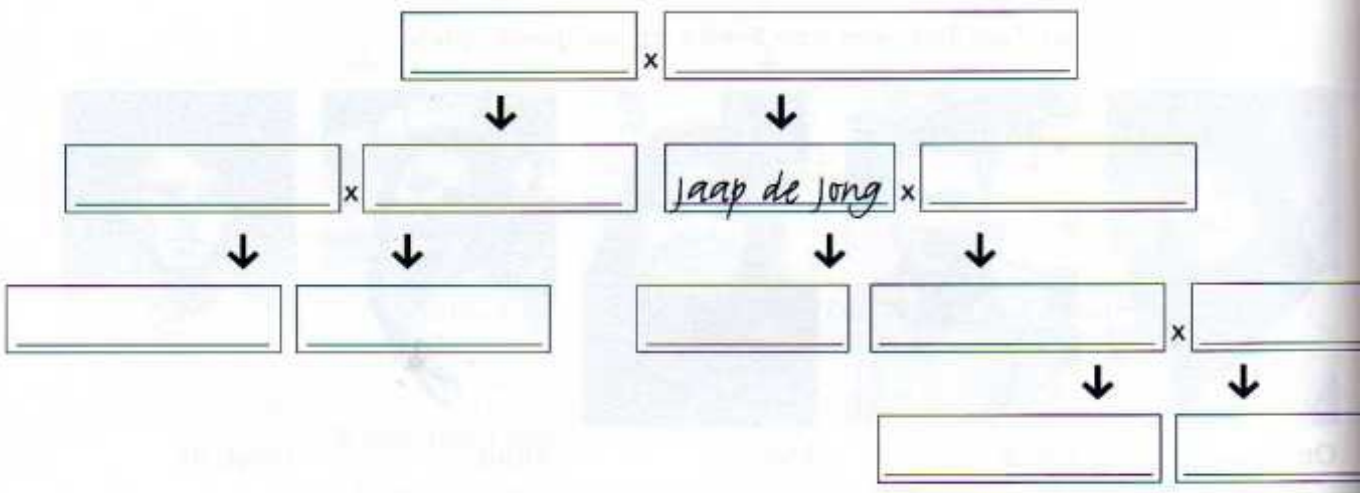

Gezin en familie

Het Nederlands heeft, als een van de weinige talen, een apart woord voor 'gezin'. Een gezin bestaat uit ouders en kinderen. Ze wonen bijna altijd apart van de rest van de familie. De familie is veel groter: opa's en oma's, tantes en ooms en neven en nichten. In Nederland zijn vooral de relaties binnen het gezin belangrijk. De band met de ouders, de broers en zussen is sterk. De band binnen de familie kan meer of minder sterk zijn. Soms is er veel contact, soms heel weinig. Dat hangt ook af van de afstand. Als de familieleden ver van elkaar wonen, zien ze elkaar minder en zijn de banden losser. Soms zijn de banden juist wel sterk, bijvoorbeeld tussen kleinkinderen en opa's en oma's.

de band **het familielid** **los**
sterk

Lees de vragen. Beantwoord de vragen.

1 Met wie woonde je samen in één huis, toen je klein was? Kruis aan.

- ☐ opa
- ☐ oma
- ☐ vader
- ☐ moeder
- ☐ broer
- ☐ zus
- ☐ oom
- ☐ tante
- ☐ neef
- ☐ nicht

2 Met wie wil je samen in één huis wonen als je een gezin hebt? Kruis aan.

- ☐ vrouw
- ☐ moeder
- ☐ vader
- ☐ kinderen
- ☐ oom
- ☐ tante
- ☐ opa
- ☐ oma
- ☐ schoonvader
- ☐ schoonmoeder

3 Met wie in je familie heb je een goede band? En met wie een slechte? Kruis aan.

	goed	slecht
opa	☐	☐
oma	☐	☐
neef	☐	☐
nicht	☐	☐
oom	☐	☐
tante	☐	☐
zwager	☐	☐
schoonzus	☐	☐
schoonvader	☐	☐
schoonmoeder	☐	☐

Vergelijk je antwoorden met twee medecursisten.

Bespreek samen de antwoorden.

4 Schrijf over je familie.

Schrijf iets over jouw familie. Noem niet je eigen naam. De beschrijving hoeft niet compleet te zijn.

Geef je verhaal aan de docent.

AFRONDEN

5 Wie hoort bij deze familie?

Je krijgt van de docent een beschrijving van de familie van een van de andere cursisten. Zoek de persoon van wie jij de familiebeschrijving hebt. Loop rond en stel vragen.

De hoofdzin en de bijzin
De bijzin staat voorop

Sinds mijn opa dood is, woont mijn oma bij mijn ouders.
Omdat Ankara ver weg is, zien mijn ouders hun kleinkinderen niet zo vaak.

De zin begint met de **bijzin**. De persoonsvorm van de **hoofdzin** komt direct na de bijzin. In de hoofdzin komt het subject na de persoonsvorm.

TAAK 4 Over een relatie praten

VOORBEREIDEN

1 Lees de vragen en de tekst. Beantwoord de vragen.

1 Wat is een vrijgezel, denk je?
a een lieve jongen
b iemand die geen relatie heeft
c iemand die gezellig is

2 Wat weet je over het uiterlijk van de vrijgezel?

_____

3 Wat zoekt hij?

_____

Vrijgezel
Ik woon in Schiedam
Ik ben vrijgezel
Ik ben één meter negentig
Ik woon in Schiedam
Ik ben echt een lieve jongen
Ik zoek een lieve vrouw
Wie is ook lief en aardig?
Ik woon in Schiedam
Ik ben vrijgezel

BRON: LANG NIET GEHOORD MIJN VRIEND, GEDICHTEN. ROC ZADKINE, OPLEIDINGSCENTRUM RIJNMOND WEST

de vrijgezel **lief** **aardig**

2 Wat hoort bij elkaar? Vul de goede letter in.

1 samenwonen _____
2 een lat-relatie _____
3 alleenstaand _____
4 getrouwd _____
5 gescheiden _____

a Je hebt geen vaste relatie en je woont alleen.
b Je was getrouwd, maar je bent nu uit elkaar.
c Je hebt een relatie met elkaar en je woont in hetzelfde huis.
d Je hebt een relatie, maar je woont allebei in een eigen huis.
e Je hebt een huwelijk gesloten op het gemeentehuis.

MPUTER

3 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

4 Lees de teksten. Wat hoort bij elkaar?

Welke woorden horen bij karakter? Welke woorden horen bij uiterlijk? Welke woorden horen bij interesse? Zoek bij elk vijf woorden.

karakter *(hoe je bent)*	**uiterlijk** *(hoe je eruitziet)*	**interesse** *(wat je leuk vindt)*

Ben jij de vrouw die ik zoek? Je bent 35-40, eerlijk, intelligent en hebt een goede opleiding. Ik ben 50+, alleenstaand. Ik ben lang, slank, heb donker haar en bruine ogen. Ik houd van koken, reizen en zeilen. br.o.nr.

Lieve, verlegen Antilliaanse jongen (18) zoekt gezellige vriendin om mee uit te gaan. Heb je zin om met mij het nachtleven van Amsterdam in te gaan? Houd je van dansen? Schrijf me! br.o.nr.

Aantrekkelijke man (45), getrouwd, zoekt lieve, spontane vriendin voor een vrije seksuele relatie. Je brief met foto wordt discreet behandeld. Foto retour. br.o.nr.

Mooie, blonde vrouw, 50+, gescheiden, zoekt man met humor (50-60) om samen weer van het leven te genieten. Interesses: cultuur, reizen, muziek. Ik beantwoord alle brieven. br.o.nr.

Aantrekkelijke, blonde jongen, 25, zoekt lieve, sociale vriend voor serieuze relatie. Geen cafétype. Trefwoorden: gezellig samen thuis, koken, reizen en wandelen. Omg. Den Haag. br.o.nr.

Jonge, lieve Russische vrouw met 1 kind, wil graag een relatie met intelligente, eerlijke man. Ik ben spontaan, warm en trouw. Ik houd van uitgaan en heb een grote culturele belangstelling. Ik woon in Rotterdam. br.o.nr.

Knappe, lange zwarte man (30) zoekt mooie slanke vrouw (25–30) om leuke dingen mee te doen. Evt. lat-relatie. Huidskleur onbelangrijk. Ik houd van film, popconcerten en ben zeer sportief. Omgeving Utrecht. br.o.nr.

het karakter	aantrekkelijk	wandelen
de interesses	spontaan	trouw
eerlijk	behandelen	belangstelling
alleenstaand	retour	knap
slank	de humor	de huidskleur
verlegen	genieten	de omgeving

5 Welke dingen vind jij belangrijk in een relatie? Vul in.

Gebruik woorden van opdracht 4.

karakter	uiterlijk	interesse

UITVOEREN

6 Praat met elkaar over verschillende relatievormen. Wat hoort bij elkaar? Kruis aan.

	alleen wonen	lat-relatie	samenwonen	trouwen	scheiden
gezellig					
gelukkig					
zelfstandig					
verantwoordelijk					
eenzaam					
liefde					
vrijheid					

7 Praat met elkaar over je ideale relatie.

Je kunt onderstaande vragen gebruiken.

Wat vind je een goede relatievorm?
Hoe is je partner?
Hoe ziet hij of zij eruit?
Welke dingen wil je graag samen doen?

AFRONDEN

8 Schrijf een contactadvertentie.

Een goede vriend of vriendin van je is alleen, maar wil graag een relatie. Schrijf een contactadvertentie voor hem of haar. Je kunt onderstaande punten gebruiken.

Hoe ziet hij of zij eruit?
Wat voor karakter heeft hij of zij?
Welke interesses heeft hij of zij?
Wat voor persoon zoekt hij of zij?
Wat voor relatie zoekt hij of zij?

1 Doe de test. Beantwoord de vragen. Wat is je score?

Weet jij wat echte liefde is?

Het is echte liefde als ...	ja	nee
• mijn partner geen negatieve kanten heeft.	☐	☐
• we alles samen doen.	☐	☐
• we nooit ruzie hebben.	☐	☐
• we in praktische dingen (koken, geld uitgeven) dezelfde mening hebben.	☐	☐
• we dezelfde mensen aardig vinden	☐	☐
• we om dezelfde dingen lachen.	☐	☐
• we dezelfde interesses hebben.	☐	☐
• we dezelfde dingen mooi vinden.	☐	☐
• we nooit aan onszelf denken.	☐	☐
• je al het goede in het leven alleen voor je partner wilt.	☐	☐
• je weet dat alleen die persoon je gelukkig kan maken.	☐	☐
• je weet dat zonder hem/haar niets meer lukt in het leven.	☐	☐
• je zeker weet dat als hij/zij een eind maakt aan de relatie je eigen leven niets meer waard is.	☐	☐

Elk ja-antwoord is 1 punt.

Meer dan 10 punten:
Je wilt dag en nacht verliefd zijn. Je maakt een ideaalbeeld van je partner. Je kunt beter niet alles van één persoon verwachten. Het is belangrijk ook een eigen leven te hebben.

10 punten:
Je bent snel verliefd. Vooral op de persoon met wie je samenwoont of getrouwd bent. Toch laat je je niet te lang door dit mooie gevoel sturen. Je weet dat verliefdheid een ideaalbeeld van je partner geeft. Dat is een slechte basis voor liefde.

Minder dan 6 punten:
Je hebt in deze test weinig punten gehaald, maar wel een goed resultaat. Liefde is je partner accepteren zoals hij/zij is, met positieve en negatieve kanten. Als twee mensen besluiten om samen verder te gaan, zijn ze soms samen perfect. En soms moeten ze dingen alleen doen. Dat is echte liefde!

NAAR: P. WEILER, TEST UZELF, LIFETIME, KOSMOS Z&K UITGEVERS, UTRECHT, ANTWERPEN, 1997

de liefde	lachen	verwachten
negatief	het punt	het resultaat
de kant	het ideaalbeeld	positief
de ruzie		

2.1 Welke dingen vind jij belangrijk in vriendschap? Schrijf op.

_____

_____

_____

_____

_____

Vergelijk je antwoorden met twee medecursisten.

2.2 Waarom zijn vrienden en vriendinnen belangrijk voor jou?

Denk aan een goede vriend of vriendin van nu of van vroeger. Waarom is hij of zij belangrijk voor jou? Vertel het aan de anderen.

ZEN

1 Lees de vragen en de tekst. Is de zin waar of niet waar?

1 Winston ziet zijn grootvader niet vaak.
a waar
b niet waar

2 Jacky is een tevreden vrouw.
a waar
b niet waar

Een kind, een huis, een auto en een baan

Jacky Neslo (35) woont met haar zoon Winston (7 jaar) in Lelystad. 'Zes jaar geleden ben ik gescheiden. Dat was een moeilijke tijd. Mijn vrienden gingen samenwonen of trouwen en kregen kinderen. Ik ging scheiden en zat alleen met een kind van één jaar. Hij gaat twee keer per maand in het weekend naar zijn vader. Winston is vaak bij mijn moeder. Als ik werk, is hij ook bij haar. Zij kent hem goed en dat vind ik fijn. Er is één probleem: Winston zit altijd tussen vrouwen. Als hij bij mijn moeder is, is mijn vader er niet. Die is dan naar zijn werk. En als mijn vader thuiskomt, is Winston weer weg. Ik heb na mijn scheiding wel een paar relaties gehad, maar dat vond Winston helemaal niet leuk. Hij is liever met mij alleen.

Winston en ik hebben het heel goed met z'n tweeën. Als hij een tijdje weg is, is het wel heel stil in huis. Soms zeggen mensen tegen me: 'Goh, jij hebt het goed.' En dat is ook zo: ik heb een kind, een huis, een auto en een baan.

NAAR: NRC HANDELSBLAD / LISETTE DOUMA, 1-12-2002

2 Lees de vragen en de tekst. Beantwoord de vragen.

1 Kies de goede zin bij **1**.
a Onze kinderen speelden alleen met Marokkaanse kinderen.
b Onze kinderen speelden met kinderen uit verschillende culturen.

2 Kies de goede zin bij **2**.
a We gaan alleen nog op vakantie naar Marokko.
b Als we oud zijn gaan we weer in Marokko wonen.

3 Kies de goede zin bij **3**.
a Ze zorgt heel goed voor ons.
b Ze heeft veel Nederlandse vrienden.

Zorgen voor elkaar

Abdallah (56) kwam in 1984 naar Nederland. Tweeënhalf jaar later kwamen zijn vrouw en kinderen. Abdallah is getrouwd met Malika (50). Zij wonen in Almelo en zij hebben twee zonen (29, 32) en twee dochters (26, 30). Malika: 'De eerste periode in Nederland was moeilijk. Toen de kinderen Nederlands leerden, ging het beter. Ze kregen vriendjes en vriendinnetjes uit allerlei andere culturen. **1** Dat vonden we belangrijk.'
Abdallah: 'Onze kinderen waren actief. Onze jongste dochter deed veel in het buurthuis. Onze oudste zoon deed aan basketbal en onze jongste zoon zat tien jaar lang op voetbal.'
Malika: 'We willen niet meer terug naar Marokko. We hebben vier kleinkinderen hier. **2**'
Abdallah: 'Mijn oudste dochter en schoonzoon geven hun kinderen een Nederlandse opvoeding. Hun kinderen spreken Nederlands én Arabisch. Met mij praten de kinderen vaak Nederlands, met hun oma Arabisch. Onze oudste dochter komt elke dag langs en ze kookt vaak voor ons. **3** In onze cultuur moeten kinderen voor hun ouders zorgen als die oud zijn.'

NAAR: NRC HANDELSBLAD / HESTER CARVALHO, 1-12-2002

SCHRIJVEN

Lees de tekst. Schrijf een tekst over je eigen opa en/of oma.

Mijn opa en oma

Ik was acht of negen jaar. We woonden in Rotterdam. Mijn opa en oma woonden vlakbij ons. Ik ging vaak naar ze toe. Ze woonden in een flat en ze hadden een grote kast met oude boeken en spelletjes. Ik keek erg graag in die kast. Met mijn oma deed ik vaak een spelletje. Met mijn opa ging ik fietsen. We fietsten meestal naar de haven en keken dan naar de grote boten. We aten daar ook altijd een visje. Mijn opa hield van varen.

CODE

HOOFDSTUK 12

Hoe gaat het met je studie?

Dit hoofdstuk gaat over onderwijs en opleiding. Je leert:

taak 1 informatie vragen over opleidingen en cursussen
taak 2 praten over onderwijsverleden en toekomst
taak 3 praten over het rapport van een kind op de basisschool
taak 4 vertellen hoe het met je opleiding of cursus gaat

Kijk naar de video en doe de opdracht.

TAAK 1 Informatie vragen over opleidingen en cursussen

VOORBEREIDEN

1 Wat hoort bij elkaar? Vul in.

1 De leraar
2 De kok
3 De maatschappelijk werker
4 De verpleegkundige

a helpt mensen met problemen. De opleiding duurt vier jaar.
b helpt zieke mensen. De opleiding duurt vier jaar.
c kookt eten. De opleiding duurt twee à drie jaar.
d geeft les. De opleiding duurt vier jaar.

1 _____ 3 _____

2 _____ 4 _____

2 Kijk naar het schema. Lees de vragen en de tekst. Beantwoord de vragen.

vmbo = voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
havo = hoger algemeen voortgezet onderwijs
vwo = voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
mbo = middelbaar beroepsonderwijs
hbo = hoger beroepsonderwijs

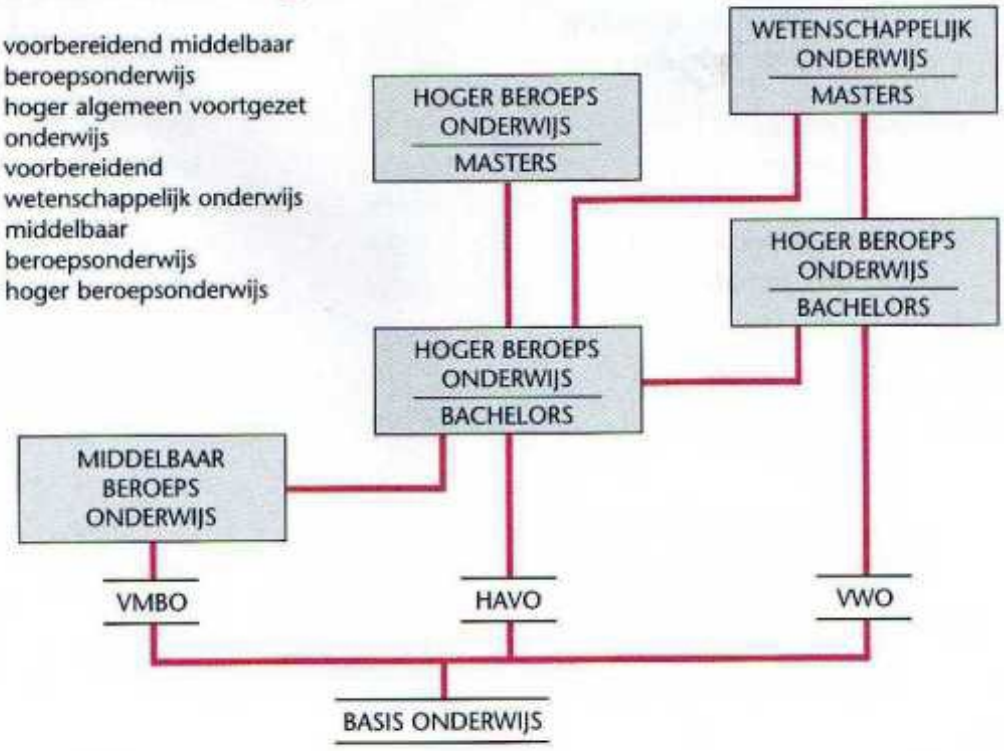

1 Welke opleiding duurt het langst?
a vmbo
b havo
c vwo

2 Filiz komt van de basisschool. Ze kan heel goed leren en ze wil later graag naar de universiteit. Welke richting kiest ze?
a vmbo
b havo
c vwo

3 Piet wil kapper worden. Dat is een mbo-opleiding. Welk diploma middelbare school heeft hij daarvoor nodig?
a vwo
b havo
c vmbo

4 Sasha wil naar de universiteit. Welk diploma heeft hij daarvoor nodig?
a havo
b vmbo
c vwo

5 Sasha heeft zijn havo-diploma. Hoe kan hij naar de universiteit?
a via het mbo
b via het hbo

6 Liza heeft de havo gedaan. Zij wil kinderverpleegkundige worden. Wanneer kan zij die richting kiezen?
a nu
b tijdens de opleiding
c na de opleiding

Het Nederlandse onderwijs
In Nederland gaan kinderen naar de basisschool als ze vier jaar oud zijn. De basisschool duurt acht jaar. Na de basisschool gaan ze naar de middelbare school. Er zijn drie richtingen: vmbo, havo en vwo. Het vmbo is de makkelijkste en meest praktische richting. De havo is moeilijker en minder praktisch. Het vwo is het moeilijkst en het meest theoretisch. Het vmbo duurt vier jaar, de havo duurt vijf jaar en het vwo zes jaar. Na de middelbare school zijn er weer drie richtingen: mbo, hbo en universiteit (wetenschappelijk onderwijs). De duur van de opleidingen na de middelbare school is heel verschillend.

Als je bakker wilt worden, ga je naar het mbo. Je vooropleiding moet ten minste vmbo zijn.
Als je leraar wilt worden, ga je naar het hbo. Daarvoor moet je vooropleiding ten minste havo zijn. Als je arts wilt worden, ga je naar de universiteit. Je vooropleiding moet ten minste vwo zijn.
Voorbeelden van andere beroepen zijn: architect, maatschappelijk werker, kok, elektrotechnicus, kapper, verpleegkundige.

De opleiding verpleegkunde kun je op mbo-niveau doen, maar ook op hbo-niveau.
Ook veel andere opleidingen kun je op verschillende niveaus doen. Tijdens de opleiding kun je een speciale richting kiezen. Soms kun je ná de opleiding een speciale richting kiezen. Verpleegkundigen kunnen na hun opleiding bijvoorbeeld de richting kinderverpleegkunde kiezen. Ze krijgen dan nog een extra opleiding.

het onderwijs	**de duur**	**de maatschappelijk werker**
de basisschool	**vooropleiding**	**de kok**
de middelbare school	**de leraar**	**verpleegkunde**
theoretisch	**het beroep**	**het niveau**
wetenschappelijk	**de architect**	

3 Lees de vragen en de tekst. Beantwoord de vragen.

1 Justin is 21 jaar. Hij spreekt geen Nederlands. Waar kan hij waarschijnlijk een cursus Nederlands doen?

a op een middelbare school

b bij het ROC

2 Alexandra heeft een vwo-diploma. Zij wil arts worden. Waar kan zij geneeskunde studeren?

a bij het ROC

b op de universiteit

Het ROC (Regionaal Opleidingen Centrum)

Er zijn in Nederland op heel veel plaatsen ROC's waar je een opleiding of cursus kunt doen. Het ROC geeft bijvoorbeeld cursussen Nederlands (NT2) voor mensen die Nederlands willen leren.

Het onderwijsprogramma is bij elk ROC een beetje anders, maar er zijn bijna altijd cursussen NT2. De meeste ROC's zijn voor jongeren vanaf zestien jaar en voor volwassenen. Bij veel ROC's kun je een middelbare schooldiploma halen, bijvoorbeeld in de avonduren, of een mbo-opleiding doen. Er zijn ook ROC's met hbo-opleidingen.

het ROC	de jongere

COMPUTER

4 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

ERKBLAD

5.1 Vraag informatie over twee opleidingen. Voer het gesprek.

Cursist A vraagt informatie over twee opleidingen. Cursist B geeft informatie. Cursist A begint de dialoog.

ERKBLAD

5.2 Vraag informatie over twee opleidingen. Voer het gesprek.

Cursist B vraagt informatie over twee opleidingen. Cursist A geeft informatie. Cursist B begint de dialoog.

ERKBLAD

6.1 Telefonisch informatie vragen over een computercursus.

Cursist A belt naar het ROC. Hij vraagt informatie over de computercursus. Cursist B geeft informatie. Draai de stoelen om. Jullie zien elkaar niet. Cursist B begint de dialoog met: 'Goedemorgen, met het ROC'.

ERKBLAD

6.2 Telefonisch informatie vragen over een cursus Engels.

Cursist B belt naar het ROC. Hij vraagt informatie over de cursus Engels. Cursist A geeft informatie. Draai de stoelen om. Jullie zien elkaar niet. Cursist A begint de dialoog met: 'Goedemorgen, met het ROC'.

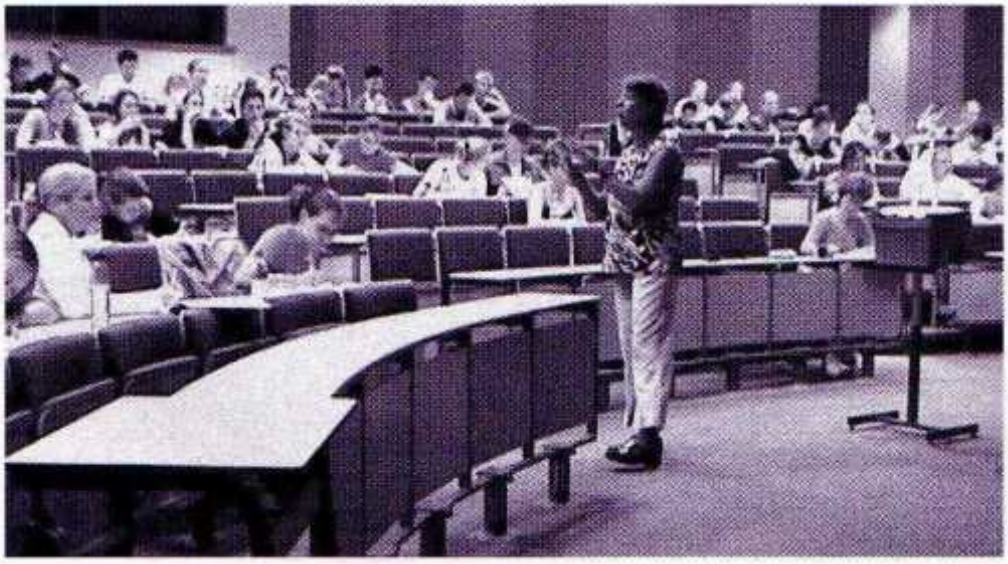

7 Schrijf een e-mail naar het ROC. Vraag informatie over de cursus Engels.

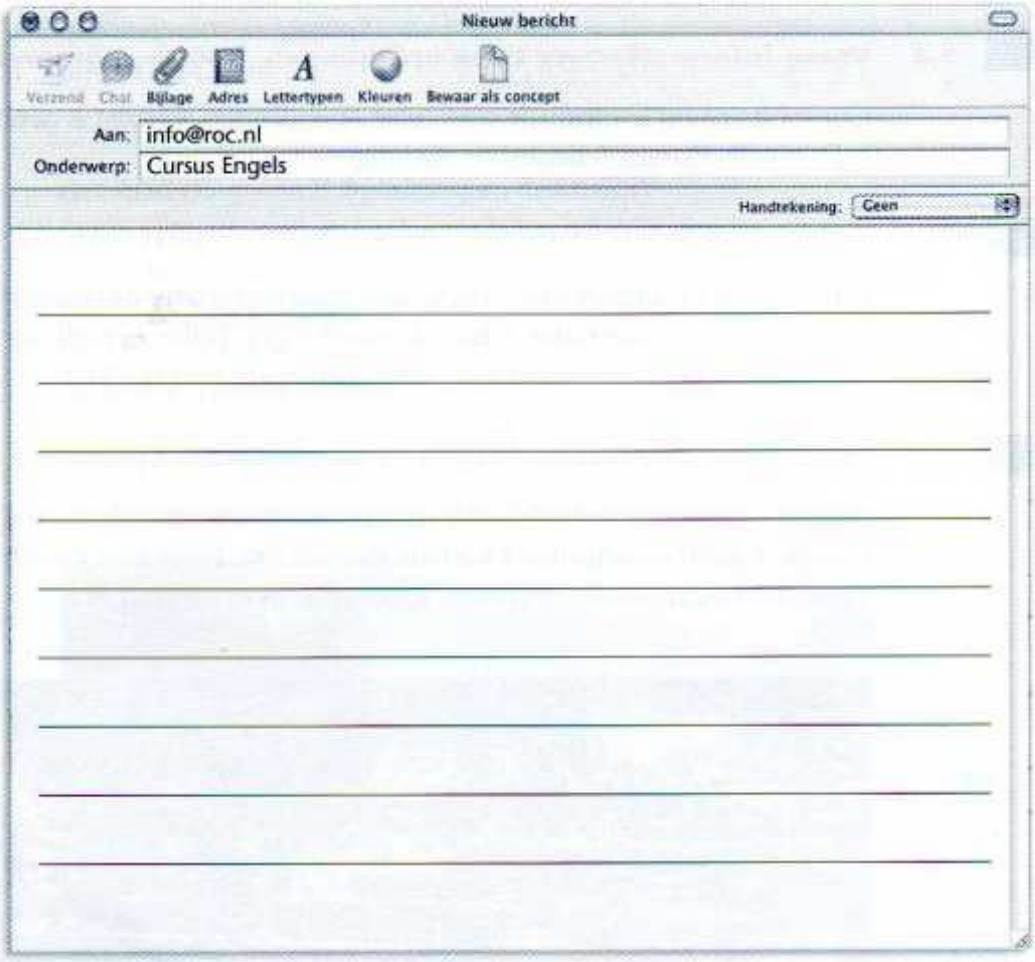

TAAK 2 Praten over onderwijs-verleden en toekomst

VOORBEREIDEN

1 Wat hoort bij elkaar? Vul de goede letter in.

Maak gebruik van het schema bij opdracht 2 in taak 1.

1 Ik heb de havo niet afgemaakt. Ik heb een paar jaar gewerkt en kreeg toen twee kinderen. Die zitten nu op de basisschool. Ik ga terug naar de middelbare school.
2 Ik wist vijf jaar geleden al wat ik wilde: verpleegkundige worden. Ik heb nu mijn vmbo-diploma.
3 Na de basisschool heb ik het vwo gedaan. Ik heb in juni mijn diploma gehaald. Na de zomer ga ik naar de universiteit.
4 Als kind wilde ik naar de universiteit, maar dat lijkt me nu erg theoretisch.

a Ik ga een hbo-opleiding doen. Dat is praktischer dan een opleiding aan de universiteit.
b Ik ga geneeskunde studeren. Ik wil arts worden.
c Ik wil de havo afmaken en dan misschien een hbo-opleiding doen.
d Ik ga de mbo-opleiding verpleegkunde doen. Ik wil graag zieke mensen helpen.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

OMPUTER

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

3 Lees de vragen en de tekst. Beantwoord de vragen.

1 Welke opleiding heeft Mustapha in Irak gedaan?

_____

2 Welke opleiding heeft hij in Nederland gedaan?

_____

3 Wat wil hij gaan doen?

_____

Mustapha uit Irak vertelt over zijn studie in Nederland
In Irak heb ik algemene biologie aan de universiteit gestudeerd. Vijf jaar geleden ben ik naar Nederland gekomen, in augustus 1997. Ik moest hier helemaal opnieuw beginnen, omdat mijn diploma van de universiteit hier niet geldig was. Ik wilde biologie studeren aan de universiteit van Groningen, maar dat was te ver reizen voor mij. Ik kon wel biologie doen op de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden, dat was dichterbij. De opleiding was wel heel anders dan in Irak. Het hbo is veel praktischer dan de universiteit. Ik ben in juli afgestudeerd. Het diploma is een belangrijke stap, maar nu moet ik nog een baan vinden.

NAAR: MOMENTOPNAME, KWARTAALBLAD VOOR DONATEURS VAN DE STICHTING VOOR VLUCHTELING-STUDENTEN, UAF, UTRECHT, NR.151, SEPT.2002

de hogeschool

UITVOEREN

WERKBLAD

4.1 Welke opleiding heeft Suleyman gedaan? Wat gaat hij doen?

Cursist B stelt vragen aan cursist A. Cursist A zoekt de antwoorden op. Cursist B schrijft de antwoorden op.

Controleer samen de antwoorden.

WERKBLAD

4.2 Welke opleiding heeft Aziz gedaan? Wat gaat hij doen?

Cursist A stelt vragen aan cursist B. Cursist B zoekt de antwoorden op. Cursist A schrijft de antwoorden op.

Controleer samen de antwoorden.

5 Vertel over je school en opleiding.

Cursist A vertelt over zijn school en opleiding. Hij vertelt over wat hij heeft gedaan en wat hij wil gaan doen. Cursist B en C stellen vragen.

Wissel twee keer van rol.

Elke cursist vertelt een keer over zijn school en opleiding.

AFRONDEN

6 Schrijf over je school en opleiding.

Schrijf op wat je hebt verteld bij opdracht 5. Geef je tekst aan de docent.

Regels *Het verbum*

Het futurum. Gebruik van het presens voor het futurum

Praten over vandaag en morgen, volgende week of volgend jaar

- ► Waar **ben** je nu?
- ◄ Ik **ben** in de stad.
- ► Wat **doe** je morgen?
- ◄ Dat **weet** ik nog niet.
- ► Waar **ben** je volgende week?
- ◄ Dan **ben** ik thuis.

- ► Wat **ga** je morgen doen?
- ◄ Morgen **ga** ik studeren.
- ► Waarom **ga** je geen biologie studeren?
- ◄ Ik **ga** liever geneeskunde studeren.

→ We gebruiken het **presens** voor vandaag en de toekomst.

→ We gebruiken het verbum *gaan* + *infinitief* ook voor de toekomst.

TAAK 3 Praten over het rapport van een kind op de basisschool

VOORBEREIDEN

1 Lees de tekst.

Ik ben Kiki.
Ik ben zeven jaar.
Ik zit in groep vier, bij meester Peter.
De kinderen aan mijn tafel zijn: Victor, Elif en Anna.
Ik houd van lezen en koekjes bakken.
Ik vind tekenen en gym ook leuk.
Rekenen vind ik moeilijk.
Wat ik vervelend vind? Ruzie en dingen die ik niet snap.

2 Lees de vragen en de tekst. Beantwoord de vragen.

Dit is het eerste rapport van Kiki in groep vier.

1 Moeten de ouders van Kiki een afspraak maken met haar meester voor een gesprek?

_____

2 Wat is Kiki's beste vak?

_____

3 Wat is Kiki's slechtste vak?

_____

Beste ouders,
Dit is het rapport van uw kind. U krijgt twee rapporten per jaar.
Wij beoordelen de prestaties voor de verschillende vakken in woorden:

- goed
- voldoende
- onvoldoende

Volgende week kunt u met de docent van uw kind praten over het rapport. U krijgt een uitnodiging voor een gesprek.

Het team van basisschool Prinses Maxima

Rapport van:	Kiki
Taal	
- lezen	voldoende
- spreken	voldoende
- schrijven	voldoende
Rekenen	onvoldoende
Muziek	voldoende
Tekenen	goed
Gymnastiek	voldoende
Algemeen	
- werktempo	soms onvoldoende
- zelfstandig werken	goed
- samenwerken	goed

beoordelen	**het gesprek**	**het tempo**
het vak	**rekenen**	**samenwerken**
voldoende	**tekenen**	
onvoldoende	**de gymnastiek**	

COMPUTER

3 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

UITVOEREN

WERKBLAD

4.1 De vader van Victor heeft een gesprek met de meester van Victor. Voer het gesprek.

Cursist A is de meester van Victor. Cursist B is de vader van Victor.
De meester begint het gesprek.

Rapport van: Victor

Taal	
- lezen	goed
- spreken	goed
- schrijven	goed
Rekenen	goed
Muziek	voldoende
Tekenen	voldoende
Gymnastiek	voldoende
Algemeen	
- werktempo	goed
- zelfstandig werken	goed
- samenwerken	onvoldoende

ERKBLAD

4.2 De vader van Anna heeft een gesprek met de meester van Anna. Voer het gesprek.

Cursist B is de meester van Anna. Cursist A is de vader van Anna.
De meester begint het gesprek.

Rapport van:	Anna
Taal	
- lezen	onvoldoende
- spreken	voldoende
- schrijven	voldoende
Rekenen	goed
Muziek	voldoende
Tekenen	goed
Gymnastiek	goed
Algemeen	
- werktempo	goed
- zelfstandig werken	soms onvoldoende
- samenwerken	voldoende

AFRONDEN

MPUTER

5 Luister naar de tekst.

Je hoort hoe het gesprek met de vader van Victor kan gaan.

De scheidbare werkwoorden

meegeven

Ik	kan	Kiki wat huiswerk	**meegeven.**
Ik	**geef**	Kiki wat huiswerk	**mee.**
Ik	**gaf**	Kiki wat huiswerk	**mee.**
Ik	heb	Kiki wat huiswerk	**meegegeven.**

→ Het scheidbare werkwoord heeft twee delen, een prefix en een werkwoord: mee – geven, samen – werken, binnen – komen.

→ In het presens en imperfectum staat het **prefix** aan het **eind** van de zin.

Ik	geef	Kiki huiswerk	**mee.**
Ik	gaf	Kiki huiswerk	**mee.**

→ In het perfectum zet je **-ge-** **tussen** het prefix en de rest van het werkwoord.

Ik	heb	Kiki huiswerk	mee-**ge**-geven.
Kiki	heeft	met andere kinderen	samen-**ge**-werkt.

→ Als je het woord uitspreekt, ligt het accent bij scheidbare werkwoorden op de eerste lettergreep.

meegeven
samenwerken
binnenkomen

De imperatief

Kom (maar) binnen.
Ga (maar) zitten.
Bak de koekjes in een warme oven.
Geef mij maar een biertje.

Kom, **ga**, **bak** en **geef** zijn imperatiefvormen. Je kunt de imperatief gebruiken als je bijvoorbeeld een verzoek wilt doen of instructies wilt geven.

Vergelijk:

presens	**imperatief**
Ik kom	Kom
Ik ga	Ga
Ik bak	Bak
Ik geef	Geef

TAAK 4 Vertellen hoe het met je opleiding of cursus gaat

VOORBEREIDEN

1 Kijk naar de illustratie en beantwoord de vraag. Kruis aan.

Zeg jij weleens ...?

☐ 1 Moeten we alweer samenwerken?

☐ 2 Luisteren vind ik het moeilijkst.

☐ 3 Ik ben zo moe. Ik heb zo hard gestudeerd.

☐ 4 Kunt u me helpen?

2 Lees de vragen en de tekst. Beantwoord de vragen.

1 Hoe waren de prestaties van Jelena?
a Ze kon goed lezen, schrijven, spreken en luisteren.
b Ze kon wel goed lezen en schrijven, maar niet goed spreken en luisteren.
c Ze kon wel goed lezen, schrijven en luisteren, maar niet goed spreken.

2 Wat kun je na de les doen om de taal te leren, volgens Sembo en Shakila?
a Niets, je kunt niet echt leren praten met mensen.
b Studeren, luisteren naar radio en tv, praten met Nederlanders.
c Studeren, luisteren naar radio en tv, lezen over de cultuur.

3 Waarom vindt Ibrahim vragen stellen belangrijk?
a Het kost niets.
b Je leert hoe je moet studeren.
c Je leert goed Nederlands praten.

Afgestudeerde studenten vertellen over hun cursus of studie

Jelena over haar cursus Nederlands
Het ging goed met mijn Nederlands, alleen had ik niet genoeg spreekervaring. Ik kon prima lezen en schrijven. Ik had ook helemaal geen problemen met luisteren, maar ik kon de woorden niet goed uitspreken. Als ik in een winkel Nederlands probeerde te praten, begrepen de mensen me vaak niet.

Sembo over zijn cursus Nederlands
Hoe je het beste de taal kunt leren? Hard studeren. Soms studeerde ik twaalf of dertien uur per dag. Ik luisterde naar tv- en radioprogramma's.

Shakila over haar cursus Nederlands
Nederlands is een moeilijke taal. Je leert in de les niet echt praten met mensen. Contact met Nederlanders is erg belangrijk. Dan leer je niet alleen de taal, maar ook hoe de cultuur is.

Ibrahim over zijn studie
Wat mij heeft geholpen tijdens de studie? Vragen stellen aan docenten en studenten, dan leer je hoe je je studie moet aanpakken. Nederlanders zeggen: vragen kost niets.

BRONNEN: WIJ ZIJN NIET VOOR DE KOEIEN GEKOMEN! VLUCHTELING-STUDENTEN VERTELLEN OVER HUN STUDIE-ERVARINGEN IN NEDERLAND, STICHTING VOOR VLUCHTELING-STUDENTEN UAF, UTRECHT, 2001
MOMENTOPNAME, KWARTAALBLAD VOOR DONATEURS VAN DE STICHTING VOOR VLUCHTELING-STUDENTEN, UAF, UTRECHT, NR.151, SEPT. 2002

de ervaring **de radio** **aanpakken**
uitspreken

COMPUTER

3 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

4 Wat vind je van de cursus? Beantwoord de vragen.

De vragen gaan over de cursus die je nu doet. Je kunt soms meer dan één antwoord kiezen.

1 Wat vind je van deze cursus of opleiding?
a goed, ik ben tevreden
b voldoende
c slecht, ik ben niet tevreden

2 Wat vind je het leukst?

_____

3 Wat wil je graag anders in de les?
a meer spreken
b meer luisteren
c meer lezen
d meer schrijven
e meer samenwerken
f minder samenwerken
g meer hulp van de docent
h minder hulp van de docent, dus zelfstandiger werken
i meer huiswerkcontrole
j geen huiswerkcontrole
k meer werken op de computer
l _____
m _____

4 Wat vind je moeilijk?
a spreken
b luisteren
c lezen
d schrijven
e grammatica
f spelling
g vragen stellen aan de docent
h _____
i _____

5 Hoe zijn je prestaties?
a goed
b voldoende
c onvoldoende

6 Hoeveel uur per dag studeer je?

_____

7 Kijk je naar de Nederlandse televisie en luister je naar de radio?
a ja
b nee
c soms

8 Heb je contact met Nederlanders?
a ja
b nee
c soms

9 Vraag je hulp aan andere mensen (in de les en na de les)?
a ja
b nee
c soms

10 Hoe is je motivatie voor het leren van Nederlands?
a goed
b voldoende
c soms voldoende, soms onvoldoende

11 Hoe is je werktempo?
a goed
b voldoende
c onvoldoende

5 Cursist A vertelt cursist B hoe het met zijn cursus of opleiding gaat.

Cursist B stelt vragen. Maak gebruik van de vragen van opdracht 4.

Cursist B vraagt aan cursist A:
- hoe hij de cursus of opleiding vindt (vraag 1, 2, 3);
- wat hij moeilijk vindt (vraag 4);
- hoe zijn prestaties zijn (vraag 5);
- wat hij na de les doet om de taal te leren (vraag 7, 8);
- of hij studieproblemen heeft (vraag 9, 10, 11).

Wissel van rol.

AFRONDEN

6 Schrijf een brief aan een Nederlandse vriend.

Vertel je vriend wat voor cursus je doet en hoe het met de cursus gaat. Vraag ook hoe het met hem gaat.

Geef je brief aan de docent.

Docenten, leerlingen en studenten

Docenten in Nederland staan dichtbij hun leerlingen of studenten, de relatie tussen docent en leerling of student is niet zo formeel.
Leerlingen en studenten hoeven niet alleen maar te luisteren naar hun docenten. Docenten willen graag dat ze vragen stellen, actief en zelfstandig zijn. Het ideaal is: de docent is de begeleider die niet boven, maar naast zijn leerlingen of studenten staat.
Docenten hoeven niet alles te weten; soms weten ze het antwoord op een vraag niet. Zij kunnen dat ook gewoon zeggen. Meestal zoeken ze dan thuis het antwoord op en vertellen dat dan de volgende les aan de leerlingen. Docenten dragen meestal informele kleding.

Kinderen op de basisschool mogen hun docenten bij de voornaam noemen of ze zeggen meester en juffrouw, bijvoorbeeld juffrouw Anna. Na de basisschool zeggen ze meneer en mevrouw tegen docenten, bijvoorbeeld meneer Smit. Soms vinden docenten het prettig als leerlingen of studenten hen bij de voornaam noemen.
Kinderen leren al jong hun mening te geven. Leerlingen en studenten hebben vaak een duidelijke mening over hun docenten en ze zijn kritisch over het onderwijs.

1.1 Beschrijf een docent uit je eigen land en beschrijf je relatie met hem.

Maak gebruik van onderstaande vragen.

Hoe zag hij eruit? (kleding, haar)

_____

Hoe noemde je hem? Zei je 'u' of 'je'?

_____

Stelde je in de les vragen aan je docent?

_____

Je docent maakte een fout. Zei je dat?

_____

Wist je docent het antwoord op alle vragen?

_____

Gaf hij soms meer dan één antwoord op een vraag?

_____

Praatte je na de les weleens met de docent? Ja? Waarover?

_____

Vergelijk je antwoorden met twee medecursisten.

1.2 Beschrijf de docent van deze cursus en beschrijf jullie relatie met hem. Maak gebruik van onderstaande vragen.

Hoe ziet hij eruit? (kleding, haar)

_____

Hoe noemen jullie hem? Zeg je 'u' of 'je'?

_____

Stellen jullie in de les vragen aan je docent?

_____

Je docent maakt een fout. Zeggen jullie dat?

_____

Weet jullie docent het antwoord op alle vragen?

_____

Geeft hij soms meer dan één antwoord op een vraag?

_____

Praten jullie na de les weleens met de docent? Ja? Waarover?

_____

Bespreek samen de antwoorden.

SLOT

1 Vertel over je basisschool.

Cursist A vertelt over zijn basisschool. Cursist B stelt de vragen. Maak gebruik van onderstaande vragen.

Op welke leeftijd ging je naar de basisschool?
Hoeveel dagen per week ging je naar school?
Hoe laat begon de school 's morgens en hoe laat was je klaar?
Hoeveel jaar duurde de basisschool?
Welke vakken had je?
Kreeg je huiswerk?
Hoe waren je prestaties?
Had je vriendjes en vriendinnetjes?

Wissel van rol.

Kies daarna opdracht 2 of 3.

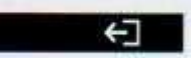

2 Stel de vragen van opdracht 1 aan een Nederlander. Schrijf de antwoorden op.

Op welke leeftijd ging u naar de basisschool?

_____

Hoeveel dagen per week ging u naar school?

_____

Hoe laat begon de school 's morgens en hoe laat was u klaar?

_____

Hoeveel jaar duurde de basisschool?

_____

Welke vakken had u?

_____

Kreeg u huiswerk?

_____

Hoe waren uw prestaties?

_____

Had u vriendjes en vriendinnetjes?

_____

Bespreek samen de antwoorden.

3 Zoek informatie over de opleiding die je wilt gaan doen.

Welke opleiding wil je gaan doen? Zoek informatie over die opleiding, bijvoorbeeld in de bibliotheek of op internet. Schrijf de informatie op. Kijk naar: vooropleiding, duur van de opleiding, plaats van de opleiding.

Bespreek samen de resultaten.

LEZEN EN SCHRIJVEN

1 Lees de vragen en lees de tekst op de volgende pagina. Welke zin is waar?

1 Vorig jaar ging ongeveer 50% van de eerstejaars hbo-ers op kamers wonen.
a waar
b niet waar

2 Tim studeert aan de universiteit.
a waar
b niet waar

3 Het vriendinnetje van Tim mag bij hem thuis slapen.
a waar
b niet waar

4 Claire moet haar moeder thuis vaak helpen, omdat haar moeder een baan heeft.
a waar
b niet waar

5 Tim, Jan Willem en Claire mogen van hun ouders nog niet op kamers wonen.
a waar
b niet waar

6 Jan Willem en Claire kunnen meer thuis studeren dan Tim.
a waar
b niet waar

7 Als Claire uitgaat, slaapt ze niet bij haar ouders thuis.
a waar
b niet waar

2 Lees de tekst. Beantwoord de vragen.

1 Tim zegt: 'Ik hoef het huis niet uit, ik kan gaan en staan waar ik wil.' Wat betekent dat?
a 'Ik hoef niet op kamers te wonen, want ik kan doen wat ik wil.'
b 'Ik hoef niet uit te gaan, want ik heb thuis alles.'

2 Jan Willem reist naar Leiden met de bus, Tim naar Den Haag met de bus. Wie zit langer in de bus?
a Jan Willem
b Tim

Hotel Mama

Toen ik achttien was, woonde ik op kamers in Groningen. Dat was toen heel gewoon. Nu woont meer dan 90% van alle jongens en meisjes van achttien jaar thuis. Van de 135.000 studenten die vorig jaar aan de universiteit gingen studeren, bleven er 30.000 thuis wonen en gingen er 105.000 op kamers wonen. Van de 235.000 hbo-ers bleven er 120.000 thuis en 115.000 gingen op kamers wonen. Kinderen blijven langer thuis wonen, dit heet het 'Hotel Mama effect'. Vroeger moest je wel op kamers gaan wonen, want thuis mocht je niets en kon je niets. Dat is nu wel anders.

Tim (21) studeert communicatie aan de Ichthus Hogeschool in Den Haag. Hij woont in Rijswijk bij zijn ouders. Dat is een kwartier reizen met de bus. Tim zegt: 'Ik hoef het huis niet uit, ik kan gaan en staan waar ik wil.' Hij heeft een vriendinnetje en zij kan altijd blijven slapen. Dat vinden zijn ouders geen probleem. Jan Willem (20) studeert geschiedenis aan de universiteit in Leiden. Hij woont ook nog bij zijn

ouders in Lisse. Hij is een half uurtje onderweg naar Leiden. De bus stopt in Leiden vlakbij de universiteit en in Lisse bijna voor de deur van zijn huis. Hij gaat in het weekend uit in Leiden en neemt dan de laatste bus terug naar huis. Hij mag zo laat thuiskomen als hij wil. Claire (19) woont in Vlaardingen en studeert geneeskunde in Rotterdam.
Zij woont met haar ouders en oudere broer in een prachtig huis. 'Ik heb de mooiste kamer van het hele huis.' zegt Claire.

Claire, Jan Willem en Tim hoeven thuis niet veel te doen. Claire: 'Mijn moeder doet bijna alles. En ze werkt zelf ook als lerares op een middelbare school.' Claire geeft alleen de poes te eten en ze ruimt haar eigen kamer op. Tim: 'Mijn moeder doet alles. En er staat altijd een kopje thee klaar als ik thuiskom. Dat is wel heel gemakkelijk, hè?'
Wat ook gemakkelijk is: Hotel Mama is gratis, op kamers wonen niet. 'Thuis wonen is goedkoop.' zegt Jan Willem en dat vinden de anderen ook. Hun ouders vinden het gezellig dat ze nog thuis wonen, maar ze vinden hen niet te jong om op kamers te gaan.

Jan Willem en Claire studeren veel thuis. Ze hoeven niet elke dag naar college. Ze kunnen hun docent wel vragen stellen per e-mail. Claire moet twaalf uur per week op de universiteit zijn en heeft 24 uur zelfstudie. Jan Willem heeft een semestersysteem: vier maanden college en dan twee maanden geen college. Alleen Tim zit bijna elke dag op de Hogeschool.

Willen Claire, Jan Willem en Tim in de toekomst op kamers wonen? Claire: 'Ik heb nieuwe vrienden gekregen en die wonen bijna allemaal op kamers. Als ik uitga blijf ik bij één van hen slapen. Dat kan ik niet blijven doen. En er zijn hele gezellige studentenhuizen met mooie grote kamers. Dat wil ik ook wel.' Ook Jan Willem en Tim willen in de toekomst op kamers gaan wonen, maar ze weten nog niet precies wanneer.

NAAR: TKMST MAGAZINE OKTOBER 2002

SCHRIJVEN

Vraag een dag vrij voor Yusuf. Schrijf een brief aan de directeur van de school.

Je zoontje Yusuf zit op de basisschool in groep vier. De directeur heet meneer Pietersen.

Schrijf meneer Pietersen:

- waarom je een vrije dag vraagt voor Yusuf (suikerfeest of bruiloft bijvoorbeeld).
- op welke datum je een vrije dag wilt voor Yusuf.

CODE

HOOFDSTUK 13

Naar het museum

Dit hoofdstuk gaat over kunst. Je leert:

taak 1 een culturele activiteit kiezen en je keuze toelichten
taak 2 vertellen over een culturele activiteit die je hebt gedaan
taak 3 gedichten en liedjes begrijpen
taak 4 een bijzonder huis of gebouw beschrijven

COMPUTER

Kijk naar de video en doe de opdracht.

TAAK 1 Een culturele activiteit kiezen en je keuze toelichten

VOORBEREIDEN

1 Lees de vraag en onderstaande woorden. Beantwoord de vraag.

Waar denk je aan bij onderstaande woorden? Bijvoorbeeld:

theater shakespeare, uitgaan, mooie kleren

theater _____

dans _____

concert _____

museum _____

film _____

architectuur _____

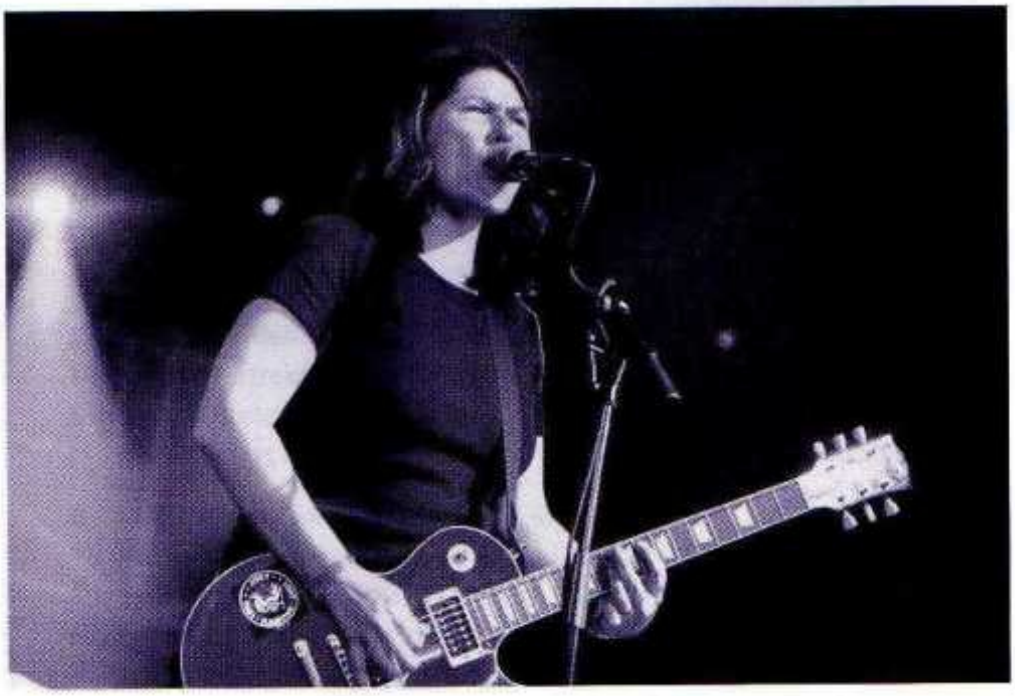

2 Lees de vragen en de tekst. Beantwoord de vragen.

1 Welke activiteit hoort bij welk nummer? Kruis aan. Let op: één nummer kan twee activiteiten hebben!

activiteit	theater	dans	muziek	film	architectuur
1			X		
2					
3					
4					
5					
6					
7					

2 Welke activiteit is speciaal voor kinderen?

nummer _____

3 Voor welke activiteit moet je reserveren?

nummer _____

4 Op welk adres begint de stadswandeling?

_____

5 Je wilt een dansles nemen bij de Winkel van Sinkel. Hoeveel kost dat?

_____

6 Wat kun je 's avonds doen?

_____

Een culturele zondag

Op de eerste zondag in januari heeft Utrecht een nieuwjaarsprogramma met theater, dans, muziek en film. Je kunt naar bijzondere, vaak gratis activiteiten. Kies je eigen programma!

1 Muziekcentrum Vredenburg, Vredenburgpassage 77

11.00 uur: twee jazzconcerten, Trijntje Oosterhuis met *Nieuw Sinfonietta Amsterdam* en *The Houdini's*.
Toegang: € 10,00.
Trijntje Oosterhuis zingt onder andere songs van Billy Holiday, met het orkest van *Nieuw Sinfonietta*. Daarna kunt u luisteren naar *The Houdini's*, die al dertien jaar prachtige jazzmuziek maken.

2 Aboriginal Art museum, Oudegracht 176

11.15 uur en 14.00 uur: film *Buried Country*.
12.45 uur en 15.30 uur: film *Yothu Yindi, One Blood*.
Toegang: € 5,00.
Maak kennis met de oude cultuur van de aboriginals uit Australië.
Er zijn vandaag twee bijzondere films. In *Buried Country* maken aboriginals countrymuziek. De film *Yothu Yindi, One Blood* gaat over een van de bekendste bands in Australië.

3 Stadsschouwburg, Lucasbolwerk 24

13.00 uur: *Kikker* door *Theater Terra* (5+).
Toegang: € 5,00.
Theater Terra, al meer dan twintig jaar een grote naam in het kindertheater, speelt het stuk *Kikker*. Kikker en zijn vriendjes zijn bekend uit de boeken van Max Velthuijs.

4 Utrechts Centrum voor de Kunsten, Domplein 4 - 5

13.30 - 14.00 uur: pianoconcert.
14.00 - 15.15 uur: twee workshops.
Toegang is gratis.
Na het concert kun je meedoen aan twee workshops: dansen en rappen.

5 Stadswandeling, Achter de Dom 14

14.00 uur (vertrek): wandeling langs moderne architectuur in de stad.
Toegang is gratis. Wel reserveren!
Je wandelt langs belangrijke gebouwen in het centrum van de stad.

6 Winkel van Sinkel, Oudegracht 158

15.00 - 24.00 uur: muziek en dans uit Latijns-Amerika.
Toegang tot 18.00 uur gratis. Dansavond € 5,00.
Nog nooit gedanst in een winkel? Vandaag kun je tango, samba en salsa dansen in de oudste winkel van Utrecht. *Cuarto del Sur* geeft om 15.00 uur een Latijns-Amerikaans concert. Om 17.30 uur is er een dansles en om 18.00 uur begint de dansavond met de dj's Juan en Alex.

LEES VERDER OP DE VOLGENDE PAGINA

7 't Hoogt, Hoogt 4

16.00 uur: film *Blood and sand*, Fred Niblo (VS 1922).
Toegang: € 5,00.
In de film *Blood and sand* kan Rudolph Valentino maar niet kiezen tussen twee vrouwen. Met livemuziek van Wim van Tuyl en Pien Straesser.

NAAR: FOLDER VAN DE GEMEENTE UTRECHT

het theater	**het orkest**	**het gebouw**
de activiteit	**bekend**	**reserveren**
zingen	**de wandeling**	**dansen**

COMPUTER

3 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

Routines

Een voorkeur uitspreken

Die stadswandeling **lijkt me** wel interessant.
Ik **wil (ook) wel** naar dat Latijns-Amerikaanse concert.
Die workshop rappen **lijkt me het** leukst.
Ik **wil in ieder geval** naar die film van nummer zeven.

Routines

Afkeuren

Die dansles, **dat is niets voor mij**.
Die film **hoef ik niet** te zien.
Ik **hoef niet** naar dat concert.
Ik **houd** helemaal **niet van** jazz.

UITVOEREN

4.1 Wat vind je leuk en wat vind je niet leuk? Vul in.

Kies twee activiteiten die je leuk vindt. Kies ook twee activiteiten die je niet leuk vindt. Vul de activiteit en het nummer in.
Bijvoorbeeld:
Ik wil graag naar:

dansles, bij nummer 6.

Ik wil graag naar:

_____, bij nummer _____.

_____, bij nummer _____.

Ik wil niet naar:

_____, bij nummer _____.

_____, bij nummer _____.

4.2 Wat heb je gekozen? Waarom?

Cursist A vertelt:
- welke vier activiteiten hij heeft gekozen;
- waarom hij die activiteiten heeft gekozen.

Wissel van rol.

AFRONDEN

5 Vergelijk de activiteiten die jullie hebben gekozen.

Kunnen jullie samen naar een activiteit?

De superlatief zonder substantief

Wat vind je **het leukst(e)**?
Die workshop rappen lijkt me **het leukst(e)**.

→ Je kunt de superlatief *voor* een substantief gebruiken: de **leukste activiteit**, het **leukste boek**. De superlatief eindigt dan altijd op een '**e**'.

→ Je kunt de superlatief ook *zonder* substantief gebruiken: Wat vind je **het leukst(e)**?
Je zegt of schrijft dan: **het + superlatief (+ e)**.

TAAK 2 Vertellen over een culturele activiteit die je hebt gedaan

VOORBEREIDEN

COMPUTER

1 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

2 Zoek op internet naar afbeeldingen van schilderijen van de schilder Piet Mondriaan.

Je kunt bijvoorbeeld via Google zoeken: www.google.nl. Je klikt op 'afbeeldingen'. Je typt de naam 'Mondriaan' in. Dan klik je op 'zoeken'.

3 Lees de vragen en de tekst. Beantwoord de vragen.

1 Waar is de tentoonstelling?

_____

2 Zijn alle schilderijen op de tentoonstelling abstract?

_____

3 De tentoonstelling heet 'Op weg naar abstractie'. Wat betekent dat? In welke zin kun je dat lezen? Schrijf de zin op.

_____

Mondriaan: Op weg naar abstractie (1892–1914)

Gemeentemuseum, Den Haag
21 december 2002 tot 20 april 2003

De abstracte schilderijen van Mondriaan zijn heel bekend: ze hebben strakke lijnen en zijn vaak in rood, geel en blauw geschilderd. De schilderijen uit zijn eerste, niet-abstracte periode zijn veel minder bekend.
Deze tentoonstelling gaat over die eerste periode, 1892–1914. Je kunt zien hoe Mondriaan steeds abstracter gaat schilderen, minder realistisch. Niet alleen de vorm verandert, maar ook de kleuren veranderen: van donker naar licht.

NAAR: DE MUSEUMKRANT VAN HET GEMEENTEMUSEUM DEN HAAG, 2003, NUMMER 1

abstract	**de lijn**	**realistisch**
het schilderij	**schilderen**	**niet alleen ... maar ook**
strak	**de tentoonstelling**	**veranderen**

MPUTER

4 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

UITVOEREN

5.1 Lees de vragen. Beantwoord de vragen.

1 Welke culturele activiteiten doe jij weleens of heb je weleens gedaan?

_____

_____

_____

_____

2 Wanneer was je laatste culturele activiteit?

_____

3 Wat was deze activiteit? Beschrijf de activiteit.

_____

_____

4 Waar was deze activiteit? (land en plaats)

_____

5 Wat vond je van deze activiteit?

_____

5.2 Vertel een medecursist over een culturele activiteit die je hebt gedaan.

Maak gebruik van je antwoorden bij opdracht 5.1.

Wissel van rol.

AFRONDEN

COMPUTER

6 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

Twee bekende schilders

Bijna alle volwassen Nederlanders weten wie Rembrandt en Van Gogh zijn.
Rembrandt (1606–1669) was de schilder van licht en donker; hij schilderde het licht op een heel bijzondere manier. In het Rijksmuseum in Amsterdam kun je veel van zijn schilderijen bekijken. Je kunt op die schilderijen zien hoe de mensen in Nederland er toen uitzagen en hoe ze woonden. Rembrandt kon ook heel goed uitdrukken hoe de mensen op zijn schilderijen zich voelden.

Het bekendste schilderij van Rembrandt is de Nachtwacht. Het hangt in het Rijksmuseum in Amsterdam. Van Gogh (1853–1890) is ook bekend om het licht in zijn schilderijen. Hij woonde een paar jaar in Zuid-Frankrijk en kon het Franse zonlicht heel mooi schilderen, in felle kleuren. Hij schilderde meestal de natuur. Heel bekend is zijn schilderij 'De zonnebloemen'. In Amsterdam is een speciaal Van Gogh-museum.

1 Kies een opdracht. Beantwoord de vragen.

1 Welke kunstenaar/kunstenares vind jij goed?

_____

Wat voor kunst maakt(e) hij?

_____

Waar komt/kwam de kunstenaar vandaan?

_____

Leeft de kunstenaar nog? Nee? Wanneer leefde hij?

_____

Waarom vind je hem goed?

_____

Zoek een foto van één van zijn kunstwerken of van de kunstenaar zelf. Neem de foto mee naar de les.

2 Welke zanger/zangeres vind jij goed?

_____

Wat voor muziek zingt/zong hij?

_____

Waar komt/kwam hij vandaan?

_____

In welke taal zingt/zong hij?

_____

Leeft hij nog? Nee? Wanneer leefde hij?

_____

Zoek een cd van hem. Neem de cd mee naar de les.

3 Welke film of welk boek vind je heel bijzonder?

_____

Wie heeft de film gemaakt? Wie heeft het boek geschreven?

_____

Waar komt de schrijver of regisseur vandaan?

_____

In welke taal is de film of het boek geschreven?

_____

Hoe oud is het boek of de film?

_____

Waar gaat de film of het boek over?

_____

Waarom vind je de film of het boek zo bijzonder?

_____

Zoek informatie over de film of het boek. Neem de informatie mee naar de les.

2 Wat heb je bij opdracht 1 opgeschreven? Vertel erover.

Laat een foto, cd of andere informatie zien. Heb je een cd meegenomen? Vraag de docent of je een stukje van de cd mag laten horen aan de groep.

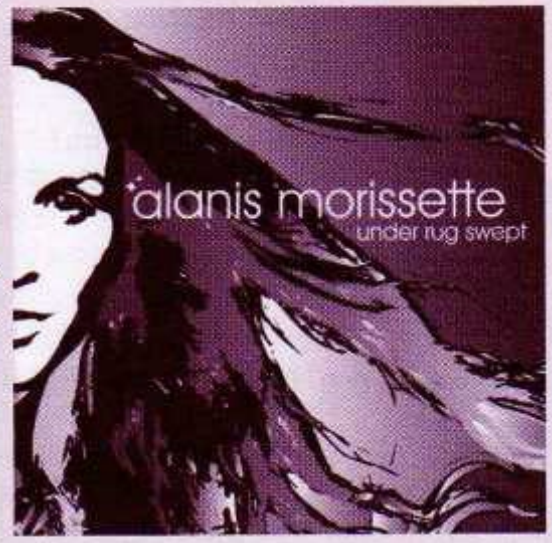

TAAK 3

Gedichten en liedjes begrijpen

VOORBEREIDEN

1 Lees de vraag en het gedicht. Beantwoord de vragen.

1 Begrijp je het gedicht?

_____

2 Heb je 'nee' geantwoord? Wat begrijp je niet?

_____

Made in Madurodam
De kroketten in het restaurant
zijn aan de kleine kant

C.B. VAANDRAGER (1935–1992)

aan de kleine kant = een beetje klein

2 Lees de tekst.

Gedichten en liedjes
Gedichten gaan vaak over de liefde; dichters vertellen graag over hun geliefde.
Een dichter kan in weinig woorden zijn gevoel uitdrukken, of een idee of iets grappigs. Liedjes lijken op gedichten: de vorm is hetzelfde en ze gaan ook vaak over de liefde. In liedjes gaat het natuurlijk om meer dan alleen de woorden: de muziek en de stem van de zanger zijn net zo belangrijk als de tekst.

het gedicht	**lijken op**	**de zanger**
uitdrukken	**de vorm**	**de tekst**
grappig	**de stem**	

UITVOEREN

3.1 Lees de vraag en het gedicht. Beantwoord de vraag.

Welk woord staat vier keer in het gedicht?

_____

Liefdesgedicht
Je bent zo
mooi
anders
dan ik,

natuurlijk
niet meer of
minder
maar

zo mooi
anders,

ik zou je
nooit

anders dan
anders willen.

HANS ANDREUS (1926–1977)

3.2 Je docent leest het gedicht voor. Luister naar het gedicht. Lees de tekst mee.

3.3 Lees de vragen en lees het gedicht nog een keer. Beantwoord de vragen.

1 Waarom houdt de dichter zoveel van zijn geliefde? Wat is het beste antwoord?
a Zij is mooi en hij is niet mooi.
b Zij lijkt op hem en dat wil hij graag.
c Zij lijkt niet op hem en dat vindt hij fijn.

2 Wat vind je van het gedicht?
a Mooi.
b Niet mooi.
c _____

Vergelijk je antwoorden met twee medecursisten.

4 De docent laat het lied horen.

5 Lees de vragen en lees de tekst van het lied op de volgende pagina. Beantwoord de vragen.

1 Kijk naar het eind van het lied 'En ik wil jou'. De dichter heeft daar het woord 'En' gebruikt. Welk ander woord kon hij kiezen?
a Want.
b Maar.
c Omdat.

2 Wat wil Maarten van Roozendaal zeggen met dit lied?
a Alle mensen lijken op elkaar. Zijn geliefde is anders.
b Alle mensen zijn lief, aardig, knap enzovoort. Zijn geliefde ook.
c Alle mensen gaan dood. Zijn geliefde ook.

3 Wat vind je van het lied?
a Mooi.
b Niet mooi.
c Grappig.
d _____

4 Wat vind je van de muziek?
a Mooi.
b Niet mooi.
c _____

5 Wat vind je van de stem van de zanger?

a Mooi.

b Niet mooi.

c _____

Vergelijk je antwoorden met twee medecursisten.

Iedereen

Iedereen is lief
Iedereen is aardig
Iedereen is knap
Zo knap

Iedereen is schoon
Iedereen ruikt lekker
Iedereen is braaf
Zo braaf

En iedereen is sterk
En iedereen kan dansen
En iedereen komt thuis
Zo thuis

En iedereen is blij
En iedereen haalt adem
Iedereen leeft lang
Zo lang

Iedereen groeit op
Iedereen krijgt kinderen
Iedereen gaat dood
Zo dood

Iedereen is slim
Iedereen is prachtig
Iedereen is mooi
En ik wil jou

MAARTEN VAN ROOZENDAAL, KERSTMIS IN APRIL (1999)

knap	**dansen**	**doodgaan**
ruiken	**opgroeien**	**slim**

6.1 Voer het gesprek.

Kijk nog eens naar het gedicht van Hans Andreus op pagina 274. Dit gedicht lijkt een beetje op het lied van Maarten van Roozendaal. Wat is hetzelfde? Praat hier samen over. Bedenk één titel voor het gedicht en het lied.

6.2 Kijk nog eens naar het eerste gedicht van Vaandrager op pagina 273. Beantwoord de vragen.

1 De kroketten in het restaurant zijn aan de kleine kant. Hoe komt dat, denken jullie?

_____

2 Wat vinden jullie van het gedicht?

_____

Vergelijk jullie antwoorden met een ander drietal.

Regels *Het adjectief*

Vergelijkingen

Vergelijkingen zonder verschil

De muziek is	**net zo**	belangrijk	**als** de tekst.
De muziek is	**even**	belangrijk	**als** de tekst.

→ In vergelijkingen *zonder* verschil gebruik je **als**.

Vergelijkingen met verschil

De muziek is	belangrijker	**dan** de tekst.
Ik ben	groter	**dan** mijn broer.
Jij bent	anders	**dan** ik.

→ In vergelijkingen *met* verschil gebruik je **dan**.

TAAK 4 Een bijzonder huis of gebouw beschrijven

VOORBEREIDEN

COMPUTER

1 Kijk naar de illustratie en doe de opdracht.

COMPUTER

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

3.1 Wat hoort bij elkaar? Vul de goede letter in onder de foto.

Welke beschrijving op de volgende pagina past bij welke foto?

1 ☐

2 ☐

3 ☐

a Dit huis heeft rechte lijnen. Het dak is plat. Het is een smal, hoog huis. Het heeft veel ramen: beneden zijn ze groot, boven zijn ze klein. Het is een oud grachtenhuis, uit de negentiende eeuw.

b Dit is een huis met alleen maar rechte lijnen. Het heeft een plat dak. Het is laag en breed, heeft twee verdiepingen en veel ramen. Het huis ziet er modern uit, maar het is al bijna honderd jaar oud.

c Dit is een heel grote kerk. Hij heeft rechte en ronde lijnen. De daken zijn schuin. De kerk heeft twee torens en kleine ramen. De kerk is heel oud; hij is gebouwd in de elfde eeuw.

3.2 Lees de vragen in het schema. Kruis aan.

	foto 1	foto 2	foto 3
Welk gebouw heeft meer dan één dak?			
Welk gebouw is het laagst?			
Welk gebouw heeft de meeste ramen?			
Welk gebouw is breder: 1 of 3?			
Welk gebouw is ouder: 1 of 3?			

4 Beschrijf je school of universiteit.

Maak gebruik van onderstaande vragen.

Cursist A geeft antwoord op de vragen. Cursist B schrijft de antwoorden op.

Is het een oud of nieuw gebouw? _____

Welke kleur heeft het? _____

Heeft het ronde of rechte lijnen? _____

Is het groot of klein? _____

Is het breed of smal? _____

Heeft het een plat dak of een schuin dak? _____

Hoeveel verdiepingen heeft het? _____

Is het hoog of laag? _____

Heeft het veel of weinig ramen? _____

Heeft het grote of kleine ramen? _____

Controleer samen de antwoorden.

WERKBLAD

5 Welk gebouw is het?

Cursist A kiest een gebouw. Cursist B mag niet weten welk gebouw het is. Cursist B stelt vragen aan cursist A over het gebouw. Cursist B moet raden welk gebouw het is. Cursist A mag alleen ja of nee zeggen.

Wissel van rol.

6 Beschrijf een gebouw of een huis.

Kijk buiten goed om je heen. Kies een bijzonder gebouw of huis. Schrijf ook het adres op.

_____

_____

_____

_____

_____

Beschrijf een culturele activiteit.

Zoek in de krant of op internet naar culturele activiteiten in Nederland. Kies een activiteit die jullie allebei leuk vinden. Doe dan het volgende:

- beschrijf de activiteit;
- schrijf plaats, datum en tijd van de activiteit op;
- schrijf op waarom jullie deze activiteit hebben gekozen.

1.2 Vertel over een culturele activiteit.

Cursist A vertelt aan cursisten C en D wat hij en cursist B hebben gekozen. Cursist A beschrijft de activiteit.
Cursist B vertelt over de plaats, datum en tijd van de culturele activiteit. Daarna vertelt hij waarom hij en cursist A deze activiteit hebben gekozen.

Wissel van rol. Cursist C en D vertellen.

LEZEN

1 Lees de vragen en de tekst. Welke zin is waar?

1 Raymzter komt te laat op een afspraak als hij niet heeft geslapen.
a waar
b niet waar

2 Raymzter is kritisch over Almere in het liedje *Almere Stad*.
a waar
b niet waar

3 Raymzter rapt in het Nederlands, zonder Engelse woorden.
a waar
b niet waar

4 Raymzter vindt de tekst van zijn liedjes erg belangrijk.
a waar
b niet waar

2 Lees de vragen en de tekst. Beantwoord de vragen.

1 In de tekst staat: 'Hij is live op zijn best.' (regel 23) Wat betekent dit?
a Hij maakt de beste muziek als hij live speelt.
b Hij draagt zijn mooiste kleren als hij live speelt.

2 'Almere is precies saai genoeg', zegt Raymzter aan het eind van de tekst. Wat bedoelt hij?
a Hij kan goed uitgaan in Almere.
b Hij kan goed werken in Almere.

Iedereen moet me kunnen begrijpen

Raymzter is een bekende rapper in Nederland. Hij had een grote hit met zijn eerste single. In verschillende tv-programma's mocht hij rappen en Time Magazine had een interview met hem.

05 Ik heb in Amsterdam een gesprek met Raymzter. Hij draagt altijd kleren van Ralph Lauren en hij komt nooit op tijd voor een afspraak: 'Als ik iets doe, moet ik het afmaken', zegt hij, 'dan kan ik niet stoppen. Als ik 's nachts een idee krijg, ga ik aan het werk en dan kan ik 's morgens niet uit mijn bed komen. Ik moet er iets aan gaan doen.'
10 Raymzter (23) werd geboren in Almere. Hij heeft een Marokkaanse vader en een Nederlandse moeder en voelt zich daardoor Nederlander én Marokkaan. Hij maakt vanaf 1993 hiphopmuziek. Eerst deed hij dat in het Engels en later in het Nederlands. Zijn eerste cd heet *Rayalistisch*. Raymzter houdt niet van rap met een tekst van niks. Hij heeft veel te
15 vertellen in zijn liedjes: hij is kritisch en zijn teksten zijn soms hard.

Almere Stad gaat bijvoorbeeld over discriminatie in een stad waar je eigenlijk alleen maar kunt wonen, werken en boodschappen doen. Over zijn eigen leven vertelt Raymzter in bijvoorbeeld *Altijd te laat*. In *Van 9 tot 5* vertelt hij hoe vreselijk een baan kan zijn.

Zijn liedjes zijn een mix van Nederlands en Engels, met veel typische woorden zoals 'chillen' en 'dissen'. 'Maar niet te veel, want ik wil dat iedereen begrijpt wat ik zeg.'
Raymzter rapt met een eigen band en hij is live op zijn best. Het succes op de festivals Noorderslag en Lowlands was dan ook erg groot.

Raymzter wil niet weg uit Almere. 'Ik heb er net een huis gekocht. Het is er wel saai, maar ik kan er prima werken. In Amsterdam zijn te veel leuke dingen, daar is altijd wel een concert of een feest. Almere is precies saai genoeg.'

Raymzter kan een van de grootste rappers van Nederland worden. Ik ben benieuwd naar zijn volgende cd.

NAAR: VPRO GIDS 9-4-03 EN NRC HANDELSBLAD 10-04-03

SCHRIJVEN

Schrijf een verhaal van ongeveer 60 woorden over je favoriete zanger, kunstenaar, boek of film.

Gebruik de informatie die je bij de vragen op pagina 271 en 272 hebt opgeschreven.

Hoofdstuk 14
En wat doe jij?

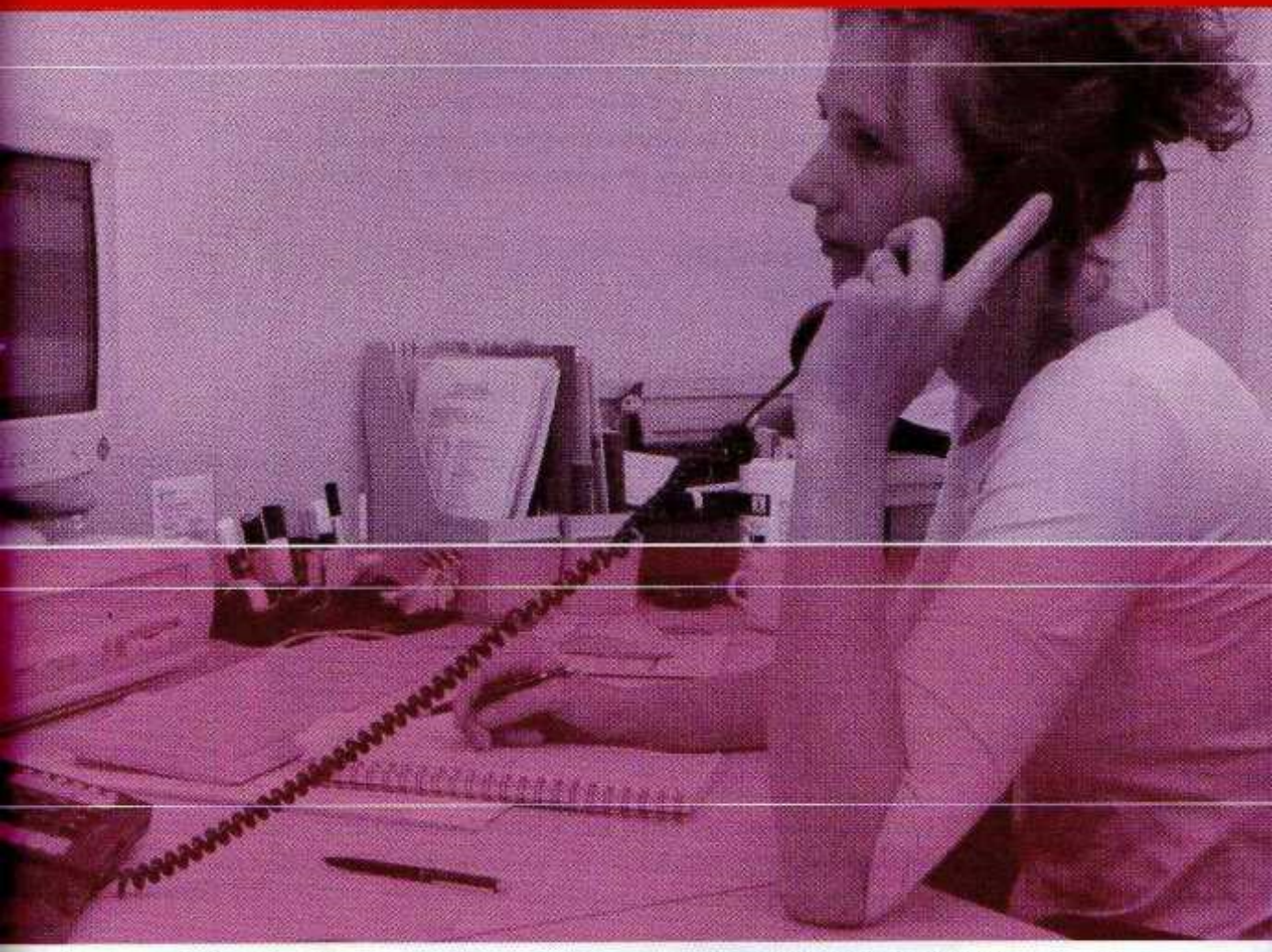

In dit hoofdstuk leer je:

taak 1 informatie over een beroep vragen en begrijpen
taak 2 vertellen hoe je werkdag eruitziet
taak 3 schriftelijk solliciteren
taak 4 werk zoeken via een uitzendbureau

Lees de vraag en de teksten. Beantwoord de vraag.

Zijn ze tevreden of niet tevreden met hun werk?

	tevreden	niet tevreden
Petra	☐	☐
Bart	☐	☐
Eveline	☐	☐
Henk	☐	☐

Petra van Staveren (29)
Beroep: docent
Sinds: 4 jaar
Salaris: ± € 1200 netto
Voor: 40 uur per week

Ik geef les aan kinderen. Daar heb je veel geduld voor nodig. Ik doe mijn werk heel graag. Ik verdien niet zoveel, maar dat vind ik geen probleem. Het belangrijkste is dat ik mijn werk met plezier doe.

Bart Verweij (31)
Beroep: verkoper
Sinds: 3 jaar
Salaris: € 1100 netto
Voor: 5 dagen per week

Ik werk nu twee jaar als verkoper. Ik weet zeker dat ik dit werk niet mijn hele leven wil doen. Muziek is mijn grote hobby. Ik hoop ooit met mijn hobby mijn geld te kunnen verdienen.

Eveline Geertsema (25)
Beroep: secretaresse
Sinds: 3 jaar
Salaris: € 1500 netto
Voor: 28 uur per week

Eerst was ik vertaler Engels, maar dat beviel me niet. Als secretaresse heb ik meer contact met collega's en ik heb een goed salaris. Toch wil ik dit werk niet blijven doen. Ik volg een opleiding tot fysiotherapeut. Als ik daarmee klaar ben, ga ik op zoek naar een andere baan.

Henk Zwinkels (47)
Beroep: vliegtuigmonteur
Sinds: 17 jaar
Salaris: € 1700 netto
Voor: 4 dagen per week

Ik repareer vliegtuigen bij KLM. Dit werk wil ik zeker blijven doen, want ik heb veel vrijheid en ik verdien voldoende. Ik denk dat ik hier nog heel lang blijf. Als de KLM tenminste blijft bestaan.

lesgeven	**ooit**	**repareren**
verdienen	**de monteur**	**tenminste**
vertalen	**het vliegtuig**	**netto**

TAAK 1 Informatie over een beroep vragen en begrijpen

VOORBEREIDEN

1 Lees de vraag en de tekst. Beantwoord de vraag.

Welke informatie lees je in de advertentie?

- ☐ Wat de kok moet doen.
- ☐ Wat de kok kan verdienen.
- ☐ De werktijden van de kok.
- ☐ Op welke dagen de kok moet werken.
- ☐ Hoe oud de kok minimaal moet zijn.

Restaurant De Swaen

Zoekt een enthousiaste zelfstandig werkende KOK (m/v)

Voor 38 uur per week, dinsdag en woensdag vrij.
Gevraagd: Koksdiploma A.
Het keukenteam bestaat uit vijf koks en twee leerling-koks.

De werkzaamheden bestaan uit:
- koken;
- het menu samenstellen;
- bestellingen doen;
- leerling-koks begeleiden.

Salaris: afhankelijk van leeftijd en ervaring
min. € 2.200,– max. €3.000,– bruto per maand.

Voor meer informatie:
Caspar de Haan,
025 608 74 41.
Stuur uw schriftelijke sollicitatie naar:
Restaurant de Swaen,
t.a.v. C. de Haan
Veluwseweg 112
3840 AE Harderwijk

enthousiast	**bestaan uit**	**de sollicitatie**
de bestelling	**samenstellen**	**afhankelijk**
de werkzaamheden		

MPUTER

2 Kijk naar de video en doe de opdracht.

MPUTER

3 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

Routines

Naar iemands werk vragen

Wat voor werk doe jij?
Wat is jouw beroep?
En wat doe jij?
Werk je fulltime?
Werk je parttime?
Wat zijn je werkzaamheden?
Ben je tevreden met je werk?
Ben je tevreden met je salaris?
Hoe is je baas?
Heb je leuke collega's?

UITVOEREN

4 Vertel over een beroep.

Cursist A kiest een van onderstaande beroepen. Cursist B stelt vragen over het werk dat cursist A doet. Hij vraagt ook of cursist A tevreden is met het werk.

Beroepen:
- verkoper
- secretaresse
- docent

Wissel van rol.

WERKBLAD

5 Vertel over een beroep.

Cursist A kiest een beroep. Cursist B stelt onderstaande vragen over het werk van cursist A. Cursist B vraagt ook of cursist A tevreden is met het werk.

Vragen:
- Wat zijn je werkzaamheden?
- Wat zijn je werktijden?
- Hoe is je salaris?
- Wat vind je van je baas en je collega's?

Wissel van rol.

AFRONDEN

6 Praat over je werk.

Praat over het werk dat je nu doet of over werk dat je hebt gedaan. Praat over onderstaande punten.

1 De werkzaamheden.
2 Wat vind je leuk en wat vind je niet leuk?
3 De werktijden.
4 Het salaris.
5 Je baas en je collega's.

TAAK 2 Vertellen hoe je werkdag eruitziet

VOORBEREIDEN

1 Zet de zinnen in de goede volgorde. Geef elke zin een nummer: 1, 2, 3, enzovoort.

_____ Vervolgens kijkt Thomas in zijn agenda wat hij vandaag moet doen.

_____ Eerst gaat Thomas douchen.

_____ Om 8.30 uur gaat Thomas de deur uit.

_____ Het is 7.30 uur. Thomas wordt wakker.

_____ Om 17.30 uur gaat Thomas naar huis.

_____ Eerst heeft hij een vergadering.

_____ Om 24.00 uur gaat Thomas slapen.

_____ Om 13.00 uur luncht Thomas in de kantine.

_____ Op zijn werk drinkt Thomas eerst een kopje koffie.

_____ Daarna eet Thomas zijn ontbijt.

_____ Thuis drinkt Thomas eerst een biertje.

_____ Dan gaat hij koken met zijn vriendin.

_____ Na de lunch praat hij met een paar nieuwe medewerkers.

2.1 Lees de tekst. Zet de zinnen in de goede volgorde. Geef elke zin een nummer: 1, 2, 3, enzovoort.

_____ Ilse praat met een sollicitant.

_____ Ilse gaat naar bed.

_____ Ilse gaat douchen.

_____ Ilse wordt wakker.

_____ Ilse drinkt koffie.

_____ Ilse eet haar lunch in het park.

_____ Ilse kijkt naar het nieuws.

_____ Ilse krijgt bezoek.

_____ Ilse eet een salade.

_____ Ilse eet haar ontbijt.

De dag van Ilse, manager op de Keukenhof

De wekker gaat om half zeven. Mmm, ik wil nog niet. Ik blijf nog even liggen. Ik zet de televisie in mijn slaapkamer aan en kijk naar het nieuws. Daarna douchen en ontbijten. Ik neem een kop thee en een boterham met kaas. Om kwart over acht de deur uit. Ik woon in het centrum van Amsterdam. Mijn auto staat niet voor de deur. Ik loop vijf minuten naar mijn auto. Onderweg koop ik twee broodjes bij de bakker. Dan vlug de auto in en op weg naar de Keukenhof. Om negen uur kom ik daar aan. Altijd eerst koffie, anders word ik niet echt wakker.

Om half tien komt er een sollicitant. Het is een leuke, enthousiaste jongen die graag buiten in het park wil werken.
Daarna bel ik met verschillende uitzendbureaus. Het park gaat over een maand open en dan hebben we ongeveer tweehonderd horeca-medewerkers nodig. Want er komen elk seizoen meer dan een miljoen bezoekers uit alle landen, die allemaal wel wat willen eten of drinken.
Half een: mijn collega en ik eten normaal ons broodje achter de computer, maar vandaag gaan we naar buiten. Het is lekker weer en we fietsen door het park dat nu echt heel mooi wordt. We eten ons brood op een bankje. De eerste bloemen. Prachtig!
's Middags tegen drieën krijgen we bezoek van een man en een vrouw die souvenirs gaan verkopen in het park. Ze willen weten hoe ze goede verkopers en verkoopsters kunnen vinden.
Ik vertel ze hoe wij medewerkers zoeken via advertenties en uitzend-bureaus. Het is belangrijk dat het personeel Engels spreekt. Veel bezoekers komen namelijk uit het buitenland. Ook vind ik het belangrijk dat mensen plezier in hun werk hebben. Rond vier uur heb ik nog een gesprek met de mensen die het krantje van het park maken. We bespreken welke onderwerpen in het volgende krantje komen.
Ten slotte, vlak voor ik naar huis ga,lees ik nog een paar sollicitatie-brieven. We zoeken nog technische medewerkers.
Vijf uur. Hè, Hè, klaar. De werkdag zit er op. Ik kan naar huis. Thuis maak ik snel een grote salade met brood en soep, want straks ga ik sporten. Om tien uur ben ik weer thuis. Ik kijk nog een uurtje televisie en dan ga ik mijn bed in.

NAAR: MAGAZINE FLEKS, UITZENDBUREAU START, 2001/3

de wekker	**de bezoeker**	**het personeel**
de sollicitant	**de medewerker**	**rond**
het uitzendbureau		

2.2 Welke woorden in de tekst geven de volgorde van de activiteiten aan? Onderstreep deze woorden.

3.1 Wat doen Tobias en Margreet wanneer? Vul in.

Cursist A leest tekst A. Cursist A vult het schema van Tobias in.
Cursist B leest tekst B. Cursist B vult het schema van Margreet in.

Cursist A De dag van Tobias

Tijd	Activiteit
Om 7 uur	_____
Om 8 uur	_____
Eerst	_____
Dan	_____
Daarna	_____
Om 17.00 uur	_____
Eerst	_____
Dan	_____
Daarna	_____
Om 24.00 uur	_____

Een baan in de thuiszorg
Tobias Kranenburg (22)

Ik ben 22 jaar en ik werk in de thuiszorg. Dat houdt in dat ik oudere mensen help met het huishouden en de boodschappen. Ik sta iedere dag om zeven uur op. Ik eet snel een broodje en drink een kop koffie. Om acht uur ga ik de deur uit naar mijn eerste adres. Ik begin altijd eerst met schoonmaken en dan drink ik samen met de mensen een kopje koffie.

Voor veel mensen is het belangrijk om even met iemand te praten. Oudere mensen vertellen veel over vroeger; bijvoorbeeld over hoe het vroeger in de stad was. Zo leer ik hoe de mensen toen leefden; een enorm verschil met nu. Daarna ga ik boodschappen doen. Vaak gaan de mensen waarvoor ik zorg met me mee, omdat het belangrijk is dat ze niet de hele week binnen zitten. Als ik bij iemand klaar ben met het werk, ga ik naar het volgende adres.

Om vijf uur ben ik meestal wel op alle adressen geweest en ben ik klaar met werken. Ik kom altijd eerder thuis dan mijn vriendin en begin dan vast met koken. Als zij thuiskomt, drinken we wat en we vertellen elkaar hoe onze dag was en gaan dan pas eten. Daarna ga ik meestal nog iets doen, voetballen, een uurtje achter de computer zitten of gewoon lekker een beetje televisie kijken. We gaan niet heel vroeg naar bed, meestal om een uur of twaalf.

NAAR: MAGAZINE FLEKS, UITZENDBUREAU START, 2001/3

de thuiszorg

Cursist B De dag van Margreet

Tijd	Activiteit
Om 17.00 uur	_____
Daarna	_____
Dan	_____
Om 23.00 uur	_____
Eerst	_____
Dan	_____
Om 7.30 uur	_____
Eerst	_____
Daarna	_____
Dan	_____
Om 12.00 uur	_____

Margreet Fernandes (47)

Twee tot drie nachten per week zorg ik voor mensen die 's nachts niet alleen kunnen zijn. Meestal zijn het heel oude of heel zieke mensen. Mijn werktijden zijn van 23.00 tot 7.00 uur. Daardoor zien mijn dagen er soms raar uit. Maar dat vind ik geen probleem. Ik vind het wel leuk 's nachts: wat rustiger en je verdient met hetzelfde soort werk veel meer dan overdag.

Als ik 's nachts moet werken, ga ik aan het eind van de middag om vijf uur nog even een uurtje liggen. Daarna maak ik eten klaar, omdat ik dan nog even met mijn gezin eet. Om een uur of tien ga ik de deur uit en om elf uur ga ik aan het werk. Eerst geef ik de patiënt zijn medicijnen en dan maak ik nog iets te drinken en verzorg ik hem of haar. Dan kunnen ze rustig slapen. De nacht is zo voorbij. Ik heb altijd een boek en mijn laptop bij me, omdat ik wel wat wil kunnen doen als de patiënt me niet nodig heeft.

Als ik 's morgens om half acht thuiskom, ga ik eerst even lekker douchen. Daarna eet ik nog een licht ontbijt en dan kan ik lekker gaan slapen. Ik slaap dan tot een uur of twaalf, want dan komen de kinderen weer uit school.

NAAR: MAGAZINE FLEKS, UITZENDBUREAU START, 2001/3

3.2 Hoe ziet de dag van Tobias eruit? Hoe ziet de dag van Margreet eruit? Voer het gesprek.

Cursist A Vertel aan cursist B hoe de dag van Tobias eruitziet. Gebruik de woorden: eerst, dan, daarna, enzovoort. Zet de informatie in het schema voor cursist B.

Cursist B Vertel daarna aan cursist A hoe de dag van Margreet eruitziet. Gebruik de woorden: eerst, dan, daarna, enzovoort. Zet de informatie in het schema voor cursist A.

Cursist B De dag van Tobias

Tijd	Activiteit
Om 7.00 uur	_____
Om 8.00 uur	_____
Eerst	_____
Dan	_____
Daarna	_____
Om 17.00 uur	_____
Eerst	_____
Dan	_____
Daarna	_____
Om 24.00 uur	_____

Cursist A De dag van Margreet

Tijd	Activiteit
Om 17.00 uur	_____
Daarna	_____
Dan	_____
Om 23.00 uur	_____
Eerst	_____
Dan	_____
Om 7.30 uur	_____
Eerst	_____
Daarna	_____
Dan	_____
Om 12.00 uur	_____

Controleer de antwoorden.

Cursist A Lees en controleer het schema van cursist B (Tobias).
Cursist B Lees en controleer het schema van cursist A (Margreet).

AFRONDEN

4 Hoe ziet je dag eruit? Vul in.

Cursist A Vertel cursist B hoe je dag er vandaag uitziet.
Cursist B Schrijf de activiteiten van cursist A in het schema.

De dag van cursist A

tijd	activiteit

Wissel van rol.

De dag van cursist B

tijd	activiteit

Controleer de antwoorden.

De bijzin

De relatieve bijzin met 'die' of 'dat'

Het is een enthousiaste jongen **die** graag buiten in het park wil werken.
We fietsen door het park **dat** nu echt heel mooi wordt.
Ik heb een gesprek met de mensen **die** het krantje van het park maken.

- Relatieve bijzinnen geven extra informatie over een woord.
- Bij een de-woord gebruik je 'die'.
- Bij een het-woord gebruik je 'dat'.

TAAK 3 Schriftelijk solliciteren

VOORBEREIDEN

1 Lees de vragen en de advertentie op de volgende pagina. Beantwoord de vragen.

1 Hoe kun je solliciteren?

☐ schriftelijk
☐ telefonisch
☐ via internet

2 Wat kun je doen als je meer informatie wilt?

_____

ComNed Vertalers BV
is een modern vertaalbureau. Het bureau bestaat vijf jaar en we bedienen met een klein team van 10 medewerkers en 500 freelancers ongeveer 3000 klanten.

Voor onze Engelse taalgroep zoeken wij een

Vertaler (m/v) 32 uur per week

Bent u geïnteresseerd in deze baan? Stuur dan uw schriftelijke sollicitatie met cv aan:

ComNed Vertalers BV
T.a.v. Mevrouw M. Kesting
Postbus 3142
7541 KA Enschede
Voor meer informatie kunt u bellen met Marijke Kesting (053 543 44 48) of u kunt onze website bezoeken: www.ComNedBV.nl.

De vertaler vertaalt en corrigeert op kantoor verschillende teksten. De vertaler houdt ook contact met de freelance vertalers en verdeelt de werkzaamheden binnen de Engelse taalgroep.

De sollicitant:
- heeft het Engels als moedertaal;
- heeft een vertaalopleiding op hbo/universitair niveau;
- heeft ervaring;
- heeft voldoende kennis van het Nederlands;
- kan werken in een team;
- is flexibel.

Ons kantoor in Enschede ligt vlakbij het station.

de vertaler	**het bureau**	**de werkzaamheden**
vertalen	**corrigeren**	

2.1 Lees de tekst.

Met succes solliciteren

Een baan die bij je past
Je leest een advertentie en je denkt: 'Wat een leuke baan!' Maar waarom eigenlijk? Om te weten of een baan bij je past moet je jezelf vier vragen stellen:

- Wat wil ik?
- Wat kan ik?
- Waarom deze baan?
- Waarom dit bedrijf?

Meer weten helpt
Je leest de advertentie en probeert je voor te stellen wat de baan precies inhoudt. Onderaan de advertentie staat vaak de naam van een man of vrouw die je kunt bellen als je meer informatie wilt.

Kijk goed naar de informatie over de baan.
- Wat voor werk is het precies?
- Wat is daarvan het belangrijkste?
- Werk ik alleen of in een team?

Wat zijn de eisen?
- Hoeveel werkervaring vragen ze?
- Welke opleiding vragen ze?
- Wat voor persoon vragen ze?

Meer weten over het bedrijf?
Als het bedrijf een website heeft, kun je ook op internet kijken.
- Wat doet of maakt het bedrijf?
- Hoe lang bestaat het bedrijf al?
- Hoe groot is het bedrijf?

Een goede sollicitatiebrief
In een goede sollicitatiebrief staat wie je bent en waarom je vindt dat de baan bij je past. In deze brief geef je alleen informatie over je vooropleiding, en over je werkervaring die belangrijk is voor deze baan. Andere gegevens zet je in het c(urriculum) v(itae).

Curriculum vitae (cv)
Een cv bestaat uit gegevens zoals adres, geboortedatum, maar bevat ook gegevens over opleiding en werkervaring. Je behandelt die twee punten apart. Je begint met je opleiding en dan geef je een overzicht van je werkervaring. Je begint dan met het werk dat je het laatst hebt gedaan of nu nog doet. Door je cv te geven, laat je zien wat je kunt en wat je hebt gedaan.

NAAR: WWW.SOLLICITEREN.NL

solliciteren	**het bedrijf**	**bevatten**
inhouden	**het cv (curriculum vitae)**	**het overzicht**
de eis		

2.2 Lees de vragen en kijk nog eens naar de advertentie van opdracht 1. Beantwoord de vragen.

1 Wat weet je over de baan?

_____

_____

2 Wat zijn de eisen?

_____

_____

3 Wat weet je over het bedrijf?

_____

_____

3.1 Lees de twee brieven van sollicitanten op de baan bij ComNed Vertalers BV.

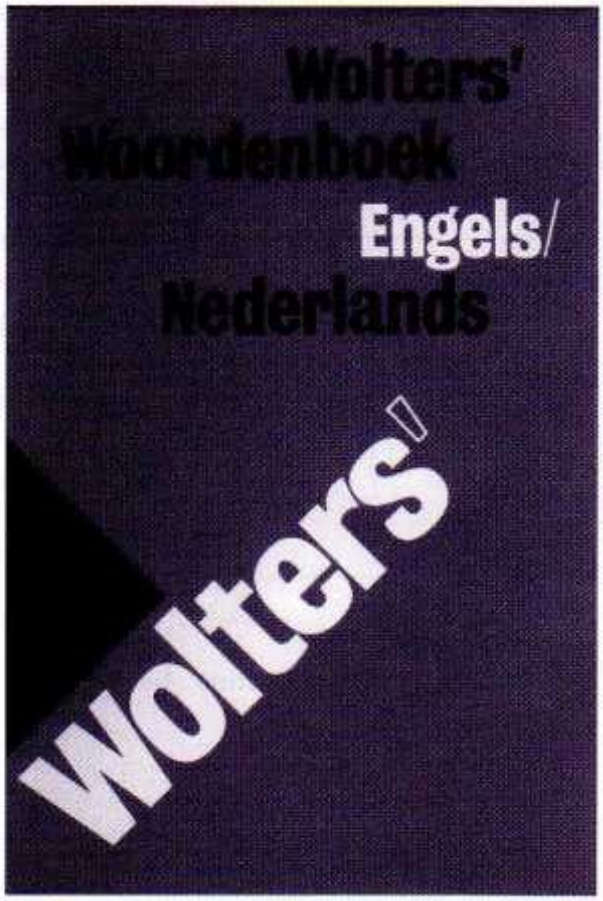

Lange Houtstraat 134
7615 AE Almelo
tel: 0546 827 132

ComNed Vertalers BV
t.a.v. Mevrouw M Kesting
Postbus 3142
7541 KA Enschede

Almelo, 24 april 2004

Geachte mevrouw Kesting,

Mijn naam is Margareth de Vries-Wilson. Ik ben geboren in Sydney, Australië. Ik woon sinds twaalf jaar in Nederland, omdat ik met een Nederlandse man getrouwd ben. We hebben twee kinderen; een van negen en een van twaalf jaar. Ik heb de vertaalopleiding aan de Universiteit van Amsterdam gedaan. Toen de kinderen klein waren, heb ik als freelance vertaler gewerkt. Nu de kinderen groter zijn, zoek ik een baan buitenshuis. Ik kan echter alleen 's ochtends werken en ik wil niet meer dan twintig uur per week werken. In mijn curriculum vitae vindt u meer informatie over mijn opleiding en werkervaring. Ik hoop dat u me uitnodigt voor een gesprek, zodat we persoonlijk kunnen kennismaken.

Hoogachtend,

Margareth de Vries-Wilson

Oude Hoogstraat 212
7322 LM Apeldoorn
055 587 98 79

ComNed Vertalers BV
t.a.v. Mevrouw M Kesting
Postbus 3142
7541 KA Enschede

Apeldoorn, 23 april 2004

Geachte mevrouw Kesting,

Ik ben geïnteresseerd in de baan van vertaler Engels bij uw bureau. Ik heb Engels gestudeerd aan de Hogeschool in Leeuwarden en ik heb daarna twee jaar in Engeland gewoond. Nu ben ik docent Engels op een middelbare school, maar ik ben op zoek naar een andere baan. Ik volg op dit moment een vertaalopleiding aan de Hogeschool in Utrecht. Ik heb dus nog niet zoveel ervaring met vertalen. Het lijkt mij erg leuk om in een klein team te werken. Ik ben nog niet getrouwd en ik heb geen kinderen. Ik vind het dus niet erg om soms ook 's avonds of in het weekend te werken.
Bij deze brief vindt u mijn curriculum vitae. Ik hoop dat u zo voldoende informatie heeft. Natuurlijk kom ik ook graag een keer persoonlijk kennismaken.

Met vriendelijke groet,

Petra Bartels

3.2 Praat over de brieven. Maak gebruik van onderstaande vragen.

Wie is de beste sollicitant? Waarom?
Zoek per brief een paar punten op die niet goed zijn en een paar punten die wel goed zijn.
Hoe kun je de brief verbeteren?

Bespreek samen de resultaten.

4.1 Lees de tekst.

In de tekst staan tips voor het schrijven van een cv, en een voorbeeld van een cv bij een brief van opdracht 3.1 staat op de volgende pagina.

Tips voor het schrijven van een curriculum vitae (cv)

1 Geef informatie die belangrijk is voor de baan die je wilt.
2 Maak het cv niet te lang.
3 Zorg dat alle informatie duidelijk is.
4 Zorg dat alle informatie juist is. Als je bijvoorbeeld een opleiding niet hebt afgemaakt, zeg dat dan eerlijk.
5 Maak geen typefouten en spelfouten.

Wat moet erin en in welke volgorde?

1 Persoonlijke gegevens: naam, voornaam (of voornamen), adres, telefoon, e-mail, geboortedatum, nationaliteit, burgerlijke staat (getrouwd of niet getrouwd), aantal kinderen.
2 Opleiding: de hoogste opleiding eerst. Cursussen die je gevolgd hebt. (Alleen als ze belangrijk zijn voor de baan.)
3 Talenkennis: welke talen spreek je en hoe goed spreek je ze?
4 Werkervaring: wat heb je gedaan, waar, bij welk bedrijf en wanneer. Begin met je laatste baan of de baan die je nu nog hebt.
5 Overig: hier kun je persoonlijke informatie geven. Je kunt bijvoorbeeld een hobby of interesse noemen.

Curriculum vitae van Petra Bartels

Naam	Petra Bartels
Adres	Wageningseweg 385 4354 EX Ede
Telefoonnumer	0318 77 48 60
E-mail	p.bartels@hotmail.com
Geboren	10 mei 1976 te Harderwijk
Nationaliteit	Nederlandse
Burgerlijke staat	niet gehuwd
Opleiding	lerarenopleiding Engels (1999)
Talenkennis	Engels vloeiend, zowel schriftelijk als mondeling; Frans en Duits: schriftelijk goed, mondeling communicatief niveau
Werkervaring	verschillende werkzaamheden in Engeland (2000–2002) Docente Engels op het Vitus College te Ede (2002–2003)

de tip	**de burgerlijke staat**	**mondeling**
gehuwd	**vloeiend**	

4.2 Bespreek wat je wilt schrijven in een eigen cv. Bespreek wat je er wel in moet zetten en wat niet.

UITVOEREN

5 Lees de advertentie. Schrijf een korte sollicitatiebrief en een cv.

Voor de periode maart tot en met mei zoekt Café Fleur

PARTTIME MEDEWERKERS (M/V), MINIMAAL 16 UUR PER WEEK.

Café Fleur ligt in het park van de Keukenhof. In het park komen ieder seizoen meer dan 1 miljoen bezoekers uit alle landen.

De sollicitant:
- heeft horeca-ervaring;
- spreekt Engels;
- is flexibel;
- is vriendelijk.

Cafe Fleur biedt:
- een goede werksfeer;
- een goed salaris.

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u sturen naar:
Café Fleur T.a.v. Annette Bodart, Keukenhof, Stationweg 166, 2161 AM Lisse

het seizoen	**bieden**

Geef je brief en cv aan de docent.

AFRONDEN

6 Wie heeft de beste brief en het beste cv geschreven?

Jullie krijgen van de docent drie sollicitatiebrieven van andere cursisten op de advertentie voor een medewerker voor café Fleur. Bespreek wie de beste brief heeft geschreven en het beste cv. Wie krijgt de baan, denken jullie?

Regels *Morfologie*

De samenstelling

sollicitatiebrief
werkervaring
schoenenwinkel
werktempo

Deze woorden noemen we samenstellingen, omdat twee woorden samen één woord vormen.
Het kunnen twee substantiva zijn:
sollicitatie – brief
werk – ervaring
schoenen – winkel
werk – tempo

de of **het**?
de sollicitatie**brief**, want het is **de brief**
het werk**tempo**, want het is **het tempo**

→ Het tweede deel van de samenstelling bepaalt of de samenstelling een de-woord of een het-woord is.

De vorm van het woord

adjectieven	substantieven
schriftelijk	de bezoeker
gezellig	de vrijheid
telefonisch	de vriendin
middelbaar	de opleiding
werkloos	de leraar

→ Woorden die eindigen op -lijk, -ig, -isch, -baar, -loos zijn adjectieven.

→ Woorden die eindigen op -er, -heid, -in, -ing, -aar zijn substantieven.

TAAK 4 Werk zoeken via een uitzendbureau

VOORBEREIDEN

1 Lees het formulier van de website van uitzendbureau Werkwinkel. Wat wil het uitzendbureau weten? Kruis aan ja of nee.

Het uitzendbureau wil informatie over:	ja	nee
Wanneer je wilt werken		
Hoeveel uur je wilt werken		
Wat voor soort werk je wilt doen		
Je werkervaring		
Je opleiding		
Je leeftijd		
In de buurt van welke stad je wilt werken		
Wat je kunt		

Uitzendbureau Werkwinkel

Op welke dag(en) en/of dagdelen wil je werken?

	ma	di	wo	do	vrij	za	zo
ochtend							
middag							
avond*							
nacht**							

* Wanneer je 's avonds wilt werken, moet je minstens zestien jaar oud zijn.
** Wanneer je 's nachts wilt werken, moet je minstens achttien jaar oud zijn.

Wat voor soort werk zoek je?
- ○ algemeen
- ○ horeca
- ○ kantoor
- ○ schoonmaak
- ○ thuiszorg

Wat is je opleiding?
- ○ vmbo
- ○ mavo
- ○ havo
- ○ vwo
- ○ hbo
- ○ universiteit

Ik zoek werk in de buurt van:
○ Amsterdam ○ Utrecht ○ Arnhem

ZOEK

COMPUTER

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

COMPUTER

3 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

Routines

Informatie over werk vragen

Hoeveel uur per week moet ik werken?
Op welke dagen moet ik werken?
Wat voor werk moet ik precies doen?
Wat zijn de werktijden?
Wat is het salaris?
Wat voor bedrijf is het?

AFRONDEN

WERKBLAD

4 Cursist A zoekt werk. Cursist B is medewerker bij een uitzendbureau. Voer het gesprek.

Maak gebruik van de informatie op de werkbladen.

Wissel van rol.

AFRONDEN

5.1 Zoek op internet een baan die bij je past.

Zoek op internet de website van een uitzendbureau. Bijvoorbeeld: www.start.nl of www.tempo-team.nl, www.content.nl. Zoek een baan die bij je past. Schrijf op waarom je denkt dat jij geschikt bent voor de baan. Schrijf ook een paar vragen op die je wilt stellen over de baan.

5.2 Voer een kort sollicitatiegesprek.

Vertel je medecursisten waarom je bij opdracht 5.1 deze baan hebt gekozen, waarom je geschikt bent voor de baan en welke vragen je wilt stellen. Oefen samen een kort sollicitatiegesprek. Cursist A is medewerker bij het uitzendbureau, cursist B zoekt een baan. Cursist C observeert en schrijft op hoe het gaat. Cursist C vertelt ten slotte aan A en B wat goed ging, wat minder goed ging en hoe dat beter zou kunnen.

Wissel twee keer van rol.

Elke cursist voert een kort sollicitatiegesprek.

5.3 Een sollicitatiegesprek voeren.

De docent voert een kort sollicitatiegesprek met een cursist. De andere cursisten observeren. Zij schrijven op hoe het gaat. Bespreek daarna samen wat goed ging, wat minder goed ging en hoe dat beter zou kunnen.

Mannenwerk – vrouwenwerk

De afgelopen 20 jaar is het aantal vrouwen dat betaald werk doet, sterk gestegen. In 2002 had bijna 55% van de vrouwen tussen de 15 en 64 jaar een baan voor 12 uur of meer in de week. Het aantal mannen dat werkt is ruim 75%. Tegenwoordig zijn vrouwen net zo goed opgeleid als mannen. Toch zijn er nog grote verschillen. Vrouwen krijgen minder geld. Ze verdienen 30–40% minder dan mannen. Ze werken meestal parttime; veel vrouwen combineren de zorg voor kleine kinderen met een (kleine) baan. En ze werken vaak in beroepen die slechter betaald worden. Mannen werken vaak in de hogere banen. En: hoe hoger de banen, hoe hoger het salaris. In het onderwijs bijvoorbeeld werken heel veel vrouwen, maar slechts een op de 25 hoogleraren aan de universiteit is een vrouw. In sommige beroepen vinden we vooral mannen, in andere beroepen vooral vrouwen. Mannen werken vaak in technische beroepen en in het transport of de industrie. In verzorgende beroepen werken veel vrouwen. Beroepen waarin veel vrouwen werken zijn: secretaresse, docent op de basisschool en verpleegster. De laatste jaren is dat wel langzaam aan het veranderen en zie je steeds meer mannen in de verpleging en meer vrouwelijke buschauffeurs.

NAAR: WWW.CBS.NL

1 Beantwoord de vragen.

1 Werken in onderstaande beroepen meer mannen of meer vrouwen?

		Nederland	Jouw land
arts	meer mannen		
docent basisschool	meer vrouwen		
vertaler	meer vrouwen		
(bus)chauffeur	meer mannen		
kok	meer mannen		
architect	meer mannen		
kapper	meer vrouwen		
doktersassistent	meer vrouwen		
monteur	meer mannen		

2 Heb je in Nederland weleens een vrouw in een beroep gezien dat je niet bij een vrouw vond passen? Zo ja, in welk beroep? Waarom vond je het niet passen?

_____

3 Heb je in Nederland weleens een man gezien in een beroep dat je niet bij een man vond passen? Zo ja, in welk beroep? Waarom vond je het niet passen?

_____

2 Welk beroep heeft een hoog salaris? Welk beroep heeft een laag salaris? Vul in.

Noem drie beroepen met een hoog salaris en drie met een laag salaris in Nederland. Noem drie beroepen met een hoog salaris en drie met een laag salaris in jouw land.

Nederland

hoog salaris	laag salaris
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Jouw land

hoog salaris	laag salaris
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Vergelijk je antwoorden met twee medecursisten.

Bespreek samen de antwoorden.

3 Voer het gesprek.

Praat met elkaar over onderstaande stellingen.

1 Mannen en vrouwen moeten samen het geld voor het gezin verdienen.
2 Vrouwen kunnen beter kinderen opvoeden dan mannen.
3 Vrouwen met kleine kinderen moeten niet werken.
4 Mannen moeten ook in verzorgende beroepen, zoals de thuiszorg, werken.

Bespreek samen de resultaten.

Lees de tekst en beantwoord de vragen.

Nog gelachen vandaag?

Jongeren werken met het meeste plezier

Jongeren hebben meer plezier in hun werk dan hun oudere collega's. Ook vinden ze de sfeer op het werk belangrijker. Dit blijkt uit een onderzoek van de FNV naar werkplezier van mensen. Men stelde vragen aan ruim duizend personen.

Het salaris blijkt voor bijna de helft van de werknemers het belangrijkste. Plezier in het werk is het belangrijkste voor 35% van de mensen, zelfstandig kunnen werken voor 27% en de werktijden voor 28%.

NAAR: AANEEN, 31-01-03

de sfeer	het onderzoek	de werknemer

1 Wat vind jij het belangrijkste in je werk?

_____

2 Hoe belangrijk vind je de andere dingen? Verdeel honderd punten.

Voorbeeld:

30 plezier in het werk

40 salaris

10 zelfstandig kunnen werken

15 werktijden

5 leuke collega's

_____ plezier in het werk

_____ salaris

_____ zelfstandig kunnen werken

_____ werktijden

_____ leuke collega's

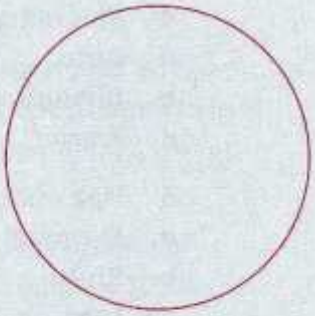

Vergelijk jullie cirkels met elkaar.

Wat is hetzelfde? Wat zijn de verschillen?

LEZEN

1 Lees de vragen en de tekst. Beantwoord de vragen.

1 Kies de beste titel.
a Studeren en werken.
b Studeren is een zware baan.
c Studeren kost veel geld.

2 Kies de goede zin bij [1].
a Hij studeert vier dagen per week.
b Hij verdient € 10,– per uur.
c Hij werkt acht uur per dag.

3 Kies de goede zin bij [2].
a Meestal kan ik ook nog studeren.
b Meestal kan ik vroeg eten.
c Meestal kan ik ook de winkel schoonmaken.

4 Kies het goede woord bij [3].
a Auto.
b Bijbaan.
c Kamer.

5 Wie werkt het meest?
a Dawoud.
b Rudy.
c Joeri.

6 Wie verdient het meest?
a Dawoud.
b Rudy.
c Joeri.

7 Hoeveel geld kan Joeri per dag verdienen?
a Niet meer dan € 45,–.
b € 45,– of meer.

8 Waar of niet waar? Alle mensen tanken zelf benzine.
a waar
b niet waar

9 Joeri vindt zijn werk leuk omdat hij:
a een baan heeft die niet veel studenten hebben.
b hij in een dure auto mag rijden als hij werkt.
c hij alleen maar auto's aan bekende Nederlanders verkoopt.

Studenten hebben meestal niet veel geld. Daarom hebben ze vaak een bijbaan. Hun leven ziet er dan zo uit: ze gaan naar college, ze studeren thuis én ze werken een aantal uren per week. Ze werken bijvoorbeeld als kassamedewerker, ze doen kantoorwerk, ze werken in een restaurant of café of ze werken in de zorg. Lees hieronder welke bijbaan Dawoud, Rudy, en Joeri hebben.

Dawoud (20) werkt één dag per week in een hotel, van negen tot vijf uur. [1], dus € 80,– per week.
'Sinds een half jaar werk ik in een hotel in het centrum van 's-Hertogenbosch, waar ik een aantal leuke collega's heb. Wat ik doe? Nou, eigenlijk doe ik heel veel dingen. Ik moet heel hard werken. Soms maak ik de hele dag kamers schoon en dat vind ik niet zo leuk. Met sommige kamers ben je snel klaar, maar andere kamers zijn erg vies. Wc's schoonmaken vind ik het ergst. Het liefst werk ik in de keuken. Ik doe daar de eenvoudige dingen: salades en soep maken en broodjes klaarmaken.'

Rudy (18) werkt twaalf uur per week als kassamedewerker bij een benzinepomp. Hij verdient daarmee € 5,– per uur.
'Eigenlijk is het een fietsenwinkel met drie benzinepompen. Bij deze benzinepomp moet je zelf benzine tanken, maar oude mensen help ik vaak. Omdat ik op zondag werk, is het een rustig baantje. [2]. Mijn baas betaalt dus mijn studie-uren!'

Joeri (23) werkt als autoverkoper, een [3] die niet veel studenten hebben. Dit werk doet hij één dag per week, van 10.00 tot 17.00 uur. Hij verdient € 45,– per dag. En voor elke auto die hij verkoopt krijgt hij 50 tot 100 euro.
'Wij verkopen Ferrari's, Porches en Bentleys. Tijdens mijn werk kan ik in zo'n dure auto rijden, geweldig! Dat wil toch iedereen! Wat ik ook leuk vind is dat veel bekende Nederlanders bij mij een auto hebben gekocht. Bijvoorbeeld Ruud Gullit, dj Jean en Jan des Bouvrie. En een paar weken geleden kwam er een jongen van twintig op rode gympen langs. Ik dacht dat hij een student was en dat hij misschien een fiets wilde kopen. Nou, dan moet hij niet bij mij zijn! Maar nee, hij kocht even een auto van € 200.000,–.'

NAAR: AD VALVAS, 13-03-03

Schrijf een verhaal. Kies opdracht 1 of 2.

1 Heb je een (bij)baan gehad? Schrijf over die (bij)baan. Maak gebruik van onderstaande vragen.

- Hoeveel uur per week werkte je?
- Hoeveel verdiende je per uur?
- Wat moest je doen?
- Vond je het werk leuk?

2 Heb je nooit een (bij)baan gehad? Schrijf dan wat voor (bij)baan je graag wilt hebben. Maak gebruik van onderstaande vragen.

- Wat voor werk wil je doen?
- Waarom wil je dat werk doen?
- Hoeveel wil je per uur verdienen?
- Hoeveel uur per week wil je werken?

Hoofdstuk 15
Het laatste nieuws

Dit hoofdstuk gaat over nieuws, weer en verkeer. Je leert:

taak 1 het nieuws in de krant en op internet lezen
taak 2 praten over de hoofdzaken uit het radio- en televisienieuws
taak 3 vertellen dat je vertraging hebt
taak 4 praten over het weer

COMPUTER

1 **Luister naar de tekst en doe de opdracht.**

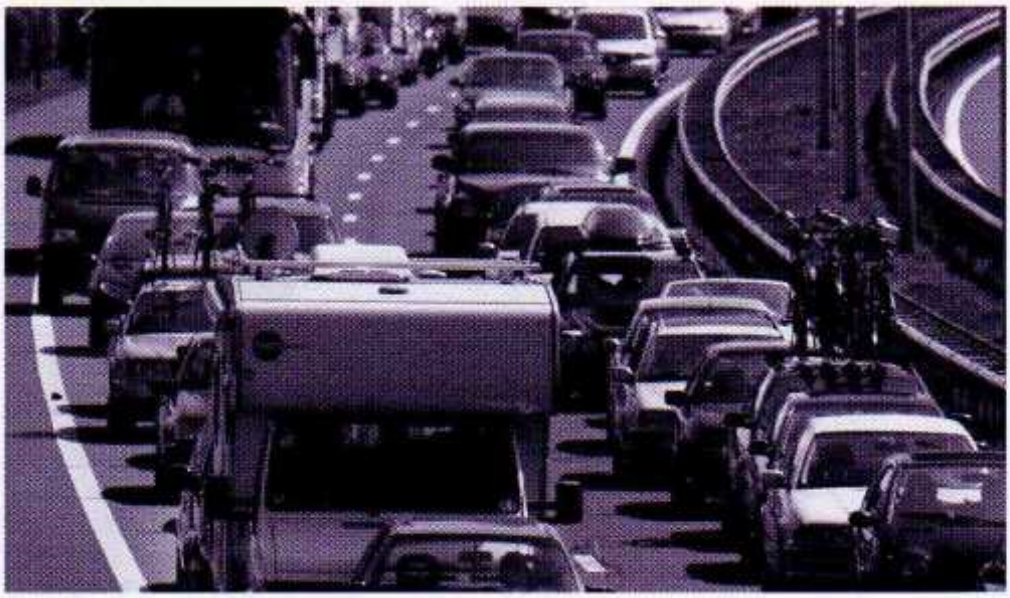

TAAK 1 Het nieuws in de krant en op internet lezen

VOORBEREIDEN

1 **Je wilt weten of er nog nieuws is, in Nederland of in de wereld. Wat doe je? Kruis aan.**

- ☐ Ik luister naar de radio.
- ☐ Ik kijk naar de televisie.
- ☐ Ik kijk op internet.
- ☐ Ik lees de krant.
- ☐ Ik kijk op teletekst.
- ☐ _____

2 Lees de vragen. Beantwoord de vragen.

1 Waar lees jij het nieuws?

☐ In de krant.

☐ Op internet.

2 In welke krant(en) lees je het nieuws?

_____

3 Op welke internetpagina('s) lees je het nieuws?

_____

4 Welk nieuws lees je het liefst?

a Nieuws uit Nederland.

b Nieuws uit mijn eigen land.

c Nieuws uit de hele wereld.

5 Over welke nieuwsonderwerpen lees je het liefst?

a Politiek.

b Sport.

c Cultuur.

d _____

6 Hoe vaak lees je het nieuws?

a Eén keer per dag.

b Meerdere keren per dag.

c Eén keer per week.

d Eén keer per maand.

e Nooit.

7 Lees je een Nederlandse krant? Zo ja, welke?

a Ja, _____

b Nee.

8 Welke Nederlandse krant vind je moeilijk om te lezen?

_____

9 Er staat een moeilijke tekst op een internetpagina, maar je wilt hem lezen. Wat doe je?

_____

Vergelijk je antwoorden met twee medecursisten.

Bespreek samen de antwoorden.

In dit hoofdstuk staan veel teksten met nieuwe woorden. Je hoeft niet alle woorden te kennen om de teksten te kunnen begrijpen. Je moet alleen de belangrijkste informatie uit een leestekst of luistertekst kunnen halen. Zoek dus niet ieder woord op in je woordenboek.

3 Onderstreep in elke tekst de belangrijkste zin.

De belangrijkste informatie in een bericht in de krant staat vaak in één zin. Onderstreep de belangrijkste zin in de teksten.

Kunstmaan kan regen voorspellen

De satellieten van de NASA kunnen nu regen voorspellen over de hele wereld, aldus de nieuwsdienst van NASA.

De gegevens komen van satelliet TRMM, Tropical Rainfall Measuring Mission, die samen met informatie van andere satellieten kan aangeven hoeveel regen er de komende drie uur in de wereld gaat vallen. Daardoor kan men dagelijks kaarten maken van gebieden waar overstromingen kunnen komen.

NASA ziet satelliet TRMM als een regenmeter in de ruimte, omdat de instrumenten in de wolken kunnen kijken. Andere satellieten kunnen slechts aangeven wanneer er een overstroming heeft plaatsgevonden. Er zijn nu kaarten van een groot deel van de aarde tot 50 graden noorderbreedte en zuiderbreedte (Canada tot Argentinië). Onderzoekers gebruiken de kaarten vooral om neerslag als gevolg van El Niño aan te geven.

NAAR: DE VOLKSKRANT, 17-05-03

de maan	**vallen**	**de aarde**
voorspellen	**het gebied**	**de graad**
de wereld	**de overstroming**	**de onderzoeker**
aldus	**de wolk**	**de neerslag**
aangeven		

Jonge fietsendief aangehouden

Hoofddorp – De politie van Haarlemmermeer heeft gisteravond een veertienjarige fietsendief aangehouden.

Een agent zag dat de jongen met een damesfiets liep en hield de jongen aan. De jongen vertelde dat het de fiets van zijn zus was en dat hij haar fiets voor haar moest halen, omdat zij ziek thuis zat. Dit verhaal vond de politieagent niet erg geloofwaardig en hij nam de jongen mee naar het bureau. Daar bekende de jongen dat hij de fiets eerder op de avond had gestolen. De Hoofddorper kreeg een waarschuwing en kon daarna door zijn ouders worden opgehaald.

NAAR: HAARLEMS DAGBLAD, EDITIE HAARLEMMERMEER, VRIJDAG 10-01-03

de dief **aanhouden** **de agent**
de waarschuwing

Nederlandse economie stagneert

De Nederlandse economie zal de komende tijd minder groeien dan eerder was verwacht.

Dat maakte het Centraal Planbureau vanochtend bekend. Het CPB verwacht dat de economie met 0,75% zal groeien en niet met 1,5% zoals het eerder dit jaar verwachtte. Met de Nederlandse economie gaat het slechter dan met de economie van de rest van Europa. Voor geheel Europa verwacht men namelijk een economische groei van 1,75%. Als het slechter gaat met de Nederlandse economie, dan zullen mensen minder geld uitgeven en meer gaan sparen. En dat zal een negatief effect hebben op de Nederlandse economie.

NAAR: HTTP://WWW.BUSINESSNIEUWS.NL

het effect

Allochtonen slachtoffer van werkloosheid

Het wordt druk op de arbeidsmarkt. Eén op de tien jongeren zit nu al werkloos thuis, blijkt uit de laatste cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Ook onder mensen van dertig jaar en ouder en onder vijftigplussers wordt de werkloosheid een steeds groter probleem. Tegelijkertijd moeten mensen die nu rustig thuis zitten en helemaal geen werk zoeken, de arbeidsmarkt op.

De regering wil dat oudere werklozen tussen de 55 en 65 jaar zich meer inspannen om werk te vinden. De vraag is echter of er voor al die mensen wel voldoende banen zijn. Veel critici geven aan dat het nu al heel moeilijk is om een baan te vinden, vooral voor de lagere beroepen. 'In die lagere functies is het percentage allochtonen hoger dan in andere functies. Vooral allochtonen zullen het slachtoffer worden van deze ontwikkeling.'

NAAR: DE VOLKSKRANT, 20-05-03

de arbeidsmarkt	**tegelijkertijd**	**aangeven**
de allochtoon	**de regering**	**het slachtoffer**
werkloos	**zich inspannen**	

4.1 Bedenk bij elke krantenkop drie vragen.

Bekijk de krantenkoppen. Krantenkoppen zijn titels van krantenberichten. Cursist A kijkt naar de krantenkoppen bij tekst 1 en 2. Cursist B kijkt naar de krantenkoppen bij tekst 3 en 4.
Bedenk bij elke krantenkop drie vragen.

Krantenkop _____

1 _____

2 _____

3 _____

Krantenkop _____

1 _____

2 _____

3 _____

4.2 Doe de opdrachten.

1 Cursist A kijkt naar tekst 3 en 4. Cursist B stelt zijn vragen bij tekst 3 en 4. Cursist A zoekt in de tekst het antwoord op de vragen en vertelt het aan cursist B. Cursist B schrijft het nummer van de tekst en de antwoorden op. Als het antwoord niet in de tekst staat, zegt cursist A dat.

2 Cursist B kijkt naar tekst 1 en 2. Cursist A stelt zijn vragen bij tekst 1 en 2. Cursist B zoekt in de tekst het antwoord op de vragen en vertelt het aan cursist A. Cursist A schrijft het nummer van de tekst en de antwoorden op. Als het antwoord niet in de tekst staat, zegt cursist B dat.

Antwoorden tekst _____

1 _____

2 _____

3 _____

Antwoorden tekst _____

1 _____

2 _____

3 _____

Tekst 1

Vrachtvliegtuig neergestort

Kinshasa – Een vrachtvliegtuig van een luchtvaartmaatschappij uit Kameroen is neergestort in Gabon. Er is nog niets bekend over de bemanningsleden, maar men verwacht dat de zes bemanningsleden om het leven zijn gekomen. Hoe het ongeluk met de Antonov 24 vrijdagavond kon gebeuren, is nog niet bekend.

NAAR: SPITS, 20-01-03

neerstorten **het bemanningslid** **het ongeluk**

Tekst 2

Kleuters dood

België – Twee kleuters zijn gisteren van een balkon op de tiende verdieping van een flatgebouw gevallen. Het ene kind overleed meteen, het andere overleed op weg naar het ziekenhuis. Volgens de moeder waren de kleuters al meer dan een uur op het balkon aan het spelen. Een kwartier voor het ongeluk zat ze nog bij de kinderen op het balkon. Op het moment van het ongeluk was ze in de keuken om de lunch klaar te maken. Hoe het drama kon gebeuren, is nog niet bekend. De politie onderzoekt nog of het om een ongeluk gaat.

NAAR: METRO, 22-01-03

de kleuter **overlijden** **het drama**

Tekst 3

Brand in kantoor Rijkswaterstaat

LELYSTAD – In de nacht van zaterdag op zondag was er een grote brand in het gebouw van Rijkswaterstaat in Lelystad. Het gebouw telt acht verdiepingen. De politie ontdekte de brand om even voor vier uur 's morgens. De brandweer zette 125 brandweermannen in. Rond acht uur 's morgens was de brand onder controle. De omvang van de schade is nog niet bekend, maar die zal miljoenen euro's zijn. Ook de oorzaak van de brand is nog onbekend. Omdat de brand 's nachts begon, is niemand gewond geraakt. En morgen, op de eerste werkdag van de week, zullen alle achthonderd werknemers vrij zijn.

NAAR: METRO, 13-01-03

de brand	**de schade**	**gewond raken**
de brandweer	**de oorzaak**	

Tekst 4

Overstromingen maken veel slachtoffers

Rio de Janeiro – In de Braziliaanse stad Belo Horizonte hebben overstromingen afgelopen vrijdag zeker 26 slachtoffers gemaakt. Ook ligt het verkeer in het getroffen gebied volledig stil. Veel wegen zijn door de hevige regenval niet meer te gebruiken. Politie en andere hulpdiensten kunnen maar moeilijk in het gebied komen. De oorzaak van de overstromingen is de regen die al sinds woensdag in Brazilië valt.

NAAR: HAARLEMS DAGBLAD, EDITIE HAARLEMMERMEER, 10-01-03

stilliggen	**hevig**

Controleer samen de antwoorden.

5.1 Neem een nieuwsbericht mee naar de les.

Kijk in de krant of op internet. Zoek een nieuwsbericht dat je interessant vindt en neem het mee naar de les.

5.2 Bedenk vragen bij de titel van een nieuwsbericht.

Cursist A vertelt de titel van zijn nieuwsbericht aan cursist B. Cursist B schrijft de titel op en bedenkt vragen bij de titel van het bericht van cursist A. Cursist B vertelt de titel van zijn nieuwsbericht aan cursist A. Cursist A schrijft de titel op en bedenkt vragen bij de titel van het bericht van cursist B.

5.3 Cursist B stelt zijn vragen over het nieuwsbericht van cursist A. Cursist A beantwoordt de vragen.

Wissel van rol.

5.4 Bespreek samen de resultaten van opdracht 5. Vergelijk de onderwerpen.

De Tweeling gaat voor de Oscar

metro

Vanaf 6 september Metro ook op zaterdag

WOENSDAG

Grote jacht op strijders in Afghanistan

Droogte waarschijnlijk oorzaak dijkdoorbraak

Geen financiële toezeggingen aan 2000 gedupeerden

Spoorem onder voorwaarden vrij

Autovakantie in eigen land gewild

Het imperfectum en het perfectum bij onregelmatige werkwoorden

Je kunt het imperfectum en perfectum bij onregelmatige werkwoorden opzoeken in het woordenboek. Je kunt ook opzoeken of je 'hebben' of 'zijn' moet gebruiken in het perfectum.

	imperfectum	perfectum
krijgen	ik kreeg	ik heb gekregen
zien	ik zag	ik heb gezien
hebben	ik had	ik heb gehad
vallen	ik viel	ik ben gevallen
komen	ik kwam	ik ben gekomen
zijn	ik was	ik ben geweest

Als je wilt weten wat het imperfectum of perfectum van 'fietsen' is, kijk je in het woordenboek bij 'fietsen'. Daar staat: 'fietste, heeft gefietst'. Je weet nu dus dat het imperfectum fietste(n) is, en dat het perfectum van fietsen wordt gemaakt met een vorm van 'hebben'.

TAAK 2 Praten over de hoofdzaken uit het radio- en televisienieuws

VOORBEREIDEN

1 Lees de vragen. Beantwoord de vragen.

1 Kijk jij weleens naar het nieuws op de Nederlandse televisie?

a Ja, ik kijk naar het nieuws op Nederland 1 / RTL 4 / _____.
b Nee, ik kijk niet naar het nieuws, omdat

_____.

2 Naar welk nieuws kijk je het liefst?
a Ik kijk het liefst naar het nieuws over Nederland.
b Ik kijk het liefst naar het nieuws over mijn eigen land.
c Ik kijk het liefst naar het nieuws over de hele wereld.

3 Naar welk nieuwsonderwerp kijk je het liefst?
a politiek
b sport
c cultuur

d _____

4 Hoe vaak kijk je naar het nieuws?
a Ik kijk één keer per dag.
b Ik kijk meerdere keren per dag.
c Ik kijk _____ keer per week.
d Ik kijk nooit.

5 Hoeveel procent van het nieuws op televisie begrijp je?

Ik begrijp ongeveer _____ % van het nieuws.

6 Wat doe je als je een nieuwsbericht niet begrijpt?

_____

Vergelijk je antwoorden met twee medecursisten.

Bespreek samen de antwoorden.

UITVOEREN

COMPUTER

2 Kijk naar de video en doe de opdracht.

COMPUTER

3 Kijk naar de video en doe de opdracht.

COMPUTER

4 Kijk naar de video en doe de opdracht.

COMPUTER

5 Kijk naar de video en doe de opdracht.

6 Kies een nieuwsbericht. Wat vind je ervan? Schrijf op.

Luister naar het nieuws op de radio of kijk naar het nieuws op de televisie. Kies een nieuwsbericht waar je een duidelijke mening over hebt. Schrijf kort op waar het nieuwsbericht over gaat.
Schrijf ook je mening op. Bijvoorbeeld: Ik vind dat de Nederlandse schoolvakantie in de zomer te lang duurt.

Neem je verhaal mee naar de les.

AFRONDEN

7 Vertel waar het nieuwsbericht over gaat. Geef je mening over het nieuwsbericht.

Cursist A vertelt kort de inhoud van zijn nieuwsbericht van opdracht 6 en geeft daarna zijn mening. Praat er samen over.

Wissel van rol.

Elke cursist vertelt over zijn nieuwsbericht en geeft zijn mening. Praat er samen over.

TAAK 3 Vertellen dat je vertraging hebt

VOORBEREIDEN

1 Lees de vragen en het gedicht. Beantwoord de vragen.

1 Hoe reist de auteur het liefst?
- **a** lopend
- **b** met de fiets
- **c** met de auto
- **d** met de trein
- **e** met het vliegtuig

2 Wat denk je dat 'gepikt' betekent?
- **a** gekocht
- **b** gestolen

Vervoer

Met de auto heb je file
met de trein, dat duurt te lang
'k Wil toch liever iets met wielen,
want het vliegtuig maakt me bang
Dan kun je altijd nog gaan lopen,
maar zo langzaam vind ik niets
Niet gepikt, dat mag ik hopen,
pak ik dan gewoon de fiets.

BRON: HTTP://WWW.LEUKEGEDICHTEN.NL (AUTEUR: NITA IN DEN BERKEN)

de file **het wiel**

COMPUTER

2 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

COMPUTER

3 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

4.1 De trein van cursist A gaat niet. Cursist A belt naar zijn vriend: cursist B. Voer het gesprek.

Cursist A Je bent op weg naar een vriend. Je hoort dat je trein niet gaat en dat je met een bus moet reizen. Je komt drie kwartier later aan dan je hebt afgesproken. Je belt je vriend op.

Wissel van rol.

4.2 Cursist A heeft de trein gemist en belt naar zijn baas: cursist B. Voer het gesprek.

Cursist A Je hebt net je trein gemist, want je hoorde niet dat je trein van een ander perron zou vertrekken. Je moet naar je werk. Je hebt om tien uur een afspraak met je baas. Je weet zeker dat je te laat zult komen. Je belt je baas op.

Cursist B Jij bent de baas van cursist A. Cursist A belt je op. Voer het gesprek.

Wissel van rol.

4.3 De trein van cursist A heeft vertraging. Hij belt naar de persoon met wie hij een afspraak heeft: cursist B. Voer het gesprek.

Cursist A Je bent op weg naar een sollicitatiegesprek. Je staat op het perron en je hoort dat je trein een half uur vertraging heeft. Je belt naar de persoon met wie je een afspraak hebt.

Cursist B Je wordt gebeld door cursist A. Hij kan niet op tijd komen voor het sollicitatiegesprek. Voer het gesprek.

Wissel van rol.

COMPUTER

5 Luister naar de tekst.

Je hoort hoe een gesprek zoals bij opdracht 4.2 kan gaan.

Regels *Het pronomen*

Het pronomen indefinitum

Men verwacht een economische groei van 1,75%.
Men verwacht dat de zes bemanningsleden om het leven zijn gekomen.

Men heeft een algemene betekenis.
Men is een formeel woord. We gebruiken het alleen als **subject** en in de schrijftaal.

De trein is toch ook wel prettig. **Je** kunt nog wat doen.
In zo'n geval kun **je** beter met de trein gaan.

Je heeft in dit voorbeeld ook een algemene betekenis.
Je is informeel. We gebruiken het in de spreektaal en in de schrijftaal.

We kunnen **jij** niet gebruiken als pronomen indefinitum.

TAAK 4

Praten over het weer

VOORBEREIDEN

1 Wat hoort bij elkaar? Vul de goede letter in.

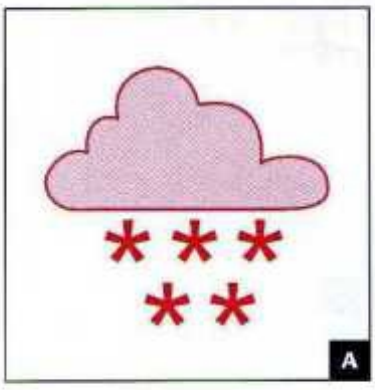

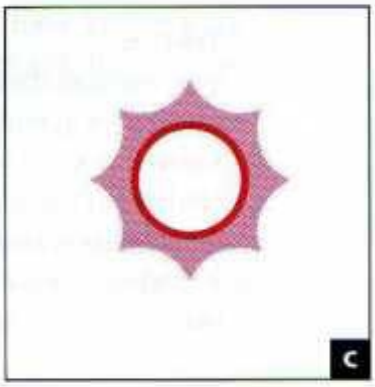

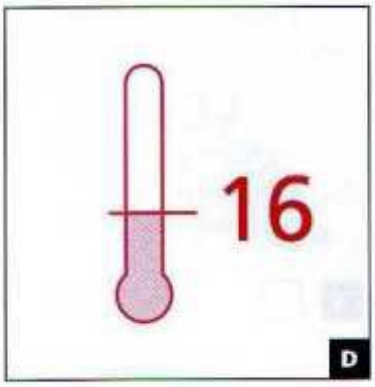

1 _____ De zon schijnt.

2 _____ Het is 16 graden.

3 _____ Het is bewolkt.

4 _____ Het regent.

5 _____ Het sneeuwt.

2 Lees de teksten en kijk naar de kaartjes. Wat hoort bij elkaar? Vul de goede letter in.

Tekst a
Het wordt morgen een mooie dag. De wind waait uit het zuidoosten en het blijft droog. Het wordt ongeveer 14 graden in het noorden en 17 graden in het zuiden. Na morgen wordt het iets kouder en is er kans op regen.

1 ☐

Tekst b
Voor mensen die niet van koud weer, sneeuw en ijs houden heb ik goed nieuws: er komt warmere lucht naar Nederland toe! Morgen zal het niet meer vriezen; het wordt namelijk 4 tot 7 graden. Wel is er dan kans op een bui.

morgen
27/30

2 ☐

Tekst c
De dag begint morgen koud met 6 graden in het westen en 9 graden in het zuiden. De wind komt uit het noordoosten. 's Middags zal het in heel Nederland ongeveer 14 graden zijn. De kans op een bui blijft.

3 ☐

Tekst d
Vandaag was het 24 tot 27 graden in Nederland, morgen wordt het nog iets warmer. Het wordt dan 27 tot 30 graden. Echt zomerweer dus!

morgen
10/12

4 ☐

de wind	**de sneeuw**	**vriezen**
de kans	**het ijs**	**de bui**

MPUTER

3 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

MPUTER

4 Luister naar de tekst en doe de opdracht.

UITVOEREN

BLAD

5.1 Vraag wat voor weer het wordt.

Cursist A wil iets gaan doen, maar hij wil eerst weten wat voor weer het wordt. Cursist A vertelt aan cursist B wat hij wil doen, cursist B kijkt op zijn werkblad en vertelt dan wat voor weer het wordt. Tot slot vertelt cursist A wat zijn keuze is.

BLAD

5.2 Vraag wat voor weer het wordt.

Cursist B wil iets gaan doen, maar hij wil eerst weten wat voor weer het wordt. Cursist B vertelt aan cursist A wat hij wil doen, cursist A kijkt op zijn werkblad en vertelt dan wat voor weer het wordt. Tot slot vertelt cursist B wat zijn keuze is.

6 Praat over het weer.

Kijk naar buiten. Cursist A vertelt wat voor weer het nu is. Cursist B controleert of het klopt wat cursist A zegt. Daarna vertelt cursist B hoe hij het weer vindt. Cursist A reageert.

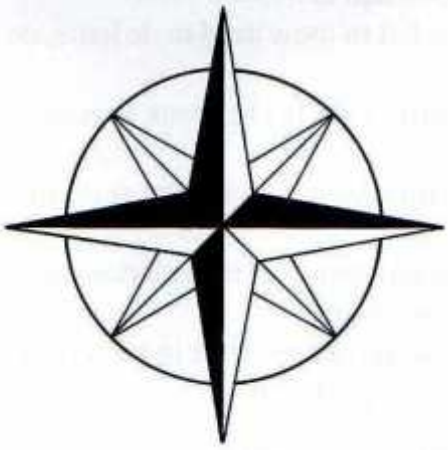

Het weer

Nederlanders praten veel over het weer, omdat het weer in Nederland vaak verandert en het helemaal niet zeker is wat voor weer het is in de lente, zomer, herfst of winter. In de lente kan het regenen, maar soms zijn er ook mooie, warme dagen. De zomer is meestal niet echt warm. En in de zomer kan het ook nog vaak regenen. De herfst is de tijd van storm en regen, maar er zijn ook wel dagen dat de zon schijnt en het lijkt of het lente is.
Je weet het dus eigenlijk nooit.

Er zijn veel Nederlandse uitdrukkingen die met het, vaak onzekere, weer te maken hebben. Bijvoorbeeld 'het kan vriezen en het kan dooien'; dat betekent dat je nog niet weet hoe iets zal gaan.

Als je iemand niet kent, kun je beginnen te praten over 'het weer'. Dat doen Nederlanders vaak. Ze zeggen dan: 'Lekker weer, hè?' of 'Wat een weer, hè?'

Praat over het weer in Nederland en je eigen land. Maak gebruik van onderstaande vragen.

1 Hoeveel seizoenen zijn er in jouw land?
2 Wat voor weer is het in jouw land in de lente, de zomer, de herfst en de winter?
3 Deed je in de zomer, toen je klein was, speciale dingen die bij de zomer passen?
4 Deed je in de winter, toen je klein was, speciale dingen die bij de winter passen?
5 Wat vind je leuk aan het weer in Nederland als je het vergelijkt met het weer in je eigen land?
6 Wat vind je niet leuk aan het weer in Nederland als je het vergelijkt met het weer in je eigen land?

Bespreek samen de antwoorden.

Het reflexief pronomen

Er zijn verba die met een reflexief pronomen worden gebruikt, bijvoorbeeld:
zich vervelen
zich inspannen
zich ergeren
zich voelen

Het **reflexief pronomen** verwijst naar het **subject** van de zin.
Het reflexief pronomen staat direct na de persoonsvorm.

Laura verveelt **zich** in de auto.
De mensen moeten **zich** meer inspannen om werk te vinden.
Ik erger **me** daar dood aan.
Hij voelt **zich** veel lekkerder als het mooi weer is.

De vormen van het reflexief pronomen zijn:

subject		reflexief pronomen	
Ik	voel	me	goed
Je / Jij	voelt	je	goed
U	voelt	zich	goed
Hij / Ze / Zij	voelt	zich	goed
We / Wij	voelen	ons	goed
Jullie	voelen	je	goed
Ze / Zij	voelen	zich	goed

1.1 Kijk naar het jeugdjournaal en het 'gewone' journaal.

Kijk op één dag 's avonds naar het jeugdjournaal (Nederland 3) en het gewone journaal. Schrijf van elk journaal drie onderwerpen op.

jeugdjournaal

1 _____

2 _____

3 _____

gewoon journaal

1 _____

2 _____

3 _____

1.2 Wat vind je van de journaals? Beantwoord de vragen.

Wat vind je van het jeugdjournaal en wat vind je van het gewone journaal? Zie je verschillen? Maak gebruik van onderstaande vragen.

1 Vind je het makkelijk of moeilijk te begrijpen?
2 Wat vind je van de onderwerpen?
3 Wat vind je van de manier van presenteren?

jeugdjournaal

1 _____

2 _____

3 _____

journaal

1 _____

2 _____

3 _____

Bespreek samen de antwoorden.

ZEN

Lees de vragen en lees de tekst op de volgende pagina. Beantwoord de vragen.

1 Het is zaterdag 26 september. Het is mooi weer. Hoe laat vaart 's morgens de eerste watertaxi?

a om 8.00 uur
b om 7.45 uur

2 Je gaat met twee vrienden en hun twee kinderen van drie en vijf jaar naar het Rijksmuseum voor Volkenkunde in Leiden. Je parkeert je auto op de speciale parkeerplaats in Leiden en jullie gaan met de watertaxi naar het museum. Hoeveel moet je voor de parkeerplaats en een retour met de watertaxi betalen?

a € 4,00
b € 7,00
c € 9,00

3 Geef elke alinea een kopje. Je kunt kiezen uit zeven kopjes. Er zijn dus twee foute kopjes.

Vul in.

File - Instappen - Locatie - Prijs - Tijd - Trouwen - Uitstappen

De watertaxi

Ben je weleens met de watertaxi naar je werk gegaan? Of naar een museum of restaurant? Of wat denk je van de watertaxi als 'trouwauto'? In een aantal plaatsen in Nederland kan het!

De watertaxi vaart niet in alle steden in Nederland, maar wel in het centrum van drukke steden zoals Leiden, Rotterdam en Amsterdam.

Je parkeert je auto op een speciale parkeerplaats buiten de stad. Je hoeft dus niet in de file te staan om de stad in te komen en er zijn genoeg parkeerplaatsen. Als je je auto geparkeerd hebt, moet je twee minuten lopen naar de halte van de watertaxi. Daar stap je in en ga je naar de plaats waar je heen wilt. Makkelijk toch!
En als je weer terug naar je auto wilt, ga je naar één van de haltes van de watertaxi. Je kunt ook op een andere plaats instappen, maar dan moet je eerst de watertaxi bellen.

Je kunt zelf zeggen waar je in het centrum van de stad wilt uitstappen. Als je in het centrum werkt, kun je dus met de watertaxi naar je werk reizen. En toeristen kunnen bijvoorbeeld een stad vanaf het water bekijken, of naar een museum of een restaurant varen. En als je trouwt: niet met de auto naar het gemeentehuis, maar met de watertaxi. Leuk toch!

Voor een parkeerplaats betaal je maar vier euro per dag en dat is veel goedkoper dan een dag parkeren in het centrum van de stad! Natuurlijk moet je ook voor de watertaxi betalen, maar dat is per persoon (volwassenen en kinderen) één euro voor een retour.

De watertaxi vaart van april tot en met oktober, maar alleen bij goed weer. De watertaxi vaart dan van zondag tot en met woensdag van acht uur 's morgens tot twaalf uur 's nachts en de rest van de week van acht uur 's morgens tot twee uur 's nachts.

NAAR: HTTP://WWW.STADSPARKEERPLAN.NL/

SCHRIJVEN

Luister naar het nieuws op de radio of kijk naar het nieuws op de televisie. Schrijf een nieuwsbericht op.

Antwoorden

HOOFDSTUK 1

Introductie

1 b; d
2 a; c; e

Taak 1

Opdracht 1

Jezelf voorstellen: a; b; d
Iemand anders voorstellen: c; e; g

Taak 2

Opdracht 7

Envelop 1	*Envelop 2*	*Envelop 3*
Maarten van Putten	Eddy Chen	Yvonne van der Meer
Uilenstede 223	Sonneveldstraat 101	Nieuwe Gracht 29
1183 AD Amstelveen	1382 XH Weesp	1381 AC Weesp

Taak 3

Opdracht 3

Voornaam	Peter	Leila	Maria
Achternaam	Van Elst	Nersesjan	Bertolli
Straat	Nieuwstraat	Singel	Zijlstraat
Huisnummer	19	83	10
Postcode	1012 XP	3835 AL	9744 DK
Plaats	Amsterdam	Amersfoort	Groningen
Telefoonnummer	020–6254319	033–1678902	050–3133282
Geboortedatum	20–05–1962	05–03–1982	23–12–1975
Geslacht	m	v	v
Nationaliteit	Nederlandse	Iraanse	Italiaanse

Lezen

1	Achternaam	Gonzalez
2	Voornamen	Juan
3	Straat	Marktstraat
4	Huisnummer	163
5	Postcode	1224 TP
6	Plaats	Eindhoven
7	Telefoonnummer	06–39610541
8	Geboortedatum	15–10–1982
9	Geboorteplaats	Barcelona
10	Geslacht	man
11	Nationaliteit	Spaanse
12	Handtekening	

HOOFDSTUK 2

Introductie

Opdracht 2

1 b; 2 c; 3 e; 4 a; 5 d

Taak 1

Opdracht 2

1 maandag (4 april)
2 maandag (4 april) en dinsdag (5 april)
3 ja, om 11.00 uur

Taak 2

Opdracht 1

1 c; 2 e; 3 b; 4 a; 5 d

Opdracht 2

1 g; 2 a; 3 b; 4 e; 5 c; 6 d; 7 f

Taak 3

Opdracht 1

1 maandag, woensdag, vrijdag
2 maandag t/m zondag
3 maandag, dinsdag, donderdag

Opdracht 4

1 op maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag
2 twee keer per uur
3 duurt 24 minuten
4 om 15.01 uur
5 over 9 minuten

Taak 4

Opdracht 3

1 e; 2 c; 3 d; 4 b; 5 a

Opdracht 5

1

Hallo José,
Je bent jarig! Gefeliciteerd.
Hoe oud ben je geworden?
Tot zaterdag,
Groetjes,

Annemarie

2

Dag mevrouw de Vos,
U bent vandaag 95 jaar geworden!
Hartelijk gefeliciteerd met uw verjaardag.
Nog vijf jaar en u bent honderd jaar oud!
Hartelijke groeten,

Mevrouw van Veen

Lezen

Opdracht 1

maandag 10.00 – 11.00 uur
woensdag 20.00 – 21.00 uur
vrijdag 14.00 – 15.00 uur

Opdracht 2

afspraak met: James
dag: maandag
datum: 15 juni
plaats: in restaurant Jimbani
tijd: om 19.15 uur

Opdracht 3

1 Yvonne
2 Lex en Roos
3 Tim
4 b

Schrijven

Beste Esther,

Hartelijk gefeliciteerd met de geboorte van jullie zoon Oscar.
Ik kom snel een keer kijken.

Maria

Introductie

Opdracht 1

1 b; 2 d ; 3 c; 4 a

Taak 1

Opdracht 3

1 hartig: kaas, olijven, chips, patat, vleeswaren
zoet: jam, bananen

2

Anne
lekker: brood met jam, zoet, hartig, chips, patat
niet lekker: pinda's, olijven, rijst

Paul
lekker: hartig, pinda's, pizza, zoet, brood met kaas, brood met vleeswaren, bananen, appels, koekjes
niet lekker: brood met jam, brood met hagelslag

3

lekker	niet lekker
Zoet vindt ze heerlijk. Anne vindt hartig ook lekker. Ze is bijvoorbeeld gek op chips en patat. Paul houdt van hartig. Kaas vindt hij lekker, pinda's ook. Hij houdt ook van pizza. Fruit vindt hij wel lekker. En hij eet ook graag koekjes!	Pinda's vindt ze niet zo lekker. En ze houdt niet van olijven en rijst. Hij lust geen brood met jam.

Taak 2

Opdracht 1

1 1 c; 2 a; 3 b
2 1 c; 2 a; 3 b; 4 d

Opdracht 3

In de supermarkt: rijst, eieren, melk, toiletpapier
Op de markt: fruit, kaas, vis
In een kleine winkel: brood, vlees

Taak 4

Opdracht 1

bij een pizzeria, bij de Chinees, of bijvoorbeeld bij een shoarmatent

Opdracht 4.1

1 Goedenavond, pizzeria Pinocchio.
2 Goedenavond. Ik wil graag drie pizza's bestellen.
3 Dat kan. Welke pizza's wilt u?
4 Een pizza Hawaï, een pizza Vegetale en een pizza Milano, alstublieft.
5 Wat is uw adres?
6 Parkstraat 84.

Opdracht 5.1

1 Goedemorgen, de groentewinkel met Bernard.
2 Goedemorgen, met Eric Mast. Ik wil graag vijf kilo aardappels en één kilo appels bestellen.
3 Dat kan. Wat is uw adres?
4 Stationsweg 23.
5 Oké, ik kom de boodschappen vanmiddag bezorgen.
6 Dankuwel.

Lezen

1 b; 2 c; 3 a

HOOFDSTUK 4

Introductie

1 e, 2 b; 3 a; 4 d; 5 c

Taak 2

Opdracht 1.1

4–3–1–2

Opdracht 1.2

1 te koop; 2 te huur; 3 te huur; 4 te koop

Opdracht 3

1 b; 2 b; 3 b; 4 b

Opdracht 5

1 c; 2 d; 3 e; 4 b; 5 a

Taak 3

Opdracht 1

1 bank d, h
2 tafel b, e
3 kast a, j
4 stoel c; i
5 bed f, g

Taak 4

Opdracht 1

1 b

Opdracht 4

1 Ja, dat is prima. Dat kan.
2 Goedemiddag, u spreekt met Hanne de Groot. Ik heb een brief van u gekregen. Ik kan de woning aan de Eikenlaan 63 bekijken. Ik wil graag een afspraak maken.
3 Goed, dan kunt u het huis op 27 mei om 16.00 uur bekijken.
4 'Goed Wonen', goedemiddag.
5 Fijn, bedankt en tot de zevenentwintigste.
6 Kan het maandag 27 mei om 16.00 uur?
7 Dag mevrouw.

Lezen

Zin 'd' hoort in de tekst.

Schrijven

Vul onder *Wij verhuizen mee:* de namen van eventuele kinderen in.

Taak 1
Opdracht 3.1

Op straat
1 De Daltonstraat? Die is vlakbij.
2 Natuurlijk.
3 Meneer, mag ik u iets vragen?
4 Weet u waar de Daltonstraat is?

Op de universiteit
1 Dat is op de eerste verdieping. Je kunt hier de lift nemen.
2 Graag gedaan.
3 Dankuwel.
4 Goedemorgen. Ik moet naar kamer 301. Weet u waar dat is?

In een museum
1 Dank u.
2 Meneer? Weet u waar het restaurant is?
3 Graag gedaan.
4 Dan moet u hier de trap op.

In een supermarkt
1 Ja hoor.
2 Ik zoek de cola.
3 Sorry, ik werk hier niet
4 Mag ik je iets vragen?

In een boekwinkel
1 Dan moet je naar boven.
2 Bedankt.
3 Hallo, ik zoek een boek over computers.
4 Graag gedaan.

Taak 2
Opdracht 5
1 a; 2 b

Opdracht 6
1 a; 2 a

Taak 3

Opdracht 3

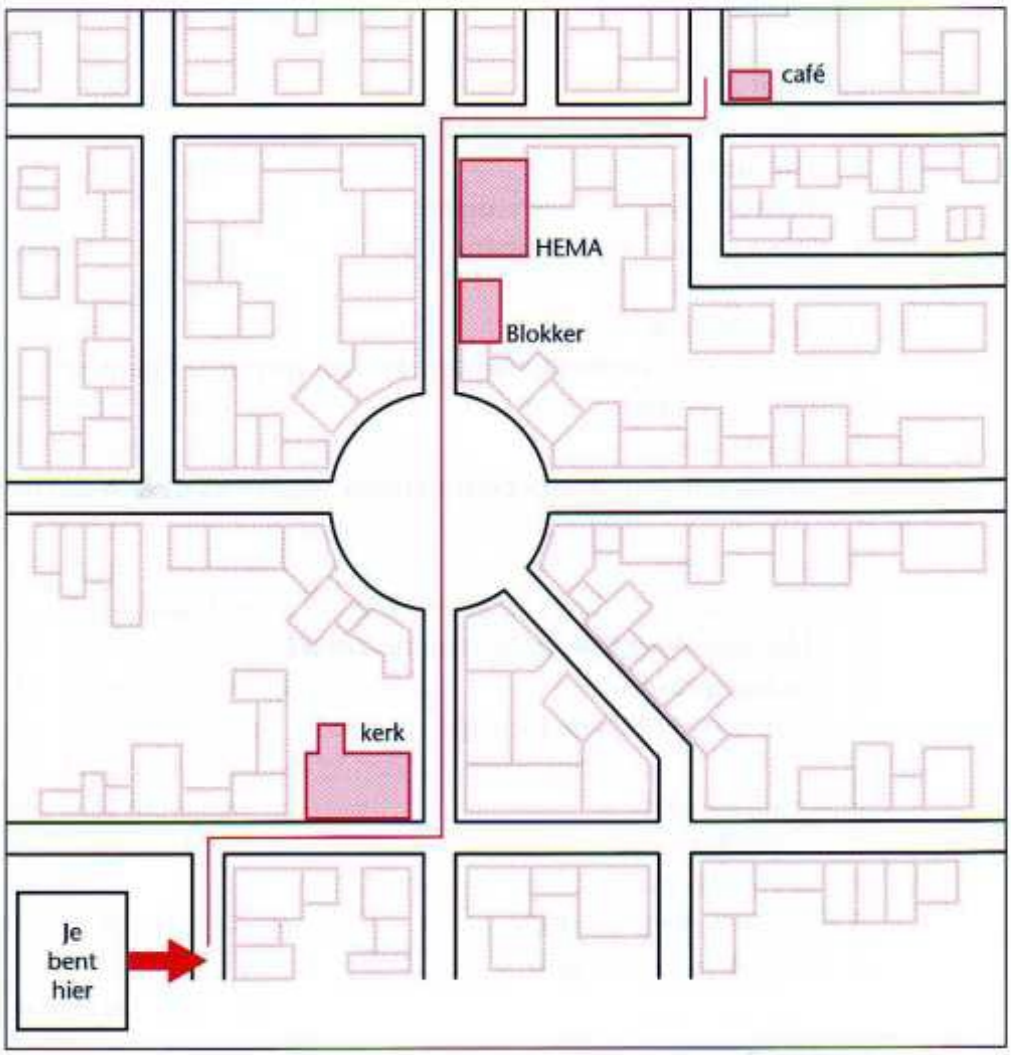

Opdracht 4

1 1 Je neemt de tweede straat rechts.
2 Je loopt langs het water.
3 Je gaat linksaf, de brug over.
4 Je loopt steeds maar rechtdoor. Dan kom je bij het station.

2

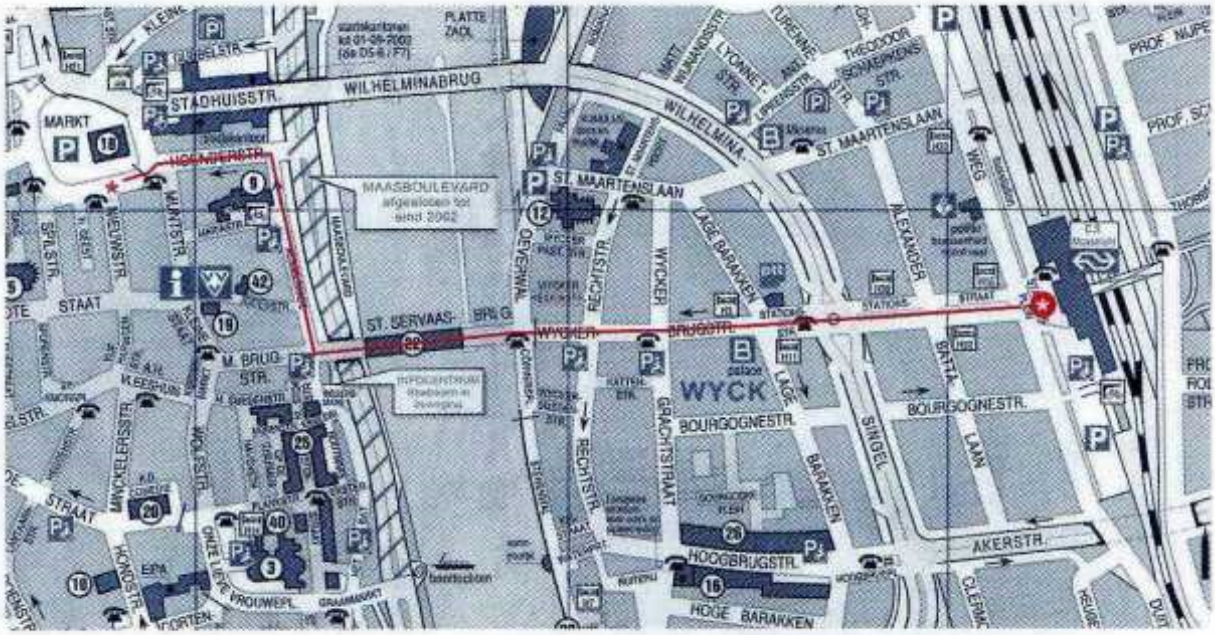

Opdracht 5.1 en 5.2

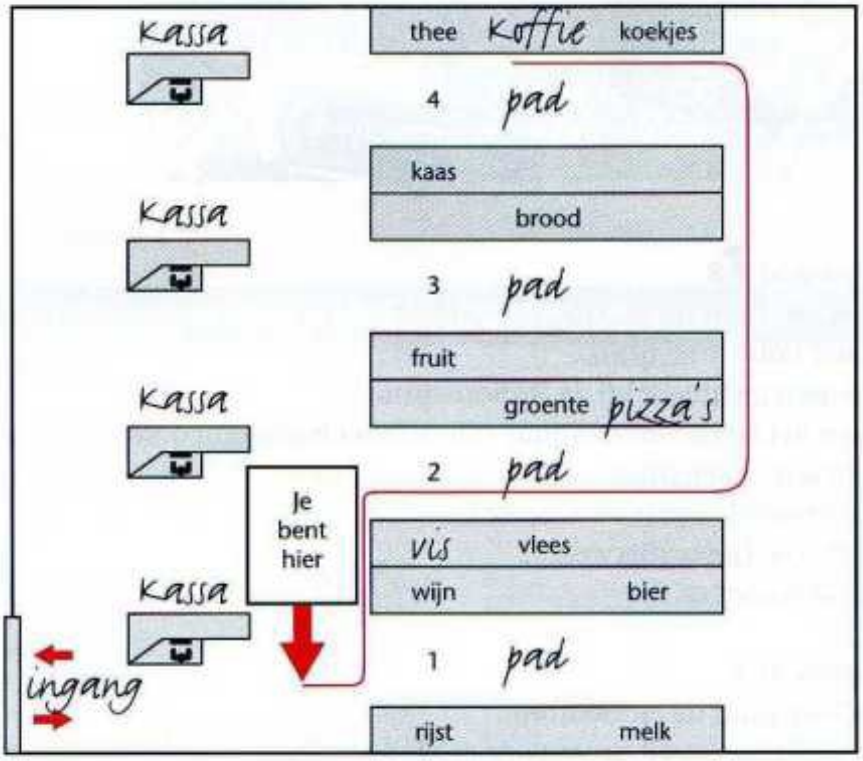

Taak 4

Opdracht 3.1

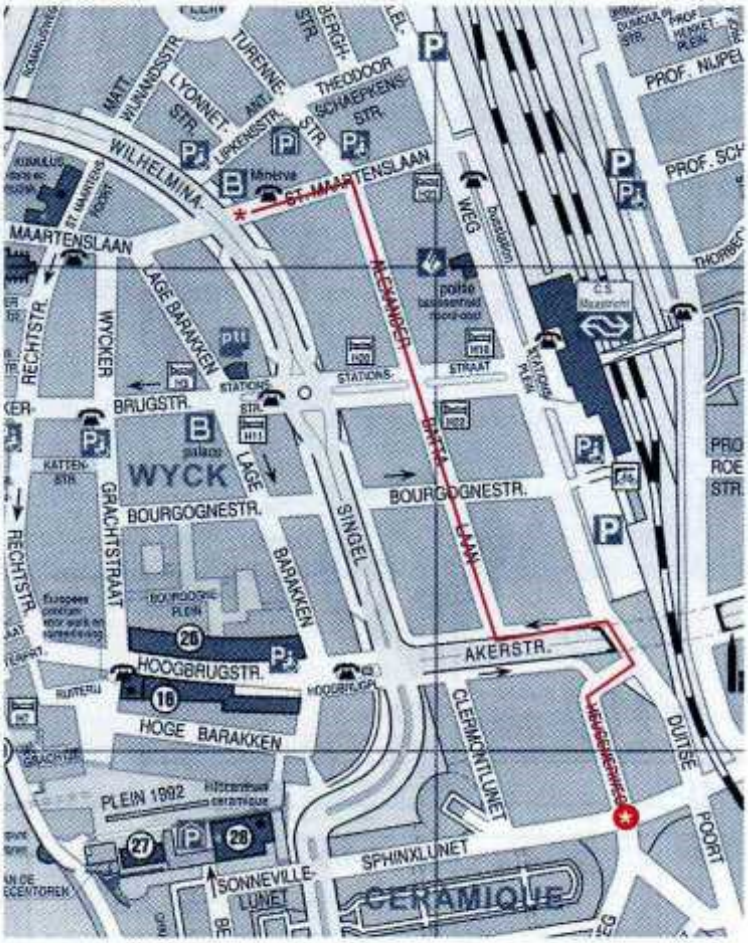

Opdracht 3.2

Ze fietst naar de Alexander Battalaan.
Daar gaat ze rechtsaf.
Ze gaat rechtdoor bij de Stationsstraat.
Aan het einde van de straat / Alexander Battalaan gaat ze linksaf.
Dat is de Akerstraat.
Ze neemt de eerste straat rechts.
Dat is de Heugemerweg.
Daar woont ze.

Opdracht 4

Ik loop naar de Platielstraat.
In de Platielstraat neem ik de derde straat links. Dat is de Nieuwstraat.
Ik ga rechtdoor bij de Grote Staat. Dan kom ik op de Markt.

Slot
In juni 2003 was dit één van de reisadviezen:
Bushalte: de Kei
Vertrek bus: 12.59 uur
Vertrek trein: 13.10 uur
Aankomst Groningen: 14.54 uur
Vertrek bus: 14.57 uur
Aankomst Wichmanstraat: 15.09 uur
Ik koop voor de bus een strippenkaart en voor de trein een retour Groningen met korting.

Lezen
Opdracht 1
1 a; 2 a

Schrijven

Hallo Justin,
Leuk dat je zaterdag komt! Hoe laat komt jouw trein aan in Den Haag?
Groetjes,

Mike

HOOFDSTUK 6

Taak 3
Opdracht 1

	De kleur is niet goed	De maat is niet goed	De kleren zijn kapot
Ik wil liever een zwarte broek.	☒	☐	☐
Ik vind de rok te klein.	☐	☒	☐
De rits is stuk.	☐	☐	☒
Ik vind het pak te groot.	☐	☒	☐
Er zit een gat in het overhemd.	☐	☐	☒
Ik zoek toch een blauwe jas, geen zwarte.	☒	☐	☐
Er is een knoop af.	☐	☐	☒

Opdracht 4.1

1 1 Goedemorgen, kan ik u helpen?
  2 Deze jas is te groot. Kan ik hem ruilen?
  3 Natuurlijk.
  4 Dankuwel.

2 1 Dag, zegt u het maar.
  2 Dag, kan ik dit overhemd ruilen? Er is een knoop af.
  3 Natuurlijk. Pakt u maar een ander.
  4 Dankuwel.

3 1 Dag meneer, mag ik deze rok ruilen? Hij is te klein.
  2 Ik zal kijken of ik hem nog heb. Ja, ik heb hem nog in een grotere maat.
  3 Dankuwel.
  4 Alstublieft.

Slot

M: Ik heb half lang bruin haar. Het is steil.
M: Ik draag een spijkerbroek, een T-shirt en een wit jasje.
R: Leuk!
R: Ik ben donker, en heb kort zwart haar en bruine ogen.
R: Ik draag een wijde lange broek, een T-shirt en gympen.
M: Leuk!

Lezen

1 b; 2 c; 3 b

HOOFDSTUK 7

Taak 1

Opdracht 1

1 Ik zoek op internet of in de krant naar leuke films.
2 Ik bel één of meer vrienden.
3 We kiezen samen een film.
4 We maken een afspraak.

Taak 2

Opdracht 4.1

1 Kan ik bestellen?; Kunnen we bestellen?
2 Ik wil graag een glas witte wijn en een biertje.; Mag ik ...?; Een glas witte wijn en een biertje alstublieft.
3 Doe mij maar Kip Marengo en een cola.; Ik wil graag ... ; Ik neem ...
4 Ik wil graag (een) biefstuk en Tonijn van de chef.; Doe mij maar ...; Ik neem ...

Opdracht 4.2

5 Wat is Tonijn van de chef?
6 Wat is Zalm naturel?
7 Wat zit er in de saus?
8 Zit er knoflook in de saus?

Taak 3

Opdracht 4.1

1

Hallo Thomas,
Heb je een lekkere vakantie gehad? Ik wil je graag weer zien.
Kom je zondag bij me eten?
Bel of mail me even.

Groetjes, Milena

2

Hoi Theresa,
Ik heb een nieuwe kamer en dat moeten we vieren!!
Ik geef aanstaande zaterdag een feestje op mijn nieuwe adres: Molenweg 110.
Het begint om 24.00 uur. Heb je zin om te komen? Neem ook een paar cd's mee. Het wordt een geweldige nacht.
Bel even of je komt.

Alfredo

3

Beste Nienke,
Eindelijk!!!
Volgende week donderdag krijg ik mijn diploma en dat gaan we natuurlijk vieren.
Ik geef op zaterdag 7 mei een feest in de Flame, Bredestraat 50.
Je komt toch ook? Het begint om 22.00 uur.
Mail even of je komt.

Tot dan!
Hassan

4 Bel of mail me even.
Bel even of je komt.
Mail even of je komt.

Opdracht 3.2
Beste Hassan,
Gefeliciteerd! En bedankt voor je uitnodiging, maar ik kan niet komen. Ik moet werken. Ik vind het echt jammer, maar ik bel je nog wel. Veel plezier zaterdag!

Groetjes,
Nienke

Taak 4
Opdracht 2
Ik klik op Prijzen, op Openingstijden en op Artis horeca.

Opdracht 3.1
1 Het is een attractiepark
2 De Efteling is in Kaatsheuvel.
3 Ja, het park is op maandag open.
4 In april is het park tot 18.00 uur open.
5 Een toegangskaart kost € 22,–
6 Ja, je kunt met het openbaar vervoer komen.
7 Je kunt aan de kassa een plattegrond kopen.

Opdracht 3.2
1 € 72,–
2 Nee, ze kunnen niet gratis parkeren.
3 In de Pegasus.
4 Ze kan naar Fata Morgana en Polka Marina.
5 Ze kan naar Kinderspoor en Stoomtrein.
6 Ik kan online bestellen.
7 € 46,–

Opdracht 4
1 Hoofdstraat 18 in Emmen
2 Ja
3 Van 10.00 uur tot 16.30 uur
4 € 16,–

Lezen
Even voorstellen
Wij zijn Bert en Tineke Groeneveld. Wij hebben zes ballonnen en één van die ballonnen is de grootste van de wereld. Deze ballon heet Sjoerd, hij is voor 24 personen. Renske is voor 14 personen. We hebben ook kleine ballonnen. Sjoukje is bijvoorbeeld voor drie personen.

Waar kunt u opstijgen?
U kunt opstijgen vanaf Kolderwolde, Leeuwarden, Assen, Emmen, Meppel, Zwolle, Dedemsvaart en Oldenzaal.

Hoe lang duurt een vaart?
U vaart één tot anderhalf uur, dat is ongeveer twintig tot dertig kilometer.
U weet waar u vertrekt, maar u weet niet waar u aankomt!

Prijzen
De kosten zijn € 80 per persoon. Op dit moment is er een aanbieding.
Vertrekt u in Kolderwolde? Dan kost de ballonvaart € 70 per persoon.

Speciale vaarten
De nachtvaart is een spannende vaart in het donker van ongeveer twee uur.
Kosten: € 120 per persoon.
U kunt ook over heel Nederland varen in ongeveer drie uur. Kosten: € 100 per persoon.

Meer informatie?
U kunt ons bellen of e-mailen voor meer informatie. Ook kunt u per e-mail of telefoon een ballonvaart boeken.

Schrijven
1
Beste Max en Liesbeth,
Hartelijk dank voor de uitnodiging. Wij komen zeker op jullie feest!
Tot de 7e.
....

2
Hallo Tatiana,
Zullen we na deze les samen een kopje koffiedrinken in de kantine?
Groetjes,
...

Taak 1
Opdracht 4
1 c; 2 b

Taak 2
Opdracht 1
1 a; 2 c; 3 f; 4 ; 5 d; 6 e

Opdracht 3
1 1 -
2 -
3 x
4 x

2 1 -
2 x
3 -/x
4 -

Taak 4
Opdracht 1
1 f; 2 g; 3 h; 4 e; 5 b; 6 a; 7 d; 8 c

Lezen
Albert Heijn en Jumbo
1 a; 2 b; 3 b; 4 a; 5 b; 6 c

Schrijven
Beste meneer Jansen,
In uw advertentie op internet heb ik gezien dat u een Renault Twingo te koop heeft.
Ik wil graag weten hoeveel de auto kost.
Kunt u mij mailen? Mijn adres is: ...
Met vriendelijke groet,
...

Taak 1

Opdracht 1

Post versturen: postzegel, brievenbus, postkantoor, postpakket, bezorgen

Opdracht 2

1 Hij krijgt de brief woensdag.
2 b
3 c
4 *(De tarieven veranderen elk jaar.)*
5 Een felicitatiezegel.

Opdracht 4

1 d; 2 c; 3 a; 4 b

Taak 2

Opdracht 1

- In het telefoonboek kijken.
- Op internet zoeken.
- Een informatienummer bellen.

Taak 3

Opdracht 1

- legitimatiebewijs
- handtekening

Taak 4

Opdracht 1

Een gemeente kan zijn: een grote stad of een aantal kleine dorpen samen.

Opdracht 2

1 b Wat doet de gemeente?
2 f Wat doe je op het gemeentehuis?
3 a Afval, waar laat je het?
4 c
5 d Een rijbewijs aanvragen.
6 e De geboorte van een kind aangeven.

Opdracht 3

1 De gemeente:
   1 houdt de stad schoon;
   2 controleert of alle kinderen naar school gaan;
   3 zorgt voor goede straten en fietspaden;
   4 zorgt voor het groen in de stad;
   5 haalt het afval op;
   6 maakt de straat schoon;
   7 zorgt voor glasbakken en papierbakken.

2 Voor:
   1 een verhuizing;
   2 trouwen;
   3 de geboorte van een kind aangeven;
   4 een pasport of rijbewijs.

Lezen

1 b
2 • een formulier van het postkantoor invullen
   • op internet een formulier invullen

Schrijven

Geachte meneer, mevrouw,
Ik heb een nieuw paspoort nodig maar ik werk de hele week en kan dus overdag niet naar het gemeentehuis komen. Ik wil graag weten of het gemeentehuis ook 's avonds of op zaterdag open is.
Kunt u mij alstublieft terugmailen?

Bij voorbaat dank,

...

HOOFDSTUK 10

Introductie

1 Je bent ziek.
2 Je gaat naar de dokter.
3 Je krijgt een recept.
4 Je gaat naar de apotheek.
5 Je krijgt het medicijn.
6 Je wordt weer beter.

Taak 1

Opdracht 1

1 d; 2 c; 3 a; 4 b; 5 e

Opdracht 2

1 ja; 2 ja; 3 ja; 4 ja; 5 nee; 6 nee; 7 ja; 8 ja

Taak 4

Opdracht 1

Gezonder is:

- gegrild vlees
- twee glazen wijn per dag drinken
- één keer per week sporten
- niet snoepen

Opdracht 3

1 Nienke
2 Kemal
3 Johan
4 Shirley

Schrijven

1

Beste docent,

Ik kan morgen niet naar de les komen want ik ben ziek.
(Volgende week ben ik weer op school.)

Vriendelijke groet,

...

2

Beste meneer/mevrouw,

Gisteren, [datum], was mijn dochter Anouschka niet op school omdat zij ziek was.
Vandaag komt ze weer op school.
Met vriendelijke groet,

..., de moeder van Anouschka

Taak 1

Opdracht 1

- Je wacht samen met een collega op de bus.
- Je ziet je buurvrouw in de supermarkt.
- Je wacht samen met een collega bij de koffieautomaat.

Opdracht 3.1

- Heb jij het ook zo druk?
- Lekker weer vandaag, hè?
- Wat is alles toch duur.
- Wat duurt het lang voor die bus komt!
- Wat heb je een mooie trui aan!

Taak 2

Opdracht 3

- Ach nee, het is gewoon erg druk.
- Nee hoor, niets aan de hand.
- Het komt nu niet zo goed uit.
- Ach nee, gewoon een beetje moe.

Taak 3

Opdracht 1

1 oma b; 2 opa b; 3 vader a; 4 moeder a; 5 oom b; 6 tante b; 7 dochter a; 8 zoon a; 9 neef b; 10 nicht b; 11 broer a; 12 zus a

Opdracht 2.2

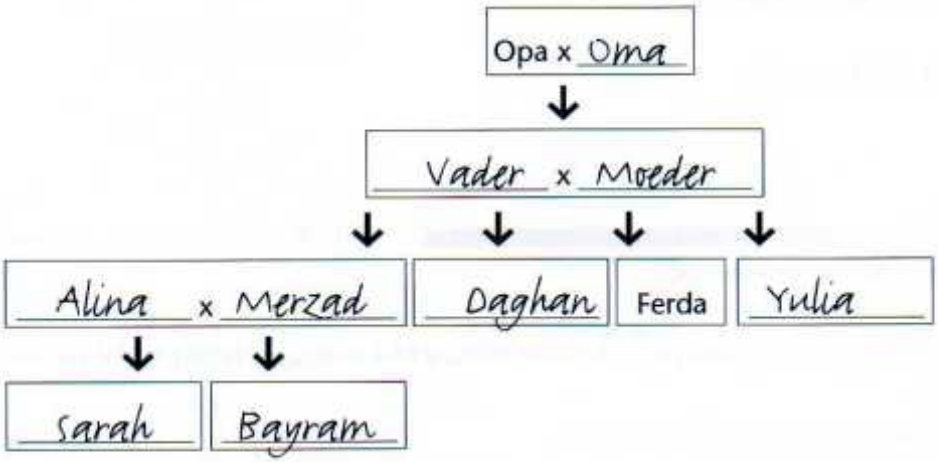

Opdracht 3

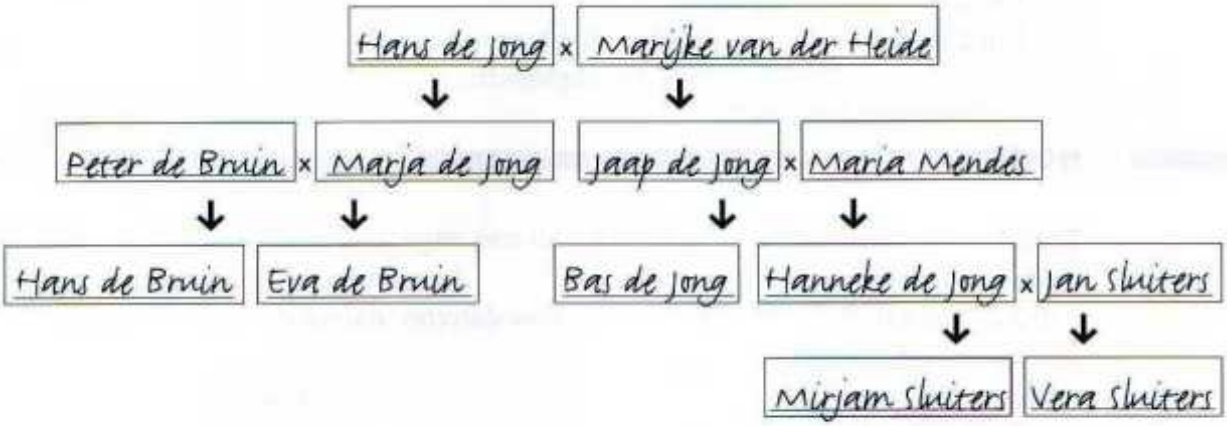

Taak 4

Opdracht 1

1 b
2 Hij is lang. (1 meter 90).
3 Een vrouw die lief en aardig is.

Opdracht 2

1 c; 2 d; 3 a; 4 e; 5 b

Opdracht 4

karakter	uiterlijk	interesse
eerlijk	lang	koken
intelligent	slank	reizen
lief	donker haar	zeilen
verlegen	blond	dansen
gezellig	bruine ogen	cultuur
spontaan	blauwe ogen	muziek
humoristisch	aantrekkelijk	gezellig samen thuis
sociaal	mooi	wandelen
warm	knap	uitgaan
cafétype	zwart	film
trouw	huidskleur	popconcerten
sportief	sportief	sport

Lezen

1 1 a; 2 a
2 1 b; 2 a; 3 a

HOOFDSTUK 12

Taak 1

Opdracht 1
1 d; 2 c; 3 a; 4 b

Opdracht 2
1 c; 2 c; 3 c; 4 c; 5 b; 6 c

Opdracht 3
1 b; 2 c

Opdracht 7
Geachte meneer/mevrouw,

Ik wil graag wat informatie over de cursus Engels. Kunt u mij antwoord geven op de volgende vragen?
Wanneer begint de cursus en hoe lang duurt hij?
Op welke dag is de cursus? Waar is het precies en wat is de lestijd?
Hoe duur is de cursus en welke boeken moet ik kopen?
U kunt mij mailen op: ...

Dankuwel,

...

Taak 2

Opdracht 1
1 c; 2 d; 3 b; 4 a

Opdracht 3
1 Hij heeft biologie gestudeerd aan de universiteit.
2 Hij heeft biologie op het hbo gestudeerd.
3 Hij wil gaan werken.

Opdracht 4.1
- In Soedan heeft hij de middelbare school gedaan.
- In Nederland heeft hij mbo economie gedaan.
- Hij werkt nu.
- Hij wil een hbo-studie doen.

Opdracht 4.2

- Hij heeft vwo gedaan.
- Hij heeft geneeskunde gestudeerd.
- Hij wil de huisartsenopleiding gaan doen.

Taak 3

Opdracht 2

1 Nee, ze krijgen een uitnodiging.
2 Tekenen; goed.
3 Rekenen: onvoldoende

Taak 4

Opdracht 2

1 c; 2 b; 3 b

Lezen

1 1 a; 2 b; 3 a; 4 b; 5 b; 6 a; 7 a
2 1 a; 2 a

Schrijven

Beste meneer Pietersen,

Ik wil u vragen om mijn zoon Yusuf een dag vrij te geven op [datum]. Zijn zus gaat dan trouwen en wij willen graag dat Yusuf die dag ook op de bruiloft kan zijn.

Met vriendelijke groet,

..., de moeder van Yusuf

Taak 1

Opdracht 2

Nummer	theater	dans	muziek	film	architectuur
1			X		
2				X	
3	X				
4		X	X		
5					X
6		X	X		
7				X	

2 nummer 3
3 nummer 5
4 Achter de Dom 14
5 Dat kost niets.
6 dansen

Taak 2

Opdracht 3

1 In Den Haag.
2 Nee.
3 Je kunt zien hoe Mondriaan steeds abstracter gaat schilderen, minder realistisch.

Taak 3

Opdracht 3.1

In het gedicht staat vier keer het woord anders.

Opdracht 3.3

1 c

Opdracht 5

1 a; 2 b

Taak 4

Opdracht 3.1

1 b; 2 c; 3 a

Opdracht 4.2

Lezen

1 1 b; 2 a; 3 b; 4 a

2 1 a; 2 b

	foto 1	foto 2	foto 3
Welk gebouw heeft meer dan één dak?		X	
Welk gebouw is het laagst?			X
Welk gebouw heeft de meeste ramen?			X
Welk gebouw is breder: 1 of 3?			X
Welk gebouw is ouder: 1 of 3?			X

HOOFDSTUK 14

Introductie

	tevreden	niet tevreden
Petra	X	
Bart		X
Eveline		X
Henk	X	

Taak 1

Opdracht 1

- Wat de kok moet doen.
- Wat de kok kan verdienen.
- Op welke dagen de kok moet werken.

Taak 2

Opdracht 1

1 Het is 7.30 uur. Thomas wordt wakker.
2 Eerst gaat Thomas douchen.
3 Daarna eet Thomas zijn ontbijt
4 Om 8.30 uur gaat Thomas de deur uit.
5 Op zijn werk drinkt Thomas eerst een kopje koffie.
6 Vervolgens kijkt Thomas in zijn agenda wat hij vandaag moet doen.
7 Eerst heeft hij een vergadering.
8 Om 13.00 uur luncht Thomas in de kantine.

9 Na de lunch praat hij met een paar nieuwe medewerkers.
10 Om 17.30 uur gaat Thomas naar huis.
11 Eerst drinkt hij een biertje.
12 Dan gaat hij koken met zijn vriendin.
13 Om 24.00 uur gaat Thomas slapen.

Opdracht 2.1

1 Ilse wordt wakker.
2 Ilse gaat douchen.
3 Ilse eet haar ontbijt.
4 Ilse drinkt koffie.
5 Ilse praat met een sollicitant.
6 Ilse eet haar lunch in het park.
7 Ilse krijgt bezoek.
8 Ilse eet een salade.
9 Ilse kijkt naar het nieuws.
10 Ilse gaat naar bed.

Opdracht 2.2

om half zeven. – Daarna – Om kwart over acht – Dan – Om negen uur eerst – Om half tien – Daarna – dan – Half een: – 's Middags tegen drieën – Rond vier uur – Ten slotte, – rond half vijf, – Vijf uur. – straks Om tien uur – dan

Opdracht 3.2

De dag van Tobias.

Tijd	**Activiteit**
Om 7.00 uur	Tobias staat op.
Om 8.00 uur	Hij gaat de deur uit.
Eerst	Hij gaat schoonmaken.
Dan	Hij drinkt een kopje koffie.
Daarna	Hij gaat boodschappen doen.
Om 17.00 uur	Hij is klaar met werken.
Eerst	Hij gaat koken.
Dan	Hij gaat eten.
Daarna	Hij gaat meestal nog iets doen.
Om 24.00 uur	Hij gaat naar bed.

De dag van Margreet.

Om 17.00 uur	Zij gaat een uurtje liggen/slapen.
Daarna	Zij maakt eten klaar.
Dan	Zij eet met haar gezin.
Om 23.00 uur	Zij uur begint met werken.
Eerst	Zij geeft de patiënt zijn medicijnen.
Dan	Zij maakt iets te drinken en verzorgt de patiënt.

Om 7.30	Zij komt thuis.
Eerst	Zij gaat douchen.
Daarna	Zij eet haar ontbijt.
Dan	Zij gaat slapen.
Om 12.00 uur	Zij staat op.

Taak 3

Opdracht 1

1 x schriftelijk.

2 Bellen met Marijke Kesting of op internet kijken.

Opdracht 2.2

1 De baan is voor een vertaler voor 32 uur per week.

De werkzaamheden zijn: vertalen, corrigeren, contact houden met freelance vertalers, het werk verdelen.

2 De vertaler moet
- Engels als moedertaal hebben.
- een vertaalopleiding gedaan hebben hbo/universitair.
- ervaring hebben.
- voldoende kennis van het Nederlands hebben.
- in een team kunnen werken.
- flexibel zijn.

3 Het bedrijf
- is een modern vertaalbureau en bestaat vijf jaar.
- heeft tien medewerkers en 500 freelancers en heeft +/- 3000 klanten.
- ligt dicht bij het station in Enschede.

Taak 4

Opdracht 1

Het uitzendbureau wil informatie over:	ja	nee
Wanneer je wilt werken	X	
Hoeveel uur je wilt werken		X
Wat voor soort werk je wilt doen	X	
Je werkervaring		X
Je opleiding.	X	
Je leeftijd		
In de buurt van welke stad je wilt werken.	X	
Wat je kunt		X

Lezen
1 a; 2 b;3 a; 4 b; 5 b; 6 a; 7 b; 8 b; 9 b

HOOFDSTUK 15

Taak 1
Opdracht 3
De zinnen die onderstreept moeten zijn.

Kunstmaan kan regen voorspellen
- De satellieten van de NASA kunnen nu regen voorspellen over de hele werleld, aldus de nieuwsdienst van NASA.

Jonge fietsendief aangehouden
- De politie van Haarlemmermeer heeft gisteravond een 14-jarige fietsendief aangehouden.

Nederlandse economie stagneert
- De Nederlandse economie zal de komende tijd minder groeien dan eerder was verwacht.

Allochtonen slachtoffer van werkloosheid
twee zinnen:
- Het wordt druk op de arbeidsmarkt.
- Vooral allochtonen zullen het slachtoffer worden van deze ontwikkeling,

Taak 3
Opdracht 1
1 b; 2 b

Taak 4
Opdracht 1
1 c; 2 d ; 3 b; 4 e; 5 a

Opdracht 2
1 b; 2 d; 3 c; 4 a

Lezen
1 a; 2 c;
3 alinea 1 Locatie
alinea 2 Instappen
alinea 3 Uitstappen
alinea 4 Prijs
alinea 5 Tijd

OVERZICHT VAN REGELS OP ALFABETISCHE VOLGORDE

Regel	*Onderwerp*	*Hoofdstuk*
'hebben' en 'zijn' in het presens	verbum	1
'niet' of 'geen'	negatie	3
bijzin – de relatieve bijzin met 'die' of 'dat'	zin	14
comparatief en superlatief	adjectief	6
consonanten – enkele en dubbele consonanten en vocalen	spelling	7
demonstratief pronomen	pronomen	6
diminutief	substantief	8
'de', 'het' en 'een'	artikel	3
'e'– wel of geen '-e' achter een adjectief	adjectief	4
futurum – gebruik van het presens voor het futurum	verbum	12
hoofdletters en leestekens	zin	2
hoofdzin en bijzin – de bijzin staat voorop	zin	11
hoofdzin en bijzin – de hoofdzin staat voorop	zin	10
hoofdzin met inversie	zin	4
hoofdzin – twee hoofdzinnen	zin	9
hulpwerkwoorden – modale hulpwerkwoorden	verbum	5
imperatief	verbum	12
imperfectum	verbum	8
imperfectum en perfectum bij onregelmatige werkwoorden	verbum	15
infinitief met 'te' en zonder 'te'	verbum	9
modale hulpwerkwoorden	verbum	5
'niet' – de plaats van 'niet' in de zin	negatie	7
perfectum	verbum	6
possessief pronomen	pronomen	4
presens	verbum	1
pronomen als object	pronomen	5
pronomen als subject	pronomen	1
pronomen indefinitum	pronomen	15
pronomen personale	pronomen	7
rangtelwoord	telwoord	4
reflexief pronomen	pronomen	15
samenstelling	morfologie	14
scheidbare werkwoorden	verbum	12
singularis en pluralis	substantief	4
subject en persoonsvorm	zin	1
superlatief zonder substantief	adjectief	13
'te' – de infinitief met 'te' en zonder 'te'	verbum	9
vergelijkingen	adjectief	13
vocalen – enkele en dubbele consonanten en vocalen	spelling	7
vorm van het woord	morfologie	14
vraagwoordvragen	zin	2
vraagzin	zin	3

Regel	*Hoofdstuk*
De zin	
Subject en persoonsvorm	1
Vraagwoordvragen	2
Hoofdletters en leestekens	2
De vraagzin	3
Hoofdzin met inversie	4
Twee hoofdzinnen	9
De hoofdzin en de bijzin. De hoofdzin staat voorop	10
De hoofdzin en de bijzin. De bijzin staat voorop	11
De bijzin. De relatieve bijzin met 'die' of 'dat'	14
Het verbum	
'Hebben' en 'zijn' in het presens	1
Het presens	1
Modale hulpwerkwoorden	5
Het perfectum	6
Het imperfectum	8
De infinitief met 'te' en zonder 'te'	9
Het futurum. Gebruik van het presens voor het futurum	12
De imperatief	12
De scheidbare werkwoorden	12
Het imperfectum en het perfectum bij onregelmatige werkwoorden	15
Het pronomen	
Het pronomen als subject	1
Het possessief pronomen	4
Het pronomen als object	5
Het demonstratief pronomen	6
Het pronomen personale	7
Het reflexief pronomen	15
Het pronomen indefinitum	15
Het substantief	
Singularis en pluralis	4
De diminutief	8
Het artikel	
'De', 'het' en 'een'	3

Het adjectief
Wel of geen '-e' achter een adjectief 4
De comparatief en de superlatief 6
'De superlatief zonder substantief 13
Vergelijkingen 13

Het telwoord
Het rangtelwoord 4

De negatie
'Niet' of 'geen' 3
De plaats van 'niet' in de zin 7

Morfologie
De vorm van het woord 14
De samenstelling 14

Spelling
Enkele en dubbele consonanten en vocalen 7
Woordenlijst deel 1

OVERZICHT VAN ROUTINES OP ALFABETISCHE VOLGORDE

Titel en Hoofdstuk

Iets aanbieden (en reageren) *3*
Advertenties begrijpen *8*
Afkeuren en waarderen *4*
Afkeuren *13*
Afrekenen: kopen en verkopen *8*
Een afspraak maken en reageren *7*
Beschrijven *4*
Bestellen *7*
Een compliment geven *6*
Feliciteren *2*
Groeten *1*
Iemand een dienst vragen *9*
Iemand van dienst zijn *9*
Informatie over werk vragen *14*
Informatie vragen op het station *5*
Een klacht beschrijven *10*
Iets kopen op de markt of in een winkel *3*
Lekker en niet lekker *3*
Een mening geven *4*
Naar iemands werk vragen *14*
Post versturen *9*
Telefoneren *4*
Tijd 1 *2*
Tijd 2 *2*
Uitnodigen en reageren *7*
Een vervoerbewijs kopen *5*
Een voorkeur uitspreken *13*
Voorstellen *1*
Vragen hoe het gaat en reageren 1 *11*
Vragen hoe het gaat en reageren 2 *11*
De weg vragen en reageren *5*

Hoofdstuk 1
achternaam, de
adres, het
autorijles, de
bedanken
bellen
bij
binnenkomen
cursus, de
daar
dan
dank u wel
dochter, de
en
familie, de
fijn
formulier, het
gaan
geboortedatum, de
geboorteplaats, de
geen
geslacht, het
geven
goed
handtekening, de
hebben
heten
hier
hoe
huis, het
huisarts, de
huisnummer, het
in
invullen
ja
jaar, het
kennen
kijken
kind, het
kloppen (klopt dat?)
komen
krant, de
leuk
maart
mama, de
man, de
meedoen
meneer, de
met
mevrouw, de
mobiele telefoon, de
naam, de
naar
nationaliteit, de
Nederlands(e)
nee
niet
nieuw
nu
nummer, het
onder
ook
op
persoonlijk(e)
plaats , de
postcode, de
restaurant, het
snel
sorry
staan
straat, de
student, de
studentenflat, de
studeren
telefoonboek, het
telefoonnummer, het
uit
vader, de
vandaag
vandaan
vertellen
volgen
voornaam, de
voorstellen
vriendin, de
vrouw, de
waar
wachten
wat
weggaan
welk
welkom
werken
wie
winkel, de
wonen
zetten
zijn
zitten
zoon, de
zus, de

Hoofdstuk 2
aflopen
afspraak, de
al
alweer
ander
anderhalf
avond, de
beginnen
bijna
bus, de
centrum, het
collega, de
dag, de
danken
datum, de
denken
doen
douche, de
duren
dus
eten
feest, het
feliciteren
geboren
gelijk
graag
groet
half
hartelijk
hoeveel
jarig
jong
keer, de
klaar
kunnen
kwart, het
kwartier, het
laat
land, het
lang
les, de
lestijden, de
maand, de
minuut, de
morgenmiddag
net
niets
ochtend, de
of
opschieten
oud
over
pas
per
praten over
precies
programma, het
rijden
semester, het
sporten
station, het
te
thuis
tijd, de
toch
tot

uur, het
vaak
vakantie, de
vanavond
vanmiddag
veel
verjaardag, de
vieren
vinden
volgend
voor
vriend, de
vrij
wakker
wanneer
week, de
worden
ziekenhuis, het

Hoofdstuk 3

aanbieden
aardappel, de
alles
alsjeblieft
alstublieft
appel, de
avondeten, het
bakker, de
banaan, de
bestellen
beurt, de
bezorgen
bier(tje), het
bijvoorbeeld
boodschap(pen), de
boterham, de
brood, het
bruin
champignon, de
dorst, de
drinken
duur
ei, het
eieren, de
eten, het
fris, het
fruit, het
gehakt, het
gek
gesneden
gezellig
glas (glaasje), het
goedkoop
gram, de
groente, de
groeten
halen
hartig
heerlijk
houden van
iets
jam, de
kaas, de
kiezen
kilo, de
kip, de
klant, de
klein
koekje, het
koffie, de
kop, de
kopen
kosten
lekker
liever
lunch, de
lusten
maken
markt, de
meestal
melk, de
mogen
mooi
nemen
nooit
ons, het
ontbijt, het
patat, de
pinda, de
pond, het
prijs, de
proost
rijst, de
salami, de
school, de
slager, de
snijden
soort(en), de
sperzieboon, de
supermarkt, de
tas, de
thee, de
tomaat, de
tussen
vegetariër, de
verkoper, de
vis, de
vlees, het
vleeswaren, de
waarom
warm
water, het
wijn, de
wit
zin hebben in
zo
zoet
zout, het

Hoofdstuk 4

aantal, het
achter
al
alleen
appartement, het
arm
bad, het
badkamer, de
balkon, het
bank, de
bed, het
bedoelen
beetje, het
bekijken
bel, de
beneden
betalen
boven
brief, de
daarom
dan
delen
dorp, het
echt
eigen
eindelijk
erg
fantastisch
flat, de
geld, het
gezin, het
groot
hal, de
hartstikke
helpen
hoog
huren
huur, de
huurhuis, het
idee, het
inschrijven
jammer
kamer, de
kast, de
keuken, de
kleur, de
krijgen
kussen
laag
langskomen
leeftijd, de
licht
meter, de
meubels, de
meubelzaak, de
misschien
moeten
moment(je), het
muziek, de
naambordje, het

natuurlijk
passen
prachtig
prima
raam, het
reageren
rijtjeshuis, het
ruim
rustig
salaris, het
slaapkamer, de
spijten
spreken
stad, de
stoel, de
tafel, de
toilet, het
tuin, de
vanaf
verder
verdieping, de
verhuizen
verkeerd
via
vierkante meter, de
villa, de
waar
wasmachine, de
wc, de
werkkamer, de
woning, de
woningbouwvereniging, de
woonkamer, de
zelfs
zien
op zoek zijn naar
zoeken
zolder, de
zonder, de

Hoofdstuk 5

aankomen
advies, het
auto, de
automaat, de
benieuwd
binnengaan
boek, het
brug, de
computer, de
diefstal, de
door de week
drukken
eind(e), het
elk(e)
enkele reis, de
enkeltje, het
feestdag, de
fiets, de
fietsen
fout, de
gesloten
heel
hoezo
informatie, de
ingang, de
kaart, de
kassa, de
kerk, de
kilometer, de
klas, de
korting, de
langs
lift, de
linkerkant, de
links
linksaf
lopen
meegaan
morgen
na
naartoe
naast
natuur, de
niks
onderweg
ouder(s), de
over
oversteken
pad, het
parkeren
pinnen
plattegrond, de
plein, het
rechtdoor
rechterkant
rechts
rechtsaf
regenen
reis, de
reizen
retour, het
richting, de
's middags
's morgens
scherm, het
schrijven
snappen
spoor, het (trein)
steeds
strippenkaart, de
tijdens
tram, de
trap, de
trein, de
treinkaartje, het
uitstappen
universiteit, de
ver
vertraging, de
vertrekken
vlakbij
vol
volwassene, de
voordeel, het
vreselijk
weekend, het
weg, de
woonplaats, de
zebrapad, het

Hoofdstuk 6

aanhebben
applaus, het
baas, de
bank, de
belangrijk
blauw
blijven
bloes, de
blond
blouse, de, zie bloes
bril, de
broek, de
bushalte, de
buurman, de
buurvrouw, de
compliment, het
dame, de
dezelfde
ding, het
donkerblauw
dragen
eigenlijk
elkaar
eraf zijn
eruitzien
figuur, het
gat, het
geel
gisteren
groen
gympen, de
haar
hardlopen
helaas
jas, de
jongen,de
jurk, de
kapot
kapper,de
klas, de
kleren, de
knoop, de
kort
krul (krullen), de
laten zien

lichtblauw
maat, de
model,het
modeshow, de
niemand
oog, het
opstaan
overhemd, het
paar, het
paars
pak, het
pauze, de
pet, de
plezier, het
politie, de
probleem, het
raden
rits, de
rok, de
rood
ruilen
schoen, de
sok, de
soms
spijkerbroek, de
sportief
steil
stropdas, de
stuk
tegoedbon, de
teruggeven
thuisblijven
trui, de
T-shirt, het
uiterlijk, het
uitgaan
uitverkoop, de
uniform, het
verliefd
vervelend
voorjaar, het
vroeg
zomer, de
zon, de

Hoofdstuk 7

aankomen
aanstaande
algemeen
bang
biefstuk, de
bijzonder
binnen
bioscoop, de
bloem, de
boot, de
borrel, de
broer, de
bruiloft, de
buurjongen, de
citroen, de
daarna
dagelijks
dessert, het
dier, het
diploma, het
door
eerst
film, de
fles, de
garnaal, de
gebakken
gebeurtenis
gegrilde
geloven
gelukkig
getrouwd
geweldig
gewoon
gratis
hapje, het
honger, de
hoofdgerecht, het
kaart, de
knoflook, de
koken
koud
lenen
lied(je), het
lijken
maaltijd, de
meenemen
minstens
namelijk
nog
ober, de
om een uur of
open
openbaar vervoer, het
openingstijden, de
pakken
park, het
periode, de
plaats, de
plan, het
praktisch
saus, de
sla, de
slagroom, de
slecht
spannend
sprookje, het
straks
suiker, de
taart, de
tegen
terugbellen
toegang, de
tonijn, de
trouwen
uitnodigen
uitnodiging
varen
voetbal, het
volgens
voorgerecht, het
voorstel, het
vraag, de
want
wedstrijd, de
werkdag, de
zalm, de
zielig

Hoofdstuk 8

aanbieding, de
advertentie, de
allemaal
apart
apparaat, het
bak, de
beeld, het
beker, de
betaling, de
bon (bonnetje), de
bouwjaar, het
broodje, het
chippen
chips, de
college, het
contant
deel, het
deur, de
examen, het
frisdrank, de
garantie, de
gebruiken
gegeven
geluid, het
genoeg
groeien
groenteman, de
huismerk, het
ieder
iedereen
inderdaad
intoetsen
kiosk, de
kleingeld, het
koelkast, de
koop (te koop)
koopje, het
krat, de
lukken
maar
mazzel
meisje, het
men
merk, het

meteen
moeilijk
muziekinstrument, het
net(jes)
noot, de
olijf, de
ongeveer
opschrijven
overal
pak, het
pas, de
passen
piano, de
pincode, de
pinpas, de
procent, het
programma, het
redelijk
sap, het
sinaasappelsap, het
slagen
slechts
sparen
spullen, de
staat
stelen
stuk (per stuk)
stuk(je), het
tegenwoordig
televisie, de
terughebben van
tweedehands
uitgeven
verkopen
vooral
vraagprijs, de
wassen
weg
weinig
zak, de
zegeltjes, de
zelf
zoveel

Hoofdstuk 9

aangeven
aantekenen
aanvragen
aanwezig
afdeling, de
afhangen
afval, het
allerlei
ambassade, de
ambtenaar, de
balie, de
bankrekening, de
bedrag, het
bekendmaken
bepalen
bewijs, het
bewoner, de
bezoek, het
bibliotheek, de
boom, de
brievenbus, de
buiten
buitenland, het
burgerzaken
centraal
ergens
functie, de
gang, de
gebeuren
gebeurtenis, de
geboorte, de
geduld, het
geldig
gemeente, de
gemeentehuis, het
gewicht, het
handig
herhalen
hetzelfde
hoeven
hoogte, de
hotel, het
huwelijk, het
kaart, de
kopie, de
legitimatiebewijs, het
lid, het
liggen
manier, de
milieu, het
mogelijk (zijn)
nodig (hebben)
ogenblik, het
onbekend
ontvangen
openbaar
openen
ophalen
opzoeken
pakket. het
papier, het
pasfoto, de
paspoort, het
pen, de
plaatsvinden
plakken
post, de
postkantoor, het
postzegel, de
punt, het
raadhuis, het
regelmatig
rekening, de
rijbewijs, het
saldo, het
schoonhouden
schriftelijk
sommige
sturen
tarief, het
trekken
verschil, het
verschillend
versturen
verzamelen
visum, het
voldoende
vuilnisbak, de
wegen
wensen
zo'n
zorgen voor
zwaar

Hoofdstuk 10

aanzetten
adem, de
afmaken
apotheek, de
assistente, de
au
bakken
been, het
beïnvloeden
bewaren
bijwerking, de
borst, de
borstvoeding, de
boter, de
buik, de
buren, de
conditie, de
contact opnemen met
dicht
dik
dokter, de
doodmoe
dosering, de
drankje, het
dringend
droog
druppel, de
enkel(e)
friet, de
gauw
geneesmiddel, het
gevaar, het
gevoel, het
gezelligheid, de
gezond
hart, het
helft, de

hoesten
hoofdpijn, de
hulp, de
keel, de
klacht, de
knie, de
koffer, de
koorts, de
kuur, de
last hebben van
leven
maximaal
medicijn, het
midden
mond, de
neus, de
olie, de
omdat
onderzoeken
ongezond
ontmoeten
opletten
overgaan
pakken
pijn, de
pijnstiller, de
praktijk, de
proberen
recept, het
roken
rug, de
sinds
slapen
sluiten
snoepen
snuiten
spoedgeval, het
spreekuur, het
sterkte
stoppen met
strand, het
tablet, het
temperatuur, de
thuiskomen
tussendoor
vallen
vanzelf
verkouden
vet
voet, de
voorschrijven
voorzichtig
waarschijnlijk
zalf, de
zeer doen
ziek
zuchten
zwanger

Hoofdstuk 11

aantrekkelijk
aardig
alleenstaand
band, de
begrijpen
behandelen
belangstelling, de
besluiten
binnenkort
dichtbij
dood
druk
eenzaam
eerlijk
familielid, het
genieten
huidskleur, de
humor, de
ideaal
ideaalbeeld, het
inmiddels
interesses, de
kant, de
karakter, het
kennis, de
kleinkind, het
knap
lachen
lief
liefde, de
los
makkelijk
misselijk
missen
nadenken
neef, de
negatief
nergens
nicht, de
oma, de
omgeving, de
onderwerp, het
oom, de
opa, de
plek, de
positief
punt, het
regen
relatie, de
resultaat, het
retour
rij, de
ruzie, de
samenwonen
scheiden
schoonmoeder, de
schoonvader, de
schoonzus, de
sinds
slank
spelen
spontaan
sterk
sterven
tante, de
toen
trouw
vast
verantwoordelijk
verdriet, het
vergeten
verlegen
verwachten
vorig
vrijgezel, de
vroeger
wandelen
zelfstandig
zorgen
zwager, de

Hoofdstuk 12

aanpakken
actief
afstuderen
als
architect, de
baan, de
basisschool, de
beoordelen
beroep, het
bewegen
bezig zijn
biologie, de
controleren
duur, de
economie, de
Engels
ervaring, de
fysiotherapie, de
geleden
geneeskunde, de
gesprek, het
gymnastiek, de
hard
havo, de
hbo, het
hogeschool, de
horen
huiswerk, het
iemand
interessant
jongere(n), de
juffrouw, de
kantine, de
kok, de
komst, de
kritisch
leerling, de
leraar, de

leren
maatschappelijk werker, de
mbo, het
meegeven
meester, de
meevallen
mening, de
middelbaar, de
motivatie, de
niveau, het
oefenen
omgaan met
onderwijs, het
onvoldoende, de
opeens
opleiding, de
opnieuw
patiënt, de
piloot, de
praktijk, de
prestatie, de
radio, de
rapport, het
roc, het
rekenen
samenwerken
schouder, de
sociaal
spier, de
stap, de
stom
studie, de
taal, de
tekenen
tempo, het
terwijl
tevreden
theoretisch
theorie, de
toekomst, de
uitleggen
uitspreken
vak, het
verleden, het
verpleegkunde, de
vmbo, het
voldoende, de
vooropleiding, de
vwo, het
wetenschappelijk
zeuren

Hoofdstuk 13

abstract
activiteit, de
afspreken
alleen
anders
begin, het
bekend
breed
concert, het
cultureel
dak, het
dansen
discipline, de
doodgaan
eeuw, de
fel
festival, het
figuratief
folder, de
gebouw, het
gedicht, het
gek
gracht, de
grappig
hangen
hobby, de
keuze, de
klinken
knap
kroket, de
kunst, de
kunstenaar, de
lelijk
letten op
licht, het
lijken op
lijn, de
modern
museum, het
ongelofelijk
ontwikkeling, de
opgroeien
orkest, het
persoon, de
plat
realistisch
recht
regisseur, de
reserveren
rond
roze
ruiken
saai
schilderen
schilderij, het
schrijver, de
schuin
selecteren
slim
smal
stem
strak
tekst, de
tentoonstelling, de
theater, het
toren, de
trouwens
uitdrukken
veranderen
vorm, de
wandeling, de
zanger, de
zingen
zowel ... als

Hoofdstuk 14

administratie, de
afhankelijk
bankzaken, de
bedrijf, het
behalve
bestaan uit
bestelling, de
bevallen
bevatten
bewerken
bieden
blad, het
blijken
bruto
bureau, het
burgerlijke staat, de
buurt, de
chauffeur, de
contract, het
correctiewerk, het
corrigeren
cv (curriculum vitae), het
direct
echter
eis, de
eng
enthousiast
fooi, de
gast, de
gehuwd
geschikt
goedkeuren
haast hebben
hekel hebben aan
hetzij
hoofdkantoor, het
hopen
huishouden, het
inhouden
kantoor, het
klaarmaken
lesgeven
medewerker, de
minimaal
momenteel
mondeling
monteur, de
nachtdienst, de

netto
onderzoek, het
ontwerp, het
ooit
overdag
overzicht, het
personeel, het
raar
receptioniste, de
reclamebureau, het
regelen
repareren
rond
samenstellen
schoonmaken
secretaresse, de
seizoen, het
serveren
sfeer, de
slag, de
(aan de slag gaan)
smaken
sollicitant, de
solliciteren
ster, de
streng
telefoniste, de
tenminste
thuiszorg, de
tip, de
uiteindelijk
uitzendbureau, het
verdienen
vergadering, de
verpakking, de
vertalen
vervolgens
verzekering, de
verzorger, de
vliegtuig, het
vloeiend
voorbereiden
wekker, de
werknemer, de
werkzaamheden, de
zoals

Hoofdstuk 15

aangeven
aanhouden
aarde, de
af en toe
afgelopen
afkoelen
afnemen
afwisseling, de
agent, de
aldus
allochtoon, de
arbeidsmarkt, de
behoorlijk
bemanningslid, het
bericht, het
bewolkt
brand, de
brandweer, de
bui, de
combineren
dief, de
dooien
drama, het
effect, het
ergeren, zich
file, de
gebied, het
geval, het
gevolg, het
gewond raken
graad, de
hartslag, de
hevig
hoofdzaak, de
ijs, het
inspannen (zich)
kans, de
kleuter, de
knooppunt, het
langzaam
lengte, de
lucht, de
maan, de
mededeling, de
meerdere
menen
metro, de
neerslag, de
neerstorten
omroepbericht, het
onderzoeker, de
ongeluk, het
onweer, het
oorzaak, de
opklaring, de
oplossing, de
opvang, de
overlijden
overstroming, de
paraplu, de
parcours, het
perron, het
politiek, de
prijzig
proef, de
regering, de
rennen
ruimte, de
schade, de
schijnen
slachtoffer, het
sneeuwen
stilliggen
stilstaand
stormen
tegelijkertijd
vallen
verkeer, het
verschijnen
verschrikkelijk
vervelen (zich)
volhouden
volledig
voordat
voorspellen
vriezen
vrolijk
waaien
waarschuwing, de
weer, het
weersverwachting, de
wegens
wennen
wereld, de
werkloos
wiel, het
wind, de
wisselvallig
wolk, de
wolkenvelden, de

WOORDENLIJST

De woorden met een ster (*) staan in in de woordenlijst van P. de Kleijn en E. Nieuwborg, Basiswoordenboek Nederlands, Wolters-Noordhoff, Groningen 1996. De cijfers achter het woord verwijzen naar het hoofdstuk waarin het woord voor het eerst voorkomt.

A

	aanbieden	3 *
de	aanbieding	8
	aangeven	9
	aangeven	15
	aanhebben	6
	aanhouden	15
	aankomen (tijd)	5 *
	aankomen (gewicht)	7 *
	aanpakken	12
	aanstaande	7
het	aantal	4 *
	aantekenen	9
	aantrekkelijk	11
	aanvragen	9 *
	aanwezig	9 *
	aanzetten	10
de	aardappel	3 *
de	aarde	15 *
	aardig	11 *
	abstract	13
	achter	4 *
de	achternaam	1
	actief	12
de	activiteit	13 *
de	adem	10
de	administratie	14
het	adres	1 *
de	advertentie	8
het	advies	5 *
	af en toe	15
de	afdeling	9 *
	afgelopen	15
	afhangen	9 *
	afhankelijk	14 *
	afkoelen	15
	aflopen	2 *
	afmaken	10
	afnemen	15 *
de	afspraak	2 *
	afspreken	13
	afstuderen	12
het	afval	9
de	afwisseling	15
de	agent	15 *
	al	2 *
	al(le)	4 *
	aldus	15 *
	algemeen	7
	alleen	4 *
	niet alleen ... maar ook	13
	alleenstaand	11
	allemaal	8 *
	allerlei	9 *
	alles	3 *
de	allochtoon	15
	als	12 *
	alsjeblieft	3*
	alstublieft	3 *
	alweer	2 *
de	ambassade	9 *
de	ambtenaar	9 *
	ander	2 *
	anderhalf	2 *
	anders	13 *
	apart	8 *
de	apotheek	10 *
het	apparaat	8
het	appartement	4
de	appel	3 *
het	applaus	6
de	arbeidsmarkt	15
de	architect	12

	arm	4 *
de	assistente	10
	au	10
de	auto	5 *
de	automaat	5
de	autorijles	1
de	avond	2 *
het	avondeten	3

B

de	baan	12 *
de	baas	6 *
het	bad	4
de	badkamer	4
de	bak	8
	bakken	10
de	bakker	3 *
de	balie	9
het	balkon	4
de	banaan	3
de	band	11 *
	bang	7 *
de	bank (meubel)	4 *
de	bank (geld)	6 *
de	bankrekening	9
de	bankzaken	14
de	basisschool	12
het	bed	4 *
	bedanken	1 *
	bedoelen	4 *
het	bedrag	9 *
het	bedrijf	14 *
het	beeld	8 *
het	been	10 *
het	beetje	4 *
het	begin	13 *
	beginnen	2 *
	begrijpen	11 *
	behalve	14 *
	behandelen	11 *
	behoorlijk	15 *
	beïnvloeden	10
	bekend	13 *
	bekendmaken	9 *
de	beker	8
	bekijken	4 *
de	bel	4 *
	belangrijk	6 *
de	belangstelling	11 *
	bellen	1 *
het	bemanningslid	15
	beneden	4 *
	benieuwd	5
	beoordelen	12 *
	bepalen	9 *
het	bericht	15 *
het	beroep	12 *
	besluiten	11 *
	bestaan uit	14 *
	bestellen	3 *
de	bestelling	14
	betalen	4 *
de	betaling	8
de	beurt	3 *
	bevallen	14 *
	bevatten	14 *
	bewaren	10 *
	bewegen	12 *
	bewerken	14
het	bewijs	9
	bewolkt	15
de	bewoner	9 *
	bezig zijn	12 *
het	bezoek	9 *
	bezorgen	3
de	bibliotheek	9
	bieden	14 *
de	biefstuk	7
het	bier(tje)	3 *
	bij	1 *
	bijna	2 *
	bijvoorbeeld	3 *
de	bijwerking	10
	bijzonder	7 *
	binnen	7 *
	binnengaan	5

	binnenkomen	1 *
	binnenkort	11
de	biologie	12
de	bioscoop	7 *
het	blad	14 *
	blauw	6 *
	blijken	14 *
	blijven	6 *
de	bloem	7 *
de	bloes	6 *
	blond	6
de	blouse	6
het	boek	5 *
de	bon	8 *
het	bonnetje	8 *
de	boodschap(pen)	3 *
de	boom	9 *
de	boot	7 *
de	borrel	7
de	borst	10 *
de	borstvoeding	10
de	boter	10
de	boterham	3 *
het	bouwjaar	8
	boven	4 *
de	brand	15 *
de	brandweer	15
	breed	13 *
de	brief	4 *
de	brievenbus	9
de	bril	6 *
de	broek	6 *
de	broer	7 *
het	brood	3 *
het	broodje	8 *
de	brug	5 *
de	bruiloft	7
	bruin	3 *
	bruto	14
de	bui	15
de	buik	10 *
	buiten	9 *
het	buitenland	9 *
het	bureau	14 *
de	burgerlijke staat	14
	burgerzaken	9
de	bus	2 *
de	bushalte	6
de	buren	10 *
de	buurjongen	7
de	buurman	6
de	buurt	14 *
de	buurvrouw	6

C

	centraal	9 *
het	centrum	2 *
de	champignon	3
de	chauffeur	14 *
	chippen	8
de	chips	8
de	citroen	7 *
de	collega	2 *
het	college	8 *
	combineren	15
het	compliment	6
de	computer	5 *
het	concert	13
de	conditie	10
	contact opnemen met	10 *
	contant	8
het	contract	14
	controleren	12 *
het	correctiewerk	14
	corrigeren	14
	cultureel	13
de	cursus	1 *
het	cv (curriculum vitae)	14

D

	daar	1 *
	daarna	7 *
	daarom	4 *
de	dag	2 *
	dagelijks	7 *
het	dak	13 *
de	dame	6 *
	dan	1 *
	dan	4 *
	dankuwel	1
	danken	2 *
	dansen	13 *
de	datum	2 *
het	deel	8 *
	delen	4 *
	denken	2 *
het	dessert	7
de	deur	8 *
	dezelfde	6 *
	dicht	10 *
	dichtbij	11 *
de	dief	15 *
de	diefstal	5
het	dier	7 *
	dik	10 *
het	ding	6 *
het	diploma	7 *
	direct	14 *
de	discipline	13
de	dochter	1 *
	doen	2 *
de	dokter	10 *
	donkerblauw	6
	dood	11 *
	doodgaan	13
	doodmoe	10
	dooien	15
	door	7 *
	door de week	5 *
het	dorp	4 *
de	dorst	3 *
de	dosering	10
de	douche	2 *
	dragen	6 *
het	drama	15
het	drankje	10
	dringend	10 *
	drinken	3 *
	droog	10 *
	druk	11 *
	drukken	5 *
de	druppel	10
	duren	2 *
	dus	2 *
	duur	3 *
de	duur	12 *

E

	echt	4 *
	echter	14 *
de	economie	12 *
de	duinen	11
	eenzaam	11 *
	eerlijk	11 *
	eerst	7 *
de	eeuw	13 *
het	effect	15
het	ei (eieren)	3 *
	eigen	4 *
	eigenlijk	6 *
het	eind(e)	5 *
	eindelijk	4 *
de	eis	14 *
	elk(e)	5 *
	elkaar	6 *
	en	1 *
	eng	14
	Engels	12
	enkel(e)	10 *
de	enkele reis	5
het	enkeltje	5
	enthousiast	14
	eraf zijn	6 *
	erg	4 *

	ergens	9 *
	(zich) ergeren	15
	eruitzien	6 *
de	ervaring	12 *
	eten	2 *
het	eten	3 *
het	examen	8 *

F

de	familie	1 *
het	familielid	11
	fantastisch	4
het	feest	2 *
de	feestdag	5
	fel	13 *
	feliciteren	2
het	festival	13
de	fiets	5 *
	fietsen	5
het	figuur	6 *
	figuratief	13
	fijn	1 *
de	file	15 *
de	film	7 *
de	flat	4 *
de	fles	7 *
de	folder	13
de	fooi	14
het	formulier	1
de	fout	5 *
de	friet	10 *
het	fris	3 *
de	frisdrank	8
het	fruit	3 *
de	fysiotherapie	12
de	functie	9 *

G

	gaan	1 *
de	gang	9 *
de	garantie	8
de	garnaal	7
de	gast	14 *
het	gat	6 *
	gauw	10 *
	gebakken	7
	gebeuren	9 *
	gebeurtenis	9 *
het	gebied	15 *
de	geboorte	9
de	geboortedatum	1
de	geboorteplaats	1
	geboren	2 *
het	gebouw	13 *
	gebruiken	8 *
het	gedicht	13
het	geduld	9 *
	geel	6 *
	geen	1 *
	gegeven	8 *
	gegrilde	7
het	gehakt	3
	gehuwd	14
	gek zijn op	3 *
	gek worden van	13 *
het	geld	4 *
	geldig	9
	geleden	12 *
	gelijk	2 *
	geloven	7 *
het	geluid	8 *
	gelukkig	7 *
de	gemeente	9 *
het	gemeentehuis	9
de	geneeskunde	12
het	geneesmiddel	10
	genieten	11 *
	genoeg	8 *
	geschikt	14 *
het	geslacht	1

	gesloten	5 *
het	gesprek	12 *
	getrouwd	7 *
het	gevaar	10 *
het	geval	15 *
	geven	1 *
het	gevoel	10 *
het	gevolg	15 *
	geweldig	7 *
het	gewicht	9
	gewond raken	15
	gewoon	7 *
	gezellig	3 *
de	gezelligheid	10
het	gezin	4 *
	gezond	10 *
	gisteren	6 *
het	glas (glaasje)	3 *
	goed	1 *
	goedkeuren	14
	goedkoop	3 *
de	graad	15
	graag	2 *
de	gracht	13
de	gram	3 *
	grappig	13
	gratis	7 *
	groeien	8 *
	groen(e)	6 *
de	groente	3 *
de	groenteman	8
	groet	2 *
	groeten	3 *
	groot	4 *
de	gymnastiek	12
de	gympen	6

H

	haar	6 *
	haast hebben	14 *
de	hal	4
	halen	3 *
	half	2 *
	handig	9
de	handtekening	1
	hangen	13 *
het	hapje	7
	hard	12 *
	hardlopen	6
het	hart	10 *
	hartelijk	2 *
	hartig	3
de	hartslag	15
	hartstikke	4
de	havo	12
het	hbo	12
	hebben	1 *
	heel	5 *
	heerlijk	3 *
	een hekel hebben aan	14
	helaas	6
de	helft	10 *
	helpen	4 *
	herhalen	9 *
	heten	1 *
	hetzelfde	9 *
	hetzij	14
	hevig	15 *
	hier	1 *
de	hobby	13
	hoe	1 *
	hoesten	10
	hoeveel	2 *
	hoeven	9 *
	hoezo	5
de	hogeschool	12
de	honger	7 *
het	hoofdgerecht	7
het	hoofdkantoor	14
de	hoofdpijn	10
de	hoofdzaak	15
	hoog	4 *
de	hoogte	9 *
	hopen	14 *
	horen	12 *
het	hotel	9 *

	houden van	3 *
de	huidskleur	11
het	huis	1 *
de	huisarts	1
het	huishouden	14 *
het	huismerk	8
het	huisnummer	1
het	huiswerk	12
de	hulp	10 *
de	humor	11
	huren	4 *
de	huur	4 *
het	huurhuis	4
het	huwelijk	9 *

I

	ideaal	11 *
het	ideaalbeeld	11
het	idee	4 *
	ieder	8 *
	iedereen	8 *
	iemand	12 *
	iets	3 *
het	ijs	15 *
	in	1 *
	inderdaad	8 *
de	informatie	7 *
de	ingang	5 *
	inhouden	14 *
	inmiddels	11 *
	inschrijven	4
	inspannen (zich)	15
	interessant	12 *
de	interesses	11
	intoetsen	8
	invullen	1

J

	ja	1 *
het	jaar	1 *
de	jam	3
	jammer	4 *
	jarig	2 *
de	jas	6 *
	jong	2 *
de	jongen	6 *
de	jongere(n)	12
de	juffrouw	12 *
de	jurk	6 *

K

de	kaart (menukaart)	7
de	kaart (plattegrond)	5 *
de	kaart (ticket)	5 *
de	kaart (ansichtkaart)	9 *
de	kaas	3 *
de	kamer	4 *
de	kans	15 *
de	kant	11 *
de	kantine	12 *
het	kantoor	14 *
	kapot	6 *
de	kapper	6 *
het	karakter	11 *
de	kassa	5
de	kast	4 *
de	keel	10 *
de	keer	2 *
	kennen	1 *
de	kennis	11 *
de	kerk	5 *
de	keuken	4 *
de	keuze	13 *
	kiezen	3 *
	kijken	1 *
de	kilo	3 *
de	kilometer	5 *

het	kind	1 *
de	kiosk	8
de	kip	3 *
	klaar	2 *
	klaarmaken	14
de	klacht	10
de	klant	3 *
de	klas (school)	6 *
de	klas(se)	5 *
	klein	3 *
het	kleingeld	8
het	kleinkind	11
de	kleren	6 *
de	kleur	4 *
de	kleuter	15
	klinken	13 *
	kloppen	1 *
	klikken	11
de	klomp	11
	knap	11 *
	knap	13 *
de	knie	10 *
de	knoflook	7
de	knoop	6 *
het	knooppunt	15
het	koekje	3 *
de	koelkast	8
de	koffer	10 *
de	koffie	3 *
de	kok	12
	koken	7 *
	komen	1 *
de	komst	12
	koop (te koop)	8
het	koopje	8
de	koorts	10
de	kop	3 *
	kopen	3 *
de	kopie	9
	kort	6 *
de	korting	5
	kosten	3 *
	koud	7 *
de	krant	1 *
de	krat	8
	krijgen	4 *
	kritisch	12
de	kroket	13
de	krul (krullen)	6
	kunnen	2 *
de	kunst	13 *
de	kunstenaar	13 *
	kussen	4
de	kuur	10
het	kwart	2 *
het	kwartier	2

L

	laag	4 *
	laat	2 *
	lachen	11 *
het	land	2 *
	lang	2 *
	langs	5 *
	langskomen	4
	langzaam	15 *
	last hebben van	10 *
	laten zien	6
de	leeftijd	4 *
de	leerling	12 *
het	legitimatiebewijs	9
	lekker	3 *
	lelijk	13 *
	lenen	7 *
de	lengte	15
de	leraar	12 *
	leren	12 *
de	les	2 *
	lesgeven	14
de	lestijden	2
	letten op	13 *
	leuk	1 *
	leven	10 *
het	lichaam	*
	licht	4 *
het	licht	13 *

	lichtblauw	6
het	lid	9 *
het	lied(je)	7 *
	lief	11 *
de	liefde	11 *
	liever	3 *
de	lift	5
	liggen	9 *
	lijken	7 *
	lijken op	13 *
de	lijn	13 *
de	linkerkant	5
	links	5 *
	linksaf	5
	lopen	5 *
	los	11 *
de	lucht	15 *
	lukken	8 *
de	lunch	3 *
	lusten	3

M

de	maaltijd	7 *
de	maan	15 *
de	maand	2 *
	maar	8 *
	maart	1 *
de	maat	6 *
de	maatschappelijk werker	12
	maken	3 *
	makkelijk	11 *
de	mama (mam)	1 *
de	man	1 *
de	manier	9 *
de	markt	3 *
	maximaal	10
	mazzel	8
het	mbo	12
de	mededeling	15
de	medewerker	14
het	medicijn	10 *
	meedoen	1 *
	meegaan	5 *
	meegeven	12
	meenemen	7 *
	meerdere	15
	meestal	3 *
de	meester	12 *
	meevallen	12 *
het	meisje	8 *
de	melk	3 *
	men	8 *
de	meneer	1 *
	menen	15 *
de	mening	12 *
het	merk	8
	met	1 *
	meteen	8 *
de	meter	4 *
de	metro	15
de	meubels	4
de	meubelzaak	4
de	mevrouw	1 *
de	middelbaar	12 *
	midden	10 *
het	milieu	9 *
	minimaal	14
	minstens	7
de	minuut	2 *
	misschien	4 *
	misselijk	11
	missen	11 *
de	mobiele telefoon	1
het	model	6
	modern	13 *
de	modeshow	6
	moeilijk	8 *
	moeten	4 *
	mogelijk (zijn)	9 *
	mogen	3 *
het	moment(je)	4 *
	momenteel	14
de	mond	10 *
	mondeling	14
de	monteur	14
	mooi	3 *

	morgen	5
	morgenmiddag	2
de	motivatie	12
	N	
	na	5 *
de	naam	1 *
het	naambordje	4
	naar	1 *
	naartoe	5
	naast	5 *
de	nachtdienst	14
	nadenken	11 *
	namelijk	7 *
de	nationaliteit	1
de	natuur	5 *
	natuurlijk	4 *
	Nederlands(e)	1
	nee	1 *
de	neef	11
de	neerslag	15
	neerstorten	15
	negatie	11 *
	nemen	3 *
	nergens	11 *
	net (tijd)	2 *
	net(jes)	8 *
	netto	14
de	neus	10 *
de	nicht	11
	niemand	6 *
	niet	1 *
	niets	2 *
	nieuw	1 *
	niks	5 *
het	niveau	12
	nodig (hebben)	9 *
	nog	7 *
	nooit	3 *
de	noot	8
	nu	1 *
het	nummer	1 *
	O	
de	ober	7
de	ochtend	2 *
	oefenen	12 *
	of	2 *
het	ogenblik	9 *
de	olie	10
de	olijf	8
	om een uur of	7
de	oma	11 *
	omdat	10 *
	omgaan met	12 *
de	omgeving	11 *
het	omroepbericht	15
	onbekend	9 *
	onder	1 *
	onderweg	5
het	onderwerp	11 *
het	onderwijs	12 *
het	onderzoek	14 *
	onderzoeken	10 *
de	onderzoeker	15
	ongelofelijk	13
het	ongeluk	15 *
	ongeveer	8 *
	ongezond	10
het	ons	3
het	ontbijt	3 *
	ontmoeten	10 *
	ontvangen	9 *
het	ontwerp	14
de	ontwikkeling	13 *
de	onvoldoende	12
het	onweer	15
het	oog	6 *

	ooit	14 *
	ook	1 *
de	oom	11 *
de	oorzaak	15 *
	op	1 *
de	opa	11 *
	opeens	12 *
	open	7 *
	openbaar	9 *
het	openbaar vervoer	7
	openen	9 *
de	openingstijden	7
	opgroeien	13
	ophalen	9 *
de	opklaring	15
de	opleiding	12 *
	opletten	10
de	oplossing	15 *
	opnieuw	12 *
	opschieten	2 *
	opschrijven	8
	opstaan	6 *
de	opvang	15
	opzoeken	9 *
het	orkest	13
	oud	2 *
de	ouder(s)	5 *
	over	2 *
	over	5 *
	overal	8 *
	overdag	14 *
	overgaan	10 *
het	overhemd	6 *
	overlijden	15 *
	oversteken	5 *
de	overstroming	15
het	overzicht	14

P

het	paar	6 *
	paars	6 *
het	pad	5
het	pak (verpakking)	8 *
het	pak (kleding)	6 *
	pakken (nemen)	7 *
	pakken (inpakken)	10 *
het	pakket	9
het	papier	9 *
de	paraplu	15
het	parcours	15
het	park	7 *
	parkeren	5 *
	pas	2 *
de	pas	8 *
de	pasfoto	9
het	paspoort	9
	passen (kleding)	4 *
	passen (geld)	8 *
de	patat	3
de	patiënt	12 *
de	pauze	6
de	pen	9 *
	per	2 *
de	periode	7 *
het	perron	15
het	personeel	14 *
de	persoon	13 *
	persoonlijk(e)	1 *
de	pet	6 *
de	pijn	10 *
de	pijnstiller	10
de	piloot	12
de	pincode	8
de	pinda	3
	pinnen	5
de	pinpas	8
de	plaats (stad)	1 *
de	plaats (plek)	7 *
	plaatsvinden	9 *
	plakken	9
het	plan	7 *
	plat	13 *
de	plattegrond	5
het	plein	5 *
	overweg kunnen met	11

de	plek	11
het	plezier	6 *
de	politie	6 *
de	politiek	15 *
het	pond	3
	positief	11 *
de	post	9 *
de	postcode	1
het	postkantoor	9
de	postzegel	9
	prachtig	4 *
de	praktijk	10 *
de	praktijk	12 *
	praktisch	7 *
	praten over	2 *
	precies	2 *
de	prestatie	12 *
	prima	4
de	prijs	3 *
	prijzig	15
	proberen	10 *
het	probleem	6 *
het	procent	8 *
de	proef	15
het	programma (tv)	2 *
het	programma	8
	proost	3
het	punt (plaats)	9 *
het	punt (score)	11 *

R

het	raadhuis	9
het	raam	4 *
	raar	14 *
	raden	6
de	radio	12 *
het	rapport	12 *
	reageren	4 *
	realistisch	13
het	recept	10
de	receptioniste	14
	recht	13 *
	rechtdoor	5
	rechterkant	5
	rechts	5 *
	rechtsaf	5
het	reclamebureau	14
	redelijk	8 *
	regelen	14 *
	regelmatig	9 *
	regen	11 *
	regenen	5 *
de	regering	15 *
de	regisseur	13
de	reis	5 *
	reizen	5 *
	rekenen	12 *
de	rekening	9 *
de	relatie	11 *
	rennen	15 *
	repareren	14
	reserveren	13 *
het	restaurant	1 *
het	resultaat	11 *
	retour	11 *
het	retour	5 *
de	richting	5 *
de	rij	11 *
het	rijbewijs	9
	rijden	2 *
de	rijst	3 *
het	rijtjeshuis	4
de	rits	6
de	rok	6 *
	roken	10 *
	rond (vorm)	13 *
	rond (tijd)	14 *
	rood	6 *
	roze	13
de	rug	10 *
	ruiken	13
	ruilen	6
	ruim	4 *
de	ruimte	15 *
	rustig	4 *
de	ruzie	11 *

S

	's middags	5 *
	's morgens	5
	saai	13
de	salami	3
het	salaris	4
het	saldo	9
	samenstellen	14
	samenwerken	12
	samenwonen	11
het	sap	8
de	saus	7
de	schade	15
	scheiden	11 *
het	scherm	5
	schijnen	15 *
	schilderen	13 *
het	schilderij	13
de	schoen	6 *
de	school	3 *
	schoonhouden	9
	schoonmaken	14 *
de	schoonmoeder	11
de	schoonvader	11
de	schoonzus	11
de	schouder	12 *
	schriftelijk	9
	schrijven	5 *
de	schrijver	13 *
	schuin	13
de	secretaresse	14
het	seizoen	14 *
	selecteren	13
het	semester	2
	serveren	14
	sfeer	14 *
het	sinaasappelsap	8
	sinds (tijd)	10 *
	sinds (conjunctief)	11 *
de	sla	7 *
de	slaapkamer	4
het	slachtoffer	15 *
de	slag (aan de slag gaan)	14
	slagen	8 *
de	slager	3 *
de	slagroom	7
	slank	11
	slapen	10 *
	slecht	7 *
	slechts	8 *
	slim	13 *
	sluiten	10 *
	smaken	14 *
	smal	13 *
	snappen	5 *
	sneeuwen	15
	snel	1 *
	snijden (gesneden)	3 *
	snoepen	10
	snuiten	10
	sociaal	12 *
de	sok	6 *
de	sollicitant	14
	solliciteren	14
	sommige	9 *
	soms	6 *
de	soort(en)	3 *
	sorry	1 *
	spannend	7
	sparen	8
	spelen	11 *
de	sperzieboon	3
de	spier	12
de	spijkerbroek	6
	spijten	4 *
het	spoedgeval	10
	spontaan	11
het	spoor	5 *
	sporten	2
	sportief	6
het	spreekuur	10
	spreken	4 *
het	sprookje	7
de	spullen	8
	staan	1 *
	staat	8
de	stad	4 *
de	stap	12 *
het	station	2 *

	steeds	5 *
	steil	6
	stelen	8 *
	stem	13 *
de	ster	14
	sterk	11 *
	sterkte	10
	sterven	11 *
	stilliggen	15
	stilstaand	15
de	stoel	4 *
	stom	12
	stoppen met	10 *
	stormen	15
de	straat	1 *
	strak	13 *
	straks	7 *
het	strand	10 *
	streng	14 *
de	strippenkaart	5
de	stropdas	6
de	student	1 *
de	studentenflat	1
	studeren	1 *
de	studie	12 *
	stuk	6 *
	per stuk	8 *
het	stuk(je)	8 *
	sturen	9 *
de	suiker	7 *
de	supermarkt	3 *

T

de	taal	12 *
de	taart	7
het	tablet	10
de	tafel	4 *
de	tante	11 *
het	tarief	9
de	tas	3 *
	te	2 *
	tegelijkertijd	15
	tegen	7 *
	tegenwoordig	8 *
de	tegoedbon	6
	tekenen	12 *
de	tekst	13 *
de	telefoniste	14
het	telefoonboek	1
het	telefoonnummer	1
de	televisie	8 *
de	temperatuur	10
het	tempo	12
	tenminste	14 *
de	tentoonstelling	13 *
	terugbellen	7
	teruggeven	6
	terughebben van	8
	terwijl	12 *
	tevreden	12 *
het	theater	13
de	thee	3 *
	theoretisch	12
de	theorie	12 *
	thuis	2 *
	thuisblijven	6
	thuiskomen	10 *
de	thuiszorg	14
de	tijd	2 *
	tijdens	5 *
de	tip	14
	toch	2 *
de	toegang	7
de	toekomst	12 *
	toen	11 *
het	toilet	4
de	tomaat	3
de	tonijn	7
de	toren	13 *
	tot	2 *
de	tram	5 *
de	trap	5 *
de	trein	5 *
het	treinkaartje	5
	trekken	9 *

	trouw	11 *
	trouwen	7 *
	trouwens	13 *
de	trui	6 *
het	T-shirt	6
de	tuin	4 *
	tussen	3 *
	tussendoor	10
	tweedehands	8

U

	uit	1 *
	uitdrukken	13 *
	uiteindelijk	14 *
het	uiterlijk	6
	uitgaan	6 *
	uitgeven	8 *
	uitleggen	12 *
	uitnodigen	7 *
	uitnodiging	7
	uitspreken	12 *
	uitstappen	5 *
de	uitverkoop	6
het	uitzendbureau	14
het	uniform	6
de	universiteit	5 *
het	uur	2 *

V

	vaak	2 *
de	vader	1 *
het	vak	12 *
de	vakantie	2 *
	vallen	10 *
	vallen	15 *
	vanaf	4 *
	vanavond	2 *
	vandaag	1 *
	vandaan	1 *
	vanmiddag	2 *
	vanzelf	10 *
	varen	7 *
	vast	11 *
	veel	2 *
de	vegetariër	3
	ver	5 *
	veranderen	13 *
	verantwoordelijk	11 *
	verder	4 *
	verdienen	14 *
de	verdieping	4
het	verdriet	11 *
de	vergadering	14 *
	vergeten	11 *
	verhuizen	4 *
de	verjaardag	2
het	verkeer	15 *
	verkeerd	4 *
	verkopen	8 *
de	verkoper	3
	verkouden	10 *
het	verleden	12 *
	verlegen	11
	verliefd	6
de	verpakking	14
de	verpleegkunde	12
	verschijnen	15 *
het	verschil	9 *
	verschillend	9 *
	verschrikkelijk	15 *
	versturen	9
	vertalen	14 *
	vertellen	1 *
de	vertraging	5
	vertrekken	5 *
	vervelen (zich)	15 *
	vervelend	6 *
	vervolgens	14 *
	verwachten	11 *
	verzamelen	9 *
de	verzekering	14

de	verzorger	14
	vet	10
	via	4 *
	vieren	2 *
de	vierkante meter	4
de	villa	4
	vinden	2 *
de	vis	3 *
het	visum	9
	vlakbij	5
het	vlees	3 *
de	vleeswaren	3
het	vliegtuig	14 *
	vloeiend	14
het	vmbo	12
de	voet	10 *
het	voetbal	7
	vol	5 *
	voldoende	9 *
de	voldoende	12
	volgen	1 *
	volgend	2 *
	volgens	7 *
	volhouden	15
	volledig	15 *
de	volwassene	5
	voor	2 *
	vooral	8 *
	voorbereiden	14 *
	voordat	15 *
het	voordeel	5 *
het	voorgerecht	7
het	voorjaar	6
de	voornaam	1 *
de	vooropleiding	12
	voorschrijven	10
	voorspellen	15
het	voorstel	7
	voorstellen	1 *
	voorzichtig	10 *
de	visite	11
	vorig	11 *
de	vorm	13 *
de	vraag	7 *
de	vraagprijs	8
	vreselijk	5 *
de	vriend	2 *
de	vriendin	1 *
	vriezen	15
	vrij	2 *
de	vrijgezel	11
	vroeg	6 *
	vroeger	11 *
	vrolijk	15 *
de	vrouw	1 *
de	vuilnisbak	9
het	vwo	12

W

	waaien	15 *
	waar	1 *
	waar	4 *
	waarom	3 *
	waarschijnlijk	10 *
de	waarschuwing	15
	wachten	1 *
	wakker	2 *
de	wandeling	13
	wandelen	11 *
	wanneer	2 *
	want	7 *
	warm	3 *
de	wasmachine	4
	wassen	8 *
	wat	1 *
het	water	3 *
de	wc	4 *
de	wedstrijd	7 *
de	week	2 *
het	weekend	5
het	weer	15 *
de	weersverwachting	15
de	weg	5 *
	weg	8 *
	wegen	9

	wegens	15 *
	weggaan	1 *
	weinig	8 *
de	wekker	14
	welk	1 *
	welkom	1
	wennen	15 *
	wensen	9 *
de	wereld	15 *
de	werkdag	7
	werken	1 *
de	werkkamer	4
	werkloos	15
de	werknemer	14 *
de	werkzaamheden	14 *
	wetenschappelijk	12
	wie	1 *
het	wiel	15
de	wijn	3 *
de	wind	15 *
de	winkel	1 *
	wisselvallig	15
	wit	3 *
de	wolk	15
de	wolkenvelden	15
	wonen	1 *
de	woning	4 *
de	woningbouwvereniging	4
de	woonkamer	4
de	woonplaats	5
	worden	2 *

Z

de	zak	8 *
de	zalf	10
de	zalm	7
de	zanger	13
het	zebrapad	5
	zeer doen	10
de	zegeltjes	8
	zelf	8 *
	zelfs	4 *
	zelfstandig	11 *
	zetten	1 *
	zeuren	12
	ziek	10 *
het	ziekenhuis	2 *
	zielig	7
	zien	4 *
	zijn	1 *
	zin hebben in	3 *
	zingen	13 *
	zitten	1 *
	zo	3 *
	zoals	14
	op zoek zijn naar	4 *
	zoeken	4 *
	zoet	3 *
de	zolder	4 *
de	zomer	6 *
de	zon	6 *
	zo'n	9 *
de	zonder	4 *
de	zoon	1 *
	zorgen	11 *
	zorgen voor	9 *
het	zout	3 *
	zoveel	8 *
	zowel ... als	13 *
	zuchten	10 *
de	zus	1 *
	zwaar	9 *
de	zwager	11
	zwanger	10

Illustratieverantwoording

foto's ANP, Rijswijk
Fotostudio Lighthouse, Breda
Kees Vissers, Baflo
WFA, Den Haag

tekenwerk Frans Hessels, Almere
Eric van Rootselaar, Retranchement
Mirjam Vissers, Bussum

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.